

SPIS TREŚCI

A. Protokoły załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy

- 1) Protokół w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej
- 2) Protokół w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności
- 3) Protokół ustanawiający Statut Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej
- 4) Protokół ustanawiający Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego
- 5) Protokół ustanawiający Statut Europejskiego Banku Inwestycyjnego
- 6) Protokół w sprawie ustalenia siedzib instytucji i niektórych organów, jednostek organizacyjnych i służb Unii Europejskiej
- 7) Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej
- 8) Protokół w sprawie traktatów o przystąpieniu i aktów przystąpienia Królestwa Danii, Irlandii oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Republiki Greckiej, Królestwa Hiszpanii i Republiki Portugalskiej oraz Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji

- 9) Protokół w sprawie Traktatu o Przystąpieniu i Aktu Przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej
- 10) Protokół w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu
- 11) Protokół w sprawie kryteriów konwergencji
- 12) Protokół w sprawie Eurogrupy
- 13) Protokół w sprawie niektórych postanowień dotyczących Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w zakresie unii gospodarczej i walutowej
- 14) Protokół w sprawie niektórych postanowień dotyczących Danii w zakresie unii gospodarczej i walutowej
- 15) Protokół w sprawie niektórych zadań Narodowego Banku Danii
- 16) Protokół w sprawie systemu franka stosowanego we Wspólnocie Finansowej Pacyfiku
- 17) Protokół w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej
- 18) Protokół w sprawie stosowania niektórych aspektów artykułu III–130 Konstytucji do Zjednoczonego Królestwa i Irlandii

- 19) Protokół w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w zakresie kontroli granic zewnętrznych, azylu i imigracji oraz w zakresie współpracy sądowej w sprawach cywilnych i współpracy policyjnej
- 20) Protokół w sprawie stanowiska Danii
- 21) Protokół w sprawie stosunków zewnętrznych Państw Członkowskich dotyczący przekraczania granic zewnętrznych
- 22) Protokół w sprawie prawa azylu dla obywateli Państw Członkowskich
- 23) Protokół w sprawie stałej współpracy strukturalnej ustanowionej na mocy artykułu I-41 ustęp 6 i artykułu III-312 Konstytucji
- 24) Protokół w sprawie artykułu I-41 ustęp 2 Konstytucji
- 25) Protokół dotyczący przywozu do Unii Europejskiej produktów naftowych rafinowanych w Antylach Niderlandzkich
- 26) Protokół w sprawie nabywania nieruchomości w Danii
- 27) Protokół w sprawie systemu publicznego nadawania w Państwach Członkowskich
- 28) Protokół dotyczący artykułu III-214 Konstytucji
- 29) Protokół w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej

- 30) Protokół w sprawie szczególnych ustaleń dla Grenlandii
- 31) Protokół w sprawie artykułu 40.3.3 Konstytucji Irlandii
- 32) Protokół odnoszący się do artykułu I-9 ustęp 2 Konstytucji w sprawie przystąpienia Unii do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności
- 33) Protokół w sprawie aktów i traktatów zmieniających lub uzupełniających Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską i Traktat o Unii Europejskiej
- 34) Protokół w sprawie postanowień przejściowych odnoszących się do instytucji i organów Unii
- 35) Protokół w sprawie skutków finansowych wygaśnięcia Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz w sprawie Funduszu Badawczego Węgla i Stali
- 36) Protokół zmieniający Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej

B. Załączniki do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy

- 1) Załącznik I - lista określona w artykule III-226 Konstytucji
- 2) Załącznik I - kraje i terytoria zamorskie objęte postanowieniami części III tytuł IV Konstytucji

A. PROTOKOŁY
ZAŁĄCZONE DO TRAKTATU USTANAWIAJĄCEGO
KONSTYTUCJĘ DLA EUROPY

1. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE ROLI PARLAMENTÓW NARODOWYCH
W UNII EUROPEJSKIEJ

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYPOMINAJĄC, że sposób, w jaki parlamenty narodowe kontrolują swoje rządy w odniesieniu do działań Unii należy do organizacji i praktyki konstytucyjnej każdego Państwa Członkowskiego;

PRAGNĄC zachęcić parlamenty narodowe do aktywnego udziału w działaniach Unii Europejskiej i zwiększyć możliwość wyrażania ich punktu widzenia w sprawie projektów europejskich aktów ustawodawczych oraz w kwestiach, które mogą stanowić dla nich przedmiot szczególnego zainteresowania;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej:

TYTUŁ I

INFORMACJE DLA PARLAMENTÓW NARODOWYCH

ARTYKUŁ 1

Dokumenty konsultacyjne Komisji (zielone księgi, białe księgi i komunikaty) są przekazywane bezpośrednio przez Komisję parlamentom narodowym po ich opublikowaniu. Komisja przekazuje również parlamentom narodowym roczny program prac legislacyjnych oraz wszelkie dokumenty dotyczące planowania legislacyjnego lub strategii politycznej, równocześnie z ich przekazaniem Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

ARTYKUŁ 2

Projekty europejskich aktów ustawodawczych kierowane do Parlamentu Europejskiego i do Rady są przekazywane parlamentom narodowym.

Do celów niniejszego protokołu, przez „projekty europejskich aktów ustawodawczych” rozumie się wnioski Komisji, inicjatywy grupy Państw Członkowskich, inicjatywy Parlamentu Europejskiego, wnioski Trybunału Sprawiedliwości, zalecenia Europejskiego Banku Centralnego lub wnioski Europejskiego Banku Inwestycyjnego mające na celu przyjęcie europejskiego aktu ustawodawczego.

Projekty europejskich aktów ustawodawczych pochodzące od Komisji są przekazywane parlamentom narodowym bezpośrednio przez Komisję równocześnie z ich przekazaniem Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Projekty europejskich aktów ustawodawczych pochodzące od Parlamentu Europejskiego są przekazywane parlamentom narodowym bezpośrednio przez Parlament Europejski.

Projekty europejskich aktów ustawodawczych pochodzące od grupy Państw Członkowskich, Trybunału Sprawiedliwości, Europejskiego Banku Centralnego lub Europejskiego Banku Inwestycyjnego są przekazywane parlamentom narodowym przez Radę.

ARTYKUŁ 3

Parlamenty narodowe mogą przysyłać przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji uzasadnioną opinię na temat zgodności projektu europejskiego aktu ustawodawczego z zasadą pomocniczości, zgodnie z procedurą przewidzianą w Protokole w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności.

Jeżeli projekt europejskiego aktu ustawodawczego pochodzi od grupy Państw Członkowskich, Przewodniczący Rady przekazuje uzasadnioną opinię lub opinie rządów tych Państw Członkowskich.

Jeżeli projekt europejskiego aktu ustawodawczego pochodzi od Trybunału Sprawiedliwości, Europejskiego Banku Centralnego lub Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Przewodniczący Rady przekazuje uzasadnioną opinię lub opinie danej instytucji lub organowi.

ARTYKUŁ 4

Termin między przekazaniem parlamentom narodowym projektu europejskiego aktu ustawodawczego sporządzonego w językach urzędowych Unii a datą jego wpisania do tymczasowego porządku obrad Rady w celu jego przyjęcia lub zajęcia stanowiska w ramach procedury ustawodawczej wynosi sześć tygodni. W pilnych przypadkach możliwe są wyjątki, które zostaną uzasadnione w akcie lub we wspólnym stanowisku Rady. Z wyjątkiem przypadków pilnych, które zostały należycie uzasadnione, w ciągu tych sześciu tygodni nie zawiera się żadnego porozumienia w sprawie projektu europejskiego aktu ustawodawczego. Z wyjątkiem przypadków pilnych, które zostały należycie uzasadnione, między wpisaniem projektu europejskiego aktu ustawodawczego do tymczasowego porządku obrad Rady a zajęciem stanowiska musi upłynąć dziesięć dni.

ARTYKUŁ 5

Porządek obrad i wyniki posiedzeń Rady, w tym protokoły z posiedzeń Rady rozpatrującej projekty europejskich aktów ustawodawczych, są przekazywane bezpośrednio parlamentom narodowym, równocześnie z ich przekazaniem rządów Państw Członkowskich.

ARTYKUŁ 6

Jeżeli Rada Europejska zamierza powołać się na artykuł - IV-444 ustęp 1 lub 2 Konstytucji, parlamenty narodowe są informowane o inicjatywie Rady Europejskiej co najmniej sześć miesięcy przed przyjęciem jakiegokolwiek decyzji europejskiej.

ARTYKUŁ 7

Trybunał Obrachunkowy przekazuje swoje sprawozdanie roczne parlamentom narodowym do celów informacyjnych, równocześnie z przekazaniem go Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

ARTYKUŁ 8

W przypadku gdy narodowy system parlamentarny nie jest jednoizbowy, artykuły od 1 do 7 mają zastosowanie do izb tworzących parlament narodowy.

TYTUŁ II

WSPÓŁPRACA MIĘDZYPARLAMENTARNA

ARTYKUŁ 9

Parlament Europejski i parlamenty narodowe wspólnie określają sposób organizacji i wspierania skutecznej i systematycznej współpracy międzyparlamentarnej w Unii.

ARTYKUŁ 10

Konferencja komisji parlamentarnych wyspecjalizowanych w sprawach Unii może przedkładać wszelkie uwagi, które uzna za właściwe, pod rozwagę Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji. Konferencja ta może ponadto wspierać wymianę informacji i najlepszych praktyk między parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim, w tym między ich wyspecjalizowanymi komisjami. Może także organizować konferencje międzyparlamentarne na wybrane tematy, w szczególności w celu omówienia zagadnień wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, w tym wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony. Uwagi przedłożone przez konferencję nie wiążą parlamentów narodowych ani nie przesądzają ich stanowiska.

2. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE STOSOWANIA ZASAD
POMOCNICZOŚCI I PROPORCJONALNOŚCI

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC zapewnić przyjmowanie decyzji jak najbliżej obywateli Unii;

ZDECYDOWANE stworzyć warunki dla stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności ustanowionych w artykule I-11 Konstytucji oraz ustanowić system kontroli stosowania tych zasad;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ 1

Każda instytucja zapewnia stałe przestrzeganie zasad pomocniczości i proporcjonalności, ustanowionych w artykule I-11 Konstytucji.

ARTYKUŁ 2

Przed zgłoszeniem wniosku dotyczącego europejskiego aktu ustawodawczego Komisja prowadzi szerokie konsultacje. Konsultacje te, w stosownym przypadku, uwzględniają wymiar regionalny i lokalny przewidywanych działań. W szczególnie pilnych przypadkach Komisja nie prowadzi konsultacji. W swoim wniosku uzasadnia taką decyzję.

ARTYKUŁ 3

Do celów niniejszego Protokołu, przez „projekty europejskich aktów ustawodawczych” rozumie się wnioski Komisji, inicjatywy grupy Państw Członkowskich, inicjatywy Parlamentu Europejskiego, wnioski Trybunału Sprawiedliwości, zalecenia Europejskiego Banku Centralnego lub wnioski Europejskiego Banku Inwestycyjnego mające na celu przyjęcie europejskiego aktu ustawodawczego.

ARTYKUŁ 4

Komisja przekazuje parlamentom narodowym Państw Członkowskich swoje projekty europejskich aktów ustawodawczych i swoje zmienione projekty równocześnie z ich przekazaniem ustawodawcy Unii.

Parlament Europejski przekazuje swoje projekty europejskich aktów ustawodawczych i swoje zmienione projekty parlamentom narodowym.

Rada przekazuje projekty aktów ustawodawczych pochodzących od grupy Państw Członkowskich, Trybunału Sprawiedliwości, Europejskiego Banku Centralnego lub Europejskiego Banku Inwestycyjnego i zmienione projekty parlamentom narodowym Państw Członkowskich.

Uchwały ustawodawcze Parlamentu Europejskiego oraz stanowiska Rady są, po przyjęciu przekazywane parlamentom narodowym.

ARTYKUŁ 5

Projekty europejskich aktów ustawodawczych są uzasadniane w odniesieniu do zasad pomocniczości i proporcjonalności. Każdy projekt europejskiego aktu ustawodawczego powinien zawierać szczegółowe stwierdzenie umożliwiające ocenę zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności. Takie stwierdzenie powinno zawierać dane umożliwiające ocenę skutków finansowych wniosku oraz, w przypadku europejskiej ustawy ramowej, jej skutków dla regulacji wprowadzanych przez Państwa Członkowskie, w tym, w stosownym przypadku, dla ustawodawstwa regionalnego. Podstawy stwierdzenia, że cel Unii może zostać lepiej osiągnięty na poziomie Unii, są uzasadniane na podstawie jakościowych, a tam gdzie to możliwe, ilościowych wskaźników. Projekty europejskich aktów ustawodawczych biorą pod uwagę konieczność zminimalizowania wszelkich obciążeń, finansowych lub administracyjnych nakładanych na Unię, rządy krajowe, władze regionalne lub lokalne, podmioty gospodarcze i obywateli oraz to, by takie obciążenia były współmierne do zamierzonego celu.

ARTYKUŁ 6

Każdy parlament narodowy lub każda izba parlamentu narodowego może, w ciągu sześciu tygodni od daty przekazania projektu europejskiego aktu ustawodawczego, przesłać przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji uzasadnioną opinię zawierającą powody, dla których uznaje, że dany projekt nie jest zgodny z zasadą pomocniczości. Do parlamentu narodowego lub izby parlamentu narodowego należy konsultowanie się, w razie potrzeby, z parlamentami regionalnymi mającymi kompetencje ustawodawcze.

Jeżeli projekt europejskiego aktu ustawodawczego pochodzi od grupy Państw Członkowskich, Przewodniczący Rady przekazuje opinię rządów tych Państw Członkowskich.

Jeżeli projekt europejskiego aktu ustawodawczego pochodzi od Trybunału Sprawiedliwości, Europejskiego Banku Centralnego lub Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Przewodniczący Rady przekazuje opinię zainteresowanej instytucji lub organowi.

ARTYKUŁ 7

Parlament Europejski, Rada i Komisja oraz, w stosownym przypadku, grupa Państw Członkowskich, Trybunał Sprawiedliwości, Europejski Bank Centralny lub Europejski Bank Inwestycyjny, jeżeli projekt aktu ustawodawczego pochodzi od nich, uwzględniają uzasadnione opinie wydane przez parlamenty narodowe lub izbę jednego z parlamentów narodowych.

Każdy parlament narodowy dysponuje dwoma głosami rozdzielonymi w zależności od narodowego systemu parlamentarnego. W narodowym systemie parlamentarnym dwuizbowym każda z izb dysponuje jednym głosem.

Jeżeli uzasadnione opinie o niezgodności projektu europejskiego aktu ustawodawczego z zasadą pomocniczości stanowią co najmniej jedną trzecią głosów przyznanych parlamentom narodowym zgodnie z akapitem drugim, projekt zostaje poddany ponownemu przeglądowi. Próg ten wynosi jedną czwartą w przypadku projektu europejskiego aktu ustawodawczego przedłożonego na podstawie artykułu III-264 Konstytucji dotyczącego przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

Po ponownym przeglądzie, Komisja lub, w stosownym przypadku grupa Państw Członkowskich, Trybunał Sprawiedliwości, Europejski Bank Centralny lub Europejski Bank Inwestycyjny, jeżeli projekt aktu ustawodawczego pochodzi od nich, może postanowić o utrzymaniu, zmianie lub wycofaniu projektu. Decyzja musi być uzasadniona.

ARTYKUŁ 8

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy do orzekania w zakresie skarg wniesionych przez Państwa Członkowskie, zgodnie z artykułem III-365 Konstytucji, w związku naruszeniem przez europejski akt ustawodawczy zasady pomocniczości lub przekazanych przez nie zgodnie z ich porządkiem prawnym w imieniu ich parlamentu narodowego lub jego izby.

Zgodnie z tym samym artykułem, również Komitet Regionów może wnosić takie skargi przeciwko europejskim aktom ustawodawczym, do których przyjęcia Konstytucja wymaga jego konsultacji.

ARTYKUŁ 9

Komisja przedkłada co roku Radzie Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i parlamentom narodowym sprawozdanie w sprawie stosowania artykułu I-11 Konstytucji. Sprawozdanie roczne jest również przekazywane Komitetowi Regionów i Komitetowi Ekonomiczno - Społecznemu.

3. PROTOKÓŁ
USTANAWIAJĄCY STATUT TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC uchwalić Statut Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przewidziany w artykule III-381 Konstytucji;

UZGODNIŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej:

ARTYKUŁ 1

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest powołany i działa zgodnie z Konstytucją, Traktatem ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktatem EWEA) oraz niniejszym Statutem.

TYTUŁ I

SĘDZIOWIE I RZECZNICZY GENERALNI

ARTYKUŁ 2

Przed podjęciem obowiązków każdy z sędziów na posiedzeniu jawnym ślubuje przed Trybunałem Sprawiedliwości wykonywać swe obowiązki bezstronnie i sumiennie oraz utrzymać w tajemnicy treść obrad Trybunału.

ARTYKUŁ 3

Sędziów chroni immunitet jurysdykcyjny. Po zakończeniu funkcji są oni nadal objęci immunitetem w odniesieniu do działań podejmowanych przez nich w ramach czynności służbowych, a obejmującym również ich wypowiedzi ustne lub pisemne.

Trybunał Sprawiedliwości obradujący w pełnym składzie może uchylić immunitet. Jeżeli decyzja dotyczy członka Sądu albo sądu wyspecjalizowanego, Trybunał orzeka po konsultacji z zainteresowanym sądem.

W przypadku uchylenia immunitetu i wszczęcia postępowania karnego przeciwko sędziemu, jest on sądzony w Państwie Członkowskim jedynie przez sąd uprawniony do sądenia członków najwyższych krajowych organów sądowniczych.

Artykuły 11-14 i artykuł 17 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Unii stosuje się wobec sędziów, rzeczników generalnych, sekretarza i sprawozdawców pomocniczych Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, bez uszczerbku dla postanowień zawartych w akapitach pierwszym, drugim i trzecim niniejszego artykułu, dotyczących immunitetu jurysdykcyjnego sędziów.

ARTYKUŁ 4

Sędziowie nie mogą sprawować żadnych funkcji politycznych ani administracyjnych.

Nie mogą oni wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej, o ile Rada w drodze wyjątku na mocy decyzji europejskiej stanowiąc zwykłą większością nie zwolni ich od tego zakazu.

Podejmując swoje obowiązki, uroczyście zobowiązują się szanować, w trakcie pełnienia funkcji i po ich zakończeniu, zobowiązania z nich wynikające, zwłaszcza obowiązki uczciwości i roztropności przy obejmowaniu pewnych stanowisk lub przyjmowaniu pewnych korzyści po zakończeniu funkcji.

Wszelkie związane z tą sprawą wątpliwości rozstrzyga Trybunał Sprawiedliwości. Jeżeli rozstrzygnięcie dotyczy członka Sądu albo sądu wyspecjalizowanego, Trybunał orzeka po konsultacji z zainteresowanym sądem.

ARTYKUŁ 5

Poza przypadkami normalnej wymiany lub śmierci, funkcje sędziego kończą się z chwilą jego rezygnacji.

Sędzia składa rezygnację kierując ją w formie pisemnej do prezesa Trybunału Sprawiedliwości, który przekazuje ją przewodniczącemu Rady. Z chwilą tego zawiadomienia, w składzie sędziowskim powstaje wakat.

Z wyjątkiem przypadków, w których stosuje się artykuł 6, sędzia nadal pełni funkcję do momentu podjęcia obowiązków przez następcę.

ARTYKUŁ 6

Sędzia może być usunięty z urzędu lub pozbawiony prawa do emerytury bądź innych podobnych korzyści tylko wówczas, gdy w jednomyślnej opinii sędziów i rzeczników generalnych Trybunału Sprawiedliwości nie spełnia on już wymaganych warunków lub nie czyni zadość zobowiązaniom wynikającym z jego urzędu. Sędzia, o którego chodzi, nie bierze udziału w tych obradach. Jeżeli osobą zainteresowaną jest członek Sądu albo sądu wyspecjalizowanego, Trybunał orzeka po konsultacji z zainteresowanym sądem.

Sekretarz Trybunału Sprawiedliwości przekazuje decyzję Trybunału przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego i przewodniczącemu Komisji oraz zawiadamia o niej przewodniczącego Rady.

W przypadku decyzji o usunięciu sędziego z urzędu, z chwilą zawiadomienia przewodniczącego Rady w składzie sędziowskim powstaje wakat.

ARTYKUŁ 7

Sędzia, który ma zastąpić członka Trybunału Sprawiedliwości przed upływem jego kadencji, jest mianowany na okres pozostający do zakończenia kadencji jego poprzednika.

ARTYKUŁ 8

Postanowienia artykułów 2-7 mają zastosowanie do rzeczników generalnych.

TYTUŁ II

ORGANIZACJA TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI

ARTYKUŁ 9

Gdy co trzy lata następuje częściowe odnowienie składu sędziowskiego, dotyczy ono przemiennie trzynastu i dwunastu sędziów.

Gdy co trzy lata następuje częściowe odnowienie składu rzeczników generalnych, dotyczy ono za każdym razem czterech rzeczników.

ARTYKUŁ 10

Przed podjęciem obowiązków sekretarz ślubuje przed Trybunałem Sprawiedliwości wykonywać swe obowiązki bezstronnie i sumiennie oraz utrzymać w tajemnicy treść obrad Trybunału Sprawiedliwości.

ARTYKUŁ 11

Trybunał Sprawiedliwości uzgadnia zastępstwo dla sekretarza, gdy ten nie może uczestniczyć w posiedzeniach Trybunału Sprawiedliwości.

ARTYKUŁ 12

Trybunałowi Sprawiedliwości przydziela się urzędników i innych pracowników, aby umożliwić mu działanie. Są oni odpowiedzialni przed sekretarzem, który podlega prezesowi.

ARTYKUŁ 13

Ustawa europejska może postanowić o mianowaniu sprawozdawców pomocniczych i określić zasady, jakim będzie podporządkowana ich praca. Jest ona przyjmowana na wniosek Trybunału Sprawiedliwości. Od sprawozdawców pomocniczych można wymagać, zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie, aby uczestniczyli we wstępnych postępowaniach wyjaśniających dotyczących spraw, które będą rozpatrywane przez Trybunał Sprawiedliwości oraz współpracowali z sędzią pełniącym rolę sprawozdawcy.

Sprawozdawców pomocniczych wybiera się spośród osób o niekwestionowanej niezależności i które posiadają niezbędne kwalifikacje prawnicze; są oni mianowani na mocy decyzji europejskiej Rady stanowiącej zwykłą większością. Przed podjęciem obowiązków ślubują oni przed Trybunałem Sprawiedliwości wykonywać swe obowiązki bezstronnie i sumiennie oraz utrzymać w tajemnicy treść obrad Trybunału Sprawiedliwości.

ARTYKUŁ 14

Od sędziów, rzeczników generalnych i sekretarza wymaga się, aby zamieszkiwali w miejscu, w którym znajduje się siedziba Trybunału Sprawiedliwości.

ARTYKUŁ 15

Obrady Trybunału Sprawiedliwości odbywają się w trybie ciągłym. Czas trwania urlopów sędziowskich ustala Trybunał Sprawiedliwości, mając na względzie potrzeby wynikające z własnej pracy.

ARTYKUŁ 16

Trybunał Sprawiedliwości powołuje izby składające się z trzech lub pięciu sędziów. Sędziowie wybierają spośród siebie prezesów izb. Prezesa izb złożonych z pięciu sędziów wybierani są na trzy lata. Ich mandat może być jednokrotnie odnowiony.

Wielka izba składa się z trzynastu sędziów. Przewodniczy jej prezes Trybunału Sprawiedliwości. W skład wielkiej izby wchodzi także prezesi izb złożonych z pięciu sędziów oraz sędziowie mianowani zgodnie z regulaminem.

Trybunał obraduje w składzie wielkiej izby na żądanie Państwa Członkowskiego lub instytucji Unii, które są stroną w postępowaniu.

Trybunał Sprawiedliwości obraduje w pełnym składzie w sprawach wniesionych na mocy artykułu III-335 ustęp 2, drugiego akapitu artykułu III-347, artykułu III-349 lub artykułu III-385 ustęp 6 Konstytucji.

Ponadto, jeśli Trybunał Sprawiedliwości uzna, że wniesiona sprawa ma wyjątkowe znaczenie, po wysłuchaniu rzecznika generalnego może skierować tę sprawę do pełnego składu Trybunału.

ARTYKUŁ 17

Obrady Trybunału Sprawiedliwości są ważne jedynie wtedy, gdy zasiada nieparzysta liczba jego członków.

Obrady izb złożonych z trzech lub pięciu sędziów są ważne jedynie wtedy, gdy zasiada trzech sędziów.

Obrady wielkiej izby są ważne jedynie wtedy, gdy zasiada dziewięciu sędziów.

Obrady pełnego składu Trybunału są ważne jedynie wtedy, gdy zasiada piętnastu sędziów.

W przypadku, gdy jeden z sędziów izby nie może uczestniczyć w obradach, można, zgodnie z warunkami ustanowionymi w regulaminie, wezwać do uczestnictwa w obradach sędziego z innej izby.

ARTYKUŁ 18

Żaden sędzia ani rzecznik generalny nie może współdecydować o sprawie, w której uczestniczył jako pełnomocnik, doradca lub działał na rzecz jednej ze stron lub, jeśli został powołany do orzekania w niej jako członek sądu, komisji śledczej lub w jeszcze innej roli.

Jeśli z jakiegoś szczególnego powodu sędzia lub rzecznik generalny uzna, że nie powinien brać udziału w orzekaniu w jakiejś konkretnej sprawie lub badaniu jej, informuje o tym prezesa. Jeśli z jakiegoś szczególnego powodu prezes uzna, że sędzia lub rzecznik generalny nie powinien uczestniczyć w postępowaniu w jakiejś konkretnej sprawie lub przedkładać w niej wniosków, zawiadamia o tym zainteresowanego.

Wszelkie trudności powstające w związku ze stosowaniem niniejszego artykułu rozstrzyga Trybunał Sprawiedliwości.

Strona nie może wnosić o zmianę składu Trybunału Sprawiedliwości lub jednej z jego izb, podając za powód bądź obywatelstwo sędziego, bądź brak w składzie Trybunału lub izby sędziego mającego to samo obywatelstwo co ta strona.

TYTUŁ III

PROCEDURA PRZED TRYBUNAŁEM SPRAWIEDLIWOŚCI

ARTYKUŁ 19

Państwa Członkowskie i instytucje Unii reprezentuje przed Trybunałem Sprawiedliwości pełnomocnik, ustanawiany dla każdej sprawy. Pełnomocnika może wspomagać doradca albo adwokat lub radca prawny.

Państwa będące stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, nie będące Państwami Członkowskimi oraz Urząd Nadzoru Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), określony w tym Porozumieniu, są reprezentowane w taki sam sposób.

Inne strony muszą być reprezentowane przez adwokatów lub radców prawnych.

Jedynie adwokat lub radca prawny uprawniony do występowania przed sądem Państwa Członkowskiego lub innego państwa, które jest stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, może reprezentować lub wspomagać stronę przed Trybunałem Sprawiedliwości.

Gdy pełnomocnicy, doradcy i adwokaci lub radcy prawni występują przed Trybunałem Sprawiedliwości korzystają, zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie, z praw i immunitetów niezbędnych do wykonywania obowiązków w sposób niezależny.

W stosunku do doradców i adwokatów lub radców prawnych występujących przed Trybunałem Sprawiedliwości, Trybunał ma uprawnienia powszechnie przyznane sądom, zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie.

Nauczyciele akademicki mający obywatelstwo Państwa Członkowskiego, którego prawo przyznaje im prawo reprezentowania stron przed sądem, mają takie same prawa przed Trybunałem Sprawiedliwości jak te, które niniejszy artykuł przyznaje adwokatom lub radcom prawnym.

ARTYKUŁ 20

Stosowana w Trybunale Sprawiedliwości procedura składa się z dwóch części: pisemnej i ustnej.

Procedura pisemna obejmuje przekazywanie stronom oraz instytucjom, organom i jednostkom organizacyjnym Unii, których akty są przedmiotem sporu, wniosków, pism procesowych, argumentów obrony i uwag oraz odpowiedzi na nie, jeżeli takowe są, jak też wszelkich akt i dokumentów stanowiących dowody w sprawie lub ich uwierzytelnionych odpisów.

Materiały przekazuje sekretarz w trybie i w terminie określonych w regulaminie.

Procedura ustna obejmuje odczytywanie sprawozdania przedłożonego przez sędziego pełniącego rolę sprawozdawcy, wysłuchiwanie przez Trybunał Sprawiedliwości pełnomocników, doradców i adwokatów lub radców prawnych, oraz wniosków rzecznika generalnego jak również, w miarę możliwości, przesłuchiwanie świadków i wysłuchiwanie opinii biegłych.

Jeśli Trybunał Sprawiedliwości uzna, że w sprawie nie występuje nowe zagadnienie prawne, po wysłuchaniu rzecznika generalnego może zadecydować o rozstrzygnięciu sprawy bez wniosku rzecznika generalnego.

ARTYKUŁ 21

Wniesienie skargi do Trybunału Sprawiedliwości następuje poprzez skierowanie jej w formie pisemnej do sekretarza Trybunału. Skarga musi zawierać nazwisko i adres skarżącego oraz charakter, w jakim występuje osoba podpisująca, wskazanie strony lub stron, przeciw którym wnosi się skargę, przedmiot sporu, wnioski oraz zwięzłe przedstawienie zarzutów prawnych stanowiących podstawę skargi.

Skardze towarzyszy, w stosownych przypadkach, akt, co do którego wnioskuje się o stwierdzenie nieważności lub, w okolicznościach przewidzianych w artykule III- 367 Konstytucji, dokumenty dowodowe wskazujące datę przewidzianego w wymienionym artykule wezwania instytucji do działania. Gdy dokumenty nie zostają przedłożone razem ze skargą, sekretarz zwraca się do zainteresowanej strony o przedstawienie ich w rozsądnym terminie, lecz w takim przypadku prawa strony nie wygasają nawet wtedy, gdy takie dokumenty są przedstawione po terminie wyznaczonym do wszczęcia postępowania.

ARTYKUŁ 22

W przypadkach objętych artykułem 18 Traktatu EWEA, wniesienie sprawy do Trybunału Sprawiedliwości następuje poprzez odwołanie skierowane do sekretarza Trybunału. Odwołanie musi zawierać nazwisko i adres zamieszkania skarżącego oraz charakter, w jakim występuje osoba podpisująca, wskazanie decyzji, od której wnosi się odwołanie, wskazanie stron przeciwnych, przedmiot sporu, wnioski i zwięzłe przedstawienie podstaw odwołania.

Do odwołania dołącza się uwierzytelniony odpis zaskarżanej decyzji Komitetu Arbitrażowego.

W wypadku odrzucenia odwołania przez Trybunał, decyzja Komitetu Arbitrażowego jest ostateczna.

W wypadku stwierdzenia przez Trybunał nieważności decyzji Komitetu Arbitrażowego, sprawa może zostać wznowiona, w stosownych przypadkach, z inicjatywy jednej ze stron postępowania, przed Komitetem Arbitrażowym. Wiązą go wszelkie decyzje w kwestiach prawnych wydane przez Trybunał.

ARTYKUŁ 23

W sprawach objętych artykułem III- 369 Konstytucji sąd Państwa Członkowskiego podejmujący decyzję o zawieszeniu postępowania i przekazaniu sprawy do Trybunału Sprawiedliwości zawiadamia o niej Trybunał Sprawiedliwości. Następnie sekretarz Trybunału Sprawiedliwości zawiadamia o tej decyzji strony, Państwa Członkowskie i Komisję, jak również instytucję, organ, urząd lub jednostkę organizacyjną, które przyjęły akt, którego ważności lub wykładni dotyczy spór.

W terminie dwóch miesięcy od tego zawiadomienia strony, Państwa Członkowskie, Komisja oraz, w stosownych przypadkach, instytucja, organ, urząd lub jednostka organizacyjna, które przyjęły akt, którego ważności lub wykładni dotyczy spór, są uprawnione do przedłożenia Trybunałowi Sprawiedliwości pism procesowych lub uwag na piśmie.

Ponadto, o decyzjach sądu krajowego sekretarz Trybunału Sprawiedliwości zawiadamia państwa będące stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, a nie będące Państwami Członkowskimi, oraz Urząd Nadzoru EFTA określony w Porozumieniu o Europejskim Obszarze Gospodarczym, które mogą, w sprawach dotyczących jednej z dziedzin stosowania tego Porozumienia, w terminie dwóch miesięcy od zawiadomienia, przedłożyć Trybunałowi Sprawiedliwości pisma procesowe lub uwagi na piśmie. Niniejszy akapit nie stosuje się do kwestii wchodzących w zakres Traktatu EWEA.

Jeżeli porozumienie dotyczące szczególnej dziedziny zawarte przez Radę i jedno lub więcej państw trzecich stanowi, że państwa te są uprawnione do przedkładania pism procesowych lub uwag na piśmie w przypadkach, kiedy sąd Państwa Członkowskiego zwraca się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym zagadnienia mieszczącego się w zakresie stosowania porozumienia, zainteresowane państwa trzecie są również zawiadamiane o decyzji sądu krajowego. W terminie dwóch miesięcy od tego zawiadomienia, państwa te mogą przedłożyć Trybunałowi Sprawiedliwości pisma procesowe lub uwagi na piśmie.

ARTYKUŁ 24

Trybunał Sprawiedliwości może nakazać stronom, aby przedstawiły wszelkie dokumenty i przekazały wszelkie informacje, które Trybunał Sprawiedliwości uzna za przydatne. Odmowa podlega zaprotokołowaniu.

Trybunał Sprawiedliwości może również nakazać Państwowym Członkowskim i instytucjom, organom oraz jednostkom organizacyjnym Unii nie będącym stronami w sprawie, aby przekazały wszelkie informacje, które uzna za pożądane w postępowaniu.

ARTYKUŁ 25

Trybunał Sprawiedliwości może również w dowolnym momencie powierzyć każdej osobie, organowi, władzy, komitetowi lub innej wybranej przez siebie organizacji zadanie sporządzenia ekspertyzy.

ARTYKUŁ 26

Świadkowie mogą być przesłuchiwani na warunkach ustanowionych w regulaminie.

ARTYKUŁ 27

W stosunku do świadków, którzy nie stawili się, Trybunał Sprawiedliwości ma uprawnienia powszechnie przyznane sądom i może nakładać kary pieniężne, zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie.

ARTYKUŁ 28

Świadkowie i biegli mogą być przesłuchiwani pod przysięgą składaną w formie określonej w regulaminie lub w sposób przewidziany przepisami prawa kraju, z którego pochodzi świadek lub biegły.

ARTYKUŁ 29

Trybunał Sprawiedliwości może zarządzić przesłuchanie świadka lub biegłego przez organ sądowy w jego miejscu zamieszkania.

Zarządzenie w tej sprawie przesyła się do wykonania właściwemu organowi sądowemu zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie. Dokumenty sporządzone w ramach pomocy sądowej odsyła się Trybunałowi Sprawiedliwości na tych samych warunkach.

Koszty pokrywa Trybunał Sprawiedliwości, bez uszczerbku dla prawa obciążania nimi, w stosownych przypadkach, stron.

ARTYKUŁ 30

Państwo Członkowskie traktuje każde złamanie przysięgi przez świadka lub biegłego tak, jakby przestępstwo to popełniono przed jednym z jego sądów właściwych do orzekania w sprawach cywilnych. Na wniosek Trybunału Sprawiedliwości Państwo Członkowskie ściga i sędzi sprawcę przed właściwym sądem krajowym.

ARTYKUŁ 31

Rozprawa jest jawna, chyba że Trybunał Sprawiedliwości, działając z urzędu lub na wniosek stron, z ważnych powodów postanowi inaczej.

ARTYKUŁ 32

W czasie rozpraw Trybunał Sprawiedliwości może wysłuchiwać biegłych, świadków i strony. Jednakże strony mogą zwracać się do Trybunału Sprawiedliwości jedynie poprzez swych przedstawicieli.

ARTYKUŁ 33

Z każdej rozprawy sporządza się protokół, podpisywany przez prezesa i sekretarza.

ARTYKUŁ 34

Wokanda ustalana jest przez prezesa.

ARTYKUŁ 35

Obrady Trybunału Sprawiedliwości są i pozostają niejawne.

ARTYKUŁ 36

Orzeczenia zawierają uzasadnienie oraz nazwiska sędziów uczestniczących w obradach.

ARTYKUŁ 37

Orzeczenia podpisują prezes i sekretarz. Odczytuje się je na posiedzeniu jawnym.

ARTYKUŁ 38

Trybunał Sprawiedliwości orzeka w sprawie kosztów.

ARTYKUŁ 39

Stosując procedurę doraźną, określoną w regulaminie, która, w niezbędnym zakresie, może różnić się od postanowień niniejszego Statutu, prezes Trybunału Sprawiedliwości może rozstrzygać wnioski o zawieszenie wykonania, zgodnie z artykułem III- 379, ustęp 1 Konstytucji i artykułem 157 Traktatu EWEA, bądź zarządzić środki tymczasowe zgodnie z artykułem III-379, ustęp 2 Konstytucji albo zawiesić postępowanie egzekucyjne zgodnie z artykułem III- 401 akapit czwarty Konstytucji lub artykułem 164 akapit trzeci Traktatu EWEA.

Jeśli nie może tego uczynić prezes, zastępuje go inny sędzia zgodnie z warunkami ustanowionymi w regulaminie.

Orzeczenie prezesa lub sędziego, który go zastępuje, jest tymczasowe i w żadnym wypadku nie przesądza rozstrzygnięcia Trybunału Sprawiedliwości co do istoty sprawy.

ARTYKUŁ 40

Państwa Członkowskie i instytucje Unii mogą interweniować w sprawach rozpatrywanych przez Trybunał Sprawiedliwości.

Takie samo prawo przysługuje organom i jednostkom organizacyjnym Unii oraz każdej innej osobie, która uzasadni interes w rozstrzygnięciu sprawy przedłożonej Trybunałowi Sprawiedliwości. Osoby fizyczne i prawne nie mogą interweniować w sprawach między Państwami Członkowskimi, między instytucjami Unii lub między Państwami Członkowskimi a instytucjami Unii.

Bez uszczerbku dla drugiego akapitu, państwa będące stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, nie będące Państwami Członkowskimi oraz Urząd Nadzoru EFTA, określony w tym Porozumieniu, mogą interweniować w sprawach rozpatrywanych przez Trybunał Sprawiedliwości, dotyczących jednej z dziedzin stosowania tego Porozumienia.

Wniosek interwencyjny ogranicza się do poparcia wniosków jednej ze stron.

ARTYKUŁ 41

Jeśli należycie zawiadomiona strona pozwana nie złoży pisemnych wniosków, wydaje się przeciwko tej stronie wyrok zaoczny. Od wyroku zaocznego można wnieść sprzeciw w terminie jednego miesiąca od zawiadomienia o nim. Sprzeciw nie ma skutku zawieszającego wykonanie wyroku zaocznego, o ile Trybunał Sprawiedliwości nie postanowi inaczej.

ARTYKUŁ 42

W sprawach oraz na warunkach określonych w regulaminie Państwa Członkowskie, instytucje, organy, i jednostki organizacyjne Unii oraz inne osoby fizyczne lub prawne mogą wnieść przeciw wyrokowi powództwo przeciwegzekucyjne, jeżeli wyrok ten narusza ich prawa i został wydany w sprawie, do udziału w której nie zostali wezwani.

ARTYKUŁ 43

Jeśli zachodzi wątpliwość co do znaczenia lub zakresu wyroku, Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do dokonania jego wykładni na wniosek którejkolwiek ze stron lub instytucji Unii, która uzasadni swój interes w tym zakresie.

ARTYKUŁ 44

Wniosek o rewizję od wyroku można wnieść do Trybunału Sprawiedliwości jedynie w związku z ujawnieniem okoliczności faktycznej, mogącej mieć decydujące znaczenie, nieznaney przed wydaniem wyroku ani Trybunałowi Sprawiedliwości, ani stronie żądającej rewizji.

Postępowanie rewizyjne wszczyna się na mocy orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości, wyraźnie stwierdzającego istnienie nowej okoliczności faktycznej uzasadniającej rewizję i - tym samym - stwierdzającego dopuszczalność wniosku w tej sprawie.

Wniosku o rewizję nie można wnieść po upływie dziesięciu lat od wydania wyroku.

ARTYKUŁ 45

Regulamin określa szczególne terminy, uwzględniające odległości.

Upływ terminu nie narusza uprawnień, jeśli strona dowiedzie zaistnienie nieprzewidzianych okoliczności lub siły wyższej.

ARTYKUŁ 46

Roszczenia wynikające z odpowiedzialności pozaumownej Unii ulegają przedawnieniu z upływem pięciu lat od zdarzenia stanowiącego podstawę tej odpowiedzialności. Okres przedawnienia przerywa wniesienie skargi do Trybunału Sprawiedliwości lub uprzednie wniesienie przez poszkodowanego wniosku do właściwej instytucji Unii. W ostatnim przypadku skarga musi być wniesiona w ciągu dwóch miesięcy, zgodnie z artykułem III- 365 Konstytucji. Stosuje się artykuł III- 367 akapit drugi Konstytucji.

Niniejszy artykuł stosuje się również do roszczeń przeciwko Europejskiemu Bankowi Centralnemu wynikających z odpowiedzialności pozaumownej.

TYTUŁ IV

SĄD

ARTYKUŁ 47

Artykuł 9 akapit pierwszy, artykuł 14, artykuł 15, artykułu 17 akapity pierwszy, drugi, czwarty i piąty oraz artykuł 18 stosują się do Sądu i jego członków.

Artykuły 10, 11 i 14 stosują się do sekretarza Sądu *mutatis mutandis*.

ARTYKUŁ 48

Sąd składa się z dwudziestu pięciu sędziów.

ARTYKUŁ 49

Członkowie Sądu mogą być wezwani do wykonywania zadań rzecznika generalnego.

Obowiązkiem rzecznika generalnego jest publiczne przedstawienie, przy zachowaniu całkowitej bezstronności i niezależności, uzasadnionych wniosków w niektórych sprawach wnoszonych do Sądu, w celu wspomagania go w wykonywaniu powierzonego mu zadania.

Kryteria wyboru tego typu spraw oraz procedury wyznaczania rzeczników generalnych określa regulamin Sądu.

Członek Sądu wezwany do pełnienia obowiązków rzecznika generalnego w danej sprawie nie może brać udziału w orzekaniu w tej sprawie.

ARTYKUŁ 50

Sąd obraduje w izbach złożonych z trzech lub pięciu sędziów. Sędziowie wybierają spośród siebie prezesów izb. Prezesów izb złożonych z pięciu sędziów wybiera się na trzy lata. Ich mandat może być jednokrotnie odnowiony.

Skład izb i przydzielanie im spraw określa regulamin. Przy rozpatrywaniu niektórych spraw określonych regulaminem Sąd może obradować w pełnym składzie lub w składzie jednoosobowym.

Regulamin może również przewidywać, że Sąd obraduje w składzie wielkiej izby w sprawach i na warunkach w nim wyszczególnionych.

ARTYKUŁ 51

Na zasadzie odstępstwa od zasady określonej w artykule III-358 ustęp 1 Konstytucji, Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania w zakresie skarg, o których mowa w artykułach III-365 i III-367 Konstytucji, które zostały wniesione przez Państwo Członkowskie, kierowanych:

- a) przeciwko aktowi lub zaniechaniu Parlamentu Europejskiego lub Rady lub obu tych instytucji stanowiących wspólnie, z wyjątkiem:

- decyzji europejskich przyjętych przez Radę na podstawie artykułu III-168 ustęp 2 akapit trzeci Konstytucji,
- aktów Rady przyjętych zgodnie z aktem Rady odnoszącym się do środków ochrony handlowej w rozumieniu artykułu III-315 Konstytucji,
- aktów Rady, poprzez które wykonuje ona uprawnienia wykonawcze zgodnie z artykułem I-37 ustęp 2 Konstytucji.

b) przeciwko aktowi lub zaniechaniu Komisji na podstawie artykułu III-420 ustęp 1 Konstytucji.

Trybunał Sprawiedliwości jest również właściwy do orzekania w zakresie skarg, o których mowa w tych samych artykułach, w przypadkach skarg wniesionych przez jedną z instytucji Unii przeciwko aktowi lub zaniechaniu Parlamentu Europejskiego, Rady, obu tych instytucji stanowiących wspólnie lub Komisji, jak również w przypadkach skarg jednej z instytucji przeciwko aktowi lub zaniechaniu Europejskiego Banku Centralnego.

ARTYKUŁ 52

Prezes Trybunału Sprawiedliwości i prezes Sądu za porozumieniem określają warunki, na jakich urzędnicy i inni pracownicy zatrudnieni przy Trybunale Sprawiedliwości świadczą wobec Sądu usługi umożliwiające jego funkcjonowanie. Niektórzy urzędnicy i inni pracownicy podlegają sekretarzowi Sądu pod nadzorem prezesa Sądu.

ARTYKUŁ 53

Procedurę Sądu reguluje tytuł III.

Postanowienia szczegółowe w tym zakresie określa i uzupełnia w razie potrzeby regulamin Sądu. Regulamin może odbiegać od akapitu czwartego artykułu 40 oraz od artykułu 41, tak aby uwzględnić szczególny charakter sporów prawnych z dziedziny własności intelektualnej.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu czwartego artykułu 20, rzecznik generalny może składać swe uzasadnione wnioski w formie pisemnej.

ARTYKUŁ 54

Jeśli skarga lub inny dokument procesowy skierowany do Sądu zostanie omyłkowo złożony u sekretarza Trybunału Sprawiedliwości, ten przekazuje go natychmiast sekretarzowi Sądu; Podobnie, jeśli skarga lub inny dokument procesowy skierowany do Trybunału Sprawiedliwości zostanie omyłkowo złożony u sekretarza Sądu, ten przekazuje go natychmiast sekretarzowi Trybunału Sprawiedliwości.

Jeśli Sąd stwierdzi, że nie jest właściwy do rozpoznawania skargi, dla której właściwy jest Trybunał Sprawiedliwości, kieruje ją do Trybunału Sprawiedliwości. Podobnie, jeśli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi, że skarga należy do właściwości Sądu, kieruje ją do Sądu, który nie może uznać się za niewłaściwy.

Jeśli w Trybunale Sprawiedliwości i Sądzie zawisły sprawy mające ten sam przedmiot, dotyczące tej samej kwestii wykładni lub dotyczące ważności tego samego aktu, Sąd po wysłuchaniu stron może zawiesić toczące się przed nim postępowanie do czasu wydania wyroku przez Trybunał Sprawiedliwości lub, w przypadku skarg wniesionych na podstawie artykułu III-365 Konstytucji lub artykułu 146 Traktatu EWEA, Sąd może odmówić właściwości tak, aby Trybunał Sprawiedliwości mógł wydać orzeczenie w sprawie tych skarg. Na takich samych warunkach w przypadkach określonych w niniejszym akapicie, Trybunał Sprawiedliwości może również zadecydować o zawieszeniu toczącego się przed nim postępowania. W takim wypadku kontynuowane jest postępowanie przed Sądem.

Jeśli Państwo Członkowskie i instytucja podważają ten sam akt, Sąd odmawia właściwości tak, aby Trybunał Sprawiedliwości mógł wydać orzeczenie w sprawie tych skarg.

ARTYKUŁ 55

O ostatecznych orzeczeniach Sądu, orzeczeniach rozstrzygających kwestie merytoryczne tylko w części lub rozstrzygających kwestię proceduralną dotyczącą zarzutu braku właściwości lub niedopuszczalności, sekretarz Sądu zawiadamia wszystkie strony, a także wszystkie Państwa Członkowskie i instytucje Unii nawet, jeżeli nie interweniowały w danej sprawie przed Sądem.

ARTYKUŁ 56

Odwołanie może zostać wniesione do Trybunału Sprawiedliwości w terminie dwóch miesięcy od zawiadomienia o orzeczeniu, od którego wnoszone jest odwołanie, od ostatecznych orzeczeń Sądu i orzeczeń Sądu rozstrzygających kwestie merytoryczne jedynie w części, lub rozstrzygających kwestię proceduralną dotyczącą zarzutu braku właściwości lub niedopuszczalności.

Odwołanie takie może zostać wniesione przez każdą stronę, której wnioski nie zostały uwzględnione, w całości lub w części. Jednakże interwenienci nie będący ani Państwami Członkowskimi, ani instytucjami Unii mogą wnieść takie odwołanie jedynie wtedy, gdy orzeczenie Sądu dotyczy ich bezpośrednio.

Z wyjątkiem spraw dotyczących sporów między Unią a jej pracownikami, odwołanie może być również wniesione przez Państwa Członkowskie i instytucje Unii, które nie interweniowały w postępowaniach przed Sądem. Sytuacja takich Państw Członkowskich i instytucji jest taka sama jak Państw Członkowskich i instytucji, które interweniowały w pierwszej instancji.

ARTYKUŁ 57

Każda osoba, której wniosek interwencyjny został oddalony przez Sąd, może wnieść odwołanie do Trybunału Sprawiedliwości w ciągu dwóch tygodni od zawiadomienia o orzeczeniu oddalającym wniosek.

Strony postępowania mogą wnieść odwołanie do Trybunału Sprawiedliwości od wszelkich orzeczeń Sądu wydanych na mocy artykułu III-379, ustęp 1 lub 2 lub artykułu III-401 akapitu czwartego Konstytucji, lub artykułu 157 lub artykułu 164 akapitu trzeciego Traktatu EWEA, w terminie dwóch miesięcy od zawiadomienia o nich.

Odwołanie, o którym mowa w dwóch pierwszych akapitach, jest rozpoznawane zgodnie z procedurą określoną w artykule 39.

ARTYKUŁ 58

Odwołanie do Trybunału Sprawiedliwości jest ograniczone do kwestii prawnych. Podstawę odwołania stanowi brak właściwości Sądu, naruszenie procedury w postępowaniu przed Sądem wpływające niekorzystnie na interesy wnoszącego odwołanie oraz naruszenie prawa Unii przez Sąd.

Odwołanie nie może dotyczyć wyłącznie ustalenia wysokości kosztów postępowania lub wskazania strony je ponoszącej.

ARTYKUŁ 59

W wypadku wniesienia odwołania od orzeczenia Sądu, procedura postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości składa się z części pisemnej i ustnej. Zgodnie z warunkami ustanowionymi w regulaminie, Trybunał Sprawiedliwości, po wysłuchaniu rzecznika generalnego i stron, może odstąpić od procedury ustnej.

ARTYKUŁ 60

Bez uszczerbku dla artykułów III- 379 ustęp 1 i 2 Konstytucji i artykułu 157 Traktatu EWEA, odwołanie nie ma skutku zawieszającego.

Na zasadzie odstępstwa od artykułu III-380 Konstytucji, orzeczenia Sądu o nieważności ustawy europejskiej lub rozporządzenia europejskiego wiążącego w całości i bezpośrednio stosowanego we wszystkich Państwach Członkowskich stają się skuteczne dopiero po upływie terminu określonego w artykule 56 akapit pierwszy niniejszego Statutu, bądź jeśli w terminie tym wniesiono odwołanie - od daty jego oddalenia, jednak bez uszczerbku dla prawa strony do wystąpienia do Trybunału Sprawiedliwości, na mocy artykułu III- 379 ustęp 1 i 2 Konstytucji lub artykułu 157 Traktatu EWEA o zawieszenie skutków ustawy europejskiej lub rozporządzenia europejskiego, o nieważności którego orzeczono, lub o podjęcie innych środków tymczasowych.

ARTYKUŁ 61

Jeśli odwołanie jest zasadne, Trybunał Sprawiedliwości uchyla orzeczenie Sądu . Może on wydać orzeczenie ostateczne w sprawie, jeśli stan postępowania na to pozwala lub skierować sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd.

Gdy sprawa zostanie skierowana do ponownego rozpoznania przez Sąd, jest on związany orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości co do kwestii prawnych.

Jeśli odwołanie wniesione przez Państwo Członkowskie lub instytucję Unii, które nie interweniowały w postępowaniu przed Sądem, jest zasadne, Trybunał Sprawiedliwości może określić, jeśli uzna to za konieczne, które ze skutków uchylonego orzeczenia Sądu uważa się za ostateczne wobec stron sporu.

ARTYKUŁ 62

Jeżeli w sprawach przewidzianych w artykule III-358 ustępy 2 i 3 Konstytucji, pierwszy rzecznik generalny uzna, że zachodzi poważne ryzyko naruszenia jedności lub spójności prawa Unii, może wystąpić do Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o poddanie orzeczenia Sądu kontroli.

Wniosek musi zostać złożony w terminie jednego miesiąca od wydania orzeczenia przez Sąd. W terminie miesiąca od otrzymania wniosku pierwszego rzecznika generalnego, Trybunał Sprawiedliwości decyduje, czy poddać orzeczenie kontroli.

TYTUŁ V

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

ARTYKUŁ 63

Regulaminy Trybunału Sprawiedliwości i Sądu zawierają wszelkie postanowienia niezbędne do stosowania niniejszego Statutu, a w razie potrzeby do jego uzupełnienia.

ARTYKUŁ 64

Reguły dotyczące systemu językowego stosowanego w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej określa rozporządzenie europejskie Rady stanowiącej jednomyślnie. Rozporządzenie to jest przyjmowane na wniosek Trybunału Sprawiedliwości i po konsultacji z Komisją i Parlamentem Europejskim albo na wniosek Komisji i po konsultacji z Trybunałem Sprawiedliwości i Parlamentem Europejskim.

Do chwili przyjęcia tych reguł, stosuje się postanowienia regulaminu Trybunału Sprawiedliwości oraz regulaminu Sądu dotyczące systemu językowego. Na zasadzie odstępstwa od artykułów III-355 i III-356 Konstytucji, postanowienia te można zmienić lub uchylić jedynie za jednomyślną zgodą Rady.

ARTYKUŁ 65

1. Na zasadzie odstępstwa od artykułu IV-437 Konstytucji wszelkie zmiany Protokołu w sprawie Statutu Trybunału Sprawiedliwości, dołączonego do Traktatu o Unii Europejskiej, do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską i do Traktatu EWEA, które są przyjęte między podpisaniem a wejściem w życie traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy pozostają w mocy.
2. Zmiany, o których mowa w ustępie 1, są włączane do niniejszego Statutu w drodze urzędowej kodyfikacji na mocy ustawy europejskiej Rady przyjętej na wniosek Trybunału Sprawiedliwości. Z wejściem w życie kodyfikującej ustawy europejskiej niniejszy artykuł zostaje uchylony.

4. PROTOKÓŁ
USTANAWIAJĄCY STATUT EUROPEJSKIEGO SYSTEMU
BANKÓW CENTRALNYCH
I EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC określić przewidziany w artykule I-30 i artykule III-187 ustęp 2 Konstytucji Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ROZDZIAŁ I

EUROPEJSKI SYSTEM BANKÓW CENTRALNYCH

ARTYKUŁ 1

Europejski System Banków Centralnych

1. Zgodnie z artykułem I-30 ustęp 1 Konstytucji, Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne stanowią Europejski System Banków Centralnych. Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne Państw Członkowskich, których walutą jest euro, stanowią Eurosystem.
2. Europejski System Banków Centralnych i Europejski Bank Centralny wypełniają swoje zadania i działają zgodnie z Konstytucją i niniejszym Statutem.

ROZDZIAŁ II

CELE I ZADANIA EUROPEJSKIEGO SYSTEMU BANKÓW CENTRALNYCH

ARTYKUŁ 2

Cele

Zgodnie z artykułem I-30 ustęp 2 i artykułem III-185 ustęp 1 Konstytucji, głównym celem Europejskiego Systemu Banków Centralnych jest utrzymywanie stabilności cen. Bez uszczerbku dla tego celu wspiera on ogólne polityki gospodarcze w Unii mając na względzie przyczynianie się do osiągnięcia celów Unii określonych w artykule I-3 Konstytucji. Europejski System Banków Centralnych działa zgodnie z zasadą otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją, sprzyjając efektywnej alokacji zasobów oraz zgodnie z zasadami przewidzianymi w artykule III-177 Konstytucji.

ARTYKUŁ 3

Zadania

1. Zgodnie z artykułem III-185 ustęp 2 Konstytucji podstawowe zadania Europejskiego Systemu Banków Centralnych polegają na:
  - a) definiowaniu i wprowadzaniu polityki pieniężnej Unii,

- b) przeprowadzaniu operacji walutowych zgodnie z artykułem III-326 Konstytucji,
- c) utrzymywaniu i zarządzaniu oficjalnymi rezerwami walutowymi Państw Członkowskich,
- d) popieraniu należytego funkcjonowania systemów płatniczych.

2. Zgodnie z artykułem III-185 ustęp 3 Konstytucji ustęp 1 lit. c) niniejszego artykułu stosuje się bez uszczerbku dla utrzymywania i zarządzania przez rządy Państw Członkowskich dewizowymi środkami obrotowymi.

3. Zgodnie z artykułem III-185 ustęp 5 Konstytucji, Europejski System Banków Centralnych przyczynia się do należytego wykonywania polityk prowadzonych przez właściwe władze w odniesieniu do nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i do stabilności systemu finansowego.

ARTYKUŁ 4

Funkcje doradcze

Zgodnie z artykułem III-185 ustęp 4 Konstytucji, Europejski Bank Centralny jest konsultowany:

- a) w sprawie każdego projektowanego aktu Unii w dziedzinach należących do jego uprawnień,
- b) przez władze krajowe w sprawie każdego projektu regulacji w dziedzinach należących do jego uprawnień, lecz w granicach i na warunkach określonych przez Radę zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 41.

Europejski Bank Centralny może, w dziedzinach należących do jego uprawnień, przedkładać opinie właściwym instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii bądź władzom krajowym.

ARTYKUŁ 5

Gromadzenie informacji statystycznych

1. W celu realizacji zadań Europejskiego Systemu Banków Centralnych, Europejski Bank Centralny wspomagany przez krajowe banki centralne, gromadzi niezbędne informacje statystyczne bądź od właściwych władz krajowych, bądź bezpośrednio od podmiotów gospodarczych. W tym celu współpracuje z instytucjami, organami lub jednostkami organizacyjnymi Unii oraz właściwymi władzami Państw Członkowskich lub państw trzecich oraz organizacjami międzynarodowymi.
2. Krajowe banki centralne wykonują, w miarę możliwości, zadania o których mowa w ustępie 1.
3. W miarę potrzeb, Europejski Bank Centralny przyczynia się do harmonizacji reguł i praktyk w zakresie gromadzenia, zestawiania i upowszechniania informacji statystycznych w dziedzinach podlegających jego kompetencji.
4. Rada, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 41, określa osoby fizyczne i prawne objęte wymogami sprawozdawczości, zasady poufności oraz odpowiednie przepisy wykonawcze.

ARTYKUŁ 6

Współpraca międzynarodowa

1. W dziedzinie współpracy międzynarodowej związanej z zadaniami powierzonymi Europejskiemu Systemowi Banków Centralnych, Europejski Bank Centralny decyduje o sposobie reprezentacji Europejskiego Systemu Banków Centralnych.
2. Europejski Bank Centralny i, za jego zgodą, krajowe banki centralne, mogą uczestniczyć w międzynarodowych instytucjach walutowych.
3. Ustępy 1 i 2 stosuje się bez uszczerbku dla artykułu III-196 Konstytucji.

ROZDZIAŁ III

ORGANIZACJA EUROPEJSKIEGO SYSTEMU BANKÓW CENTRALNYCH

ARTYKUŁ 7

Niezależność

Zgodnie z artykułem III-188 Konstytucji w wykonywaniu uprawnień oraz zadań i obowiązków, które zostały im powierzone na mocy Konstytucji i niniejszego Statutu, ani Europejski Bank Centralny, ani krajowy bank centralny, ani członek któregokolwiek z ich organów decyzyjnych nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują od instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii, rządów Państw Członkowskich, ani jakiegokolwiek innej jednostki organizacyjnej. Instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii, jak również rządy Państw Członkowskich zobowiązują się przestrzegać tej zasady i nie dążyć do wywierania wpływu na członków organów decyzyjnych Europejskiego Banku Centralnego lub krajowych banków centralnych w wykonywaniu ich zadań.

ARTYKUŁ 8

Zasada ogólna

Europejski System Banków Centralnych jest kierowany przez organy decyzyjne Europejskiego Banku Centralnego.

ARTYKUŁ 9

Europejski Bank Centralny

1. Europejski Bank Centralny, który na mocy artykułu I-30 ustęp 3 Konstytucji ma osobowość prawną, posiada w każdym Państwie Członkowskim zdolność do czynności prawnych o najszerszym zakresie przyznanym przez ustawodawstwo krajowe osobom prawnym. Europejski Bank Centralny może w szczególności nabywać lub zbywać mienie ruchome i nieruchome oraz występować przed sądem.
2. Europejski Bank Centralny zapewnia realizację zadań powierzonych Europejskiemu Systemowi Banków Centralnych na mocy artykułu III-185 ustępy 2, 3 i 5 Konstytucji, albo przez własne działania zgodnie z niniejszym Statutem, albo poprzez działania krajowych banków centralnych zgodnie z artykułem 12 ustęp 1 i artykułem 14.
3. Zgodnie z artykułem III-187 ustęp 1 Konstytucji organami decyzyjnymi Europejskiego Banku Centralnego są Rada Prezesów i Zarząd.

ARTYKUŁ 10

Rada Prezesów

1. Zgodnie z artykułem III-382 ustęp 1 Konstytucji Rada Prezesów składa się z członków Zarządu Europejskiego Banku Centralnego i prezesów krajowych banków centralnych Państw Członkowskich nie objętych derogacją w rozumieniu artykułu III-197 Konstytucji.

2. Każdy członek Rady Prezesów dysponuje jednym głosem. Od dnia, w którym liczba członków Rady Prezesów przekroczy 21, każdy członek Zarządu dysponuje jednym głosem, a liczba prezesów dysponujących prawem głosu wynosi 15. To prawo głosu jest przyznawane i podlega rotacji w następujący sposób:
- a) od dnia, w którym liczba prezesów przekroczy 15 do czasu, gdy osiągnie 22, prezesi zostają przydzieleni do dwu grup, zgodnie z wielkością udziału Państwa Członkowskiego krajowego banku centralnego w zagregowanym produkcie krajowym brutto w cenach rynkowych oraz w ogólnym zagregowanym bilansie monetarnych instytucji finansowych Państw Członkowskich, których walutą jest euro. Udziałom w zagregowanym produkcie krajowym brutto w cenach rynkowych i ogólnym zagregowanym bilansie monetarnych instytucji finansowych przypisuje się wagi wynoszące odpowiednio $5/6$ i $1/6$. Pierwsza grupa składa się z pięciu prezesów, a druga grupa z pozostałych prezesów. Częstotliwość wykonywania prawa głosu przez prezesów przydzielonych do pierwszej grupy nie może być niższa niż częstotliwość wykonywania prawa głosu przez prezesów w drugiej grupie. Z zastrzeżeniem poprzedniego zdania, pierwszej grupie przyznaje się cztery prawa głosu, a drugiej grupie jedenaście praw głosu,
  - b) od dnia, w którym liczba prezesów wyniesie 22, prezesi zostają przydzieleni do trzech grup zgodnie z uszeregowaniem na podstawie kryteriów ustanowionych w lit. a). Pierwsza grupa będzie składać się z pięciu prezesów przy czym przyznaje się jej cztery prawa głosu. Druga grupa będzie składać się z połowy całkowitej liczby prezesów, z zastrzeżeniem zaokrąglenia ułamków w górę do najbliższej liczby całkowitej, przy czym przyznaje się jej osiem praw głosu. Trzecia grupa będzie składać się z pozostałych prezesów, przy czym przypisane jej zostaną trzy prawa głosu,

- c) w każdej grupie prezesi dysponują prawem głosu przez jednakowy okres,
- d) do obliczenia udziałów w zagregowanym produkcie krajowym brutto w cenach rynkowych stosuje się artykuł 29 ustęp 2. Ogólny zagregowany bilans monetarnych instytucji finansowych oblicza się zgodnie z zasadami statystycznymi stosowanymi w Unii w chwili dokonywania takich obliczeń,
- e) jeżeli zagregowany produkt krajowy brutto w cenach rynkowych podlega dostosowaniu w sposób określony w artykule 29 ustęp 3 lub jeżeli liczba prezesów wzrasta, wielkość i/lub skład grup są odpowiednio dostosowywane zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym ustępie,
- f) Rada Prezesów stanowiąc większością dwóch trzecich głosów wszystkich swoich członków, dysponujących i nie dysponujących prawem głosu, podejmuje wszelkie konieczne środki w celu wykonania zasad określonych w niniejszym ustępie oraz może postanowić o odroczeniu wprowadzenia systemu rotacji do dnia, w którym liczba prezesów przekroczy 18.

Prawo głosu wykonywane jest osobiście. Na zasadzie odstępstwa od tej zasady, regulamin wewnętrzny, o którym mowa w artykule 12 ustęp 3, może przewidywać, że członkowie Rady Prezesów mogą głosować w drodze telekonferencji. Regulamin przewiduje też, że członek Rady Prezesów, który nie jest w stanie brać udziału w posiedzeniach Rady Prezesów przez dłuższy czas, może wyznaczyć swojego zastępcę jako członka Rady Prezesów.

Akapity pierwszy i drugi stosuje się bez uszczerbku dla prawa głosu przyznanego wszystkim członkom Rady Prezesów dysponującym i niedysponującym prawem głosu, zgodnie z ustępem 3 oraz artykułem 40 ustępy 2 i 3. O ile postanowienia niniejszego Statutu nie stanowią inaczej, Rada Prezesów stanowi zwykłą większością głosów swoich członków dysponujących prawem głosu. W przypadku równości głosów przeważa głos prezesa.

Do głosowania w Radzie Prezesów wymagane jest kworum dwóch trzecich jej członków dysponujących prawem głosu. Przy braku kworum prezes może zwołać posiedzenie nadzwyczajne, w którym dopuszcza się podjęcie decyzji pomimo braku kworum.

3. Dla wszelkich decyzji podjętych zgodnie z artykułami 28, 29, 30, 32, 33 i 49, głosy członków Rady Prezesów wazone są zgodnie z udziałami krajowych banków centralnych w subskrybowanym kapitale Europejskiego Banku Centralnego. Waga głosów członków Zarządu wynosi zero. Decyzja wymagająca kwalifikowanej większości zostaje podjęta, jeżeli głosy za jej przyjęciem reprezentują przynajmniej dwie trzecie subskrybowanego kapitału Europejskiego Banku Centralnego i przynajmniej połowę akcjonariuszy. Jeżeli jeden z prezesów nie może być obecny, może on wyznaczyć swego zastępcę w celu oddania jego ważonego głosu.

4. Przebieg posiedzeń ma charakter poufny. Rada Prezesów może zdecydować o podaniu wyników swoich obrad do publicznej wiadomości.

5. Rada Prezesów zbiera się przynajmniej dziesięć razy w roku.

ARTYKUŁ 11

Zarząd

1. Zgodnie z artykułem III-382 ustęp 2 akapit pierwszy Konstytucji, Zarząd składa się z prezesa, wiceprezesa i czterech innych członków.

Członkowie wykonują swoje obowiązki w pełnym wymiarze czasowym. Członkowie nie mogą wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej, chyba że Rada Prezesów w drodze wyjątku wyrazi na to zgodę.

2. Zgodnie z artykułem III-382 ustęp 2 Konstytucji prezes, wiceprezes i pozostali członkowie Zarządu są mianowani przez Radę Europejską, stanowiącą większość kwalifikowaną na zalecenie Rady i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Radą Prezesów spośród osób, o uznanym autorytecie i doświadczeniu zawodowym w dziedzinie zagadnień monetarnych lub bankowych.

Ich mandat trwa osiem lat i nie jest odnawialny.

Członkami Zarządu mogą być tylko obywatele Państw Członkowskich.

3. Warunki zatrudnienia członków Zarządu, w szczególności ich wynagrodzenia, emerytury i inne świadczenia z tytułu ubezpieczeń społecznych są przedmiotem umów zawieranych z Europejskim Bankiem Centralnym i są ustalane przez Radę Prezesów na wniosek Komitetu składającego się z trzech członków mianowanych przez Radę Prezesów i trzech członków mianowanych przez Radę. Członkowie Zarządu nie mają prawa głosu w sprawach określonych w niniejszym ustępie.

4. Jeśli członek Zarządu nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej może go zdymisjonować, na wniosek Rady Prezesów lub Zarządu.
5. Każdy członek Zarządu obecny osobiście na posiedzeniach ma prawo głosu i dysponuje w tym celu jednym głosem. Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień Zarząd stanowi zwykłą większością oddanych głosów. W przypadku równości głosów przeważa głos prezesa. Procedury głosowania są szczegółowo określone w regulaminie wewnętrznym przewidzianym w artykule 12 ustęp 3.
6. Zarząd odpowiada za bieżące działania Europejskiego Banku Centralnego.
7. Każdy wakat w Zarządzie jest obsadzany w drodze mianowania nowego członka zgodnie z ustępem 2.

ARTYKUŁ 12

Obowiązki organów decyzyjnych

1. Rada Prezesów uchwała wytyczne i podejmuje decyzje niezbędne do zapewnienia wykonania zadań powierzonych Europejskiemu Systemowi Banków Centralnych na podstawie Konstytucji i niniejszego Statutu. Rada Prezesów ustala politykę pieniężną Unii, w tym, jeżeli to właściwe, podejmuje decyzje w sprawach pośrednich celów pieniężnych, podstawowych stóp procentowych i wielkości rezerw w Europejskim Systemie Banków Centralnych oraz określa wytyczne konieczne do ich realizacji.

Zarząd realizuje politykę pieniężną zgodnie z wytycznymi i postanowieniami Rady Prezesów. W tych ramach Zarząd udziela niezbędnych instrukcji krajowym bankom centralnym. Ponadto, jeśli Rada Prezesów tak postanowi, Zarząd może otrzymać w drodze delegacji określone uprawnienia.

W zakresie uznanym za możliwy i odpowiedni oraz bez uszczerbku dla postanowień niniejszego artykułu Europejski Bank Centralny może korzystać z pomocy krajowych banków centralnych w przeprowadzeniu operacji stanowiących część zadań Europejskiego Systemu Banków Centralnych.

2. Zarząd jest odpowiedzialny za przygotowanie posiedzeń Rady Prezesów.
3. Rada Prezesów przyjmuje regulamin wewnętrzny, który określa wewnętrzną organizację Europejskiego Banku Centralnego i jego organów decyzyjnych.
4. Rada Prezesów pełni funkcje doradcze określone w artykule 4.
5. Rada Prezesów podejmuje decyzje określone w artykule 6.

ARTYKUŁ 13

Prezes

1. Prezes, lub w razie jego nieobecności wiceprezes, przewodniczy Radzie Prezesów i Zarządowi Europejskiego Banku Centralnego.
2. Bez uszczerbku dla artykułu 38 prezes lub osoba przez niego wyznaczona reprezentuje Europejski Bank Centralny na zewnątrz.

ARTYKUŁ 14

Krajowe banki centralne

1. Zgodnie z artykułem III-189 Konstytucji, każde Państwo Członkowskie zapewnia zgodność swojego ustawodawstwa krajowego, w tym statutu krajowego banku centralnego, z Konstytucją niniejszym Statutem.
2. Statuty krajowych banków centralnych przewidują w szczególności, że kadencja prezesa krajowego banku centralnego nie jest krótsza niż pięć lat.

Prezes krajowego banku centralnego może zostać zwolniony z urzędu wyłącznie wówczas, gdy nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub dopuścił się poważnego uchybienia. Decyzja w tej sprawie może być zaskarżona do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przez prezesa, którego dotyczy, lub Radę Prezesów z powodu naruszenia Konstytucji lub jakiegokolwiek reguły prawnej dotyczącej jej stosowania. Skargi takie powinny być wniesione w terminie dwóch miesięcy, stosownie do przypadku, od daty publikacji decyzji lub zawiadomienia o niej skarżącego lub, w razie jego braku, od daty powzięcia przez skarżącego wiadomości o tej decyzji.

3. Krajowe banki centralne są integralną częścią Europejskiego Systemu Banków Centralnych i działają zgodnie z wytycznymi i instrukcjami Europejskiego Banku Centralnego. Rada Prezesów podejmuje kroki niezbędne w celu zapewnienia przestrzegania wytycznych i instrukcji Europejskiego Banku Centralnego oraz wymaga, aby przekazywano jej wszelkie niezbędne informacje.

4. Krajowe banki centralne mogą wykonywać inne funkcje niż określone niniejszym Statutem, chyba że Rada Prezesów, stanowiąc większością dwóch trzecich oddanych głosów, uzna, że są one sprzeczne z celami i zadaniami Europejskiego Systemu Banków Centralnych. Funkcje te krajowe banki centralne wykonują na własną odpowiedzialność i nie uznaje się ich za część funkcji Europejskiego Systemu Banków Centralnych.

ARTYKUŁ 15

Obowiązki sprawozdawcze

1. Co najmniej raz na kwartał Europejski Bank Centralny sporządza i publikuje sprawozdania z działalności Europejskiego Systemu Banków Centralnych.
2. Skonsolidowane zestawienie finansowe Europejskiego Systemu Banków Centralnych publikuje się co tydzień.
3. Zgodnie z artykułem III-383 ustęp 3 Konstytucji Europejski Bank Centralny składa roczne sprawozdanie z działalności Europejskiego Systemu Banków Centralnych i w sprawie polityki pieniężnej za rok ubiegły i rok bieżący Parlamentowi Europejskiemu, Radzie Europejskiej, Radzie i Komisji.
4. Sprawozdania i zestawienia określone w niniejszym artykule udostępnia się zainteresowanym podmiotom bezpłatnie.

ARTYKUŁ 16

Banknoty

Zgodnie z artykułem III-186 ustęp 1 Konstytucji, Rada Prezesów ma wyłączne prawo do upoważniania do emisji banknotów euro w Unii. Banknoty takie mogą emitować Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne. Banknoty emitowane przez Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne są jedynym prawnym środkiem płatniczym w Unii.

Europejski Bank Centralny uwzględnia, w miarę możliwości, istniejące praktyki związane z emisją i projektowaniem banknotów.

ROZDZIAŁ IV

FUNKCJE MONETRANE I OPERACJE EUROPEJSKIEGO SYSTEMU BANKÓW CENTRALNYCH

ARTYKUŁ 17

Rachunki bankowe w Europejskim Banku Centralnym i krajowych bankach centralnych

W celu przeprowadzania swoich operacji, Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne mogą otwierać rachunki bankowe instytucjom kredytowym, organom publicznym i innym uczestnikom rynku oraz przyjmować aktywa, w tym papiery wartościowe na rachunku bieżącym jako zabezpieczenie.

ARTYKUŁ 18

Operacje otwartego rynku i operacje kredytowe

1. Aby osiągnąć cele Europejskiego Systemu Banków Centralnych i wykonywać jego zadania Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne mogą:
  - a) interweniować na rynkach finansowych prowadząc kupno i sprzedaż w ramach transakcji bezwarunkowych (kasowych i terminowych) lub transakcji dokonywanych z zastrzeżeniem odkupu, bądź też udzielając i zaciągając pożyczki w odniesieniu do wierzytelności lub instrumentów zbywalnych, wyrażonych w euro lub w innych walutach, względnie w odniesieniu do metali szlachetnych,
  - b) dokonywać właściwie zabezpieczonych operacji kredytowych z instytucjami kredytowymi i innymi uczestnikami rynku.
2. Europejski Bank Centralny określa ogólne zasady dokonywania przez niego lub przez krajowe banki centralne operacji otwartego rynku i operacji kredytowych, w tym ogłaszania warunków, na jakich są one gotowe dokonywać powyższe operacje.

ARTYKUŁ 19

Rezerwy obowiązkowe

1. Z zastrzeżeniem artykułu 2, realizując cele polityki pieniężnej, Europejski Bank Centralny ma prawo wymagać od instytucji kredytowych ustanowionych w Państwach Członkowskich utrzymywania rezerw obowiązkowych na rachunkach Europejskiego Banku Centralnego i krajowych banków centralnych. Zasady obliczania i określania wymaganych rezerw obowiązkowych mogą być ustalane przez Radę Prezesów. W przypadkach niestosowania się do powyższych wymagań Europejski Bank Centralny jest uprawniony pobierać odsetki karne oraz nakładać inne sankcje o porównywalnym skutku.
2. W celu stosowania niniejszego artykułu Rada, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 41, ustala podstawę obliczenia rezerw obowiązkowych, jak również dopuszczalne maksymalne proporcje pomiędzy tymi rezerwami a ich podstawami, a także stosowne sankcje w razie nieprzestrzegania tych zasad.

ARTYKUŁ 20

Inne narzędzia kontroli pieniężnej

Rada Prezesów może, większością dwóch trzecich oddanych głosów, postanowić o zastosowaniu innych operacyjnych metod kontroli pieniężnej, jakie uzna za stosowne, z uwzględnieniem artykułu 2.

Rada, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 41, określa zakres powyższych metod, jeżeli nakładają one zobowiązania na osoby trzecie.

ARTYKUŁ 21

Operacje z podmiotami publicznymi

1. Zgodnie z artykułem III-181 Konstytucji zakazane jest udzielanie przez Europejski Bank Centralny lub krajowe banki centralne pożyczek na pokrycie deficytu lub jakichkolwiek innych kredytów instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii, rządowi centralnemu, władzom regionalnym, lokalnym lub innym władzom publicznym, innym jednostkom organizacyjnym lub przedsiębiorstwom publicznym Państw Członkowskich. Zakazane jest również nabywanie bezpośrednio od nich przez Europejski Bank Centralny lub krajowe banki centralne ich instrumentów dłużnych.
2. Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne mogą działać jako agenci skarbowi na rzecz jednostek wymienionych w ustępie 1.
3. Postanowień niniejszego artykułu nie stosuje się do publicznych instytucji kredytowych, które, w ramach udzielania przez banki centralne płynności, korzystają ze strony krajowych banków centralnych i Europejskiego Banku Centralnego z takiego samego traktowania jak prywatne instytucje kredytowe.

ARTYKUŁ 22

Systemy rozliczeń i płatności

Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne mogą przyznawać udogodnienia, a Europejski Bank Centralny może przyjmować odpowiednie regulacje, w celu zapewnienia skuteczności i rzetelności systemów rozliczeń i płatności w ramach Unii i z innymi krajami.

ARTYKUŁ 23

Operacje zewnętrzne

Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne mogą:

- a) ustanawiać stosunki z bankami centralnymi i instytucjami finansowymi innych krajów oraz, w miarę potrzeby, z organizacjami międzynarodowymi;
- b) nabywać i zbywać, w transakcjach kasowych lub terminowych, wszystkie rodzaje aktywów walutowych i metale szlachetne; termin „aktywa walutowe” oznacza papiery wartościowe i wszystkie inne aktywa wyrażone w walucie każdego państwa lub w jednostkach rachunkowych, bez względu na formę, w jakiej są przechowywane,
- c) utrzymywać i zarządzać aktywami określonymi w niniejszym artykule,
- d) przeprowadzać wszystkie typy operacji bankowych z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, w tym operacje udzielania i zaciągania pożyczek.

Artykuł 24

Inne operacje

Poza operacjami wynikającymi z ich zadań Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne mogą wykonywać inne operacje dla własnych celów administracyjnych lub na rzecz swojego personelu.

ROZDZIAŁ V

NADZÓR OSTROŻNOŚCIOWY

ARTYKUŁ 25

Nadzór ostrożnościowy

1. Europejski Bank Centralny jest uprawniony do wyrażania opinii i udzielania konsultacji Radzie, Komisji i właściwym organom Państw Członkowskich w sprawie zakresu obowiązywania oraz stosowania prawnie wiążących aktów Unii odnoszących się do nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i do stabilności systemu finansowego.
2. Zgodnie z każdą ustawą europejską przyjętą na podstawie artykułu III-185 ustęp 6 Konstytucji, Europejski Bank Centralny może wykonywać szczególne zadania związane z polityką nadzoru ostrożnościowego instytucji kredytowych i innych instytucji finansowych, z wyjątkiem przedsiębiorstw ubezpieczeniowych.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY FINANSOWE EUROPEJSKIEGO SYSTEMU BANKÓW CENTRALNYCH

ARTYKUŁ 26

Sprawozdania finansowe

1. Rok obrachunkowy Europejskiego Banku Centralnego i krajowych banków centralnych rozpoczyna się pierwszego dnia stycznia i kończy ostatniego dnia grudnia.
2. Sprawozdania roczne Europejskiego Banku Centralnego sporządza Zarząd zgodnie z zasadami określonymi przez Radę Prezesów. Sprawozdania zatwierdza Rada Prezesów, a następnie są one publikowane.
3. Dla potrzeb analitycznych i operacyjnych Zarząd sporządza skonsolidowany bilans Europejskiego Systemu Banków Centralnych, zawierający te aktywa i pasywa krajowych banków centralnych, które przysługują Europejskiemu Systemowi Banków Centralnych.
4. W celu stosowania niniejszego artykułu Rada Prezesów przyjmuje reguły konieczne do normalizacji procedur rachunkowych i sprawozdawczych dotyczących operacji krajowych banków centralnych.

ARTYKUŁ 27

Kontrola rachunków

1. Sprawozdania finansowe Europejskiego Banku Centralnego i krajowych banków centralnych są kontrolowane przez niezależnych, zewnętrznych biegłych rewidentów wyznaczanych w zaleceniu Rady Prezesów i zatwierdzonych przez Radę. Biegli rewidenci są uprawnieni do badania wszystkich ksiąg i rachunków Europejskiego Banku Centralnego i krajowych banków centralnych oraz do uzyskania wszystkich informacji na temat ich operacji.
2. Artykuł III-384 Konstytucji stosuje się tylko do badania skuteczności zarządzania Europejskiego Banku Centralnego.

ARTYKUŁ 28

Kapitał Europejskiego Banku Centralnego

1. Kapitał Europejskiego Banku Centralnego wynosi 5 miliardów euro. Kapitał ten może zostać podwyższony w drodze decyzji europejskiej przez Radę Prezesów, stanowiącą większością kwalifikowaną przewidzianą w artykule 10 ustęp 3, w granicach i na warunkach ustalonych przez Radę, zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 41.
2. Wyłącznie krajowe banki centralne są uprawnione do subskrybowania i obejmowania kapitału Europejskiego Banku Centralnego. Kapitał jest subskrybowany zgodnie z kluczem określonym w artykule 29.

3. Rada Prezesów, stanowiąc większością kwalifikowaną głosów przewidzianą w artykule 10 ustęp 3, określa wymaganą wysokość i sposoby objęcia kapitału.
4. Z zastrzeżeniem ustępu 5, udziały krajowych banków centralnych w subskrybowanym kapitale Europejskiego Banku Centralnego nie mogą być zbywane, zastawiane ani zajmowane.
5. Jeżeli klucz określony w artykule 29 ulega zmianie, krajowe banki centralne przekazują sobie udziały kapitałowe w taki sposób, aby podział tych udziałów odpowiadał nowemu kluczowi. Rada Prezesów określa warunki tych przekazania.

ARTYKUŁ 29

Klucz subskrypcji kapitału

1. Klucz subskrypcji kapitału Europejskiego Banku Centralnego, określony po raz pierwszy w 1998 roku, gdy ustanowiono Europejski System Banków Centralnych, ustala się poprzez przypisanie każdemu krajowemu bankowi centralnemu wagi w tym kluczu, która jest równa sumie:
  - 50% udziału ludności danego Państwa Członkowskiego w ludności Unii w przedostatnim roku poprzedzającym ustanowienie Europejskiego Systemu Banków Centralnych,
  - 50% udziału produktu krajowego brutto danego Państwa Członkowskiego w produkcie krajowym brutto Unii w cenach rynkowych, stwierdzonego w trakcie pięciu lat poprzedzających przedostatni rok przed ustanowieniem Europejskiego Systemu Banków Centralnych.

Wartości procentowe zaokrągla się w górę lub w dół do najbliższej wielokrotności 0,0001 punktu procentowego.

2. Dane statystyczne konieczne do stosowania niniejszego artykułu są sporządzane przez Komisję zgodnie z zasadami określonymi przez Radę z zastosowaniem procedury przewidzianej w artykule 41.
3. Wagi przypisane krajowym bankom centralnym są dostosowywane co pięć lat po ustanowieniu Europejskiego Systemu Banków Centralnych przy odpowiednim zastosowaniu ustępu 1. Dostosowany klucz wywiera skutek od pierwszego dnia następnego roku.
4. Rada Prezesów podejmie wszelkie inne środki konieczne do zastosowania niniejszego artykułu.

Artykuł 30

Przekazywanie rezerw walutowych Europejskiemu Bankowi Centralnemu

1. Bez uszczerbku dla artykułu 28, krajowe banki centralne przekazują Europejskiemu Bankowi Centralnemu rezerwowe aktywa walutowe inne niż waluty Państw Członkowskich, euro, pozycje rezerwowe w Międzynarodowym Funduszu Walutowym i specjalne prawa ciągnięcia (SDR), do kwoty stanowiącej równowartość 50 miliardów euro. O części wymaganej przez Europejski Bank Centralny decyduje Rada Prezesów. Europejski Bank Centralny ma pełne prawo do utrzymywania i zarządzania rezerwami walutowymi, które zostały mu przekazane, i używania ich do celów określonych w tym Statucie.
2. Udział każdego krajowego banku centralnego jest ustalony proporcjonalnie do jego udziału w subskrybowanym kapitale Europejskiego Banku Centralnego.
3. Każdy krajowy bank centralny uzyskuje od Europejskiego Banku Centralnego wierzytelność stanowiącą równowartość jego udziału. Rada Prezesów określa wartość nominalną oraz oprocentowanie tej wierzytelności.

4. Dodatkowe walutowe aktywa rezerwowe ponad limit określony w ustępie 1 mogą być wymagane przez Europejski Bank Centralny, zgodnie z ustępem 2, w granicach i na warunkach określonych przez Radę zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 41.
5. Europejski Bank Centralny ma prawo utrzymywać i zarządzać pozycjami rezerwowymi Międzynarodowego Funduszu Walutowego i specjalnymi prawami ciągnięcia (SDR) oraz stanowić o łączeniu tych aktywów.
6. Rada Prezesów podejmie wszelkie inne środki konieczne do zastosowania niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 31

Rezerwy walutowe utrzymywane przez krajowe banki centralne

1. Krajowe banki centralne są upoważnione do dokonywania operacji związanych z wypełnianiem ich zobowiązań w stosunku do organizacji międzynarodowych zgodnie z artykułem 23.
2. Wszelkie inne operacje dotyczące rezerwowych aktywów walutowych, które pozostają w krajowych bankach centralnych po przekazaniach, o których mowa w artykule 30, oraz transakcje dokonywane przez Państwa Członkowskie ich walutowym kapitałem obrotowym, powyżej granicy, która ma być ustalona na podstawie ustępu 3, podlegają zatwierdzeniu przez Europejski Bank Centralny w celu zagwarantowania spójności z polityką kursów walutowych i polityką pieniężną Unii.

3. Rada Prezesów wydaje wytyczne w celu ułatwienia powyższych operacji.

ARTYKUŁ 32

Podział dochodów pieniężnych krajowych banków centralnych

1. Dochód osiągany przez krajowe banki centralne w wyniku realizowania zadań polityki pieniężnej Europejskiego Systemu Banków Centralnych, zwany dalej „dochodem pieniężnym”, jest rozdzielany pod koniec każdego roku obrachunkowego zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.
2. Wysokość dochodu pieniężnego każdego krajowego banku centralnego równa jest jego rocznemu dochodowi uzyskanemu z jego aktywów odpowiadających wartości banknotów w obiegu i zobowiązań depozytowych wobec instytucji kredytowych. Powyższe aktywa są asygnowane przez krajowe banki centralne zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez Radę Prezesów.
3. Jeżeli w ocenie Rady Prezesów, po rozpoczęciu trzeciego etapu, struktury bilansów krajowych banków centralnych nie pozwalają na zastosowanie ustępu 2, Rada Prezesów, stanowiąc kwalifikowaną większością, może zdecydować, że w drodze odstępstwa od ustępu 2 dochód pieniężny będzie obliczany według innej metody, przez okres nie dłuższy niż pięć lat.
4. Kwotę dochodu pieniężnego każdego krajowego banku centralnego zmniejsza się o wszelkie odsetki zapłacone przez ten bank centralny od zobowiązań wynikających z depozytów ustanowionych przez instytucje kredytowe zgodnie z artykułem 19.

Rada Prezesów może zdecydować o wyrównaniu narodowym bankom centralnym kosztów związanych z emisją banknotów lub, w wyjątkowych okolicznościach, o wyrównaniu szczególnych strat spowodowanych operacjami polityki pieniężnej realizowanej dla Europejskiego Systemu Banków Centralnych. Wyrównanie ma postać uznaną za odpowiednią przez Radę Prezesów. Jego kwota może być potrącona z dochodu pieniężnego krajowych banków centralnych.

5. Suma dochodu pieniężnego krajowych banków centralnych zostaje rozdzielona pomiędzy krajowe banki centralne proporcjonalnie do ich opłaconych udziałów w kapitale Europejskiego Banku Centralnego, z zastrzeżeniem wszelkich decyzji podjętych przez Radę Prezesów zgodnie z artykułem 33 ustęp 2.
6. Wyrównanie i rozliczanie sald wynikających z podziału dochodu pieniężnego przeprowadza Europejski Bank Centralny zgodnie z wytycznymi ustanowionymi przez Radę Prezesów.
7. Rada Prezesów podejmie wszelkie inne środki konieczne do zastosowania niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 33

Podział zysków netto i strat Europejskiego Banku Centralnego

1. Zysk netto Europejskiego Banku Centralnego jest przekazywany w następującym porządku:
  - a) suma określona przez Radę Prezesów, która nie może przekroczyć 20% zysku netto, jest przekazywana do ogólnego funduszu rezerwowego ograniczonego do 100% kapitału,

- b) pozostały zysk netto zostaje podzielony między akcjonariuszy Europejskiego Banku Centralnego proporcjonalnie do opłaconych przez nich udziałów.

2. W przypadku poniesienia przez Europejski Bank Centralny straty może być ona pokryta z ogólnego funduszu rezerwowego Europejskiego Banku Centralnego i, jeżeli będzie to konieczne, po podjęciu decyzji przez Radę Prezesów, z dochodów pieniężnych odpowiedniego finansowego roku obrachunkowego proporcjonalnie i do wysokości sum podzielonych pomiędzy krajowe banki centralne zgodnie z artykułem 32 ustęp 5.

ROZDZIAŁ VII

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 34

Akty prawne

1. Zgodnie z artykułem III-190 Konstytucji, Europejski Bank Centralny:
- a) przyjmuje rozporządzenia europejskie w zakresie niezbędnym do wykonania zadań określonych w artykule 3 ustęp 1 lit. a), w artykule 19 ustęp 1, w artykule 22 i w artykule 25 ustęp 2 niniejszego Statutu, jak również w przypadkach przewidzianych w rozporządzeniach europejskich i decyzjach europejskich, o których mowa w artykule 41,

- b) przyjmuje decyzje europejskie niezbędne do wykonania zadań powierzonych Europejskiemu Systemowi Banków Centralnych na mocy Konstytucji i niniejszego Statutu,
- c) wydaje zalecenia i opinie.

2. Europejski Bank Centralny może zdecydować o opublikowaniu swych decyzji europejskich, zaleceń i opinii.

3. W granicach i na warunkach przyjętych przez Radę zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 41, Europejski Bank Centralny jest upoważniony, w przypadku nieprzestrzegania jego rozporządzeń europejskich i decyzji europejskich, do nakładania na przedsiębiorstwa grzywien i okresowych kar pieniężnych .

ARTYKUŁ 35

Kontrola sądowa i związane z nią kwestie

1. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej może kontrolować działania lub zaniechania Europejskiego Banku Centralnego bądź dokonywać ich wykładni w sprawach i na warunkach określonych w Konstytucji. Europejski Bank Centralny może wszczynać postępowania w sprawach i na warunkach określonych w Konstytucji.
2. Spory pomiędzy Europejskim Bankiem Centralnym, z jednej strony, a jego wierzycielami, dłużnikami lub innymi stronami, z drugiej strony, rozstrzygają właściwe sądy krajowe, chyba że właściwość do rozstrzygnięcia przyznano Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

3. Europejski Bank Centralny podlega systemowi odpowiedzialności przewidzianemu w artykule III-431 Konstytucji. Odpowiedzialność krajowych banków centralnych jest określona stosownie do ich krajowych systemów prawnych.
4. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy do orzekania na mocy klauzuli arbitrażowej umieszczonej w umowie publicznoprawnej lub cywilnoprawnej, zawartej przez Europejski Bank Centralny lub w jego imieniu.
5. Decyzję Europejskiego Banku Centralnego o wszczęciu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej podejmuje Rada Prezesów.
6. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy do orzekania w każdym sporze związanym z wypełnianiem przez krajowe banki centralne zobowiązań określonych w Konstytucji i niniejszym Statucie. Jeżeli Europejski Bank Centralny uznaje, że krajowy bank centralny uchybił jednemu z zobowiązań, które na nim ciąży na mocy Konstytucji i niniejszego Statutu, wydaje on uzasadnioną opinię w tym przedmiocie, po uprzednim umożliwieniu temu bankowi przedstawienia swych uwag. Jeżeli dany krajowy bank centralny nie zastosuje się do opinii w terminie określonym przez Europejski Bank Centralny, ten ostatni może wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

ARTYKUŁ 36

Personel

1. Rada Prezesów na wniosek Zarządu ustanawia warunki zatrudnienia personelu Europejskiego Banku Centralnego.

2. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy do orzekania w każdym sporze między Europejskim Bankiem Centralnym i jego pracownikami, w granicach i na warunkach określonych w warunkach zatrudnienia.

ARTYKUŁ 37

Tajemnica służbowa

1. Członkowie organów decyzyjnych i personelu Europejskiego Banku Centralnego oraz krajowych banków centralnych są zobowiązani, nawet po zakończeniu pełnienia swoich obowiązków do nieujawniania informacji objętych tajemnicą służbową.
2. Osoby mające dostęp do danych objętych prawnie wiążącym aktem Unii nakładającym obowiązek zachowania tajemnicy podlegają temu obowiązkowi.

ARTYKUŁ 38

Przedstawiciele

Prawne zobowiązania Europejskiego Banku Centralnego w stosunku do osób trzecich są podejmowane przez prezesa lub przez dwóch członków Zarządu, lub na podstawie podpisów dwóch członków personelu Europejskiego Banku Centralnego, którzy zostali należycie upoważnieni przez prezesa do składania podpisów w imieniu Europejskiego Banku Centralnego.

ARTYKUŁ 39

Przywileje i immunitety

Europejski Bank Centralny korzysta na terytorium Państw Członkowskich z przywilejów i immunitetów niezbędnych do wykonywania swoich zadań, na warunkach określonych w Protokole w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej.

ROZDZIAŁ VIII

ZMIANA STATUTU I PRZEPISY UZUPEŁNIAJĄCE

ARTYKUŁ 40

Uproszczona procedura zmian

1. Zgodnie z artykułem III-187 ustęp 3 Konstytucji, artykuł 5 ustępy 1, 2 i 3, artykuł 17 i 18, artykuł 19 ustęp 1, artykuły 22, 23, 24 i 26, artykuł 32 ustępy 2, 3, 4 i 6, artykuł 33 ustęp 1 lit. a) i artykuł 36 niniejszego Statutu mogą zostać zmienione na mocy ustawy europejskiej
  - a) na wniosek Komisji i po konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym lub
  - b) na zalecenie Europejskiego Banku Centralnego i po konsultacji z Komisją.

2. Artykuł 10 ustęp 2 może zostać zmieniony na mocy decyzji europejskiej Rady Europejskiej stanowiącej jednomyślnie na podstawie zalecenia Europejskiego Banku Centralnego i po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Komisją lub na zalecenie Komisji po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Europejskim Bankiem Centralnym. Powyższe zmiany wchodzi w życie po ich zatwierdzeniu przez Państwa Członkowskie zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.
3. Zalecenie wydane przez Europejski Bank Centralny zgodnie z niniejszym artykułem wymaga jednomyślnej decyzji Rady Prezesów.

ARTYKUŁ 41

Przepisy uzupełniające

Zgodnie z artykułem III-187 ustęp 4 Konstytucji, Rada przyjmuje rozporządzenia europejskie i decyzje europejskie ustanawiające środki, o których mowa w artykule 4, w artykule 5 ustęp 4, w artykule 19 ustęp 2, w artykule 20 i w artykule 28 ustęp 1, w artykule 29 ustęp 2, w artykule 30 ustęp 4 oraz w artykule 34 ustęp 3 niniejszego Statutu. Rada stanowi po konsultacji z Parlamentem Europejskim:

- a) na wniosek Komisji i po konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym lub
- b) na zalecenie Europejskiego Banku Centralnego i po konsultacji z Komisją Europejską.

ROZDZIAŁ IX

POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE ORAZ INNE POSTANOWIENIA
DOTYCZĄCE EUROPEJSKIEGO SYSTEMU BANKÓW CENTRALNYCH

ARTYKUŁ 42

Postanowienia ogólne

1. Derogacja określona w artykule III-197 ustęp 1 Konstytucji powoduje, że następujące artykuły niniejszego Statutu nie przyznają żadnych praw ani nie nakładają żadnych zobowiązań na dane Państwa Członkowskie: artykuły 3 i 6, artykuł 9 ustęp 2, artykuł 12 ustęp 1, artykuł 14 ustęp 3, artykuły 16, 18, 19, 20, 22 i 23, artykuł 26 ustęp 2, artykuły 27, 30, 31, 32, 33, 34 i 50.
2. Banki centralne Państw Członkowskich objętych derogacją określoną w artykule III-197 ustęp 1 Konstytucji, zachowują swoje uprawnienia w zakresie polityki pieniężnej zgodnie z prawem krajowym.
3. Zgodnie z artykułem III-197 ustęp 2 akapit drugi Konstytucji, w artykule 3, w artykule 11 ustęp 2 oraz w artykule 19 niniejszego Statutu przez „Państwa Członkowskie” należy rozumieć Państwa Członkowskie, których walutą jest euro.
4. W artykule 9 ustęp 2, w artykule 10 ustępy 2 i 3, w artykule 12 ustęp 1, w artykułach 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31 i 32, w artykule 33 ustęp 2 oraz w artykule 50 przez „krajowe banki centralne” należy rozumieć banki centralne Państw Członkowskich, których walutą jest euro.

5. W artykule 10 ustęp 3 oraz w artykule 33 ustęp 1 przez „akcjonariuszy” należy rozumieć krajowe banki centralne Państw Członkowskich, których walutą jest euro.

6. W artykule 10 ustęp 3 oraz w artykule 30 ustęp 2 przez „kapitał subskrybowany” należy rozumieć kapitał Europejskiego Banku Centralnego subskrybowany przez krajowe banki centralne Państw Członkowskich, których walutą jest euro.

ARTYKUŁ 43

Zadania przejściowe Europejskiego Banku Centralnego

Europejski Bank Centralny przejmie dawne zadania Europejskiego Instytutu Monetarnego, o których mowa w artykule III-199 ustęp 2 Konstytucji, które, z powodu objęcia derogacją jednego lub większej liczby Państw Członkowskich, muszą być nadal realizowane po wprowadzeniu euro.

Europejski Bank Centralny pełni funkcję doradczą w przygotowaniach do zniesienia derogacji określonych artykułem III-198 Konstytucji.

ARTYKUŁ 44

Rada Ogólna Europejskiego Banku Centralnego

1. Bez uszczerbku dla artykułu III-187 ustęp 1 Konstytucji, jako trzeci organ decyzyjny Europejskiego Banku Centralnego ustanawia się Radę Ogólną.

2. Rada Ogólna składa się z prezesa i wiceprezesa Europejskiego Banku Centralnego oraz prezesów krajowych banków centralnych. Pozostali członkowie Zarządu mogą uczestniczyć w posiedzeniach Rady Ogólnej, ale bez prawa głosu.
3. Obowiązki Rady Ogólnej wymieniono w sposób wyczerpujący w artykule 46 .

ARTYKUŁ 45

Funkcjonowanie Rady Ogólnej

1. Radzie Ogólnej Europejskiego Banku Centralnego przewodniczy prezes lub, w razie jego nieobecności, wiceprezes Europejskiego Banku Centralnego.
2. Przewodniczący Rady i członek Komisji mogą uczestniczyć w posiedzeniach Rady Ogólnej, ale bez prawa głosu.
3. Prezes przygotowuje posiedzenia Rady Ogólnej.
4. W drodze odstępstwa od artykułu 12 ustęp 3, Rada Ogólna przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.
5. Sekretariat Rady Ogólnej jest zapewniony przez Europejski Bank Centralny.

ARTYKUŁ 46

Obowiązki Rady Ogólnej

1. Rada Ogólna:

- a) wykonuje zadania wymienione w artykule 43,
- b) współdziała w wykonywaniu funkcji doradczych określonych w artykule 4 i artykule 25 ustęp 1.

2. Rada Ogólna wspiera:

- a) gromadzenie informacji statystycznych, o których mowa w artykule 5,
- b) działalność sprawozdawczą Europejskiego Banku Centralnego, o której mowa w artykule 15,
- c) ustanawianie przepisów koniecznych dla zastosowania artykułu 26, o których mowa w artykule 26 ustęp 4,
- d) podejmowanie wszelkich innych środków koniecznych dla zastosowania artykułu 29, o których mowa w artykule 29 ustęp 4,
- e) określanie warunków zatrudnienia personelu Europejskiego Banku Centralnego przewidzianych w artykule 36.

3. Rada Ogólna wspomaga wszelkie przygotowania niezbędne do nieodwołalnego ustalenia przewidzianych w artykule III-198 ustęp 3 Konstytucji kursów walut Państw Członkowskich objętych derogacją w odniesieniu do euro.

4. Rada Ogólna jest informowana przez prezesa Europejskiego Banku Centralnego o decyzjach podjętych przez Radę Prezesów.

ARTYKUŁ 47

Postanowienia przejściowe dotyczące kapitału Europejskiego Banku Centralnego

Zgodnie z artykułem 29, każdemu krajowemu bankowi centralnemu przypisuje się wagę zgodnie z kluczem subskrypcji kapitału Europejskiego Banku Centralnego. Na zasadzie odstępstwa od artykułu 28 ustęp 3, banki centralne Państw Członkowskich objętych derogacją nie wpłacają swojego subskrybowanego kapitału, chyba że Rada Ogólna, stanowiąc większością reprezentującą przynajmniej dwie trzecie subskrybowanego kapitału Europejskiego Banku Centralnego i przynajmniej połowę akcjonariuszy, podejmie decyzję, że musi zostać wpłacona kwota minimalna wyrażona procentowo jako wkład na pokrycie kosztów operacyjnych Europejskiego Banku Centralnego.

ARTYKUŁ 48

Odroczona wpłata kapitału, rezerw i zasobów
Europejskiego Banku Centralnego

1. Bank centralny Państwa Członkowskiego, którego derogacja została uchylona, wpłaca swój subskrybowany udział w kapitale Europejskiego Banku Centralnego w takiej samej proporcji jak banki centralne innych Państw Członkowskich, których walutą jest euro i przekazuje do Europejskiego Banku Centralnego rezerwy walutowe zgodnie z artykułem 30 ustęp 1. Przekazywaną kwotę określa się poprzez pomnożenie wartości rezerw walutowych, które zostały już przekazane do Europejskiego Banku Centralnego zgodnie z artykułem 30 ustęp 1- określonych w euro zgodnie z obowiązującymi kursami walut - przez stosunek liczby udziałów subskrybowanych przez dany krajowy bank centralny, do liczby udziałów uprzednio opłaconych przez inne krajowe banki centralne.
2. Oprócz wpłaty, która jest dokonywana zgodnie z ustępem 1, dany krajowy bank centralny uczestniczy w rezerwach Europejskiego Banku Centralnego, zasobach równoważnych rezerwom i kwocie, która ma zostać dodana do rezerw i zasobów odpowiadających saldu rachunku zysków i strat z 31 grudnia roku poprzedzającego uchylenie derogacji. Sumę, którą należy na to przeznaczyć, ustala się poprzez pomnożenie sumy rezerw, określonej powyżej i zapisanej w zatwierdzonym bilansie Europejskiego Banku Centralnego, przez stosunek liczby udziałów subskrybowanych przez dany krajowy bank centralny do liczby udziałów uprzednio pokrytych przez inne banki centralne

3. W chwili, gdy jedno lub więcej państw stanie się Państwami Członkowskimi i ich krajowe banki centralne staną się częścią Europejskiego Systemu Banków Centralnych, kapitał subskrybowany Europejskiego Banku Centralnego oraz wysokość limitu rezerw walutowych, które mogą być przekazane do Europejskiego Banku Centralnego automatycznie się zwiększa. Wysokość wzrostu określa się przez pomnożenie odpowiednich obowiązujących w danym okresie kwot przez stosunek, w ramach rozszerzonego klucza subskrypcji kapitału, wag krajowych banków centralnych przystępujących do systemu do wag krajowych banków centralnych, uczestniczących w Europejskim Systemie Banków Centralnych. Wagę każdego krajowego banku centralnego w kluczu subskrypcji kapitału oblicza się stosując odpowiednio artykuł 29 ustęp 1 oraz zgodnie z artykułem 29 ustęp 2. Okresy referencyjne, które stosuje się do gromadzenia danych statystycznych są takie same jak te, które stosowano w ostatniej pięcioletniej korekcie systemu wag na mocy artykułu 29 ustęp 3.

ARTYKUŁ 49

Odstępstwo od artykułu 32

1. Jeżeli po rozpoczęciu trzeciego etapu Rada Prezesów podejmie decyzję, że zastosowanie artykułu 32 zmienia w sposób istotny względne pozycje dochodowe krajowych banków centralnych, suma dochodu do podziału zgodnie z artykułem 32 zostanie obniżona w jednakowym określonym procentowo stopniu, który nie może przekraczać 60% w pierwszym roku obrachunkowym po rozpoczęciu trzeciego etapu i który będzie obniżany o co najmniej 12 punktów procentowych w każdym następnym roku obrachunkowym.
2. Ustęp 1 stosuje się nie dłużej niż przez pięć lat obrachunkowych po rozpoczęciu trzeciego etapu.

ARTYKUŁ 50

Wymiana banknotów w walutach Państw Członkowskich.

Po nieodwołalnym ustaleniu kursów walut zgodnie z artykułem III-198 ustęp 3 Konstytucji Rada Prezesów podejmie konieczne środki w celu zapewnienia, że banknoty w walutach Państw Członkowskich, dla których ustalono nieodwołalny kurs są wymieniane przez krajowe banki centralne według stosownego parytetu.

ARTYKUŁ 51

Stosowanie środków przejściowych.

Artykuły 42-47 są stosowane jeżeli, i tak długo, jak istnieją Państwa Członkowskie objęte derogacją.

5. PROTOKÓŁ
USTANAWIAJĄCY STATUT
EUROPEJSKIEGO BANKU INWESTYCYJNEGO

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC określić Statut Europejskiego Banku Inwestycyjnego przewidziany w artykule III- 393 Konstytucji;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ 1

Niniejszym tworzy się Europejski Bank Inwestycyjny, o którym mowa w artykule III-393 Konstytucji (zwany dalej „Bankiem”); wykonuje on swoje funkcje i działa zgodnie z postanowieniami Konstytucji i niniejszego Statutu

ARTYKUŁ 2

Zadania Banku są określone w artykule III- 394 Konstytucji.

ARTYKUŁ 3

Zgodnie z artykułem III-393 Konstytucji, członkami Banku są Państwa Członkowskie.

ARTYKUŁ 4

1. Kapitał Banku wynosi 163 653 737 000 euro, subskrybowany przez Państwa Członkowskie następująco:

Niemcy	26 649 532 500
Francja	26 649 532 500
Włochy	26 649 532 500
Zjednoczone Królestwo	26 649 532 500
Hiszpania	15 989 719 500
Belgia	7 387 065 000
Niderlandy	7 387 065 000
Szwecja	4 900 585 500
Dania	3 740 283 000
Austria	3 666 973 500
Polska	3 411 263 500
Finlandia	2 106 816 000
Grecja	2 003 725 500
Portugalia	1 291 287 000
Republika Czeska	1 258 785 500
Węgry	1 190 868 500
Irlandia	935 070 000
Słowacja	428 490 500
Słowenia	397 815 000
Litwa	249 617 500
Luksemburg	187 015 500
Cypr	183 382 000
Łotwa	152 335 000
Estonia	117 640 000
Malta	69 804 000

Państwa Członkowskie ponoszą odpowiedzialność wyłącznie do wysokości kapitału subskrybowanego, który nie został pokryty.

2. Przyjęcie nowego członka powoduje podwyższenie subskrybowanego kapitału proporcjonalnie do wysokości kapitału wniesionego przez tego członka.
3. Rada Gubernatorów może jednomyślnie postanowić o podwyższeniu subskrybowanego kapitału.
4. Udział w subskrybowanym kapitale nie może zostać przeniesiony, zastawiony ani zajęty.

ARTYKUŁ 5

1. Kapitał subskrybowany Państwa Członkowskie pokrywają do wysokości średnio 5% kwot określonych w artykule 4 ustęp 1.
2. W przypadku podwyższenia kapitału subskrybowanego Rada Gubernatorów stanowiąc jednomyślnie, określa procent, jaki należy pokryć oraz warunki płatności. Wpłaty gotówkowe są dokonywane jedynie w euro.
3. Rada Dyrektorów może żądać wyrównania kapitału subskrybowanego w wysokości niezbędnej do wypełnienia zobowiązań Banku.

Każde Państwo Członkowskie dokonuje płatności proporcjonalnie do jego udziału w subskrybowanym kapitale.

ARTYKUŁ 6

Bankiem kieruje i zarządza Rada Gubernatorów, Rada Dyrektorów i Komitet Zarządzający.

ARTYKUŁ 7

1. Rada Gubernatorów składa się z ministrów wyznaczonych przez Państwa Członkowskie.
2. Rada Gubernatorów ustala ogólne wytyczne polityki kredytowej Banku, zgodnie z celami Unii .

Rada Gubernatorów zapewnia wykonanie tych wytycznych.

3. Ponadto Rada Gubernatorów:
  - a) podejmuje decyzje o podwyższeniu subskrybowanego kapitału zgodnie z artykułem 4 ustęp 3 i artykułem 5 ustęp 2,
  - b) dla celów artykułu 9 ustęp 1 określa zasady stosowane do operacji finansowych podejmowanych w ramach zadań Banku,
  - c) wykonuje uprawnienia przewidziane w artykułach 9 i 11 w odniesieniu do mianowania i dymisjonowania członków Rady Dyrektorów i Komitetu Zarządzającego oraz uprawnienia przewidziane w artykule 11 ustęp 1 drugi akapit,

- d) podejmuje decyzje o przyznaniu finansowania na działania inwestycyjne wykonywane, w całości lub w części, poza terytorium Państw Członkowskich, zgodnie z artykułem 16 ustęp 1,
- e) zatwierdza roczne sprawozdanie Rady Dyrektorów,
- f) zatwierdza roczny bilans i rachunek zysków i strat,
- g) zatwierdza regulamin wewnętrzny Banku,
- h) wykonuje inne uprawnienia przewidziane przez niniejszy Statut.

4. W ramach Konstytucji i niniejszego Statutu, Rada Gubernatorów może jednomyślnie podejmować decyzje dotyczące wstrzymania operacji Banku oraz, w miarę potrzeby, jego likwidacji.

ARTYKUŁ 8

1. O ile w niniejszym Statucie nie przewidziano inaczej, decyzje Rady Gubernatorów są podejmowane większością głosów jej członków. Większość ta musi reprezentować co najmniej 50% kapitału subskrybowanego.

Do większości kwalifikowanej wymagane jest osiemnaście głosów oraz 68% kapitału subskrybowanego.

2. Wstrzymanie się od głosu przez członków obecnych lub reprezentowanych nie stanowi przeszkody w przyjęciu decyzji wymagających jednomyślności.

ARTYKUŁ 9

1. Rada Dyrektorów decyduje o przyznaniu finansowania, w szczególności w formie pożyczek i gwarancji oraz o zaciąganiu pożyczek; ustala oprocentowanie udzielanych pożyczek, prowizje i inne opłaty. Może ona, na podstawie decyzji przyjętej większością kwalifikowaną delegować niektóre ze swoich funkcji Komitetowi Zarządzającemu. Określa ona zasady i warunki takiej delegacji oraz nadzoruje jej wykonanie.

Rada Dyrektorów nadzoruje właściwe zarządzanie Bankiem i zapewnia kierowanie Bankiem zgodnie z Konstytucją, niniejszym Statutem i ogólnymi wytycznymi Rady Gubernatorów.

Na koniec roku budżetowego Rada Dyrektorów składa sprawozdanie Radzie Gubernatorów i publikuje je po zatwierdzeniu.

2. Rada Dyrektorów składa się z dwudziestu sześciu dyrektorów i szesnastu zastępców.

Dyrektorów mianuje Rada Gubernatorów na okres pięciu lat; każde Państwo Członkowskie nominuje jednego dyrektora. Jeden jest nominowany również przez Komisję.

Zastępcy dyrektora są mianowani przez Radę Gubernatorów na okres pięciu lat w następujący sposób:

- dwóch zastępców wyznacza Republika Federalna Niemiec,
- dwóch zastępców wyznacza Republika Francuska,

- dwóch zastępców wyznacza Republika Włoska,
- dwóch zastępców wyznacza Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej,
- jednego zastępcę wyznaczają za wspólnym porozumieniem Królestwo Hiszpanii i Republika Portugalska,
- jednego zastępcę wyznaczają za wspólnym porozumieniem Królestwo Belgii, Wielkie Księstwo Luksemburga i Królestwo Niderlandów,
- jednego zastępcę wyznaczają za wspólnym porozumieniem Królestwo Danii, Republika Grecka i Irlandia,
- jednego zastępcę wyznaczają za wspólnym porozumieniem Republika Austrii, Republika Finlandii i Królestwo Szwecji,
- trzech zastępców wyznaczają za wspólnym porozumieniem Republika Czeska, Republika Estońska, Republika Cypryjska, Republika Łotewska, Republika Litewska, Republika Węgierska, Republika Malty, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowenii i Republika Słowacka,
- jednego zastępcę wyznacza Komisja.

Rada Dyrektorów przyjmuje w swój poczet sześciu ekspertów bez prawa głosu: trzech jako ekspertów zwyczajnych i trzech jako zastępców.

Mandat dyrektorów i zastępców jest odnawialny.

Regulamin wewnętrzny ustanawia zasady uczestnictwa w posiedzeniach Rady Dyrektorów i przepisy, które mają zastosowanie w odniesieniu do zastępców i przyjętych ekspertów.

Przewodniczący Komitetu Zarządzającego lub, w przypadku jego nieobecności, jeden z wiceprzewodniczących, kieruje Posiedzeniami Rady Dyrektorów, nie bierze on udziału w głosowaniach.

Członkowie Rady Dyrektorów są wybierani spośród osób o niekwestionowanej niezależności i kompetencjach. Są oni odpowiedzialni wyłącznie przed Bankiem.

3. Dyrektor może zostać odwołany przez Radę Gubernatorów wyłącznie, jeżeli nie spełnia już warunków niezbędnych do wykonywania swych funkcji; Rada Gubernatorów stanowi wtedy większością kwalifikowaną.

Jeżeli sprawozdanie roczne nie zostanie zatwierdzone, Rada Dyrektorów składa dymisję.

4. Wakat powstały wskutek śmierci, dobrowolnej lub przymusowej dymisji bądź dymisji grupowej zapełnia się zgodnie z ustępem 2. Członków zastępuje się na okres pozostający do zakończenia kadencji, chyba że wymianie podlega cała Rada Dyrektorów.

5. Rada Gubernatorów ustala wynagrodzenie członków Rady Dyrektorów. Rada Gubernatorów określa, jakie działania są nie do pogodzenia z obowiązkami dyrektora lub zastępcy.

ARTYKUŁ 10

1. Każdy dyrektor ma jeden głos w Radzie Dyrektorów. Może on przekazać swój głos w każdym przypadku, zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie wewnętrznym Banku.

2. O ile w niniejszym Statucie nie przewidziano inaczej, Rada Dyrektorów podejmuje decyzje większością przynajmniej jednej trzeciej jej członków uprawnionych do głosowania, reprezentujących co najmniej 50% kapitału subskrybowanego. Większość kwalifikowana wymaga oddania osiemnastu głosów i 68% kapitału subskrybowanego. Regulamin wewnętrzny Banku określa liczbę członków stanowiących kworum niezbędne do podejmowania decyzji.

ARTYKUŁ 11

1. Komitet Zarządzający składa się z przewodniczącego i ośmiu wiceprzewodniczących mianowanych na sześć lat przez Radę Gubernatorów, na wniosek Rady Dyrektorów. Ich mandat jest odnawialny.

Rada Gubernatorów, stanowiąc jednomyślnie, może zmienić liczbę członków Komitetu Zarządzającego.

2. Na wniosek Rady Dyrektorów, przyjęty większością kwalifikowaną, Rada Gubernatorów, stanowiąc większością kwalifikowaną, może odwołać członka Komitetu Zarządzającego.

3. Komitet Zarządzający, pod kierownictwem przewodniczącego i nadzorem Rady Dyrektorów, jest odpowiedzialny za bieżące działanie Banku.

Komitet Zarządzający przygotowuje decyzje Rady Dyrektorów, zwłaszcza decyzje dotyczące zaciągania pożyczek oraz przyznawania finansowania, w szczególności w postaci pożyczek i gwarancji. Zapewnia on ich wykonanie.

4. Komitet Zarządzający stanowi większością, gdy wydaje opinie na temat propozycji dotyczących zaciągania pożyczek oraz przyznawania finansowania, w szczególności w postaci pożyczek i gwarancji.
5. Rada Gubernatorów ustala wynagrodzenie członków Komitetu Zarządzającego i określa, jakie działania są nie do pogodzenia z ich obowiązkami.
6. W sprawach sądowych i pozasądowych Bank reprezentuje przewodniczący lub, jeżeli nie jest to możliwe, jeden z wiceprzewodniczących.
7. Pracownicy Banku podlegają przewodniczącemu. Są oni przez niego zatrudniani i zwalniani. Przy doborze personelu uwzględnia się nie tylko osobiste umiejętności i kwalifikacje zawodowe, ale także sprawiedliwą reprezentację obywateli Państw Członkowskich. Regulamin wewnętrzny określa, który organ jest właściwy do przyjmowania przepisów mających zastosowanie do personelu.
8. Komitet Zarządzający i personel Banku jest odpowiedzialny wyłącznie przed Bankiem i jest całkowicie niezależny w wykonywaniu swoich obowiązków.

ARTYKUŁ 12

1. Komitet składający się z sześciu członków, mianowanych na podstawie ich kompetencji przez Radę Gubernatorów, sprawdza czy działania Banku są zgodne z najlepszymi praktykami bankowymi i jest odpowiedzialny za kontrolę jego ksiąg.

2. Komitet, o którym mowa w ustępie 1, corocznie bada, czy operacje Banku i jego księgi są prowadzone właściwie. W tym celu sprawdza, czy operacje Banku zostały przeprowadzone zgodnie z formalnościami i procedurami określonymi w niniejszym Statucie i w regulaminie wewnętrznym.
3. Komitet, o którym mowa w ustępie 1 potwierdza, że dane finansowe, jak również wszelkie inne informacje finansowe zawarte w rocznych sprawozdaniach finansowych sporządzonych przez Radę Dyrektorów, dają rzetelny obraz sytuacji finansowej Banku w zakresie jego aktywów i pasywów, wyników jego działalności oraz przepływów środków pieniężnych za dany rok finansowy.
4. Regulamin wewnętrzny określa szczegóły dotyczące kwalifikacji, które winni posiadać członkowie Komitetu, o którym mowa w ustępie 1, oraz ustala zasady i warunki działania Komitetu.

ARTYKUŁ 13

Bank komunikuje się z każdym z Państw Członkowskich za pośrednictwem wyznaczonego przez nie organu. W wykonywaniu operacji finansowych Bank korzysta z usług krajowego banku centralnego zainteresowanego Państwa Członkowskiego lub innych instytucji finansowych uznanych przez dane Państwo.

ARTYKUŁ 14

1. Bank współpracuje ze wszystkimi organizacjami międzynarodowymi działającymi w podobnych dziedzinach.
2. Bank dąży do nawiązywania właściwych kontaktów, w celu współpracy z instytucjami bankowymi i finansowymi w krajach, w których prowadzi operacje.

ARTYKUŁ 15

Na wniosek Państwa Członkowskiego lub Komisji albo z własnej inicjatywy Rada Gubernatorów interpretuje i uzupełnia wytyczne przyjęte przez nią na mocy artykułu 7, zgodnie z przepisami regulującymi ich przyjmowanie.

ARTYKUŁ 16

1. W ramach zadań określonych w artykule III-394 Konstytucji, Bank przyznaje finansowanie, szczególnie w formie pożyczek i gwarancji swoim członkom oraz przedsiębiorstwom prywatnym i publicznym na realizację inwestycji na terytoriach Państw Członkowskich, o ile nie jest możliwe uzyskanie środków z innych źródeł na rozsądnych warunkach.

Jednakże, na mocy decyzji Rady Gubernatorów, stanowiącej większością kwalifikowaną na wniosek Rady Dyrektorów, Bank może przyznać finansowanie na inwestycje realizowane w całości lub w części poza terytoriami Państw Członkowskich.

2. O ile to możliwe, pożyczki są udzielane pod warunkiem korzystania także z innych źródeł finansowania.

3. Udzielając pożyczki przedsiębiorstwu lub podmiotowi innemu niż Państwo Członkowskie, Bank uzależnia tę pożyczkę od udzielenia gwarancji przez Państwo Członkowskie, na którego obszarze inwestycja będzie realizowana lub innych odpowiednich gwarancji albo od zdolności finansowej dłużnika.

Ponadto, zgodnie z zasadami ustalonymi przez Radę Gubernatorów na podstawie artykułu 7 ustęp 3 lit. b) i kiedy wymaga tego realizacja działań określonych w artykule III-394 Konstytucji, Rada Dyrektorów stanowiąc większością kwalifikowaną określa zasady i warunki wszelkich operacji finansowych, z którymi wiąże się szczególne ryzyko i dlatego uważane są za działanie szczególne.

4. Bank może gwarantować pożyczki zaciągane przez przedsiębiorstwa prywatne lub publiczne lub inne podmioty w celu realizacji projektów przewidzianych w artykule III-394 Konstytucji.

5. Łączna kwota pożyczek i gwarancji udzielonych przez Bank nie może w żadnej chwili przekroczyć 250% subskrybowanego kapitału, kapitału zapasowego, nie rozwiązanych rezerw oraz nadwyżki rachunku zysku i strat. Łączna kwota tych pozycji jest obliczana po dokonaniu potrącenia kwoty równej wysokości kapitału subskrybowanego (wpłaconego bądź nie wpłaconego) z tytułu obejmowania udziałów przez Bank.

Kwota wpłacona z tytułu obejmowania udziałów przez Bank nie może w żadnym momencie przekroczyć łącznej wartości kapitału opłaconego, kapitału zapasowego, nie rozwiązanych rezerw oraz nadwyżki rachunku zysków i strat.

Wyjątkowo, dla szczególnych działań Banku, w sprawie których decyzję podejmują Rada Gubernatorów i Rada Dyrektorów na mocy ustępu 3, ustanawia się rezerwę szczególną.

Niniejszy ustęp stosuje się również do skonsolidowanych ksiąg Banku.

6. Bank chroni się przed ryzykiem kursowym włączając do umów pożyczkowych i gwarancyjnych klauzule, które uznaje za odpowiednie.

ARTYKUŁ 17

1. Oprocentowanie pożyczek udzielanych przez Bank, prowizje oraz inne opłaty dostosowuje się do warunków panujących na rynku kapitałowym i oblicza tak, aby dochód uzyskany z tych odsetek i prowizji umożliwił Bankowi wywiązanie się z jego zobowiązań, pokrycie kosztów i ryzyk oraz stworzenie funduszu rezerwowego, zgodnie z artykułem 22.
2. Bank nie przyznaje obniżek oprocentowania. Jeżeli obniżenie oprocentowania wydaje się być celowe z uwagi na szczególny charakter finansowanej inwestycji, dane Państwo Członkowskie lub inna instytucja może udzielić pomocy na spłatę odsetek, o ile jest ona zgodna z zasadami ustalonymi w artykule III-167 Konstytucji.

ARTYKUŁ 18

Przyznając finansowanie Bank kieruje się następującymi zasadami:

1. Zapewnia najbardziej racjonalne wykorzystanie funduszy w interesie Unii.

Pożyczki i gwarancje mogą być udzielane wyłącznie:

- a) jeżeli spłata odsetek i kapitału jest pokrywana z zysków operacyjnych, w przypadku inwestycji realizowanych przez przedsiębiorstwa z sektora produkcji, lub poprzez podjęcie zobowiązania przez państwo, w którym realizowana jest inwestycja, w przypadku innych inwestycji albo w inny sposób, oraz

b) jeżeli realizacja inwestycji przyczynia się do zwiększenia produktywności gospodarczej i ułatwia tworzenie lub funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

2. Bank nie nabywa udziałów w przedsiębiorstwach i nie przejmuje odpowiedzialności za ich zarządzanie, chyba że jest to niezbędne do zabezpieczenia praw Banku do zwrotu pożyczonych środków.

Jednakże, zgodnie z zasadami ustalonymi przez Radę Gubernatorów na podstawie artykułu 7 ustęp 3 lit. b) i kiedy wymaga tego realizacja działań określonych w artykule III-394 Konstytucji, Rada Dyrektorów, stanowiąc większością kwalifikowaną, określa zasady i warunki uczestnictwa w kapitale przedsiębiorstwa handlowego, zwykle jako uzupełnienie pożyczki lub gwarancji, w zakresie w jakim jest to konieczne do finansowania inwestycji lub programu.

3. Bank może zbywać swoje wierzytelności na rynku kapitałowym i może w tym celu zobowiązywać swoich pożyczkobiorców do wydania obligacji lub innych papierów wartościowych.

4. Ani Bank, ani Państwa Członkowskie nie mogą ustalać warunków wydatkowania środków pożyczonych przez Bank w określonym Państwie Członkowskim.

5. Bank może uzależnić przyznanie pożyczki od zorganizowania międzynarodowych przetargów.

6. Bank nie finansuje żadnych inwestycji, w całości ani w części, którym sprzeciwia się Państwo Członkowskie, na którego terytorium mają one zostać zrealizowane.

7. Jako uzupełnienie swojej funkcji udzielania pożyczek, Bank może udzielać wsparcia technicznego zgodnie z zasadami i na warunkach określonych przez Radę Dyrektorów, stanowiącą większością kwalifikowaną i poszanowaniem z niniejszego Statutu.

ARTYKUŁ 19

1. Każde przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny albo prywatny może wystąpić do Banku z wnioskiem o finansowanie. Wnioski do Banku mogą być też składane za pośrednictwem Komisji lub Państwa Członkowskiego, na którego terytorium inwestycja ma zostać zrealizowana.

2. Wnioski złożone za pośrednictwem Komisji są przekazywane do zaopiniowania przez Państwo Członkowskie, na którego terytorium inwestycja ma być realizowana. Wnioski złożone za pośrednictwem Państwa Członkowskiego są przekazywane do zaopiniowania przez Komisję. Wnioski złożone bezpośrednio przez przedsiębiorstwa przekazuje się zainteresowanemu Państwu Członkowskiemu i Komisji.

Zainteresowane Państwa Członkowskie i Komisja przedstawiają swoje opinie w terminie dwóch miesięcy. Brak odpowiedzi w ciągu tego okresu jest uważany przez Bank za brak zastrzeżeń co do danej inwestycji.

3. Rada Dyrektorów podejmuje decyzje w sprawie wniosków o finansowanie, otrzymanych od Komitetu Zarządzającego.

4. Komitet Zarządzający bada zgodność otrzymanych wniosków o finansowanie z postanowieniami niniejszego Statutu, zwłaszcza jego artykułami 16 i 18. Jeżeli Komitet Zarządzający opowiada się za przyznaniem finansowania, przekazuje odpowiedni projekt Radzie Dyrektorów. Komitet może uzależnić swoją pozytywną opinię od spełnienia warunków, jakie uzna za istotne. Jeżeli Komitet jest przeciwny przyznaniu finansowania, przekazuje odpowiednie dokumenty wraz z opinią Radzie Dyrektorów.

5. W przypadku wydania negatywnej opinii przez Komitet Zarządzający, Rada Dyrektorów może przyznać finansowanie jedynie na podstawie decyzji podjętej jednomyślnie.

6. W przypadku wydania przez Komisję negatywnej opinii, Rada Dyrektorów może przyznać finansowanie jedynie na podstawie decyzji podjętej jednomyślnie, przy czym dyrektor nominowany przez Komisję wstrzymuje się od głosu.
7. W przypadku wydania negatywnej opinii zarówno przez Komitet Zarządzający i przez Komisję, Rada Dyrektorów nie może przyznać finansowania.
8. W przypadku, gdy zmiana struktury finansowania dotyczącego zatwierdzonej inwestycji uzasadniona jest ochroną praw i interesów Banku, Komitet Zarządzający podejmuje bezzwłocznie środki nadzwyczajne, które uzna za konieczne i natychmiast powiadamia o tym Radę Dyrektorów.

ARTYKUŁ 20

1. Bank pozyskuje środki niezbędne do wykonywania swoich zadań na rynkach kapitałowych.
2. Bank może zaciągać pożyczki na rynkach kapitałowych Państw Członkowskich zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do tych rynków.

Właściwe organy zainteresowanego Państwa Członkowskiego objętego derogacją w rozumieniu artykułu III-197 ustęp 1 Konstytucji mogą się temu sprzeciwić wyłącznie gdy istnieje uzasadnione ryzyko poważnych zakłóceń na rynku kapitałowym tego państwa.

ARTYKUŁ 21

1. Bank może wykorzystywać wszelkie dostępne fundusze, które nie są natychmiastowo niezbędne do spełnienia jego zobowiązań, w następujący sposób:
  - a) może inwestować na rynkach pieniężnych,
  - b) z zastrzeżeniem postanowień artykułu 18 ustęp 2, może nabywać i zbywać papiery wartościowe,
  - c) może dokonywać wszelkich innych operacji finansowych powiązanych z jego celami.
2. Nie naruszając postanowień artykułu 23, zarządzając swoimi inwestycjami Bank nie może wykonywać arbitrażu walutowego, który nie jest bezpośrednio wymagany do wykonania jego operacji pożyczkowych lub realizacji zobowiązań wynikających z zaciągniętych pożyczek lub udzielonych gwarancji.
3. W sferze objętej postanowieniami niniejszego artykułu, Bank działa w porozumieniu z właściwymi organami lub krajowym bankiem centralnym zainteresowanego Państwa Członkowskiego.

ARTYKUŁ 22

1. Stopniowo tworzy się fundusz rezerwy do wysokości 10% subskrybowanego kapitału. Jeżeli wymaga tego stan zobowiązań Banku, Rada Dyrektorów może zdecydować o utworzeniu dodatkowych rezerw. W okresie kiedy fundusz rezerwy nie jest jeszcze w całości utworzony, jest on zasilany z:

- a) odsetek od pożyczek udzielonych przez Bank z sum wpłaconych przez Państwa Członkowskie na mocy artykułu 5,
- b) odsetek od pożyczek udzielonych przez Bank z sum uzyskanych ze zwrotu pożyczek wymienionych w lit. a),

w zakresie, w jakim odsetki te nie są wymagane do wypełnienia zobowiązań Banku ani do pokrycia jego wydatków.

2. Środki z funduszu rezerwowego są inwestowane w taki sposób, aby były w dowolnym czasie dostępne dla realizacji celów funduszu.

ARTYKUŁ 23

1. Bank może w dowolnym czasie wymienić swoje aktywa w walucie Państwa Członkowskiego, którego walutą nie jest euro, w celu wykonania operacji finansowych odpowiadających zadaniom określonym w artykule III-394 Konstytucji, z uwzględnieniem postanowień artykułu 21 niniejszego statutu. W miarę możliwości Bank unika dokonywania takiej wymiany, jeśli ma dostępne lub dające się zgromadzić aktywa w wymaganej walucie.
2. Bank nie może wymieniać aktywów w walucie Państwa Członkowskiego, którego walutą nie jest euro na walutę państwa trzeciego bez zgody tego Państwa Członkowskiego.
3. Bank może dowolnie zbywać pokrytą część swojego kapitału oraz wszelkie waluty pożyczone na rynkach poza Wspólnotą.

4. Państwa Członkowskie zobowiązują się udostępnić dłużnikom Banku środki walutowe niezbędne do spłaty pożyczek z odsetkami, lub zapłaty prowizji za udzielone gwarancje, które zostały przyznane przez Bank na inwestycje realizowane na ich terytoriach.

ARTYKUŁ 24

Jeżeli Państwo Członkowskie nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań członkowskich wynikających z niniejszego Statutu, w szczególności z zobowiązania pokrycia swojego udziału lub obsługi swoich pożyczek, udzielanie pożyczek lub gwarancji temu Państwu Członkowskiemu lub jego obywatelom może zostać wstrzymane decyzją Rady Gubernatorów, podjętą większością kwalifikowaną.

Decyzja taka nie zwalnia tego Państwa Członkowskiego ani jego obywateli z zobowiązań w stosunku do Banku.

ARTYKUŁ 25

1. W przypadku podjęcia decyzji przez Radę Gubernatorów o wstrzymaniu działalności Banku, niezwłocznie zawieszają się wszelkie jego operacje, z wyjątkiem tych, które są konieczne do zapewnienia właściwego wykorzystania, ochrony i zabezpieczenia aktywów Banku oraz uregulowania jego zobowiązań.

2. W przypadku likwidacji, Rada Gubernatorów wyznacza likwidatorów i udziela im instrukcji odnośnie do przeprowadzenia likwidacji. Zapewnia zabezpieczenie praw członków personelu.

ARTYKUŁ 26

1. W każdym z Państw Członkowskich Bank posiada zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych o najszerszym zakresie przyznanym przez ustawodawstwo krajowe osobom prawnym. Może on w szczególności nabywać lub zbywać mienie ruchome i nieruchomości oraz występować przed sądem.
2. Mienie Banku nie może być w żadnej formie zajęte ani wywłaszczone.

ARTYKUŁ 27

1. Spory pomiędzy Bankiem, z jednej strony, a jego wierzycielami, dłużnikami lub innymi stronami, z drugiej strony, rozstrzygają właściwe sądy krajowe, chyba że właściwość ta została przyznana Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Bank może przewidzieć w umowie postępowanie arbitrażowe .
2. Bank ma w każdym Państwie Członkowskim adres, według którego określa się właściwość sądu. Niemniej, w umowie może określić inną szczególną właściwość sądu.
3. Mienie i aktywa Banku mogą zostać zajęte lub stanowić przedmiot egzekucji jedynie na mocy orzeczenia sądowego.

ARTYKUŁ 28

1. Rada Gubernatorów, stanowiąc jednomyślnie, może zdecydować o utworzeniu spółek zależnych lub innych podmiotów, które będą mieć osobowość prawną i niezależność finansową.

2. Rada Gubernatorów, stanowiąc jednomyślnie, ustanawia Statuty organów, o których mowa w ustępie 1, określające w szczególności ich cele, strukturę, kapitał, członkostwo, siedzibę, zasoby finansowe, instrumenty interwencji i zasady nadzoru, a także ich stosunki z organami Banku.

3. Bank może uczestniczyć w zarządzaniu tymi jednostkami i wносить wkład na ich subskrybowany kapitał do wysokości określonej przez Radę Gubernatorów, stanowiącą jednomyślnie.

4. Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej stosuje się do jednostek, o których mowa w ustępie 1, w zakresie, w jakim podlegają one prawu Unii, do członków ich organów przy wykonywaniu swoich funkcji oraz do ich personelu, zgodnie z tymi samymi zasadami i warunkami, które stosują się do Banku.

Jednakże do dywidend, zysków kapitałowych i innych form przychodu pochodzących z takich jednostek, do których uprawnieni są członkowie inni niż Unia Europejska i Bank, zastosowanie znajdują przepisy podatkowe właściwego ustawodawstwa.

5. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, w granicach ustanowionych poniżej rozpoznaje spory dotyczące środków przyjętych przez organy jednostki podlegającej prawu Unii. Skargi przeciwko takim środkom mogą być wniesione przez każdego członka takiej jednostki występującego w tym charakterze lub przez Państwa Członkowskie, na warunkach określonych w artykule III-365 Konstytucji.

6. Rada Gubernatorów może zdecydować, stanowiąc jednomyślnie, o przyznaniu personelowi jednostek podlegających prawu Unii, zgodnie z odpowiednimi procedurami wewnętrznymi, dostępu do systemów utrzymywanych wspólnie z Bankiem.

6. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE USTALENIA SIEDZIB INSTYTUCJI
I NIEKTÓRYCH ORGANÓW, JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH I SŁUŻB,
UNII EUROPEJSKIEJ

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

UWZGLĘDNIAJĄC artykuł III-432 Konstytucji;

PRZYWOŁUJĄC I POTWIERDZAJĄC decyzję z dnia 8 kwietnia 1965 roku, bez uszczerbku dla decyzji dotyczących siedziby przyszłych instytucji, organów, jednostek organizacyjnych i służb;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej:

ARTYKUŁ

1. Parlament Europejski ma siedzibę w Strasburgu, gdzie odbywa się dwanaście miesięcznych posiedzeń plenarnych, w tym posiedzenie budżetowe. Dodatkowe posiedzenia plenarne odbywają się w Brukseli. Komisje Parlamentu Europejskiego obradują w Brukseli. Sekretariat Generalny Parlamentu Europejskiego i jego służby pozostają w Luksemburgu.
2. Rada ma siedzibę w Brukseli. Posiedzenia Rady w kwietniu, czerwcu i październiku odbywają się w Luksemburgu.
3. Komisja ma siedzibę w Brukseli. Służby wymienione w artykułach 7, 8 i 9 decyzji z dnia 8 kwietnia 1965 roku mieszczą się w Luksemburgu.
4. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej ma siedzibę w Luksemburgu.

5. Europejski Bank Centralny ma siedzibę we Frankfurcie.
6. Trybunał Obrachunkowy ma siedzibę w Luksemburgu.
7. Komitet Regionów ma siedzibę w Brukseli.
8. Komitet Ekonomiczno-Społeczny ma siedzibę w Brukseli.
9. Europejski Bank Inwestycyjny ma siedzibę w Luksemburgu.
10. Europol ma siedzibę w Hadze.

7. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE PRZYWILEJÓW I IMMUNITETÓW UNII EUROPEJSKIEJ

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

MAJĄC NA UWADZE, że na mocy artykułu III-434 Konstytucji, Unia, korzysta na terytorium Państw Członkowskich z przywilejów i immunitetów koniecznych do wykonywania jej zadań;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej:

ROZDZIAŁ I

MIENIE, FUNDUSZE, AKTYWA I OPERACJE UNII

ARTYKUŁ 1

Lokale i budynki Unii są nietykalne. Nie podlegają rewizji, rekwizycji, konfiskacie lub wywłaszczeniu. Mienie i aktywa Unii nie podlegają żadnym środkom przymusu administracyjnego lub prawnego bez upoważnienia Trybunału Sprawiedliwości.

ARTYKUŁ 2

Archiwa Unii są nietykalne.

ARTYKUŁ 3

Unia, jej aktywa, przychody i inne mienie jest zwolnione ze wszelkich podatków bezpośrednich.

Wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, rządy Państw Członkowskich podejmują stosowne środki w celu zwrotu lub refundacji kwoty podatków pośrednich lub podatków z tytułu sprzedaży wliczonych w cenę mienia ruchomego i nieruchomego, w przypadku gdy Unia dokonuje, do celów użytku służbowego, poważnych zakupów, których cena zawiera tego typu podatki. Jednakże stosowanie tych postanowień nie może spowodować zakłócenia konkurencji w obrębie Unii.

Zwolnień nie udziela się w stosunku do podatków i opłat, których wysokość stanowi jedynie wynagrodzenie za korzystanie z usługi użyteczności publicznej.

ARTYKUŁ 4

Unia jest zwolniona od wszelkich ceł, zakazów i ograniczeń przywozowych i wywozowych w odniesieniu do przedmiotów przeznaczonych do jej użytku służbowego; przedmioty przywiezione w ten sposób mogą zostać zbyte, odpłatnie lub nieodpłatnie, na terytorium państwa, do którego zostały przywiezione, wyłącznie na warunkach określonych przez rząd tego państwa.

Unia jest także zwolniona z wszelkich ceł, zakazów i ograniczeń przywozowych i wywozowych w odniesieniu do swoich publikacji.

ROZDZIAŁ II

KOMUNIKACJA I LAISSEZ-PASSER

ARTYKUŁ 5

W celu komunikacji służbowej i przekazywania wszelkich dokumentów, instytucje Unii korzystają na terytorium każdego Państwa Członkowskiego z przywilejów przyznawanych przez dane państwo placówkom dyplomatycznym.

Korespondencja służbowa i inne środki komunikacji służbowej instytucji Unii nie podlegają cenzurze.

ARTYKUŁ 6

Laissez-passer w postaci, która jest określona przez rozporządzenie europejskie Rady stanowiącej zwykłą większością, a które władze Państwa Członkowskiego uznają za ważny dokument podróży, mogą być wystawiane członkom i pracownikom instytucji Unii przez szefów tych instytucji. Te *laissez-passer* wydawane są urzędnikom i innym pracownikom na warunkach określonych w regulaminie pracowniczym urzędników i warunkach zatrudnienia innych pracowników Unii.

Komisja może zawierać umowy umożliwiające uznawanie *laissez-passer* jako ważnych dokumentów podróży na terytorium państw trzecich.

ROZDZIAŁ III

CZŁONKOWIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

ARTYKUŁ 7

Swoboda przemieszczania się członków Parlamentu Europejskiego podróżujących do lub z miejsca obrad Parlamentu Europejskiego nie podlega żadnym ograniczeniom administracyjnym lub innym.

Członkom Parlamentu Europejskiego, w zakresie kontroli celnej i walutowej, przyznaje się:

- a) ze strony własnego rządu - takie same udogodnienia jak przyznawane wyższym urzędnikom wyjeżdżającym za granicę na czasowe pobyty służbowe;
- b) ze strony rządów innych Państw Członkowskich - takie same udogodnienia jak przyznawane przedstawicielom obcych rządów w związku z czasowym pobytem służbowym.

ARTYKUŁ 8

Wobec członków Parlamentu Europejskiego nie można prowadzić dochodzenia, postępowania sądowego, ani też ich zatrzymywać z powodu ich opinii lub stanowiska zajętego przez nich w głosowaniu w czasie wykonywania przez nich obowiązków służbowych.

ARTYKUŁ 9

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, jego członkowie:

- a) korzystają na terytorium swojego państwa z immunitetów przyznawanych członkom parlamentu ich państwa;
- b) nie mogą na terytorium innego Państwa Członkowskiego być zatrzymani ani nie mogą być wobec nich prowadzone postępowania sądowe.

Immunitet chroni także członków Parlamentu Europejskiego podczas ich podróży do i z miejsca, gdzie odbywa się posiedzenie Parlamentu Europejskiego.

Nie można powoływać się na immunitet w przypadku, gdy członek został ujęty na gorącym uczynku i nie może on również stanowić przeszkody w wykonywaniu przez Parlament Europejski prawa uchylenia immunitetu w odniesieniu do któregośkolwiek z jego członków.

ROZDZIAŁ IV

PRZEDSTAWICIELE PAŃSTW CZŁONKOWSKICH BIORĄCY UDZIAŁ W PRACACH INSTYTUCJI UNII

ARTYKUŁ 10

Przedstawiciele Państw Członkowskich biorący udział w pracach instytucji Unii, ich doradcy i eksperci techniczni, korzystają w czasie wykonywania swoich funkcji i w podróży do i z miejsca obrad, ze zwyczajowych przywilejów, immunitetów i udogodnień.

Niniejszy artykuł stosuje się również do członków organów doradczych Unii.

ROZDZIAŁ V

URZĘDNIICY I INNI PRACOWNICY
UNII

ARTYKUŁ 11

Na terytorium każdego Państwa Członkowskiego i bez względu na ich obywatelstwo, urzędnicy i inni pracownicy Unii:

- a) z zastrzeżeniem postanowień Konstytucji dotyczących z jednej strony reguł odpowiedzialności urzędników i innych pracowników w stosunku do Unii oraz, z drugiej strony, właściwości Trybunału Sprawiedliwości w sporach między Unią a jej urzędnikami i innymi pracownikami, korzystają z immunitetu jurysdykcyjnego co do dokonanych przez nich czynności służbowych, obejmującego również wypowiedzi ustne lub pisemne. Korzystają oni z tego immunitetu również po zakończeniu pełnienia funkcji,
- b) nie podlegają ograniczeniom imigracyjnym i nie są objęci formalnościami dotyczącymi rejestracji cudzoziemców; dotyczy to również ich współmałżonków oraz członków rodziny pozostających na ich utrzymaniu,
- c) w zakresie przepisów walutowych, korzystają z takich samych udogodnień, które są zwyczajowo przyznawane pracownikom organizacji międzynarodowych,

- d) korzystają z prawa przywozu bez opłat mebli i przedmiotów osobistego użytku przy podejmowaniu po raz pierwszy pracy w danym państwie, a także prawa ponownego wywozu bez opłat mebli i przedmiotów osobistego użytku, po ustaniu funkcji w tym państwie, w obu przypadkach w stopniu uznanym przez rząd państwa, w którym prawo to jest wykonywane, za niezbędny,
- e) korzystają z prawa przywozu bez opłat samochodu do użytku osobistego, nabytego w kraju ostatniego miejsca zamieszkania lub w Państwie, którego są obywatelami na zasadach rządzących rodzimym rynkiem tego kraju, a także z prawa ponownego wywozu bez opłat tego samochodu, w obu przypadkach w stopniu uznanym przez rząd danego państwa za niezbędny.

ARTYKUŁ 12

Urzędnicy i inni pracownicy Unii objęci są podatkiem na rzecz Unii od dochodów, wynagrodzeń i dodatków wypłacanych im przez Unię, zgodnie z warunkami i procedurą określoną przez ustawę europejską. Ustawa ta jest przyjmowana po konsultacji z zainteresowanymi instytucjami.

Urzędnicy i inni pracownicy Unii są zwolnieni z krajowych podatków od dochodów, wynagrodzeń i dodatków wypłacanych przez Unię.

ARTYKUŁ 13

Przy stosowaniu podatku dochodowego, podatku majątkowego oraz podatku od spadku, a także stosując konwencje o unikaniu podwójnego opodatkowania zawarte między Państwami Członkowskimi Unii, urzędnicy i inni pracownicy Unii, którzy, wyłącznie w związku z wykonywaniem obowiązków na rzecz Unii, osiedlają się na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż Państwo ich miejsca zamieszkania do celów podatkowych w momencie dołączenia do służb Unii, są traktowani w obu wymienionych powyżej Państwach jakby zachowali wcześniejsze miejsce zamieszkania pod warunkiem, że leży ono w Państwie Członkowskim. Postanowienie to stosuje się także do współmałżonka w zakresie, w jakim nie wykonuje on działalności zawodowej oraz do dzieci pozostających na utrzymaniu oraz pod opieką osób, o których jest mowa w niniejszym artykule.

Mienie ruchome należące do osób, o których mowa w akapicie pierwszym, znajdujące się na terytorium, na którym osoby te przebywają, jest zwolnione z podatku od spadku w tym państwie; w celu ustalenia takiego podatku, takie mienie uznaje się za znajdujące się w kraju zamieszkania do celów podatkowych, z zastrzeżeniem praw państw trzecich oraz ewentualnego stosowania postanowień międzynarodowych konwencji dotyczących unikania podwójnego opodatkowania.

Miejsce zamieszkania uzyskane wyłącznie w związku z pełnieniem funkcji w innych organizacjach międzynarodowych nie jest brane pod uwagę przy stosowaniu postanowień niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 14

Ustawa europejska ustanawia system świadczeń socjalnych obejmujący urzędników i innych pracowników Unii. Ustawa ta jest przyjmowana po konsultacji z zainteresowanymi instytucjami.

ARTYKUŁ 15

Ustawa europejska określa kategorie urzędników i innych pracowników Unii, do których stosuje się, w całości lub w części, artykuł 11, artykuł 12 akapit drugi i artykuł 13. Ustawa ta jest przyjmowana po konsultacji z zainteresowanymi instytucjami.

Nazwiska, stopnie służbowe i adresy urzędników i innych pracowników poszczególnych kategorii przekazywane są okresowo rządowi Państw Członkowskich.

ROZDZIAŁ VI

PRZYWILEJE I IMMUNITETY PLACÓWEK DYPLOMATYCZNYCH PAŃSTW TRZECICH AKREDYTOWANYCH PRZY UNII

ARTYKUŁ 16

Państwo Członkowskie, na którego terytorium znajduje się siedziba Unii, udziela zwyczajowych immunitetów dyplomatycznych i przywilejów placówkom dyplomatycznym państw trzecich akredytowanych przy Unii.

ROZDZIAŁ VII

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 17

Przywileje, immunitety i inne udogodnienia przyznaje się urzędnikom i innym pracownikom Unii wyłącznie w interesie Unii.

Każda instytucja Unii powinna uchylić immunitet przyznany urzędnikowi lub innemu pracownikowi, jeśli uzna, że uchylenie takiego immunitetu nie jest sprzeczne z interesami Unii.

ARTYKUŁ 18

W celu stosowania niniejszego Protokołu, instytucje Unii współpracują z właściwymi władzami danych Państw Członkowskich.

ARTYKUŁ 19

Artykuły 11-14 i artykuł 17 mają zastosowanie do członków Komisji.

ARTYKUŁ 20

Artykuły 11-14 i artykuł 17 stosuje się wobec sędziów, rzeczników generalnych, sekretarza i sprawozdawców pomocniczych Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, bez uszczerbku dla postanowień artykułu 3 Protokołu ustanawiającego Statut Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, dotyczących immunitetu jurysdykcyjnego sędziów i rzeczników generalnych.

Artykuły 11-14 i artykuł 17 mają zastosowanie do członków Trybunału Obrachunkowego.

ARTYKUŁ 21

Niniejszy Protokół stosuje się także do Europejskiego Banku Centralnego, członków jego organów, jego pracowników, bez uszczerbku dla postanowień Protokołu ustanawiającego Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego.

Europejski Bank Centralny jest również zwolniony z wszelkich form opodatkowania i obciążeń o podobnym charakterze w związku z podwyższeniem jego kapitału, jak również z różnych formalności, które mogą być z tym związane w państwie, w którym Bank ma swoją siedzibę. Działalność Banku i jego organów, prowadzona zgodnie ze Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, nie podlega żadnemu podatkowi obrotowemu.

ARTYKUŁ 22

Niniejszy Protokół stosuje się także do Europejskiego Banku Inwestycyjnego, członków jego organów, jego pracowników i do przedstawicieli Państw Członkowskich biorących udział w jego działalności, bez uszczerbku dla postanowień Protokołu ustanawiającego Statut Banku.

Europejski Bank Inwestycyjny jest również zwolniony z wszelkich form opodatkowania i obciążeń o podobnym charakterze w związku z podwyższeniem jego kapitału, jak również z różnych formalności, które mogą być z tym związane w państwie, w którym Bank ma swoją siedzibę. Podobnie też, jego rozwiązanie lub likwidacja nie stanowi podstawy do nałożenia jakichkolwiek obciążeń. Ponadto, działalność Banku i jego organów, prowadzona zgodnie z jego Statutem, nie podlega żadnemu podatkowi obrotowemu.

8. PROTOKÓŁ

W SPRAWIE TRAKTATÓW O PRZYSTĄPIENIU I AKTÓW PRZYSTĄPIENIA
KRÓLESTWA DANII, IRLANDII ORAZ ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ
BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ, REPUBLIKI GRECKIEJ,
KRÓLESTWA HISZPANII I REPUBLIKI PORTUGALSKIEJ
ORAZ REPUBLIKI AUSTRII, REPUBLIKI FINLANDII
I KRÓLESTWA SZWECJI

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYWOŁUJĄC fakt, że Królestwo Danii, Irlandia oraz Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej przystąpiły do Wspólnot Europejskich 1 stycznia 1973 roku; że Republika Grecka przystąpiła do Wspólnot Europejskich 1 stycznia 1981 roku; że Królestwo Hiszpanii i Republika Portugalska przystąpiły do Wspólnot Europejskich 1 stycznia 1986 roku; że Republika Austrii, Republika Finlandii i Królestwo Szwecji przystąpiły 1 stycznia 1995 roku do Wspólnot Europejskich i do Unii Europejskiej ustanowionej Traktatem o Unii Europejskiej;

MAJĄC NA UWADZE, że artykuł IV-437 ustęp 2 Konstytucji przewiduje uchycenie traktatów dotyczących przystąpień, o których mowa powyżej;

MAJĄC NA UWADZE, że niektóre postanowienia zawarte w traktatach o przystąpieniu i załączonych do nich aktach pozostają aktualnymi; że artykuł IV-437 ustęp 2 Konstytucji przewiduje, że takie postanowienia muszą zostać określone lub wymienione w protokole, aby pozostały w mocy, a ich skutki prawne zostały utrzymane;

MAJĄC NA UWADZE, że te postanowienia wymagają dostosowań technicznych niezbędnych dla zapewnienia ich zgodności z Konstytucją bez wpływu na ich skutki prawne,

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej:

TYTUŁ I

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

ARTYKUŁ 1

Prawa i zobowiązania wynikające z traktatów o przystąpieniu, o których mowa w artykule IV-437 ustęp 2 lit. a)-d) Konstytucji, weszły w życie na warunkach określonych w tych traktatach, w następujących terminach:

- a) 1 stycznia 1973 roku dla Traktatu dotyczącego przystąpienia Królestwa Danii, Irlandii oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej;
- b) 1 stycznia 1981 roku dla Traktatu dotyczącego przystąpienia Republiki Greckiej;
- c) 1 stycznia 1986 roku dla Traktatu dotyczącego przystąpienia Królestwa Hiszpanii i Republiki Portugalskiej;
- d) 1 stycznia 1995 roku dla Traktatu dotyczącego przystąpienia Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji.

ARTYKUŁ 2

1. Państwa przystępujące, o których mowa w artykule 1, są zobowiązane do przystąpienia do następujących umów lub konwencji zawartych przed ich przystąpieniem, o ile takie umowy lub konwencje pozostają w mocy:
  - a) umowy lub konwencje zawarte pomiędzy pozostałymi Państwami Członkowskimi w oparciu o Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej lub Traktat o Unii Europejskiej, lub które są niezbędne do osiągnięcia celów zawartych w tych traktatach, lub które wiążą się z funkcjonowaniem Wspólnot lub Unii lub dotyczą działań z nimi związanych,
  - b) umowy lub konwencje zawarte pomiędzy pozostałymi Państwami Członkowskimi, wspólnie ze Wspólnotami Europejskimi, z jednym lub kilkoma państwami trzecimi lub z organizacją międzynarodową, oraz umowy, które wiążą się z takimi umowami lub konwencjami. Unia i inne Państwa Członkowskie wspierają w tym względzie państwa przystępujące, o których mowa w artykule 1.
2. W razie potrzeby państwa przystępujące, o których mowa w artykule 1, podejmują właściwe środki w celu dostosowania swoich stanowisk względem organizacji i umów międzynarodowych, których stronami są Unia lub Europejska Wspólnota Energii Atomowej lub inne Państwa Członkowskie, do praw i obowiązków wynikających z przystąpienia.

ARTYKUŁ 3

Postanowienia aktów przystąpienia, zgodnie z wykładnią Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich i Sądu Pierwszej Instancji, których celem lub skutkiem jest uchycenie lub zmiana, w sposób nie stanowiący środka przejściowego, aktów przyjętych przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Wspólnot Europejskich lub Unii Europejskiej ustanowionej przez Traktat o Unii Europejskiej, pozostają w mocy z zastrzeżeniem akapitu drugiego.

Postanowienia, o których mowa w pierwszym akapicie, mają taki sam status prawny jak akty przez nie uchylone lub zmienione i podlegają takim samym regułom jak te akty.

ARTYKUŁ 4

Teksty aktów instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Wspólnot lub Unii Europejskiej ustanowionej przez Traktat o Unii Europejskiej, które zostały przyjęte przed przystąpieniem, o którym mowa w artykule 1, a które zostały następnie sporządzone w językach angielskim i duńskim, w języku greckim, w językach hiszpańskim i portugalskim, w językach fińskim i szwedzkim są od dnia przystąpienia poszczególnych państw, o których mowa w artykule 1, tekstami autentycznymi na tych samych warunkach, co teksty sporządzone i autentyczne w pozostałych językach.

ARTYKUŁ 5

Ustawa europejska Rady może uchylić postanowienia przejściowe przewidziane w niniejszym Protokole, jeśli przestały być one stosowane. Rada stanowi jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

TYTUŁ II

POSTANOWIENIA POCHODZĄCE Z AKTU DOTYCZĄCEGO WARUNKÓW PRZYSTĄPIENIA KRÓLESTWA DANII, IRLANDII ORAZ ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ

Sekcja 1

Postanowienia w sprawie Gibraltaru

ARTYKUŁ 6

1. Akty instytucji dotyczące produktów wskazanych w załączniku I do Konstytucji i produktów podlegających, w przypadku przywozu do Unii, szczególnym zasadom wynikającym z realizacji wspólnej polityki rolnej, jak również akty dotyczące harmonizacji przepisów Państw Członkowskich w kwestii podatków obrotowych nie mają zastosowania do Gibraltaru, chyba że Rada przyjmie decyzję europejską, która stanowi inaczej. Rada stanowi jednomyślnie na wniosek Komisji.

2. Sytuacja Gibraltaru określona w punkcie VI załącznika II do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Królestwa Danii, Irlandii oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej¹ zostaje zachowana.

Sekcja 2

Postanowienia w sprawie Wysp Owczych

ARTYKUŁ 7

Obywatele duńscy mający miejsce zamieszkania na Wyspach Owczych są uznawani za obywateli Państwa Członkowskiego na mocy Konstytucji począwszy od dnia, od którego stosuje się ona do tych wysp.

Sekcja 3

Postanowienia w sprawie Wysp Normandzkich i Wyspy Man

ARTYKUŁ 8

1. Zasady Unii w sprawie kwestii celnych i ograniczeń ilościowych, w szczególności opłat celnych, opłat o skutku równoważnym i Wspólnej Taryfy Celnej, mają zastosowanie do Wysp Normandzkich i Wyspy Man w taki sam sposób jak do Zjednoczonego Królestwa.

---

¹ Dz.U. L 73 z 27.3.1972, str. 47.

2. W odniesieniu do produktów rolnych i produktów powstałych w drodze ich przetworzenia podlegających szczególnemu systemowi handlowemu, opłaty i inne środki przywozowe przewidziane w przepisach Unii i stosowane przez Zjednoczone Królestwo mają zastosowanie do państw trzecich.

Stosuje się także przepisy Unii niezbędne dla zapewnienia swobodnego przepływu i przestrzegania zwykłych warunków konkurencji w handlu tymi produktami.

Rada, na wniosek Komisji, przyjmuje rozporządzenia europejskie lub decyzje europejskie ustalające warunki zastosowania przepisów, o których mowa w akapitach pierwszym i drugim, do tych terytoriów.

ARTYKUŁ 9

Prawo Unii nie wywiera wpływu na prawa, z których korzystają mieszkańcy Wysp Normandzkich i Wyspy Man w Zjednoczonym Królestwie. Jednakże nie korzystają oni z przepisów prawa Unii dotyczących swobodnego przepływu osób i usług.

ARTYKUŁ 10

Postanowienia Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej mające zastosowanie do osób lub przedsiębiorstw w rozumieniu artykułu 196 tego Traktatu stosuje się do tych osób lub przedsiębiorstw w przypadku podjęcia przez nie działalności gospodarczej na terytoriach, o których mowa w artykule 8.

ARTYKUŁ 11

Władze terytoriów, o których mowa w artykule 8, traktują w ten sam sposób wszystkie osoby fizyczne i prawne z Unii.

ARTYKUŁ 12

Jeżeli w trakcie stosowania przepisów określonych w niniejszej sekcji zaistnieją trudności po jednej ze stron w stosunkach pomiędzy Unią lub terytoriami, o których mowa w artykule 8, Komisja niezwłocznie zaproponuje Radzie środki ochronne, które uzna za niezbędne, określając warunki i zasady ich stosowania.

Rada przyjmuje odpowiednie rozporządzenia europejskie lub decyzje europejskie w terminie jednego miesiąca.

ARTYKUŁ 13

W rozumieniu niniejszej sekcji mieszkańiec Wysp Normandzkich lub Wyspy Man oznacza obywatela brytyjskiego, który uzyskał to obywatelstwo poprzez fakt urodzenia, przysposobienia, naturalizacji lub rejestracji w księgach stanu cywilnego na danej wyspie jego samego, jego rodzica lub rodzica któregoś z jego rodziców. Jednakże osoba taka nie jest uznawana za mieszkańca Wysp Normandzkich lub Wyspy Man jeżeli ona sama, jej rodzic lub rodzic jej rodziców urodził się, został przysposobiony, naturalizowany lub zarejestrowany w księgach stanu cywilnego w Zjednoczonym Królestwie. Osoba taka nie będzie również uznawana za mieszkańca jeżeli przez pięć lat miała zwykłe miejsce zamieszkania w Zjednoczonym Królestwie.

Przepisy administracyjne niezbędne do identyfikacji takich osób podaje się do wiadomości Komisji.

Sekcja 4

Postanowienia w sprawie realizacji polityki przemysłowania i rozwoju gospodarczego w Irlandii

ARTYKUŁ 14

Państwa Członkowskie przyjmują do wiadomości, że rząd irlandzki zaangażował się w realizację polityki przemysłowania i rozwoju gospodarczego mającej na celu wyrównywanie poziomu życia w Irlandii do poziomu występującego w innych krajach europejskich oraz unikanie zatrudnienia poniżej kwalifikacji, przy jednoczesnym stopniowym wyrównywaniu różnic regionalnych w poziomie rozwoju.

Uznają one, że osiągnięcie celów tej polityki leży w ich wspólnym interesie i zgadzają się zalecić tym instytucjom wykorzystanie wszelkich środków i procedur określonych w Konstytucji, w szczególności poprzez właściwe wykorzystanie zasobów Unii przeznaczonych na realizację jej celów.

Państwa Członkowskie uznają, w szczególności, że przy stosowaniu postanowień artykułów III-167 i III-168 Konstytucji konieczne będzie uwzględnianie celów ekspansji gospodarczej i podnoszenia poziomu życia ludności.

Sekcja 5

Postanowienia w sprawie wymiany informacji z Danią w dziedzinie energii jądrowej

ARTYKUŁ 15

1. Od 1 stycznia 1973 roku informacje, które zostały przekazane Państwu Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom, zgodnie z artykułem 13 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej udostępnia się Danii, która rozpowszechnia je na swoim terytorium w ograniczonym zakresie, na warunkach określonych w tym artykule.
2. Od 1 stycznia 1973 Dania udostępnia Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej taką samą ilość informacji z sektorów określonych w ustępie 3. Informacje te przedstawia się szczegółowo w dokumencie przekazywanym Komisji. Komisja przekazuje te informacje przedsiębiorstwom wspólnotowym na warunkach określonych w artykule 13 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

3. Dania udostępnia Wspólnocie informacje dotyczące następujących sektorów:
  - a) reaktor z moderatorem chłodzonym organicznie na ciężką wodę DOR,
  - b) reaktory zbiornikowo-ciśnieniowe na ciężką wodę DT-350 i DK-400,
  - c) obieg gazowy wysokiej temperatury,
  - d) system instrumentacyjny i specjalny sprzęt elektroniczny,
  - e) niezawodność,
  - f) fizyka reaktorowa, dynamika reaktora i wymiana ciepła,
  - g) testowanie materiałów i sprzętu wewnątrz reaktora.

4. Dania zobowiązuje się przekazać Wspólnocie wszelkie informacje dodatkowe do składanych sprawozdań, zwłaszcza w trakcie wizyt personelu Wspólnoty lub Państwa Członkowskiego w Risø Centre, na warunkach wspólnie uzgodnionych dla każdego przypadku.

ARTYKUŁ 16

1. W sektorach, w których Dania udostępnia informacje Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej, właściwe władze udzielają licencji na warunkach handlowych Państwom Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom wspólnotowym na ich wniosek, jeżeli posiadają one wyłączne prawa z patentów złożonych w Państwach Członkowskich Wspólnoty oraz o ile nie mają zobowiązań wobec stron trzecich do udzielania lub oferowania udzielenia wyłącznej lub częściowo wyłącznej licencji na prawa z tych patentów.

2. W przypadku przydzielenia wyłącznej lub częściowo wyłącznej licencji Dania wspiera oraz ułatwia przyznawanie podlicencji, na warunkach handlowych, Państwom Członkowskim, osobom oraz przedsiębiorstwom Wspólnoty przez posiadaczy tych licencji.

Wyłączne lub częściowo wyłączone licencje podlegają wykonaniu na zwykłych zasadach handlowych.

Sekcja 6

Postanowienia w sprawie wymiany informacji z Irlandią w dziedzinie energii jądrowej

ARTYKUŁ 17

1. Od 1 stycznia 1973 roku, informacje, które zostały przekazane Państwom Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom, zgodnie z artykułem 13 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej udostępnia się Irlandii, która rozpowszechnia je na swoim terytorium w ograniczonym zakresie, na warunkach określonych w tym artykule.

2. Od 1 stycznia 1973 roku Irlandia udostępnia Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej informacje uzyskane w dziedzinie energii jądrowej w Irlandii rozpowszechniane w ograniczonym zakresie, nie obejmującym zastosowań czysto handlowych. Komisja przekazuje te informacje przedsiębiorstwom wspólnotowym, na warunkach określonych w artykule 13 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

3. Informacje, o których mowa w niniejszym artykule, dotyczą głównie badań nad rozwojem reaktora energetycznego oraz prac nad radioizotopami i ich zastosowaniem w medycynie, w tym problemów ochrony przed promieniowaniem.

ARTYKUŁ 18

1. W sektorach, w których Irlandia udostępnia informacje Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej, właściwe władze udzielają licencji na warunkach handlowych Państwom Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom wspólnotowym na ich wniosek, jeżeli posiadają one wyłączne prawa do patentów złożonych w Państwach Członkowskich Wspólnoty oraz o ile nie mają zobowiązań wobec stron trzecich do udzielania lub oferowania udzielenia wyłącznej lub częściowo wyłącznej licencji na prawa do tych patentów.

2. W przypadku przyznania wyłącznej lub częściowo wyłącznej licencji Irlandia wspiera oraz ułatwia przyznawanie podlicencji na warunkach handlowych Państwom Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom Wspólnoty przez posiadaczy tych licencji.

Wyłączne lub częściowo wyłączone licencje podlegają wykonaniu na zwykłych zasadach handlowych.

Sekcja 7

Postanowienia w sprawie wymiany informacji ze Zjednoczonym Królestwem w dziedzinie energii jądrowej

ARTYKUŁ 19

1. Od 1 stycznia 1973 roku informacje, które zostały przekazane Państwom Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom, zgodnie z artykułem 13 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej udostępnia się Zjednoczonemu Królestwu, które rozpowszechnia je na swoim terytorium w ograniczonym zakresie, na warunkach określonych w tym artykule.
2. Od przystąpienia 1 stycznia 1973 roku, Zjednoczone Królestwo udostępnia Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej taką samą ilość informacji z sektorów określonych w wykazie zawartym w Załączniku do Protokołu nr 28 do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Królestwa Danii, Irlandii oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.¹ Informacje te przedstawia się szczegółowo w dokumencie przekazywanym Komisji. Komisja przekazuje te informacje przedsiębiorstwom wspólnotowym, na warunkach określonych w artykule 13 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

---

¹ Dz.U. L 73 z 27.3.1972, str. 84.

3. Z uwagi na większe zainteresowanie Wspólnoty określonymi sektorami, Zjednoczone Królestwo przywiązuje szczególną wagę do przekazywania informacji z następujących sektorów:

- a) badania i rozwój reaktorów szybkich (łącznie z bezpieczeństwem),
- b) badania podstawowe (dotyczące typów reaktorów),
- c) bezpieczeństwo reaktorów (z wyłączeniem szybkich),
- d) metalurgia, stal, stopy i koncentrat cyrkonu,
- e) kompatybilność materiałów strukturalnych,
- f) wytwarzanie paliw eksperymentalnych,
- g) termohydrodynamika,
- h) oprzyrządowanie.

ARTYKUŁ 20

1. W dziedzinach, w których Zjednoczone Królestwo udostępnia informacje Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej, właściwe władze udzielają licencji na warunkach handlowych Państwom Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom wspólnotowym na ich wniosek, jeżeli posiadają one wyłączne prawa do patentów złożonych w Państwach Członkowskich Wspólnoty oraz o ile nie mają zobowiązań wobec stron trzecich do udzielania lub propozycji udzielenia wyłącznej lub częściowo wyłącznej licencji na prawa do tych patentów.

2. W przypadku przyznania wyłącznej lub częściowo wyłącznej licencji Zjednoczone Królestwo wspiera oraz ułatwia przyznawanie podlicencji na warunkach handlowych Państwom Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom Wspólnoty przez posiadaczy tych licencji.

Wyłączne lub częściowo wyłączne licencje podlegają wykonaniu na zwykłych zasadach handlowych.

TYTUŁ III

POSTANOWIENIA POCHODZĄCE Z AKTU DOTYCZĄCEGO WARUNKÓW PRZYSTĄPIENIA REPUBLIKI GRECKIEJ

Sekcja 1

Postanowienia w sprawie udzielania przez Grecję zwolnień z opłat celnych
przy przywozie niektórych towarów

ARTYKUŁ 21

Artykuł III-151 Konstytucji nie stanowi przeszkody dla utrzymania przez Republikę Grecką zwolnień przyznanych przed 1 stycznia 1979 roku na podstawie następujących aktów:

- a) Ustawa nr 4171/61 (Ogólne środki wspomaganie rozwoju gospodarki krajowej),
- b) Dekret nr 2687/53 (Inwestycje i ochrona kapitału zagranicznego),

c) Ustawa nr 289/76 (Zachęty mające na celu wspieranie rozwoju regionów przygranicznych i regulacje dotyczące wszystkich związanych z tym kwestii),

do czasu wygaśnięcia umów zawartych przez rząd grecki z beneficjentami tych środków.

Sekcja 2

Postanowienia w sprawie opodatkowania

ARTYKUŁ 22

Akty wymienione w punkcie II.2 załącznika VIII do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Greckiej¹ mają zastosowanie do Republiki Greckiej na warunkach określonych w tym załączniku, z wyjątkiem odniesień do punktów 9 i 18.b.

Sekcja 3

Postanowienia w sprawie bawełny

ARTYKUŁ 23

1. Niniejsza sekcja dotyczy bawełny, niezgrzeblonej ani nieczesanej, uwzględnionej pod podpozycją nr 520 100 Nomenklatury Scalonej.

---

¹ Dz.U. L 291 z 19.11.1979, str. 163.

2. System wprowadza się w Unii, w szczególności w celu:
  - a) wspierania produkcji bawełny w regionach Unii, tam gdzie jest to istotne dla gospodarki rolnej,
  - b) umożliwienia zainteresowanym producentom osiągnięcia godziwego dochodu,
  - c) stabilizacji rynku poprzez usprawnienia strukturalne na poziomie podaży i wprowadzania do obrotu.
3. System, o którym mowa w ustępie 2, obejmuje również udzielanie pomocy dla produkcji.
4. W celu umożliwienia producentom bawełny skoncentrowania podaży i dostosowania produkcji do wymagań rynku, wprowadza się system zachęcający do tworzenia grup producentów i związków takich grup.

System ten przewiduje udzielanie pomocy, której celem jest dostarczanie zachęt do tworzenia i ułatwienie funkcjonowania grup producentów.

Z systemu mogą korzystać jedynie grupy, które:

- a) powstały z inicjatywy samych producentów,
- b) dają wystarczającą gwarancję trwałości i skuteczności działań,
- c) są uznawane przez zainteresowane Państwa Członkowskie.

5. Nie będzie to miało wpływu na system handlu Unii z państwami trzecimi. W tym przypadku, w szczególności, nie stosuje się środków ograniczających przywóz.

6. Ustawa europejska Rady określa niezbędne dostosowania systemu przewidzianego w niniejszej sekcji.

Rada, na wniosek Komisji, przyjmuje rozporządzenia europejskie i decyzje europejskie ustalające ogólne zasady niezbędne do wprowadzenia w życie postanowień niniejszej sekcji.

Rada stanowi po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

Sekcja 4

Postanowienia w sprawie rozwoju gospodarczego i przemysłowego Grecji

ARTYKUŁ 24

Państwa Członkowskie przyjmują do wiadomości, że rząd grecki zaangażował się w realizację polityki uprzemysłowienia i rozwoju gospodarczego, mającej na celu wyrównywanie poziomu życia w Grecji do poziomu występującego w pozostałych krajach europejskich oraz unikanie zatrudniania poniżej kwalifikacji, przy jednoczesnym stopniowym wyrównywaniu różnic regionalnych w poziomie rozwoju.

Uznają one że osiągnięcie celów tej polityki leży w ich wspólnym interesie.

W tym celu instytucje stosują wszelkie środki i procedury określone w Konstytucji, w szczególności poprzez właściwe wykorzystanie zasobów Unii, przeznaczonych na realizację jej celów.

W szczególności przy stosowaniu postanowień artykułów III-167 i III-168 Konstytucji konieczne będzie uwzględnianie celów ekspansji gospodarczej i podnoszenia poziomu życia ludności.

Sekcja 5

Postanowienia w sprawie wymiany informacji z Grecją w dziedzinie energii jądrowej

ARTYKUŁ 25

1. Od 1 stycznia 1981 roku informacje, które zostały przekazane Państwu Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom, zgodnie z artykułem 13 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej udostępnia się Republice Greckiej, która rozpowszechnia je na swoim terytorium w ograniczonym zakresie, na warunkach określonych w tym artykule.
2. Od 1 stycznia 1981 roku, Republika Grecka udostępnia Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej informacje uzyskane w dziedzinie energii jądrowej w Grecji rozpowszechniane w ograniczonym zakresie, nie obejmującym celów czysto handlowych. Komisja przekazuje te informacje przedsiębiorstwom wspólnotowym, na warunkach określonych w artykule 13 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
3. Informacje, o których mowa w ustępach 1 i 2, przede wszystkim dotyczą:
  - a) badań nad zastosowaniem radioizotopów w następujących dziedzinach: medycyna, rolnictwo, entomologia, ochrona środowiska naturalnego,
  - b) zastosowania techniki jądrowej w archeometrii,
  - c) rozwoju elektronicznego sprzętu medycznego,
  - d) rozwoju metod poszukiwania rud radioaktywnych.

ARTYKUŁ 26

1. W sektorach, w których Republika Grecka udostępnia informacje Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej, właściwe władze udzielają licencji na warunkach handlowych Państwom Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom wspólnotowym na ich wnioski, jeżeli posiadają one wyłączne prawa do patentów złożonych w Państwach Członkowskich Wspólnoty oraz o ile nie mają zobowiązań wobec stron trzecich do udzielenia lub oferowania udzielenia wyłącznej lub częściowo wyłącznej licencji na prawa do tych patentów.

2. W przypadku przydzielenia wyłącznej lub częściowo wyłącznej licencji Republika Grecka wspiera oraz ułatwia przyznawanie podlicencji na warunkach handlowych Państwom Członkowskim, osobom oraz przedsiębiorstwom Wspólnoty przez posiadaczy tych licencji.

Wyłączne lub częściowo wyłączne licencje podlegają wykonaniu na zwykłych zasadach handlowych.

TYTUŁ IV

POSTANOWIENIA POCHODZĄCE Z AKTU DOTYCZĄCEGO PRZYSTĄPIENIA
KRÓLESTWA HISZPANII I REPUBLIKI PORTUGALSKIEJ,

Sekcja 1

Postanowienia finansowe

ARTYKUŁ 27

Środki własne naliczane od podatku od wartości dodanej są obliczane i kontrolowane w taki sposób, jakby Wyspy Kanaryjskie oraz Ceuta i Melilla były objęte terytorialnym zakresem szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 roku w sprawie harmonizacji ustawodawstw Państw Członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku.

Sekcja 2

Postanowienia dotyczące patentów

Artykuł 28

Przepisy krajowego prawa hiszpańskiego odnoszące się do ciężaru dowodu, które zostały przyjęte na mocy akapitu 2 Protokołu nr 8 do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Królestwa Hiszpanii i Republiki Portugalskiej, nie mają zastosowania, jeżeli postępowanie o naruszenie zostało wniesione przeciwko posiadaczowi innego patentu dotyczącego procesu wytwarzania produktu identycznego z tym, który został otrzymany przez powoda, o ile ten inny patent został przyznany przed 1 stycznia 1986 roku.

W wypadkach, gdy nie znajduje zastosowania postanowienie o przeniesieniu ciężaru dowodowego, Królestwo Hiszpanii nadal wymaga od posiadacza patentu przedstawienia dowodu naruszenia. We wszystkich tych przypadkach Królestwo Hiszpanii stosuje procedurę zwaną „opisem połączonym z zajęciem”;

„Opis połączony z zajęciem” jest procedurą stanowiącą część systemu, o którym mowa w akapitach pierwszym i drugim, umożliwiającą każdej osobie upoważnionej do wszczęcia postępowania o naruszenie, po otrzymaniu decyzji sądowej, wydanego w odpowiedzi na złożony wniosek, spowodowanie sporządzenia przez urzędnika sądowego korzystającego z pomocy rzeczoznawców, w lokalu strony będącej sprawcą domniemanego naruszenia, szczegółowego opisu danych procesów, w szczególności poprzez wykonanie fotokopii dokumentów technicznych, wraz z ich faktycznym zajęciem lub bez. Taka decyzja sądowa może określać wysokość zabezpieczenia ewentualnych szkód wyrządzonych w wyniku zastosowania tej procedury wobec domniemanego sprawcy naruszenia.

ARTYKUŁ 29

Przepisy krajowego prawa portugalskiego odnoszące się do ciężaru dowodu, które zostały przyjęte na mocy akapitu 2 Protokołu nr 19 do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Królestwa Hiszpanii i Republiki Portugalskiej, nie mają zastosowania, jeżeli postępowanie o naruszenie zostało wniesione przeciwko posiadaczowi innego patentu dotyczącego procesu wytwarzania produktu identycznego z tym, który został otrzymany przez powoda, o ile ten inny patent został przyznany przed 1 stycznia 1986 roku.

W przypadkach gdy przeniesienie ciężaru dowodu nie ma zastosowania, Republika Portugalska będzie w dalszym ciągu wymagać od posiadacza patentu przedstawienia dowodu naruszenia. We wszystkich tych przypadkach Republika Portugalska stosuje procedurę zwaną „opisem połączonym z zajęciem”.

„Opis połączony z zajęciem” oznacza procedurę stanowiącą część systemu, o którym mowa w akapitach pierwszym i drugim, umożliwiającą każdej osobie upoważnionej do wszczęcia postępowania o naruszenie, po otrzymaniu decyzji sądowej, wydanego w odpowiedzi na złożony wniosek, spowodowanie sporządzenia przez urzędnika sądowego, korzystającego z pomocy rzeczoznawców, w lokalu strony będącej sprawcą domniemanego naruszenia, szczegółowego opisu danych procesów, w szczególności poprzez wykonanie fotokopii dokumentów technicznych, wraz z ich faktycznym zajęciem lub bez. Taka decyzja sądowa może określać wysokość zabezpieczenia ewentualnych szkód wyrządzonych w wyniku zastosowania tej procedury wobec domniemanego sprawcy naruszenia.

Sekcja 3

Postanowienia w sprawie mechanizmu dodatkowej odpowiedzialności w ramach umów
w zakresie rybołówstwa zawartych przez Unię z państwami trzecimi

ARTYKUŁ 30

1. Niniejszym ustanawia się specjalny system dla działań prowadzonych jako uzupełnienie działalności połowowej podejmowanej przez statki pływające pod banderą Państwa Członkowskiego Unii na wodach podlegających suwerenności lub jurysdykcji państwa trzeciego w ramach mechanizmu odpowiedzialności stworzonego przez umowy dotyczące rybołówstwa zawarte przez Unię z zainteresowanymi państwami trzecimi.
2. Działania dodatkowe, towarzyszące połowom podlegają warunkom i ograniczeniom określonym w punktach 3 i 4 dotyczą:
  - a) przetwarzania, na terytorium danego państwa trzeciego, produktów z ryb złowionych przez statki pływające pod banderą Państwa Członkowskiego, które dokonują połowów na wodach tego państwa trzeciego na mocy umów dotyczących rybołówstwa, na podstawie których produkty rybołówstwa trafiają na rynek Unii pod pozycją taryfową występującą w rozdziale 3 Wspólnej Taryfy Celnej,
  - b) ładowania lub przeładunku produktów rybołówstwa objętych rozdziałem 03 Wspólnej Taryfy Celnej, mając na względzie ich przewiezienie i przetworzenie w celu wprowadzenia na rynek Unii, które to ładowanie lub przeładunek odbywa się na pokładzie statku pływającego pod banderą Państwa Członkowskiego w ramach działalności prowadzonej zgodnie z takimi umowami dotyczącymi rybołówstwa.

3. Przywóz do Unii produktów będących przedmiotem działań, o których mowa w ustępie 2, podlega zawieszeniu w całości lub części, zgodnie ze Wspólną Taryfą Celną lub podlega specjalnemu systemowi opłat, na warunkach i w granicach dodatkowo corocznie ustalanych w stosunku do wielkości możliwości połowowych, wynikających z powyższych umów i towarzyszących im szczegółowych zasad.

4. Ustawa europejska lub europejska ustawa ramowa ustanawia ogólne zasady stosowania tego systemu, a w szczególności kryteria ustalania i rozdzielania odpowiednich wielkości.

Szczegółowe reguły wykonawcze tego systemu oraz odpowiednie wielkości przyjmuje się zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 37 rozporządzenia (WE) nr 104/2000.

Sekcja 4

Postanowienia w sprawie Ceuty i Melilli

Podsekcja 1

Postanowienia ogólne

ARTYKUŁ 31

1. Konstytucja i akty instytucji mają zastosowanie do Ceuty i do Melilli, z zastrzeżeniem odstępstw, o których mowa w ustępach 2 i 3, oraz innych postanowieniach niniejszej sekcji.

2. Warunki, na jakich postanowienia Konstytucji dotyczące swobodnego przepływu towarów oraz akty instytucji dotyczące ustawodawstwa celnego i polityki handlowej mają zastosowanie do Ceuty i do Melilli wymienione są w podsekcji 3 niniejszej sekcji.

3. Bez uszczerbku dla szczególnych postanowień artykułu 32, akty instytucji dotyczące wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa nie mają zastosowania do Ceuty ani do Melilli.

4. Na wniosek Królestwa Hiszpanii, ustawa europejska lub europejska ustawa ramowa Rady może:

- a) włączyć Ceutę i Melillę do obszaru celnego Unii,
- b) określić odpowiednie środki mające na celu rozszerzenie na Ceutę i Melillę przepisów obowiązującego prawa Unii.

Na wniosek Komisji, stanowiąc z własnej inicjatywy lub na wniosek Państwa Członkowskiego, Rada może przyjąć ustawę europejską lub europejską ustawę ramową wprowadzającą niezbędne dostosowania do systemu mającego zastosowanie do Ceuty i Melilli.

Rada stanowi jednomyślnie, po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

Podsekcja 2

Postanowienia odnoszące się do wspólnej polityki rybołówstwa

ARTYKUŁ 32

1. Z zastrzeżeniem ustępu 2 i bez uszczerbku dla podsekcji 3, wspólna polityka rybołówstwa nie ma zastosowania do Ceuty ani do Melilli.
2. Rada stanowiąc na wniosek Komisji przyjmuje ustawy europejskie, europejskie ustawy ramowe, rozporządzenia europejskie lub decyzje europejskie, które określają:
  - a) środki strukturalne, jakie mogą być podjęte na rzecz Ceuty i Melilli,
  - b) procedury odpowiednie dla całkowitego lub częściowego uwzględnienia interesów Ceuty i Melilli w przypadku gdy Rada przyjmuje akty, rozpatrując każdy przypadek oddzielnie, mając na względzie negocjacje Unii w celu odnowienia lub zawarcia umów dotyczących rybołówstwa z państwami trzecimi, jak również dla uwzględnienia szczególnych interesów Ceuty i Melilli w międzynarodowych umowach dotyczących rybołówstwa, których Unia jest stroną .
3. Rada na wniosek Komisji przyjmuje ustawy europejskie, europejskie ustawy ramowe, rozporządzenia europejskie lub decyzje europejskie, które określają, w stosownych przypadkach, możliwości i warunki wzajemnego dostępu do odpowiednich stref połowowych i ich zasobów. Rada stanowi jednomyślnie.

4. Europejskie ustawy i ustawy ramowe określone w ustępach 2 i 3 są przyjmowane po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

Podsekcja 3

Postanowienia w sprawie swobodnego przepływu towarów, prawa celnego i polityki handlowej

ARTYKUŁ 33

1. Produkty pochodzące z Ceuty lub Melilli oraz produkty pochodzące z państw trzecich, które zostały przywiezione na Ceutę lub Melillę, na mocy procedur, które mają do nich zastosowanie, jeżeli zostaną dopuszczone do swobodnego obrotu na obszarze celnym Unii, nie są uważane za towary spełniające warunki artykułu III-151 ustępów 1, 2 i 3 Konstytucji.
2. Obszar celny Unii nie obejmuje Ceuty i Melilli.
3. O ile nie przewidziano inaczej w niniejszej podsekcji, akty instytucji w zakresie prawa celnego w odniesieniu do handlu zagranicznego mają zastosowanie na tych samych warunkach do handlu między obszarem celnym Unii z jednej strony a Ceutą i Melillą z drugiej strony.
4. O ile nie przewidziano inaczej w niniejszej podsekcji, akty instytucji w zakresie wspólnej polityki handlowej, autonomiczne lub wynikające z umowy, które w sposób bezpośredni wiążą się z przywozem lub wywozem towarów, nie mają zastosowania do Ceuty ani do Melilli.
5. O ile nie przewidziano inaczej w niniejszym tytule, Unia stosuje w handlu z Ceutą i Melillą, w stosunku do produktów zawartych w załączniku I do Konstytucji, ogólne uzgodnienia, jakie stosuje w handlu zagranicznym.

ARTYKUŁ 34

Z zastrzeżeniem artykułu 35 opłaty celne nakładane na przywóz produktów pochodzących z Ceuty lub Melilli na obszar celny Unii zostają zniesione.

ARTYKUŁ 35

1. Produkty rybołówstwa objęte pozycjami nr 03.01, 03.02, 03.03, 16.04, 16.05 oraz podpozycjami 05.11.91 i 23.01.20 Wspólnej Taryfy Celnej pochodzące z Ceuty lub Melilli, podlegają zwolnieniu z opłat celnych na całym obszarze celnym Unii do wysokości kontyngentu taryfowego obliczonego dla produktu oraz z uwzględnieniem średniej wielkości zbytu w latach 1982, 1983 i 1984. Dopuszczenie do swobodnego obrotu produktów wprowadzonych na obszar celny Unii, w ramach tych kontyngentów taryfowych, następuje zgodnie z zasadami określonymi przez wspólną organizację rynków, w szczególności tymi, które odnoszą się do cen referencyjnych.

2. Rada na wniosek Komisji przyjmuje każdego roku rozporządzenia europejskie lub decyzje europejskie dotyczące ustanawiania i przydziału kontyngentów taryfowych zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi w ustępie 1.

ARTYKUŁ 36

1. Jeżeli zastosowanie artykułu 34 mogłoby doprowadzić do znacznego wzrostu przywozu niektórych produktów pochodzących z Ceuty lub Melilli, który mógłby zaszkodzić producentom Unii, Rada, na wniosek Komisji, może przyjąć rozporządzenia europejskie lub decyzje europejskie, aby poddać dostęp tych produktów do obszaru celnego Unii specjalnym warunkom.

2. Jeżeli ze względu na niestosowanie wspólnej polityki handlowej i Wspólnej Taryfy Celnej do przywozu produktów surowych lub półproduktów na Ceutę lub Melillę, przywóz produktów pochodzących z Ceuty lub Melilli wyrządza lub może wyrządzić poważną szkodę producentowi prowadzącemu działalność w jednym lub kilku Państwach Członkowskich, Komisja może, na wniosek Państwa Członkowskiego lub z własnej inicjatywy, podjąć odpowiednie środki.

ARTYKUŁ 37

Przywozowe opłaty celne oraz opłaty o skutku równoważnym dla produktów pochodzących z obszaru celnego Unii na Ceutę i Melillę zostają zniesione.

ARTYKUŁ 38

Opłaty celne i opłaty o skutku równoważnym oraz procedury handlowe stosowane przy przywozie na Ceutę i Melillę towarów pochodzących z państw trzecich nie mogą być mniej korzystne niż te, które są stosowane przez Unię zgodnie z jej zobowiązaniami międzynarodowymi lub porozumieniami preferencyjnymi w stosunku do tych państw trzecich, chyba że te państwa trzecie traktują towary przywożone z Ceuty i Melilli w ten sam sposób, co towary przywożone z Unii. Jednakże procedury stosowane przy przywozie na Ceutę i Melillę towarów pochodzących z tych państw trzecich nie mogą być korzystniejsze od tych, które mają zastosowanie przy przywozie produktów pochodzących z obszaru celnego Unii.

ARTYKUŁ 39

Rada na wniosek Komisji przyjmuje rozporządzenia europejskie lub decyzje europejskie ustanawiające zasady stosowania niniejszej podsekcji, a w szczególności zasady pochodzenia mające zastosowanie do handlu, o którym mowa w artykułach 34, 35 i 37, w tym przepisy dotyczące identyfikacji pochodzenia produktów i kontroli pochodzenia.

Zasady obejmują, w szczególności, przepisy dotyczące oznaczania lub/i etykietowania produktów, warunków rejestracji statków, stosowania zasady dotyczącej pochodzenia mieszanego dla produktów rybołówstwa, a także przepisy pozwalające na określenie pochodzenia produktów.

Sekcja 5

Postanowienia w sprawie rozwoju regionalnego Hiszpanii

ARTYKUŁ 40

Państwa Członkowskie przyjmują do wiadomości, że rząd hiszpański zaangażował się w realizację polityki rozwoju regionalnego, mającej na celu w szczególności pobudzanie rozwoju gospodarczego słabiej rozwiniętych regionów i obszarów Hiszpanii.

Uznają one, że osiągnięcie celów tej polityki leży w ich wspólnym interesie.

Zgadza się, w celu wsparcia rządu hiszpańskiego w realizacji tego zadania, zalecić instytucjom wykorzystanie wszelkich środków i procedur określonych w Konstytucji, w szczególności poprzez właściwe wykorzystanie zasobów Unii przeznaczonych na realizację jej celów.

Państwa Członkowskie uznają w szczególności, że przy stosowaniu artykułów III-167 i III-168 Konstytucji konieczne będzie uwzględnianie celów ekspansji gospodarczej i podnoszenia poziomu życia ludności słabiej rozwiniętych regionów i obszarów Hiszpanii.

Sekcja 6

Postanowienia w sprawie rozwoju gospodarczego i przemysłowego Portugalii

ARTYKUŁ 41

Państwa Członkowskie przyjmują do wiadomości, że rząd portugalski zaangażował się w realizację polityki uprzemysłowienia i rozwoju gospodarczego, mającej na celu wyrównywanie poziomu życia w Portugalii do poziomu występującego w innych krajach europejskich oraz unikanie zatrudniania poniżej kwalifikacji, przy jednoczesnym stopniowym niwelowaniu różnic regionalnych w poziomie rozwoju.

Uznają one, że osiągnięcie celów tej polityki leży w ich wspólnym interesie.

Zgadza się w tym celu zalecić instytucjom wykorzystanie wszelkich środków i procedur określonych w Konstytucji, w szczególności poprzez właściwe wykorzystanie zasobów Unii przeznaczonych na realizację jej celów.

Państwa Członkowskie uznają w szczególności, że przy stosowaniu artykułów III-56 i III-57 Konstytucji konieczne będzie uwzględnianie celów ekspansji gospodarczej i podnoszenia poziomu życia ludności.

Sekcja 7

Postanowienia w sprawie wymiany informacji z Królestwem Hiszpanii w dziedzinie energii jądrowej

ARTYKUŁ 42

1. Od 1 stycznia 1986 roku, informacje, które zostały przekazane Państwom Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom, zgodnie z artykułem 13 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, udostępnia się Królestwu Hiszpanii, które rozpowszechnia je na swoim terytorium w ograniczonym zakresie, na warunkach określonych w tym artykule.
2. Od 1 stycznia 1986 roku, Królestwo Hiszpanii udostępnia Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej informacje uzyskane w dziedzinie energii jądrowej w Hiszpanii, rozpowszechniane w ograniczonym zakresie, o ile nie są one wykorzystywane do celów czysto handlowych. Komisja przekazuje te informacje przedsiębiorstwom wspólnotowym na warunkach określonych w artykule 13 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
3. Informacje, o których mowa w ustępach 1 i 2, przede wszystkim dotyczą:
  - a) fizyki jądrowej (nisko lub wysokoenergetycznej);

- b) ochrony przed promieniowaniem;
- c) zastosowania izotopów, w szczególności izotopów stałych;
- d) badań dotyczących reaktorów i stosownych paliw;
- e) badań w dziedzinie cyklu paliwowego (szczególnie wydobywania i przetwarzania niskoprocentowej rudy uranu; optymalizacji elementów paliwowych dla reaktorów mocy).

ARTYKUŁ 43

1. W sektorach, w których Królestwo Hiszpanii udostępnia informacje Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej, właściwe władze udzielają licencji na warunkach handlowych Państwom Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom wspólnotowym na ich wniosek, jeżeli posiadają one wyłączne prawa do patentów złożonych w Państwach Członkowskich Wspólnoty oraz o ile nie mają zobowiązań wobec stron trzecich do udzielania lub propozycji udzielenia wyłącznej lub częściowo wyłącznej licencji na prawa do tych patentów.

2. W przypadku przyznania wyłącznej lub częściowo wyłącznej licencji Królestwo Hiszpanii wspiera oraz ułatwia przyznawanie podlicencji na warunkach handlowych Państwom Członkowskim, osobom oraz przedsiębiorstwom Wspólnoty przez posiadaczy tych licencji.

Wyłączne lub częściowo wyłączne licencje podlegają wykonaniu na zwykłych zasadach handlowych.

Sekcja 8

Postanowienia w sprawie wymiany informacji z Republiką Portugalską w dziedzinie energii jądrowej

ARTYKUŁ 44

1. Od 1 stycznia 1986 roku informacje, które zostały przekazane Państwom Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom zgodnie z artykułem 13 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej udostępnia się Republice Portugalskiej, która rozpowszechnia je na swoim terytorium w ograniczonym zakresie na warunkach określonych w tym artykule.
2. Od 1 stycznia 1986 roku, Republika Portugalska udostępnia Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej informacje uzyskane w dziedzinie energii jądrowej w Portugalii rozpowszechniane w ograniczonym zakresie, o ile nie są one wykorzystywane do celów czysto handlowych. Komisja przekazuje te informacje przedsiębiorstwom wspólnotowym na warunkach określonych w artykule 13 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
3. Informacje, o których mowa w ustępach 1 i 2, przede wszystkim dotyczą:
  - a) dynamiki reaktora,
  - b) ochrony przed promieniowaniem,
  - c) zastosowania technik pomiarów jądrowych (w przemyśle, rolnictwie, archeologii i geologii),

- d) fizyki atomowej (efektywnych pomiarów przekrojów poprzecznych, rurociągów),
- e) wydobywczej metalurgii uranu.

ARTYKUŁ 45

1. W sektorach, w których Republika Portugalska udostępnia informacje Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej, właściwe władze udzielają licencji na warunkach handlowych Państwom Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom wspólnotowym na ich wnioski, jeżeli posiadają one wyłączne prawa do patentów złożonych w Państwach Członkowskich Wspólnoty oraz o ile nie mają zobowiązań wobec stron trzecich do udzielania lub propozycji udzielenia wyłącznej lub częściowo wyłącznej licencji na prawa do tych patentów.

2. W przypadku przyznania wyłącznej lub częściowo wyłącznej licencji Republika Portugalska wspiera oraz ułatwia przyznawanie podlicencji na warunkach handlowych Państwom Członkowskim, osobom i przedsiębiorstwom Wspólnoty przez posiadaczy tych licencji.

Wyłączne lub częściowo wyłączne licencje będą udzielane na zwykłych zasadach handlowych.

TYTUŁ V

POSTANOWIENIA POCHODZĄCE Z AKTU DOTYCZĄCEGO PRZYSTĄPIENIA
REPUBLICY AUSTRII, REPUBLICY FINLANDII I KRÓLESTWA SZWECJI

Seksja 1

Postanowienia finansowe

ARTYKUŁ 46

Środki własne naliczane od podatku od wartości dodanej są obliczane i kontrolowane w taki sposób, jakby Wyspy Alandzkie były objęte terytorialnym zakresem szóstej dyrektywy Rady 77/338/EWG z dnia 17 maja 1977 roku w sprawie harmonizacji ustawodawstw Państw Członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku.

Sekcja 2

Postanowienia w sprawie rolnictwa

ARTYKUŁ 47

W przypadku poważnych trudności wynikających z przystąpienia, które utrzymają się po zastosowaniu w całości artykułu 48 oraz innych środków wynikających z przepisów Unii, Komisja może przyjąć decyzję europejską zezwalającą Finlandii na przyznanie producentom pomocy krajowej w celu ułatwienia im pełnej integracji w ramach wspólnej polityki rolnej.

ARTYKUŁ 48

1. Komisja przyjmuje decyzję europejską zezwalającą Finlandii i Szwecji na przyznanie długoterminowej pomocy krajowej mającej na celu zapewnienie, by działalność rolnicza była nadal prowadzona w określonych regionach. Regiony te powinny obejmować obszary rolnicze położone na północ od 62 równoleżnika i niektóre przyległe obszary leżące na południe od tego równoleżnika o podobnych warunkach klimatycznych, powodujących, że prowadzenie działalności rolniczej jest szczególnie trudne.

2. Regiony, o których mowa w ustępie 1, zostaną określone przez Komisję, która uwzględni w szczególności:

- a) niską gęstość zaludnienia;
- b) udział obszarów rolniczych w ogólnej powierzchni;

c) udział gruntów przeznaczonych pod uprawę zbóż przeznaczonych do spożycia przez ludzi w ogólnej powierzchni wykorzystywanej do celów rolniczych.

3. Pomoc przewidziana w ustępie 1 może być powiązana z fizycznymi czynnikami produkcji, takimi jak liczba hektarów powierzchni rolnej lub sztuk zwierząt, przy uwzględnieniu ograniczeń określonych w tym zakresie w ramach wspólnej organizacji rynków, a także z tradycyjnymi metodami produkcji, jednak pomoc ta nie może:

- a) być powiązana z przyszłą produkcją;
- b) prowadzić do wzrostu produkcji lub ogólnego poziomu pomocy stwierdzonego w okresie odniesienia przed 1 stycznia 1995 roku; okres ten zostanie określony przez Komisję.

Pomoc może być zróżnicowana w zależności od regionu.

Pomoc powinna być udzielana w szczególności dla realizacji następujących celów:

- a) zachowania tradycyjnej produkcji produktów podstawowych i przetworzonych odpowiadających w szczególności warunkom klimatycznym danych regionów;
- b) polepszenia struktur produkcji, sprzedaży i przetwarzania produktów rolnych;
- c) ułatwienia zbytu produktów, o których mowa;
- d) zapewnienia ochrony środowiska naturalnego i wiejskiego.

ARTYKUŁ 49

1. Pomoc przewidziana w artykułach 47 i 48 i wszelkie inne rodzaje pomocy krajowej, które zgodnie z niniejszym tytułem wymagają zezwolenia Komisji muszą być jej notyfikowane. Pomoc ta nie może być udzielona przed uzyskaniem zezwolenia Komisji.
2. W odniesieniu do pomocy przewidzianej w artykule 48, Komisja przedstawia Radzie, co pięć lat począwszy od 1 stycznia 1996 roku, sprawozdanie dotyczące:
  - a) przyznanych zezwoleń;
  - b) skutków wynikających z pomocy udzielonej w oparciu o te zezwolenia.

Aby ułatwić przygotowanie tych sprawozdań, Państwa Członkowskie, które otrzymały takie zezwolenia, dostarczają Komisji w odpowiednim czasie informacji na temat skutków przyznania pomocy, wskazując na odnotowany rozwój gospodarki rolnej danych regionów.

ARTYKUŁ 50

W dziedzinie pomocy przewidzianej w artykułach III-167 i III-168 Konstytucji:

- a) za „istniejącą pomoc” w rozumieniu artykułu III-168 ustęp 1 Konstytucji uważana jest tylko ta pomoc stosowana w Austrii, Finlandii i Szwecji przed 1 stycznia 1995 roku, która była notyfikowana Komisji przed 30 kwietnia 1995;
- b) istniejąca pomoc i projekty służące otrzymaniu lub modyfikacji pomocy, notyfikowane Komisji przed 1 stycznia 1995 roku, są uznane za notyfikowane w tym dniu.

ARTYKUŁ 51

1. W braku odmiennych postanowień w szczególnych przypadkach, Rada, na wniosek Komisji przyjmuje rozporządzenia europejskie lub decyzje europejskie niezbędne do realizacji niniejszej sekcji.
2. Ustawa europejska Rady może wprowadzić zmiany postanowień znajdujących się w niniejszej sekcji, które mogą okazać się niezbędne w przypadku modyfikacji prawa Unii. Rada stanowi jednomyślnie, po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

ARTYKUŁ 52

1. Jeśli okaże się, że dla ułatwienia przejścia Austrii, Finlandii i Szwecji z istniejącego systemu do systemu wynikającego z zastosowania wspólnej organizacji rynków na warunkach przewidzianych w Akcie dotyczącym warunków przystąpienia Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji niezbędne są środki przejściowe, środki takie są przyjęte zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 38 rozporządzenia nr 136/66/EWG lub, w zależności od przypadku, w odpowiednich artykułach innych rozporządzeń dotyczących wspólnej organizacji rynków rolnych. Środki te mogą być przyjmowane do 31 grudnia 1997 roku, a ich stosowanie musi być zakończone do tego dnia.
2. Ustawa europejska Rady może przedłużyć okres, o którym mowa w ustępie 1. Rada stanowi jednomyślnie, po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

ARTYKUŁ 53

Artykuły 51 i 52 mają zastosowanie do produktów rybołówstwa.

Sekcja 3

Postanowienia w sprawie środków przejściowych

ARTYKUŁ 54

Akty wymienione w punktach VII.B.I, VII.D.1, VII.D.2.c, IX.2.b, c, f, g, h, i, j, l, m, n, x, y, z oraz aa, X.a, b i c załącznika XV do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji¹ stosuje się w odniesieniu do Austrii, Finlandii i Szwecji na warunkach określonych w tym załączniku.

W przypadku punktu IX.2.x załącznika XV, o którym mowa w pierwszym akapicie, odniesienie do postanowień Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, w szczególności do jego artykułów 90 i 91 powinno być rozumiane jako odniesienie do postanowień Konstytucji, w szczególności do artykułu III-170 ustępy 1 i 2.

---

¹ Dz.U. L 241 z 29.8.1994, str. 322.

Sekcja 4

Postanowienia w sprawie zakresu stosowania niektórych aktów

ARTYKUŁ 55

1. Decyzje w sprawie udzielenia zwolnień indywidualnych lub wydania atestów negatywnych podjęte przed 1 stycznia 1995 roku na podstawie artykułu 53 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) lub artykułu 1 Protokołu nr 25 do tego Porozumienia przez Urząd Nadzoru Europejskiego Stowarzyszenia Wspólnego Handlu (EFTA) lub przez Komisję, które dotyczą spraw wynikających z artykułu 81 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską po przystąpieniu pozostają w mocy do celów artykułu III-161 Konstytucji do upływu okresu w nich samych określonego lub do czasu gdy Komisja przyjmie odmienną, należycie umotywowaną decyzję europejską zgodnie z prawem Unii.
2. Wszelkie decyzje podjęte przez Urząd Nadzoru EFTA przed 1 stycznia 1995 roku zgodnie z artykułem 61 Porozumienia EOG i które są objęte artykułem 87 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską po przystąpieniu pozostają w mocy zgodnie z artykułem III-167 Konstytucji, chyba że Komisja przyjmie odmienną decyzję europejską na mocy artykułu III-168 Konstytucji. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do decyzji wydanych w ramach procedury określonej w artykule 64 Porozumienia EOG.
3. Bez uszczerbku dla ustępów 1 i 2, decyzje podjęte przez Urząd Nadzoru EFTA pozostaną w mocy po 1 stycznia 1995 roku, chyba że Komisja wyda odmienną, należycie umotywowaną decyzję zgodnie z prawem Unii.

Seksja 5

Postanowienia w sprawie Wysp Alandzkich

ARTYKUŁ 56

Postanowienia Konstytucji nie wykluczają stosowania przepisów obowiązujących na Wyspach Alandzkich 1 stycznia 1994 roku dotyczących:

- a) ograniczeń nie mających charakteru dyskryminującego, dotyczących praw osób fizycznych nie posiadających obywatelstwa regionalnego Wysp Alandzkich („hembygdsrätt/kotiseutuoikeus”) oraz praw osób prawnych, do nabywania i posiadania nieruchomości na Wyspach Alandzkich, bez zezwolenia właściwych władz Wysp Alandzkich.
- b) ograniczeń nie mających charakteru dyskryminującego, dotyczących praw osób fizycznych nie posiadających obywatelstwa regionalnego Wysp Alandzkich („hembygdsrätt/kotiseutuoikeus”) oraz praw osób prawnych, do prowadzenia działalności gospodarczej oraz świadczenia usług na Wyspach Alandzkich, bez zezwolenia właściwych władz Wysp Alandzkich.

ARTYKUŁ 57

1. Terytorium Wysp Alandzkich, uznane za terytorium trzecie w rozumieniu artykułu 3 ustęp 1 tiret trzecie dyrektywy Rady 77/388/EWG, oraz za terytorium krajowe nie podlegające zakresowi stosowania dyrektyw w sprawie harmonizacji akcyzy, w rozumieniu artykułu 2 dyrektywy Rady 92/12/EWG, zostaje wyłączone z terytorialnego stosowania prawa Unii w zakresie harmonizacji przepisów prawa Państw Członkowskich dotyczących podatków obrotowych, akcyzy oraz innych form opodatkowania pośredniego.

Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do przepisów dyrektywy Rady nr 69/335/EWG dotyczących podatków kapitałowych.

2. Odstępstwo określone w ustępie 1 ma na celu utrzymanie trwałej gospodarki lokalnej na wyspach i nie może mieć negatywnych skutków ani dla interesów Unii ani dla wspólnych polityk. Jeżeli Komisja uzna, że postanowienia ustępu 1 nie znajdują już uzasadnienia, w szczególności z uwagi na zasady uczciwej konkurencji lub zasoby własne, przedstawia odpowiednie wnioski Radzie, która przyjmuje niezbędne akty zgodnie z właściwymi postanowieniami Konstytucji.

ARTYKUŁ 58

Republika Finlandii zapewni jednakowe traktowanie wszystkich osób fizycznych i prawnych Państw Członkowskich na Wyspach Alandzkich.

ARTYKUŁ 59

Postanowienia niniejszej sekcji mają zastosowanie z uwzględnieniem Deklaracji w sprawie Wysp Alandzkich, która włącza tekst preambuły do Protokołu nr 2 do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji, bez zmiany skutków prawnych.

Seksja 6

Postanowienia w sprawie ludu Sami

ARTYKUŁ 60

Bez uszczerbku dla postanowień Konstytucji, wyłączne prawa do hodowli renów na tradycyjnych obszarach Sami mogą zostać przyznane tylko ludowi Sami.

ARTYKUŁ 61

Niniejsza seksja może zostać rozszerzona w taki sposób, aby uwzględnić dalszy rozwój wyłącznych praw ludu Sami związanych z jego tradycyjnym sposobem życia. Ustawa europejska Rady może wprowadzić niezbędne zmiany do niniejszej seksji. Rada stanowi jednomyślnie, po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Regionów.

ARTYKUŁ 62

Postanowienia niniejszej seksji mają zastosowanie z uwzględnieniem Deklaracji w sprawie ludu Sami, która włącza tekst preambuły do Protokołu nr 3 do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji, bez zmiany skutków prawnych.

Sekcja 7

Szczególne postanowienia dotyczące funduszy strukturalnych w Finlandii i Szwecji

ARTYKUŁ 63

Regiony, których dotyczy cel polegający na wspieraniu rozwoju i strukturalnego dostosowania regionów o wyjątkowo niskim zaludnieniu powinny z zasady należeć do regionów sklasyfikowanych w NUTS na poziomie II z zaludnieniem wynoszącym nie więcej niż 8 osób na km². Pomoc Unii może być rozszerzona na obszary przyległe i sąsiadujące, które spełniają wyżej wymienione kryterium zaludnienia, pod warunkiem spełnienia wymogu koncentracji. Regiony i obszary, o których mowa w niniejszym artykule, są wyszczególnione w załączniku 1 do Protokołu nr 6 do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji.¹

---

¹ Dz.U. L 241 z 29.8.1994, s. 355.

Sekcja 8

Postanowienia w sprawie transportu kolejowego i kombinowanego na terenie Austrii

ARTYKUŁ 64

1. Do celów niniejszej sekcji stosuje się następujące definicje:
  - a) „pojazd ciężarowy” oznacza każdy pojazd mechaniczny o maksymalnej dopuszczalnej wadze ponad 7,5 tony, zarejestrowany w Państwie Członkowskim, przeznaczony do przewozu towarów lub holowania przyczepy, w tym jednostki ciągników naczepowych oraz przyczepy o maksymalnej dopuszczalnej wadze powyżej 7,5 tony, holowane przez pojazdy silnikowe zarejestrowane w Państwie Członkowskim z maksymalną dopuszczalną wagą równą lub mniejszą niż 7,5 tony,
  - b) „transport kombinowany” oznacza przewóz towarów przez pojazdy ciężarowe lub jednostki ładunkowe, który odbywa się częściowo koleją i transportem drogowym w początkowym etapie lub w końcowym etapie przewozu, przy czym ruch tranzytowy przez terytorium Austrii nie może w żadnym wypadku odbywać się w całości transportem drogowym.
2. Artykuły 65-71 mają zastosowanie do środków związanych z transportem kolejowym i kombinowanym odbywającym się przez terytorium Austrii.

ARTYKUŁ 65

W ramach swych kompetencji, Unia i zainteresowane Państwa Członkowskie przyjmują i ściśle koordynują środki rozwoju i promocji transportu kolejowego i kombinowanego w transalpejskim przewozie towarów.

ARTYKUŁ 66

Przy określaniu wytycznych, o których mowa w artykule III-247 Konstytucji, Unia zapewnia, że kierunki określone w artykule 1 Protokołu nr 9 do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji¹ stanowią część transeuropejskiej sieci transportu kolejowego i kombinowanego, a ponadto są uznawane za projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania.

ARTYKUŁ 67

W ramach swych kompetencji, Unia i zainteresowane Państwa Członkowskie wprowadzają środki wymienione w załączniku 2² do Protokołu nr 9 do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji.

ARTYKUŁ 68

Unia i zainteresowane Państwa Członkowskie dokładają wszelkich starań, aby rozwinąć i wykorzystać dodatkowe możliwości transportu kolejowego, o których mowa w załączniku 3³ do Protokołu nr 9 do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji.³

---

¹ Dz.U. C 241 z 29.8.1994, str. 364.

² Dz.U. C 241 z 29.8.1994, str. 365.

³ Dz.U. C 241 z 29.8.1994, str. 367.

ARTYKUŁ 69

Unia i zainteresowane Państwa Członkowskie podejmują środki w celu poprawienia warunków korzystania z transportu kolejowego i kombinowanego. W przypadkach gdzie jest to konieczne i z zastrzeżeniem postanowień Konstytucji, środki takie powinny być ustanowione w ścisłej współpracy z przedsiębiorstwami kolejowymi i innymi dostawcami usług kolejowych. Jako priorytet powinny być potraktowane środki określone w przepisach prawa Unii dotyczących transportu kolejowego i kombinowanego. Wprowadzając te środki szczególną uwagę należy zwrócić na konkurencyjność, skuteczność i przejrzystość kosztów transportu kolejowego i kombinowanego. W szczególności zainteresowane Państwa Członkowskie dokładają starań, aby podjąć takie środki, które zapewnią konkurencyjność cen transportu kombinowanego w odniesieniu do innych form transportu. Wszelka pomoc udzielana w tym celu powinna być zgodna z prawem Unii.

ARTYKUŁ 70

W przypadku poważnych zakłóceń w tranzycie kolejowym, takich jak klęski żywiołowe, Unia i zainteresowane Państwa Członkowskie podejmują wszelkie możliwe wspólne działania w celu zachowania płynności ruchu. Jako priorytet powinny być potraktowane ładunki wrażliwe, takie jak łatwo psująca się żywność.

ARTYKUŁ 71

Komisja, działając zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 73 ustęp 2, dokona przeglądu stosowania niniejszej sekcji.

ARTYKUŁ 72

1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do przewozu towarów w transporcie drogowym, przy przejazdach dokonywanych na terytorium Wspólnoty.
2. Dla przejazdów dotyczących przewozu drogowego towarów przez Austrię stosuje się system ustanowiony dla przejazdów wykonywanych na własny rachunek i na rachunek osoby trzeciej w rozumieniu pierwszej dyrektywy Rady z dnia 23 lipca 1962 roku oraz rozporządzenia Rady (EWG) nr 881/92 z zastrzeżeniem postanowień niniejszego artykułu.
3. Do 1 stycznia 1998 roku zastosowanie mają poniższe postanowienia:
  - a) Poziom całkowitej emisji NO_x przez pojazdy ciężarowe przejeżdżające w tranzycie przez Austrię powinien być zredukowany o 60% w okresie od 1 stycznia 1992 roku do 31 grudnia 2003 roku, zgodnie z tabelą w załączniku 4.
  - b) Redukcja poziomu całkowitej emisji NO_x przez pojazdy ciężarowe powinna być przeprowadzana zgodnie z systemem ekopunktów. W ramach tego systemu pojazdy ciężarowe przejeżdżające w tranzycie przez Austrię wymagają liczby ekopunktów równej emisji NO_x (wartość dozwolona w ramach zgodności produkcji (COP) lub wynikająca z zatwierdzenia typu). Metoda obliczania tych punktów i zarządzania nimi jest opisana w załączniku 5.
  - c) Jeśli liczba przejazdów tranzytowych w dowolnym roku przekroczy liczbę referencyjną ustaloną dla roku 1991 o więcej niż 8 %, Komisja, działając zgodnie z procedurą ustanowioną w artykule 16, podejmuje stosowne środki, zgodnie z załącznikiem 5 ustęp 3.

- d) Austria wydaje i odpowiednio wcześniej udostępnia karty ekopunktów, niezbędne przy zarządzaniu systemem ekopunktów, zgodnie z załącznikiem 5, dla pojazdów ciężarowych przejeżdżających przez Austrię w tranzycie.
- e) Ekopunkty są przydzielane Państwom Członkowskim przez Komisję zgodnie z postanowieniami, które zostaną ustanowione zgodnie z ustępem 6.

4. Przed 1 stycznia 1998 roku, Rada na podstawie sprawozdania Komisji dokonuje przeglądu działania przepisów dotyczących drogowego tranzytu towarów przez Austrię. Przegląd ten odbędzie się zgodnie z podstawowymi zasadami prawa Wspólnoty, takimi jak właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego, w szczególności swobodny przepływ towarów i swoboda świadczenia usług, ochrona środowiska w interesie Wspólnoty jako całości oraz bezpieczeństwo ruchu drogowego. O ile Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim nie ustali inaczej, okres przejściowy przedłuża się do 1 stycznia 2001 roku; w trakcie tego okresu przejściowego zastosowanie mają postanowienia ustępu 2.

5. Przed 1 stycznia 2001 roku, Komisja, we współpracy z Europejską Agencją Ochrony Środowiska, przeprowadzi badania naukowe dotyczące stopnia osiągnięcia założonego celu redukcji zanieczyszczenia określonego w ustępie 2 lit. a). O ile Komisja stwierdzi, że cel ten został osiągnięty w sposób trwały, postanowienia ustępu 2 przestają obowiązywać od 1 stycznia 2001 roku. O ile Komisja stwierdzi, że cel nie został osiągnięty w sposób trwały, Rada stanowiąc zgodnie z artykułem 75 Traktatu WE może, w ramach Wspólnoty, podjąć środki, które zapewnią ochronę środowiska na równoważnym poziomie, a w szczególności 60% redukcję zanieczyszczenia. Jeśli Rada nie podejmie takich środków, okres przejściowy przedłuża się automatycznie na ostateczny okres trzech lat, podczas którego obowiązują postanowienia ustępu 2.

6. Po zakończeniu okresu przejściowego dorobek wspólnotowy jest stosowany w całości.

7. Komisja, działając zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 16, podejmuje środki szczególne dotyczące procedur związanych z systemem ekopunktów, podziałem ekopunktów i kwestiami technicznymi dotyczącymi stosowania niniejszego artykułu, który wejdzie w życie 1 stycznia 1995 r.

Środki, o których mowa w akapicie pierwszym, zapewniają utrzymanie w obecnych Państwach Członkowskich istniejącej sytuacji, wynikającej ze stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 3637/92 i Porozumienia administracyjnego podpisanego 23 grudnia 1992 roku ustalającego datę wejścia w życie i procedury wprowadzenia systemu ekopunktów, określonego w Umowie Tranzytowej. Należy podjąć wszelkie działania, aby zapewnić, że część ekopunktów przydzielonych Grecji uwzględni potrzeby tego Państwa w tym zakresie.

Artykuł 73

1. Komisję wspiera Komitet.

2. W przypadkach gdy użyte jest odniesienie do niniejszego ustępu stosuje się artykuły 3 i 7 decyzji 1999/468/WE.

3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Sekcja 9

Postanowienia w sprawie używania w strukturach Unii Europejskiej specyficznych austriackich określeń w języku niemieckim

ARTYKUŁ 74

1. Specyficzne austriackie określenia w języku niemieckim, zawarte w austriackim porządku prawnym i wymienione w załączniku do Protokołu nr 10 do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji¹ mają ten sam status i mogą być używane z tymi samymi skutkami prawnymi co wymienione w tym załączniku odpowiednie określenia używane w języku niemieckim.
2. W niemieckiej wersji językowej nowych aktów prawnych, specyficzne austriackie określenia wymienione w załączniku do Protokołu nr 10 Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji dodaje się we właściwej formie do odpowiednich określeń używanych w języku niemieckim.

---

¹ Dz.U. C 241 z 29.8.1994, str. 370.

9. PROTOKÓŁ

W SPRAWIE TRAKTATU O PRZYSTĄPIENIU I AKTU PRZYSTĄPIENIA REPUBLIKI
CZESKIEJ, REPUBLIKI ESTOŃSKIEJ, REPUBLIKI CYPRYJSKIEJ, REPUBLIKI
ŁOTEWSKIEJ, REPUBLIKI LITEWSKIEJ, REPUBLIKI WĘGIERSKIEJ, REPUBLIKI
MALTY, RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, REPUBLIKI SŁOWENII
I REPUBLIKI SŁOWACKIEJ

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYPOMINAJĄC, że Republika Czeska, Republika Estońska, Republika Cypryjska, Republika Łotewska, Republika Litewska, Republika Węgierska, Republika Malty, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowenii i Republika Słowacka przystąpiły do Wspólnot Europejskich i do Unii Europejskiej ustanowionej przez Traktat o Unii Europejskiej 1 maja 2004 roku;

MAJĄC NA UWADZE, że artykuł IV-437 ustęp 2 lit. e) Konstytucji przewiduje uchylenie Traktatu z dnia 16 kwietnia 2003 roku dotyczącego przystąpienia państw, o których mowa powyżej;

MAJĄC NA UWADZE, że wiele postanowień Aktu załączonego do tego Traktatu o Przystąpieniu pozostanie aktualnymi; że artykuł IV-437 ustęp 2 Konstytucji przewiduje, że takie postanowienia muszą zostać włączone lub wymienione w protokole, aby pozostały w mocy a ich skutki prawne zostały utrzymane;

MAJĄC NA UWADZE, że niektóre z tych postanowień wymagają dostosowań technicznych niezbędnych dla zapewnienia zgodności z Konstytucją bez wpływu na ich skutki prawne;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej:

CZĘŚĆ PIERWSZA
POSTANOWIENIA ODNOSZĄCE SIĘ DO AKTU PRZYSTĄPIENIA
Z DNIA 16 KWIETNIA 2003 ROKU

TYTUŁ I

ZASADY

ARTYKUŁ 1

Do celów niniejszego Protokołu:

- (a) określenie „Akt Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku” oznacza Akt dotyczący warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej,
- (b) określenie „Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską” („Traktat WE”) i „Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej” („Traktat EWEA”) oznaczają powyższe traktaty, uzupełnione i zmienione traktatami lub innymi aktami, które weszły w życie przed 1 maja 2004 roku,

- (c) określenie „Traktat o Unii Europejskiej” („Traktat UE”) oznacza powyższy Traktat, uzupełniony lub zmieniony traktatami lub innymi aktami, które weszły w życie przed 1 maja 2004 roku,
- (d) określenie „Wspólnota” oznacza, zależnie od okoliczności, jedną lub obydwie Wspólnoty, o których mowa w lit. b),
- (e) określenie „obecne Państwa Członkowskie” oznacza następujące Państwa Członkowskie: Królestwo Belgii, Królestwo Danii, Republikę Federalną Niemiec, Republikę Grecką, Królestwo Hiszpanii, Republikę Francuską, Irlandię, Republikę Włoską, Wielkie Księstwo Luksemburga, Królestwo Niderlandów, Republikę Austrii, Republikę Portugalską, Republikę Finlandii, Królestwo Szwecji oraz Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej,
- (f) określenie „nowe Państwa Członkowskie” oznacza następujące Państwa Członkowskie: Republikę Czeską, Republikę Estońską, Republikę Cypryjską, Republikę Łotewską, Republikę Litewską, Republikę Węgierską, Republikę Malty, Rzeczpospolitą Polską, Republikę Słowenii i Republikę Słowacką.

ARTYKUŁ 2

Prawa i obowiązki wynikające z Traktatu dotyczącego przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej, określone w artykule IV-437 ustęp 2 lit. e) Konstytucji stały się skuteczne od 1 maja 2004 roku na warunkach ustanowionych w tym Traktacie.

ARTYKUŁ 3

1. Od 1 maja 2004 roku nowe Państwa Członkowskie są związane i stosują przepisy dorobku Schengen włączone w ramy Unii przez protokół dołączony do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy (zwany dalej „Protokołem Schengen”) oraz akty na nim oparte lub w inny sposób z nim związane, wymienione w załączniku I do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, jak również jakiegokolwiek dalsze akty przyjęte przed 1 maja 2004 roku.

2. Przepisy dorobku Schengen w postaci, w jakiej zostały włączone w ramy Unii oraz akty na nim oparte lub w inny sposób z nim związane, które nie zostały wymienione w ustępie 1, będąc wiążącymi dla nowych Państw Członkowskich od 1 maja 2004 roku, stosowane są w nowym Państwie Członkowskim wyłącznie na mocy europejskiej decyzji Rady podjętej w tym celu, po sprawdzeniu, zgodnie ze stosowanymi procedurami oceny Schengen, iż w nowym Państwie Członkowskim zostały spełnione niezbędne warunki dla stosowania tego dorobku.

Rada podejmuje decyzję po konsultacji z Parlamentem Europejskim, stanowiąc na zasadzie jednomyślności swych członków reprezentujących rządy Państw Członkowskich, w stosunku do których postanowienia niniejszego ustępu już zostały wprowadzone w życie oraz przedstawiciela rządu Państwa Członkowskiego, w stosunku do którego postanowienia te mają zostać wprowadzone w życie. Członkowie Rady reprezentujący rządy Irlandii oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej biorą udział w podejmowaniu takiej decyzji, w zakresie, w jakim decyzja ta dotyczy przepisów dorobku Schengen oraz aktów na nim opartych lub w inny sposób z nim związanych, w których te Państwa Członkowskie biorą udział.

3. Umowy zawarte przez Radę zgodnie z artykułem 6 Protokołu Schengen są wiążące dla nowych Państw Członkowskich od 1 maja 2004 roku .

4. W stosunku do konwencji lub środków w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, których nie można oddzielić od osiągnięcia celów Traktatu UE, nowe Państwa Członkowskie są zobowiązane do:

- (a) przystąpienia do tych spośród nich, które do 1 maja 2004 roku zostały otwarte do podpisu przez obecne Państwa Członkowskie, a także do tych, które zostały przygotowane przez Radę zgodnie z tytułem VI Traktatu UE i których przyjęcie Rada zaleciła Państwom Członkowskim;
- (b) wprowadzenia uregulowań administracyjnych i innych, takich jak te przyjęte do 1 maja 2004 roku przez obecne Państwa Członkowskie lub przez Radę celem ułatwienia praktycznej współpracy między instytucjami i organizacjami Państw Członkowskich zajmującymi się wymiarem sprawiedliwości i sprawami wewnętrznymi.

ARTYKUŁ 4

Każde z nowych Państw Członkowskich uczestniczy w unii gospodarczej i walutowej z dniem 1 maja 2004 roku jako Państwo Członkowskie objęte derogacją w rozumieniu artykułu III-197 Konstytucji.

ARTYKUŁ 5

1. Nowe Państwa Członkowskie, które przystąpiły na mocy Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku do decyzji i umów przyjętych przez przedstawicieli rządów Państw Członkowskich zebranych w Radzie, są zobowiązane do przystąpienia do wszystkich innych umów zawartych przez obecne Państwa Członkowskie dotyczących funkcjonowania Unii lub związanych z jej działaniami.

2. Nowe Państwa Członkowskie są zobowiązane do przystąpienia do konwencji przewidzianych w artykule 293 Traktatu WE, oraz do tych, których nie można oddzielić od realizacji celów Traktatu WE, pozostających w mocy, a także do protokołów w sprawie dokonywania przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich wykładni tych konwencji, które zostały podpisane przez obecne Państwa Członkowskie; w tym celu nowe Państwa Członkowskie są zobowiązane do rozpoczęcia z obecnymi Państwami Członkowskimi rokowań prowadzących do dokonania niezbędnych dostosowań w tych aktach.

ARTYKUŁ 6

1. Nowe Państwa Członkowskie są zobowiązane do przystąpienia na warunkach ustanowionych w niniejszym Protokole do umów lub konwencji zawartych lub tymczasowo stosowanych wspólnie przez obecne Państwa Członkowskie i Unię lub Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, a także do umów zawartych przez te Państwa, związanych z wyżej wymienionymi umowami i konwencjami.

Przystąpienie nowych Państw Członkowskich do umów i konwencji, o których mowa w ustępie 4 poniżej, jak również do umów z Białorusią, Chinami, Chile, Mercosur i Szwajcarią zawartych lub podpisanych wspólnie przez Wspólnotę oraz jej obecne Państwa Członkowskie, nastąpi poprzez zawarcie protokołu do takich umów lub konwencji, między Radą, stanowiącą jednomyślnie w imieniu Państw Członkowskich, a państwem lub państwami trzecimi lub organizacją międzynarodową. Procedura ta pozostaje bez uszczerbku dla kompetencji własnych Unii i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej oraz nie wpływa na podział kompetencji między Unią i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Państwami Członkowskimi w odniesieniu do zawierania takich umów w przyszłości lub jakichkolwiek innych zmian nie związanych z przystąpieniem. Komisja prowadzi rokowania dotyczące zawarcia tych protokołów w imieniu Państw Członkowskich na podstawie dyrektyw negocjacyjnych zatwierdzonych przez Radę, stanowiącą jednomyślnie, oraz po konsultacji z komitetem składającym się z przedstawicieli Państw Członkowskich. Komisja przedkłada Radzie projekty protokołów, które mają zostać zawarte.

2. Po przystąpieniu do umów i konwencji, o których mowa w ustępie 1, nowe Państwa Członkowskie nabywają na mocy tych umów i konwencji takie same prawa i obowiązki jakie mają obecne Państwa Członkowskie.

3. Nowe Państwa Członkowskie są zobowiązane do przystąpienia do Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zgodnie z jego artykułem 128¹ na warunkach określonych w niniejszym Protokole.

4. Począwszy od 1 maja 2004 roku, oraz, w stosownych przypadkach, do czasu zawarcia niezbędnych protokołów, o których mowa w ustępie 1, nowe Państwa Członkowskie stosują postanowienia umów zawartych wspólnie przez obecne Państwa Członkowskie oraz Wspólnotę z Algierią, Armenią, Azerbejdżanem, Bułgarią, Chorwacją, Egiptem, Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii, Federacją Rosyjską, Gruzją, Izraelem, Jordanią, Kazachstanem, Kirgistanem, Koreą Południową, Libanem, Meksykiem, Mołdową, Marokiem, Republiką Południowej Afryki, Rumunią, San Marino, Syrią, Tunezją, Turcją, Turkmenistanem, Ukrainą oraz Uzbekistanem, jak również innych umów zawartych wspólnie przez obecne Państwa Członkowskie i Wspólnotę przed 1 maja 2004 roku.

Wszelkie dostosowania w tych umowach stanowią przedmiot protokołów zawartych z państwami-stronami, zgodnie z postanowieniami ustępu 1 akapit drugi. Jeżeli protokoły nie zostaną zawarte do 1 maja 2004 roku, Unia, Europejska Wspólnota Energii Atomowej oraz Państwa Członkowskie podejmą, odpowiednio w ramach ich odpowiednich kompetencji, niezbędne środki w celu zajęcia się tą sytuacją.

5. Począwszy od 1 maja 2004 roku, nowe Państwa Członkowskie stosują dwustronne umowy oraz uzgodnienia włońskiennicze zawarte przez Wspólnotę z państwami trzecimi.

---

¹ Dz.U. L 1 z 3.1.1994, str. 3.

Ograniczenia ilościowe stosowane przez Unię w przywozie produktów włókienniczych oraz odzieżowych zostaną dostosowane z uwzględnieniem przystąpienia nowych Państw Członkowskich.

Jeżeli zmiany w dwustronnych umowach i uzgodnieniach w dziedzinie produktów włókienniczych nie wejdą w życie do 1 maja 2004 roku, Unia dokona niezbędnych dostosowań w jej regulacjach dotyczących przywozu produktów włókienniczych i odzieżowych z państw trzecich w celu uwzględnienia przystąpienia nowych Państw Członkowskich.

6. Ograniczenia ilościowe stosowane przez Unię w przywozie stali i wyrobów stalowych zostaną dostosowane na podstawie dokonywanego przez nowe Państwa Członkowskie przywozu wyrobów stalowych pochodzących z odpowiednich krajów dostawców w latach bezpośrednio poprzedzających podpisanie Traktatu o Przystąpieniu.

7. Umowy w dziedzinie rybołówstwa zawarte przed 1 maja 2004 roku przez nowe Państwa Członkowskie z państwami trzecimi są zarządzane przez Unię.

Prawa i obowiązki nowych Państw Członkowskich wynikające z tych umów pozostają niezmienione przez okres, w którym postanowienia tych umów będą tymczasowo utrzymane w mocy.

Jak najszybciej, a w każdym przypadku przed wygaśnięciem umów wskazanych w akapicie pierwszym, odpowiednie decyzje europejskie dotyczące kontynuacji działalności połowowej, wynikające z tych umów, zostaną każdorazowo podjęte przez Radę na wniosek Komisji, włączając w to możliwość podjęcia decyzji o przedłużeniu niektórych umów na okresy nieprzekraczające roku.

8. Z mocą od 1 maja 2004 roku, nowe Państwa Członkowskie występują z wszelkich umów o wolnym handlu, w tym ze Środkowoeuropejskiej umowy o wolnym handlu (CEFTA).

W zakresie, w jakim umowy między jednym lub większą liczbą nowych Państw Członkowskich z jednej strony a jednym lub większą liczbą państw trzecich z drugiej strony nie są zgodne z zobowiązaniami wynikającymi z Konstytucji, a w szczególności z niniejszego Protokołu, nowe Państwa Członkowskie podejmują wszelkie właściwe środki w celu wyeliminowania stwierdzonych niezgodności. Jeżeli nowe Państwo Członkowskie napotyka trudności w dostosowaniu umowy zawartej z jednym lub większą liczbą państw trzecich przed przystąpieniem, Państwo to, zgodnie z postanowieniami umowy, wystąpi z niej.

9. Tam gdzie jest to konieczne, nowe Państwa Członkowskie podejmują właściwe środki w celu dostosowania ich pozycji wobec organizacji międzynarodowych i tych umów międzynarodowych, których Unia, Europejska Wspólnota Energii Atomowej lub inne Państwa Członkowskie są również stronami, do ich praw i obowiązków wynikających z ich przystąpienia do Unii.

W szczególności, 1 maja 2004 roku lub w możliwie najwcześniejszym terminie występują z międzynarodowych umów i organizacji w dziedzinie rybołówstwa, których stroną lub członkiem jest również Unia, chyba że ich członkostwo jest związane z kwestiami innymi niż rybołówstwo.

ARTYKUŁ 7

Przyjęte przez instytucje akty, do których odnoszą się postanowienia przejściowe ustanowione w niniejszym Protokole, zachowują swój status prawny; w szczególności w dalszym ciągu stosowane są procedury zmian tych aktów.

ARTYKUŁ 8

Postanowienia Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, zgodnie z wykładnią Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich lub Sądu Pierwszej Instancji, których celem lub skutkiem jest uchylene lub zmiana, w sposób nie stanowiący środka przejściowego, aktów przyjętych przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Wspólnoty lub Unii Europejskiej ustanowionej przez Traktat o Unii Europejskiej, pozostają w mocy, pod warunkiem stosowania akapitu drugiego.

Postanowienia te mają taki sam status prawny jak akty przez nie uchylone lub zmienione i podlegają takim samym regułom jak te akty.

ARTYKUŁ 9

Teksty aktów instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Wspólnoty lub Unii Europejskiej ustanowionej przez Traktat o Unii Europejskiej oraz teksty aktów Europejskiego Banku Centralnego przyjętych przed 1 maja 2004 roku i sporządzonych w językach: czeskim, estońskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, polskim, słowackim, słoweńskim i węgierskim są od tego dnia tekstami autentycznymi na tych samych warunkach, co teksty sporządzone i autentyczne w pozostałych językach.

ARTYKUŁ 10

Ustawa europejska Rady może uchylić postanowienia przejściowe ustanowione w niniejszym Protokole, jeśli nie mają one już zastosowania. Rada stanowi jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

ARTYKUŁ 11

Stosowanie Konstytucji i aktów przyjętych przez instytucje jest, w ramach środków przejściowych, przedmiotem odstępstw przewidzianych w niniejszym Protokole.

TYTUŁ II

POSTANOWIENIA STAŁE

ARTYKUŁ 12

Dostosowania aktów wymienionych w załączniku III do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku wymagane w związku z przystąpieniem zostaną przeprowadzone zgodnie ze wskazówkami określonymi w tym załączniku, a także zgodnie z procedurą i na warunkach określonych w artykule 36.

ARTYKUŁ 13

Środki wymienione w załączniku IV do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku stosuje się na warunkach określonych w tym załączniku.

ARTYKUŁ 14

Ustawa europejska Rady może dokonać takich dostosowań do postanowień niniejszego Protokołu odnoszących się do wspólnej polityki rolnej, jakie mogą okazać się niezbędne w wyniku zmiany prawa Unii. Rada stanowi jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

TYTUŁ III

POSTANOWIENIA TYMCZASOWE

ARTYKUŁ 15

Środki wymienione w załącznikach V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII oraz XIV do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku mają zastosowanie do nowych Państw Członkowskich na warunkach określonych w tych załącznikach.

ARTYKUŁ 16

1. Przychody oznaczone jako „Cła Wspólnej Taryfy Celnej i inne cła”, o których mowa w artykule 2 ustęp 1 lit. b) decyzji Rady 2000/597/WE, Euratom z dnia 29 września 2000 roku w sprawie systemu środków własnych Wspólnot Europejskich², lub w odpowiednich przepisach jakiegokolwiek decyzji ją zastępującej, obejmują cła obliczane na podstawie stawek wynikających ze Wspólnej Taryfy Celnej i wszelkich innych koncesji celnych z nią związanych, stosowanych przez Unię w handlu nowych Państw Członkowskich z państwami trzecimi.

2. Dla roku 2004, zharmonizowana podstawa podatku VAT oraz podstawa DNB (dochodu narodowego brutto) dla każdego z nowych Państw Członkowskich, o których mowa w artykule 2 ustęp 1 lit. c) i d) decyzji 2000/597/WE, Euratom, wynosi dwie trzecie podstawy rocznej. Podstawa DNB dla każdego z nowych Państw Członkowskich, brana pod uwagę przy obliczaniu finansowania mechanizmu korekcyjnego związanego z nierównowagą budżetową, udzielonego Zjednoczonemu Królestwu, o którym mowa w artykule 5 ustęp 1 decyzji 200/597/WE, wynosi również dwie trzecie podstawy rocznej.

---

² Dz.U. L 253 z 7.10.2000, str. 42.

3. Do celów określenia zamrożonej stawki na rok 2004, zgodnie z artykułem 2 ustęp 4 lit. b) decyzji 2000/597/WE, Euratom ograniczone podstawy VAT dla nowych Państw Członkowskich oblicza się na podstawie dwóch trzecich nieograniczonej podstawy VAT oraz dwóch trzecich ich DNB.

ARTYKUŁ 17

1. Budżet Unii na rok budżetowy 2004 jest dostosowany celem uwzględnienia faktu przystąpienia nowych Państw Członkowskich poprzez przyjęcie budżetu zmieniającego, który wszedł i w życie 1 maja 2004 roku.

2. Dwanaście miesięcznych dwunastych części środków obliczonych na podstawie VAT i DNB, które mają zostać wpłacone przez nowe Państwa Członkowskie zgodnie z budżetem zmieniającym, o którym mowa w ustępie 1, jak również retroaktywne dostosowania miesięcznych dwunastych części w stosunku do okresu od stycznia do kwietnia 2004 roku, które mają zastosowanie wyłącznie do obecnych Państw Członkowskich, zamienia się na części ósme, które mają zostać wpłacone w okresie od maja do grudnia 2004 roku. Retroaktywne dostosowania, które wynikają z wszelkich dalszych zmian budżetu przyjętego w 2004 roku również zamienia się na części równe, które zostaną wpłacone przed końcem roku.

ARTYKUŁ 18

Pierwszego roboczego dnia każdego miesiąca Unia wypłaci na rzecz Republiki Czeskiej, Cypru, Malty i Słowenii, w ramach wydatków z budżetu Unii, jedną ósmą w 2004 roku, począwszy od 1 maja 2004 roku, oraz jedną dwunastą w latach 2005 i 2006 następujących kwot tymczasowych rekompensat budżetowych:

	2004	2005	2006
	(w milionach EUR, według cen z 1999 r.)		
Republika Czeska	125,4	178,0	85,1
Cypr	68,9	119,2	112,3
Malta	37,8	65,6	62,9
Słowenia	29,5	66,4	35,5

ARTYKUŁ 19

Pierwszego roboczego dnia każdego miesiąca Unia wypłaci na rzecz Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii i Słowacji, w ramach wydatków z budżetu Unii, jedną ósmą w 2004 roku, począwszy od 1 maja 2004 roku oraz jedną dwunastą w latach 2005 i 2006 następujących kwot specjalnych ryczałtowych środków na poprawę płynności budżetowej:

	2004	2005	2006
	(w milionach EUR, według cen z 1999 r.)		
Republika Czeska	174,7	91,55	91,55
Estonia	15,8	2,9	2,9
Cypr	27,7	5,05	5,05
Łotwa	19,5	3,4	3,4
Litwa	34,8	6,3	6,3
Węgry	155,3	27,95	27,95
Malta	12,2	27,15	27,15
Polska	442,8	550,0	450,0
Słowenia	65,4	17,85	17,85
Słowacja	63,2	11,35	11,35

1 miliard euro na rzecz Polski i 100 milionów euro na rzecz Republiki Czeskiej objęte specjalnymi ryczałtowymi środkami na poprawę płynności budżetowej, brane są pod uwagę przy wszelkich obliczeniach dotyczących podziału funduszy o przeznaczeniu strukturalnym na lata 2004, 2005 i 2006.

ARTYKUŁ 20

1. Nowe Państwa Członkowskie wymienione poniżej wpłacają następujące kwoty na rzecz Funduszu Badawczego Węgla i Stali, o którym mowa w decyzji 2002/234/EWWiS przedstawicieli rządów Państw Członkowskich zebranych w ramach Rady, z dnia 27 lutego 2002 roku w sprawie skutków finansowych wygaśnięcia Traktatu EWWiS oraz w sprawie Funduszu Badawczego Węgla i Stali³:

	(w milionach EUR, według cen bieżących)
Republika Czeska	39,88
Estonia	2,5
Łotwa	2,69
Węgry	9,93
Polska	92,46
Słowenia	2,36
Słowacja	20,11

---

³ Dz.U. L 79 z 22.3.2002, str. 42.

2. Wkłady do Funduszu Badawczego Węgla i Stali zostaną dokonane w czterech ratach, poczynając od roku 2006, płatnych w następujący sposób, w każdym przypadku pierwszego roboczego dnia pierwszego miesiąca każdego roku:

2006: 15%

2007: 20%

2008: 30%

2009: 35%.

ARTYKUŁ 21

1. O ile niniejszy Protokół nie stanowi inaczej, po 31 grudnia 2003 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostaną podjęte w ramach programu Phare⁴, programu Współpracy Transgranicznej w ramach programu Phare⁵, funduszy przedakcesyjnych dla Cypru oraz Malty⁶, programu ISPA⁷ i programu SAPARD⁸ na rzecz nowych Państw Członkowskich. Z dniem 1 stycznia 2004 roku nowe Państwa Członkowskie traktowane są tak samo jak obecne Państwa Członkowskie w odniesieniu do wydatków w ramach pierwszych trzech pozycji perspektyw finansowych, w rozumieniu Porozumienia Międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 roku⁹, z zastrzeżeniem poniższych indywidualnych szczegółowych rozwiązań i wyjątków lub jeżeli niniejszy Protokół stanowi inaczej. Maksymalne wielkości dodatkowych środków dla pozycji 1, 2, 3 i 5 perspektywy finansowej związanych z przystąpieniem są określone w załączniku XV do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku. Jednakże żadne zobowiązanie finansowe w ramach budżetu na rok 2004 dla jakiegokolwiek programu lub agencji nie może zostać podjęte przed dniem przystąpienia nowego Państwa Członkowskiego.

---

⁴ Rozporządzenie (EWG) nr 3906/89 (Dz.U. L 375 z 23.12.1989, str. 11).

⁵ Rozporządzenie (EWG) nr 2760/98 (Dz.U. L 345 z 19.12.1998, str. 49).

⁶ Rozporządzenie (EWG) nr 555/2000 (Dz.U. L 68 z 16.3.2000, str. 3).

⁷ Rozporządzenie (EWG) nr 1267/1999 (Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 73).

⁸ Rozporządzenie (EWG) nr 1268/1999 (Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 87).

⁹ Porozumienie Międzyinstytucjonalne z dnia 6 maja 1999 r., pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i poprawy procedury budżetowej (Dz. U. C 172 z 18.6.1999, str. 1).

2. Ustępu 1 nie stosuje się do wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, Sekcji Gwarancji, zgodnie z artykułem 2 ustęp 1, artykułem 2 ustęp 2 i artykułem 3 ustęp 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1258/1999 z dnia 17 maja 1999 roku w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej¹⁰, kwalifikujących się do otrzymania finansowania wspólnotowego dopiero od 1 maja 2004 roku, zgodnie z artykułem 2 niniejszego Protokołu.

Jednakże ustęp 1 niniejszego artykułu stosuje się do wydatków na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w ramach Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, Sekcji Gwarancji, zgodnie z artykułem 47a rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 roku w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) oraz zmieniającego i uchylającego niektóre rozporządzenia¹¹, z zastrzeżeniem warunków wymienionych w zmianach do tego rozporządzenia w załączniku II do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku.

3. Z zastrzeżeniem ostatniego zdania ustępu 1, od 1 stycznia 2004 roku nowe Państwa Członkowskie uczestniczą w programach i agencjach Unii na takich samych warunkach i zasadach jak obecne Państwa Członkowskie, włącznie z finansowaniem z ogólnego budżetu Unii.

4. Jeżeli jakiegokolwiek środki są niezbędne do ułatwienia przejścia z systemu obowiązującego przed przystąpieniem na system wynikający z zastosowania niniejszego artykułu, Komisja przyjmie niezbędne środki.

---

¹⁰ Dz.U. L 160 z 26.6.1999, str. 103.

¹¹ Dz.U. L 160 z 26.6.1999, str. 80.

ARTYKUŁ 22

1. Przetargi, zawieranie umów, wprowadzanie w życie oraz płatności w zakresie środków przedakcesyjnych w ramach programu Phare, programu Współpracy Transgranicznej w ramach programu Phare, funduszy przedakcesyjnych dla Cypru oraz Malty są zarządzane począwszy od 1 maja 2004 roku przez agencje wdrażające w nowych Państwa Członkowskich.

Komisja przyjmuje decyzje europejskie w celu uchylenia kontroli „ex ante”, wykonywanych przez Komisję w stosunku do przetargów i zawierania umów, w wyniku pozytywnie ocenionego Rozszerzonego Zdecentralizowanego Systemu Wdrażania (EDIS), zgodnie z kryteriami i warunkami określonymi w załączniku do rozporządzenia Rady (WE) nr 1266/1999 z dnia 21 czerwca 1999 roku w sprawie koordynacji pomocy dla państw ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej w ramach strategii przedakcesyjnej i zmieniającego rozporządzenie (EWG) nr 3906/89¹².

Jeżeli te decyzje o uchyleniu kontroli „ex ante” nie zostały przyjęte przed 1 maja 2004 roku wszelkie umowy podpisane między 1 maja 2004 roku a dniem, w którym decyzje Komisji zostały przyjęte, nie kwalifikują się do pomocy przedakcesyjnej.

Jednakże, wyjątkowo, jeżeli podjęcie przez Komisję decyzji o uchyleniu kontroli „ex ante” zostanie opóźnione po 1 maja 2004 roku z powodów, których nie można przypisać organom nowych Państw Członkowskich, Komisja może przyjąć, w odpowiednio uzasadnionych przypadkach, iż umowy podpisane między 1 maja 2004 roku a dniem podjęcia tych decyzji kwalifikują się do otrzymania środków pomocy przedakcesyjnej, oraz kontynuować wdrażanie pomocy przedakcesyjnej przez ograniczony okres, w ramach którego Komisja będzie sprawować kontrolę „ex ante” nad przetargami i zawieraniem umów.

---

¹² Dz.U. L 232 z 2.9.1999, str. 34.

2. Do ogólnych zobowiązań budżetowych podjętych przed 1 maja 2004 roku na mocy przedakcesyjnych instrumentów finansowych, o których mowa w ustępie 1, w tym do zawarcia i rejestracji następných indywidualnych prawnych zobowiązań i płatności, dokonanych po 1 maja 2004 roku, stosuje się zasady i regulacje przedakcesyjnych instrumentów finansowania. Zobowiązania te obciążają odpowiednie pozycje budżetowe, aż do dnia zamknięcia odpowiednich programów i projektów. Jednakże procedury zamówień publicznych rozpoczęte po 1 maja 2004 roku przeprowadzane są zgodnie z odpowiednimi aktami Unii.

3. Ostatnie ustalanie programu dla pomocy przedakcesyjnej, o której mowa w ustępie 1, ma miejsce w ostatnim pełnym roku kalendarzowym poprzedzającym dzień 1 maja 2004 roku. Działania w ramach tych programów muszą zostać zawarte w formie umów w ciągu kolejnych dwóch lat, a wydatkowanie musi zostać dokonane zgodnie z tym co stanowi Memorandum Finansowe¹³, zazwyczaj do końca trzeciego roku następującego po dniu podjęcia zobowiązania. W żaden sposób nie przedłuża się okresu wynikającego z umowy. Wyjątkowo i w odpowiednio uzasadnionych przypadkach ograniczone przedłużenie tego okresu może zostać udzielone w stosunku do wydatkowania.

4. Aby zapewnić konieczne wygaśnięcie funkcjonowania przedakcesyjnych instrumentów finansowych, o których mowa w ustępie 1, jak również programu ISPA, i dokonać niezakłóconego przejścia z zasad mających zastosowanie przed 1 maja 2004 roku i po tym dniu, Komisja może podjąć wszelkie właściwe środki zapewniające, iż niezbędna ustawowa liczba pracowników zostanie utrzymana w nowych Państwach Członkowskich przez okres nieprzekraczający piętnastu miesięcy po 1 maja 2004 roku.

---

¹³ Zgodnie z Wytycznymi Phare (SEC (1999) 1596, zaktualizowanymi 6.9.2002 przez C 3303/2).

W tym okresie urzędnicy powołani na stanowiska w nowych Państwach Członkowskich przed 1 maja 2004 roku, którzy mają pozostać na stanowiskach w tych Państwach po tym dniu, mają wyjątkowo prawo do takich samych warunków finansowych i materialnych, jakie Komisja stosowała wobec nich przed 1 maja 2004 roku zgodnie z załącznikiem X do regulaminu pracowniczego urzędników i warunków zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich, ustanowionym w rozporządzeniu (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68¹⁴. Wydatki administracyjne, w tym płace innych pracowników, niezbędne do zarządzania pomocą przedakcesyjną pokrywane są przez cały rok 2004, aż do końca lipca 2005 roku z pozycji budżetowej „wydatki wspierające działania” (uprzednia część B budżetu) odpowiednich budżetów przedakcesyjnych lub z równoważnych pozycji dotyczących instrumentów finansowych, o których mowa w ustępie 1, jak również tych, które dotyczą programu ISPA.

5. W przypadku gdy projekty zatwierdzone zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1258/1999 nie mogą być dalej finansowane na mocy tego instrumentu, mogą one zostać włączone do programów rozwoju obszarów wiejskich i finansowane w ramach Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej. Jeżeli szczególne środki przejściowe będą konieczne w tym względzie, Komisja przyjmuje takie środki zgodnie z procedurami określonymi w artykule 50 ustęp 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 roku ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych¹⁵.

ARTYKUŁ 23

1. Między 1 maja 2004 roku a końcem 2006 roku Unia przekazuje na rzecz nowych Państw Członkowskich tymczasową pomoc finansową (zwaną dalej „środkami przejściowymi”), mającą na celu rozwój i wzmocnienie możliwości administracyjnych we wprowadzaniu w życie i egzekwowaniu prawa Unii i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, jak również wspieranie wymiany dobrych praktyk między równorzędnymi organami.

---

¹⁴ Dz. U. L 56 z 4.3.1968, str. 1.

¹⁵ Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 1.

2. Pomoc jest skierowana w stronę ciągłej potrzeby wzmocnienia możliwości instytucjonalnych w niektórych dziedzinach poprzez działania, które nie mogą być finansowane w ramach funduszy strukturalnych, w szczególności w następujących obszarach:

- a) wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne (wzmocnienie systemu wymiaru sprawiedliwości, kontrole na granicach zewnętrznych, strategia przeciwdziałania korupcji, wzmocnienie zdolności egzekwowania prawa),
- b) kontrola finansowa,
- c) ochrona interesów finansowych Unii i Europejskiej Agencji Energii Atomowej oraz zwalczanie nadużyć finansowych,
- d) rynek wewnętrzny, w tym unia celna,
- e) środowisko naturalne,
- f) służby weterynaryjne oraz tworzenie możliwości administracyjnych związanych z bezpieczeństwem żywności,
- g) struktury administracyjne i kontrolne dla rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, w tym Zintegrowany System Zarządzania i Kontroli (ZSZiK),
- h) bezpieczeństwo jądrowe (wzmocnianie efektywności i kwalifikacji organów bezpieczeństwa jądrowego oraz ich organizacji wsparcia technicznego jak również publicznych agencji zarządzania odpadami radioaktywnymi),

- i) statystyka,
- j) wzmacnianie administracji publicznej zgodnie z potrzebami określonymi w szczegółowym monitorującym sprawozdaniu Komisji, nie objętymi funduszami strukturalnymi.

3. Pomoc udzielana w ramach środków przejściowych rozdzielana jest zgodnie z procedurą określoną w artykule 8 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3906/89 z dnia 18 grudnia 1989 roku w sprawie pomocy gospodarczej dla niektórych krajów Europy Środkowej i Wschodniej¹⁶.

4. Program wprowadza się w życie zgodnie z przepisami artykułu 53 ustęp 1 lit. a) i b) rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich¹⁷ lub zastępującej go ustawy europejskiej. Dla projektów współpracy pomiędzy organami administracji publicznej mających na celu rozwój instytucjonalny nadal będzie mieć zastosowanie procedura zaproszenia do składania projektów poprzez sieć punktów kontaktowych w Państwach Członkowskich, ustanowiona w ramach Umów ramowych z obecnymi Państwami Członkowskimi do celów pomocy przedakcesyjnej.

Środki przekazywane w ramach środków przejściowych, według cen z 1999 roku wynoszą 200 milionów euro w 2004 roku, 120 milionów euro w 2005 roku oraz 60 milionów euro w 2006 roku. Roczne środki zatwierdza organ budżetowy w ramach limitu perspektywy finansowej, jak określono w Porozumieniu Międzyinstytucjonalnym z dnia 6 maja 1999 roku.

---

¹⁶ Dz.U. L 375 z 23.12.1989, str. 11. Rozporządzenie ostatnio zmienione przez rozporządzenie (WE) nr 2500/02 Dz.U. L 342 z 27.12.2001, str. 1).

¹⁷ Rozporządzenie (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1).

ARTYKUŁ 24

1. Tworzy się instrument finansowy Schengen jako tymczasowy instrument pomocy dla Państw Członkowskich beneficjentów, między 1 maja 2004 roku a końcem 2006 roku w celu finansowania na nowych zewnętrznych granicach Unii działań wprowadzających w życie dorobek Schengen oraz kontrolę na granicach zewnętrznych.

W celu zmierzenia się z brakami stwierdzonymi w ramach przygotowań do uczestnictwa w Schengen, następujące rodzaje działań kwalifikują się do finansowania w ramach środków Schengen:

- a) inwestycje w budowę, odnowienie lub polepszenie stanu infrastruktury na przejściach granicznych oraz powiązanych z nimi budynków,
- b) inwestycje we wszelkie rodzaje sprzętu operacyjnego (np. sprzęt laboratoryjny, narzędzia wykrywające, sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie dla Systemu Informacyjnego Schengen - SIS II, środki transportu),
- c) szkolenia straży granicznych,
- d) wsparcie dla kosztów logistyki oraz operacji.

2. Następujące kwoty są dostępne w ramach instrumentu finansowego Schengen w formie płatności grantu w zryczałtowanej wysokości począwszy od dnia przystąpienia na rzecz Państw Członkowskich beneficjentów, wymienionych poniżej:

	2004	2005	2006
	(w milionach EUR, według cen z 1999 r.)		
Estonia	22,9	22,9	22,9
Łotwa	23,7	23,7	23,7
Litwa	44,78	61,07	29,85
Węgry	49,3	49,3	49,3
Polska	93,34	93,33	93,33
Słowenia	35,64	35,63	35,63
Słowacja	15,94	15,93	15,93

3. Państwa Członkowskie beneficjenci są odpowiedzialne za wybór i wprowadzenie w życie poszczególnych działań zgodnie z niniejszym artykułem. Są one również odpowiedzialne za koordynację korzystania z instrumentu finansowego Schengen ze wsparciem z innych instrumentów Unii, zapewniając zgodność z politykami i środkami Unii oraz zgodność z rozporządzeniem finansowym mającym zastosowanie do ogólnego budżetu Wspólnot Europejskich lub z ustawą europejską zastępującą to rozporządzenie.

Płatności grantu w zryczałtowanej wysokości wykorzystane zostaną w ciągu trzech lat od daty pierwszej płatności a wszelkie środki niewykorzystane lub wydane w sposób nieuzasadniony zostaną odzyskane przez Komisję. Państwa Członkowskie beneficjenci przedstawią, nie później niż sześć miesięcy po upływie trzyletniego terminu, szczegółowe sprawozdanie w sprawie finansowego wykorzystania płatności grantu w zryczałtowanej wysokości wraz z uzasadnieniem poczynionych wydatków.

Państwo Członkowskie beneficjent wykonuje powyższy obowiązek bez uszczerbku dla odpowiedzialności Komisji za wykonanie budżetu Unii oraz zgodnie z przepisami wyżej wymienionego rozporządzenia finansowego lub ustawy europejskiej zastępującej to rozporządzenie mających zastosowanie do zarządzania zdecentralizowanego .

4. Komisja zachowuje prawo sprawdzenia, poprzez Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF). Komisja oraz Trybunał Obrachunkowy mogą również przeprowadzać kontrole na miejscu zgodnie z odpowiednimi procedurami.

5. Komisja może przyjąć wszelkie przepisy techniczne niezbędne do korzystania z instrumentu finansowego Schengen.

ARTYKUŁ 25

Kwoty, o których mowa w artykułach 18, 19, 23 i 24, waloryzuje się każdego roku, w ramach dostosowania technicznego, o którym mowa w ustępie 15 Porozumienia Międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 roku.

ARTYKUŁ 26

1. Jeżeli przed końcem trzyletniego okresu następującego po 1 maja 2004 roku pojawią się trudności, które są poważne i mogą utrzymywać się w jakimkolwiek sektorze gospodarki, lub mogą spowodować poważne pogorszenie sytuacji gospodarczej danego obszaru, nowe Państwo Członkowskie może zwrócić się o zezwolenie na podjęcie środków ochronnych w celu naprawienia sytuacji i dostosowania danego sektora gospodarki do rynku wewnętrznego.

W takich samych okolicznościach każde z obecnych Państw Członkowskich może zwrócić się o zezwolenie na podjęcie środków ochronnych w stosunku do jednego lub większej liczby nowych Państw Członkowskich.

2. Na wniosek zainteresowanego Państwa Członkowskiego, Komisja w ramach procedury nadzwyczajnej, przyjmuje rozporządzenia europejskie lub decyzje europejskie określające środki ochronne, które uważa za niezbędne, wskazując warunki i zasady ich wprowadzenia w życie.

W razie poważnych trudności gospodarczych i na wyraźny wniosek zainteresowanego Państwa Członkowskiego, Komisja podejmuje działania w ciągu pięciu dni roboczych od otrzymania wniosku wraz z odpowiednimi informacjami uzasadniającymi ten wniosek. Środki powzięte w ramach powyższej procedury stosuje się ze skutkiem natychmiastowym, biorąc pod uwagę interesy wszystkich zainteresowanych stron; nie mogą one pociągać za sobą konieczności przeprowadzania kontroli granicznych.

3. Środki dopuszczone na mocy ustępu 2 mogą obejmować odstępstwa od zasad ustalonych w Konstytucji, a w szczególności od niniejszego Protokołu, w takim zakresie i na takie okresy, jakie są ściśle niezbędne do realizacji celów, o których mowa w ustępie 1. Pierwszeństwo przyznaje się środkom, które w możliwie najmniejszy sposób zakłócają funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

ARTYKUŁ 27

Jeżeli nowe Państwo Członkowskie nie wprowadziło w życie zobowiązań podjętych w ramach negocjacji w sprawie przystąpienia powodując poważne naruszenie funkcjonowania rynku wewnętrznego, w tym jakiegokolwiek zobowiązania we wszystkich politykach sektorowych dotyczących działalności gospodarczej o skutku transgranicznym, lub też bliskie ryzyko wystąpienia takiego naruszenia, Komisja może przyjąć rozporządzenia europejskie lub decyzje europejskie ustanawiające odpowiednie środki do końca najwyżej trzyletniego okresu następującego po 1 maja 2004 roku, na uzasadniony wniosek Państwa Członkowskiego lub z własnej inicjatywy.

Środki muszą być proporcjonalne, a pierwszeństwo przyznaje się środkom, które w możliwie najmniejszy sposób zakłócają funkcjonowanie rynku wewnętrznego, a w stosownym przypadku, pierwszeństwo przyznaje się istniejącym sektorowym mechanizmom ochronnym. Takie środki ochronne nie będą stanowiły środka arbitralnej dyskryminacji ani ukrytych ograniczeń w handlu między Państwami Członkowskimi. Środki te utrzymuje się nie dłużej niż jest to ściśle niezbędne, a w każdym przypadku znosi się je w momencie wykonania określonego zobowiązania. Mogą one jednak być stosowane po upływie okresu wymienionego w pierwszym akapicie, tak długo jak odpowiednie zobowiązania nie będą wykonane. W odpowiedzi na postępy poczynione przez dane nowe Państwo Członkowskie w wykonywaniu swoich zobowiązań, Komisja może odpowiednio dostosować środki. W odpowiednim czasie przed uchycieniem rozporządzeń europejskich lub decyzji europejskich określających środki ochronne, Komisja powiadamia Radę i należyte uwzględnić wszelkie uwagi poczynione przez Radę w tym względzie.

ARTYKUŁ 28

Jeżeli w nowym Państwie Członkowskim wystąpią poważne braki lub bliskie ryzyko wystąpienia takich braków w transpozycji, w stanie zaawansowania we wprowadzaniu w życie lub w stosowaniu decyzji ramowych lub jakichkolwiek innych zobowiązań, instrumentów współpracy i decyzji odnoszących się do wzajemnego uznawania w obszarze prawa karnego - zgodnie z tytułem VI Traktatu UE oraz z dyrektywami i rozporządzeniami odnoszącymi się do wzajemnego uznawania w sprawach cywilnych na mocy tytułu IV Traktatu WE oraz ustaw europejskich i europejskich ustaw ramowych przyjętych na podstawie części III tytułu III rozdziału IV sekcji 3 i 4 Konstytucji - Komisja może przyjąć rozporządzenia europejskie lub decyzje europejskie ustanawiające odpowiednie środki, wskazując warunki i zasady, na jakich będą one wprowadzane w życie, najwyżej do końca trzyletniego okresu następującego po 1 maja 2004 roku, na uzasadniony wniosek Państwa Członkowskiego lub z własnej inicjatywy, po przeprowadzeniu konsultacji z Państwami Członkowskimi.

Środki te mogą przyjąć postać czasowego zawieszenia stosowania odpowiednich postanowień i decyzji w stosunkach między nowym Państwem Członkowskim i jakimkolwiek innym Państwem Członkowskim lub Państwami Członkowskimi, bez uszczerbku dla kontynuacji ścisłej współpracy sądowej. Środki te utrzymuje się nie dłużej, niż jest to ściśle niezbędne, a, w każdym przypadku znosi się je w momencie uzupełnienia braków. Mogą one jednak być stosowane po upływie okresu wymienionego w pierwszym akapicie, tak długo jak utrzymują się odpowiednie braki. W odpowiedzi na postępy poczynione przez dane nowe Państwo Członkowskie w uzupełnianiu braków, Komisja może odpowiednio dostosować przyjęte środki po przeprowadzeniu konsultacji z Państwami Członkowskimi. W odpowiednim czasie przed uchyceniem środków ochronnych Komisja powiadamia Radę i należycie uwzględnia wszelkie uwagi poczynione przez Radę w tym względzie.

ARTYKUŁ 29

W celu uniknięcia zakłócenia właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego, stosowanie przepisów krajowych nowych Państw Członkowskich w trakcie okresów przejściowych określonych w załącznikach V-XIV do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku nie prowadzi do kontroli granicznych pomiędzy Państwami Członkowskimi.

ARTYKUŁ 30

Jeżeli środki przejściowe są niezbędne do ułatwienia przejścia z istniejącego w nowych Państwach Członkowskich systemu do systemu wynikającego z zastosowania wspólnej polityki rolnej na warunkach wskazanych w niniejszym Protokole, Komisja przyjmuje takie środki zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule 42 ustęp 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/2001 z dnia 19 czerwca 2001 roku w sprawie wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru ¹⁸ lub – tam gdzie jest to stosowne – z procedurą, o której mowa w odpowiednich artykułach innych rozporządzeń w sprawie wspólnej organizacji rynków rolnych lub ustaw europejskich zastępujących te rozporządzenia, lub z odpowiednią procedurą określoną w mającym zastosowanie ustawodawstwie. Środki przejściowe, o których mowa w niniejszym artykule, mogą być podejmowane przez okres trzech lat następujących po 1 maja 2004 roku, a ich stosowanie będzie ograniczone do tego okresu. Ustawa europejska Rady może przedłużyć ten okres. Rada stanowi jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

ARTYKUŁ 31

Jeżeli środki przejściowe są niezbędne do ułatwienia przejścia z istniejącego w nowych Państwach Członkowskich systemu do systemu wynikającego z zastosowania regulacji weterynaryjnych i fitosanitarnych Unii, Komisja przyjmuje takie środki zgodnie z właściwą procedurą określoną w mającym zastosowanie ustawodawstwie. Powyższe środki są podejmowane przez okres trzech lat następujących po 1 maja 2004 roku i ich stosowanie jest ograniczone do tego okresu.

ARTYKUŁ 32

1. Mandaty nowych członków komitetów oraz grup i innych organów, wymienionych w załączniku XVI do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku wygasają w tym samym czasie co mandaty członków sprawujących te funkcje 1 maja 2004 roku.

---

¹⁸ Dz.U. L 178 z 30.6.2001, str. 1.

2. Mandaty nowych członków komitetów oraz grup utworzonych przez Komisję, wymienionych w załączniku XVII do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku wygasają w tym samym czasie co mandaty członków sprawujących te funkcje 1 maja 2004 roku.

TYTUŁ IV

STOSOWANIE AKTÓW INSTYTUCJI

ARTYKUŁ 33

Od 1 maja 2004 roku nowe Państwa Członkowskie uznaje się za adresatów dyrektyw i decyzji w rozumieniu artykułu 249 Traktatu WE i artykułu 161 Traktatu EWEA, o ile takie dyrektywy i decyzje zostały skierowane do wszystkich obecnych Państw Członkowskich. Z wyjątkiem dyrektyw i decyzji, które wchodzą w życie zgodnie z artykułem 254 ustępy 1 i 2 Traktatu WE, uznaje się, że nowym Państwom Członkowskim notyfikowano takie dyrektywy i decyzje 1 maja 2004 roku

ARTYKUŁ 34

Nowe Państwa Członkowskie wprowadzą w życie środki niezbędne do przestrzegania od 1 maja 2004 roku przepisów dyrektyw i decyzji w rozumieniu artykułu 249 Traktatu WE oraz artykułu 161 Traktatu EWEA, chyba że z załączników, o których mowa w artykule 15, lub z jakichkolwiek innych postanowień niniejszego Protokołu wynika inny termin w tym względzie.

ARTYKUŁ 35

W braku odmiennych postanowień, Rada, na wniosek Komisji, przyjmuje rozporządzenia europejskie i decyzje europejskie niezbędne do wprowadzenia w życie postanowień zawartych w załącznikach III i IV do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, o których mowa w artykułach 12 i 13 niniejszego Protokołu.

ARTYKUŁ 36

1. W przypadku gdy akty instytucji przyjęte przed przystąpieniem wymagają dostosowania z uwagi na przystąpienie, a niezbędne dostosowania nie zostały przewidziane w niniejszym Protokole, dokonuje się niezbędnych dostosowań zgodnie z procedurą przewidzianą w ustępie 2. Takie dostosowania wchodzi w życie 1 maja 2004 roku.
2. Rada na wniosek Komisji, lub też Komisja, w zależności od tego, który z tych organów przyjął dany akt, przyjmuje w tym celu niezbędne akty.

ARTYKUŁ 37

Przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne zmierzające do zapewnienia na terytorium nowych Państw Członkowskich ochrony zdrowia pracowników i mieszkańców przed szkodliwym promieniowaniem są, zgodnie z artykułem 33 Traktatu EWEA, przekazywane Komisji przez te państwa w terminie trzech miesięcy od 1 maja 2004 roku.

CZEŚĆ DRUGA

POSTANOWIENIA W SPRAWIE PROTOKOŁÓW ZAŁĄCZONYCH DO AKTU PRZYSTĄPIENIA Z DNIA 16 KWIETNIA 2003 ROKU

TYTUŁ I POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE W SPRAWIE EUROPEJSKIEGO BANKU INWESTYCYJNEGO

ARTYKUŁ 38

Królestwo Hiszpanii dokona wpłaty kwoty 309 686 775 euro, jako jego udział w kapitale wpłacanym na podwyższenie kapitału subskrybowanego. Wkład ten zostaje wpłacony w ośmiu równych ratach, których termin płatności przypada na 30 września 2004 roku, 30 września 2005 roku, 30 września 2006 roku, 31 marca 2007 roku, 30 września 2007 roku, 31 marca 2008 roku, 30 września 2008 r i 31 marca 2009 roku.

Królestwo Hiszpanii dokona wpłaty, w ośmiu równych ratach, których termin płatności przypada w tych terminach, kwoty przeznaczonej na rezerwy i prowizje równoważne rezerwom, jak również na kwoty, które mają jeszcze zostać przeznaczone na rezerwy i prowizje, obejmujące bilans rachunku zysków i strat na koniec kwietnia 2004 roku, wykazane przez Bank w bilansie, kwot odpowiadających 4,1292% rezerw i prowizji.

ARTYKUŁ 39

Po 1 maja 2004 roku nowe Państwa Członkowskie dokonają wpłat poniżej wskazanych kwot odpowiadających ich udziałom w kapitale wpłacanym na kapitał subskrybowany określony w artykule 4 Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Polska	euro	170 563 175
Republika Czeska	euro	62 939 275
Węgry	euro	59 543 425
Słowacja	euro	21 424 525
Słowenia	euro	19 890 750
Litwa	euro	12 480 875
Cypr	euro	9 169 100
Łotwa	euro	7 616 750
Estonia	euro	5 882 000
Malta	euro	3 490 200

Wkłady te są wpłacane w ośmiu równych ratach, których termin płatności przypada na 30 września 2004 roku, 30 września 2005 roku, 30 września 2006 roku, 31 marca 2007 roku, 30 września 2007 roku, 31 marca 2008 roku, 30 września 2008 roku i 31 marca 2009 roku.

ARTYKUŁ 40

Nowe Państwa Członkowskie dokonają wpłaty, w ośmiu równych ratach, których termin płatności przypada w dniach wskazanych w artykule 39, kwoty przeznaczonej na rezerwy i prowizje równoważne rezerwom, jak również na kwoty które mają jeszcze zostać przeznaczone na rezerwy i prowizje, obejmujące bilans rachunku zysków i strat na koniec kwietnia 2004 roku, wykazane przez Europejski Bank Inwestycyjny w bilansie, kwot odpowiadających następującym procentom rezerw i prowizji:

Polska	2,2742%
Republika Czeska	0,8392%
Węgry	0,7939%
Słowacja	0,2857%
Słowenia	0,2652%
Litwa	0,1664%
Cypr	0,1223%
Łotwa	0,1016%
Estonia	0,0784%
Malta	0,0465%

ARTYKUŁ 41

Kapitał i wpłaty wymienione w artykułach 38, 39 i 40 są płacone przez Królestwo Hiszpanii i nowe Państwa Członkowskie w gotówce w euro, o ile w drodze odstępstwa Rada Gubernatorów jednomyślnie nie postanowi inaczej.

TYTUŁ II

POSTANOWIENIA W SPRAWIE RESTRUKTURYZACJI
CZESKIEGO HUTNICTWA ŻELAZA i STALI

ARTYKUŁ 42

1. Nie naruszając postanowień artykułów III-167 i III-168 Konstytucji, pomoc państwa udzieloną przez Republikę Czeską dla celów restrukturyzacji na rzecz określonych części czeskiego hutnictwa w latach 1997-2003 uznaje się za zgodną z rynkiem wewnętrznym, pod warunkiem iż:

- a) okres, o którym mowa w artykule 8 ustęp 4 Protokołu 2 dotyczącego produktów EWWiS do Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi z jednej strony a Republiką Czeską z drugiej strony¹⁹, został przedłużony do 1 maja 2004 roku
- b) postanowienia planu restrukturyzacji, na podstawie którego powyższy Protokół został przedłużony są przestrzegane w ciągu całego okresu 2002-2006,
- c) warunki wskazane w niniejszym tytule są spełnione, oraz
- d) żadna pomoc państwa dla celów restrukturyzacji nie zostanie wypłacona na rzecz czeskiego hutnictwa po 1 maja 2004 roku.

---

¹⁹ Dz.U. L 360 z 31.12.1994, str. 2.

2. Restrukturyzacja czeskiego hutnictwa, wynikająca z indywidualnych biznes planów spółek wymienionych w załączniku 1 do Protokołu nr 2 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku (zwane dalej „spółkami objętymi pomocą”), oraz przeprowadzona zgodnie z warunkami ustanowionymi przez niniejszy tytuł, zostanie zakończona nie później niż do 31 grudnia 2006 roku (zwane dalej „końcem okresu restrukturyzacji”).
3. Wyłącznie „spółki objęte pomocą” kwalifikują się do otrzymania pomocy państwa w ramach programu restrukturyzacji czeskiego hutnictwa żelaza i stali.
4. Spółka objęta pomocą nie może:
  - a) w przypadku łączenia z inną spółką nie wymienioną w załączniku 1 do Protokołu nr 2 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, przenieść korzyści wynikającej z pomocy udzielonej spółce nią objętej;
  - b) w okresie do 31 grudnia 2006 roku przejąć aktywów jakiejkolwiek spółki nie wymienionej w załączniku 1 do Protokołu nr 2 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, której upadłość ogłoszono.
5. Przy każdej następnej prywatyzacji którejkolwiek ze spółek objętych pomocą przestrzegane będą warunki i zasady dotyczące ekonomicznej żywotności, pomocy państwa i ograniczenia zdolności produkcyjnych, określone w niniejszym tytule.

6. Całkowita pomoc na cele restrukturyzacji, która ma zostać udzielona spółkom objętym pomocą zostanie określona w uzasadnieniach zawartych w zatwierdzonym planie restrukturyzacji czeskiego hutnictwa oraz indywidualnych biznes planach zatwierdzonych przez Radę. Jednakże w żadnym przypadku pomoc wypłacona w okresie 1997-2003 nie może przekroczyć kwoty 14 147 425 201 CZK. Z tej ogólnej sumy, Nová Hut' otrzyma maksymalnie 5 700 075 201 CZK, Vítkovice Steel otrzyma maksymalnie 8 155 350 000 CZK oraz Válcovny Plechu Frýdek Místek otrzyma maksymalnie 292 000 000 CZK, w zależności od wymagań określonych w zatwierdzonych planach restrukturyzacji. Pomocy udziela się jednorazowo. Żadna dodatkowa pomoc państwa nie zostanie udzielona przez Republikę Czeską dla celów restrukturyzacji na rzecz czeskiego hutnictwa.

7. Republika Czeska zredukuje o 590 000 ton swoje zdolności produkcyjne netto dla wyrobów gotowych w okresie 1997-2006.

Obniżenie zdolności produkcyjnych mierzone jest wyłącznie na podstawie trwałego zamknięcia instalacji produkcyjnych przez ich fizyczne zniszczenie w taki sposób, iż instalacje te nie mogą zostać przywrócone do użytku. Ogłoszenie upadłości spółki z sektora hutnictwa nie stanowi obniżenia zdolności produkcyjnych.

Powyższy poziom netto obniżenia zdolności produkcyjnych, wraz z jakimkolwiek innym obniżaniem zdolności produkcyjnych, które zostało uznane za niezbędne w programach restrukturyzacji, osiąga się zgodnie z harmonogramem zawartym w załączniku 2 do Protokołu nr 2 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku.

8. Republika Czeska usunie wszystkie bariery w wymianie handlowej na rynku węgla zgodnie z dorobkiem, do dnia przystąpienia, w celu umożliwienia czeskim spółkom z sektora hutnictwa dostępu do węgla po międzynarodowych cenach rynkowych.

9. Wprowadza się w życie biznes plan dla spółki objętej pomocą Nová Hut'.

W szczególności:

a) Zakład Vysoké Pece Ostrava zostanie włączony do struktury organizacyjnej Nová Hut' poprzez nabycie pełnego prawa własności. Dla tego łączenia zostanie wyznaczona data docelowa wraz ze wskazaniem zakresu odpowiedzialności za jego wykonanie;

b) wysiłki restrukturyzacyjne skoncentrowane są na:

- (i) transformacji Nová Hut' z zakładu o orientacji produkcyjnej na orientację rynkową oraz na zwiększeniu operatywności i skuteczności zarządzania, włączając w to większą przejrzystość kosztów;
- (ii) dokonaniu przez Nová Hut' przeglądu asortymentu towarów oraz wejściu na rynki o większej wartości dodanej;
- (iii) przeprowadzeniu przez Nová Hut', w krótkim okresie po podpisaniu Traktatu o Przystąpieniu, niezbędnych inwestycji mających na celu uzyskanie lepszej jakości gotowych wyrobów;

c) wprowadzony w życie zostanie program restrukturyzacji zatrudnienia. Poziomy wydajności porównywalne z tymi uzyskiwanymi przez grupy producentów przemysłu hutniczego Unii, zostaną osiągnięte do 31 grudnia 2006 roku, co ustalone zostanie w oparciu o skonsolidowane dane spółek objętych pomocą,

- d) do 1 maja 2004 roku zostanie osiągnięta zgodność z odpowiednim dorobkiem Wspólnoty w zakresie ochrony środowiska. Niezbędne inwestycje zostaną omówione w biznes planie. Zgodnie z biznes planem, zostaną dokonane niezbędne przyszłe inwestycje związane ze zintegrowanym zapobieganiem zanieczyszczeniom i ich kontrolą w celu zapewnienia zgodności z dyrektywą Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. dotyczącą zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli²⁰ do 1 listopada 2007 roku.

10. Wprowadza się w życie biznes plan dla spółki objętej pomocą Vítkovice Steel.

W szczególności:

- a) zakład Duo zostanie zamknięty na stałe nie później niż do 31 grudnia 2006 roku. W przypadku nabycia spółki przez inwestora strategicznego, warunkiem zawarcia umowy sprzedaży będzie zamknięcie tego zakładu do tego dnia,
- b) wysiłki restrukturyzacyjne skoncentrowane są na:
- (i) wzroście sprzedaży bezpośredniej i większym nastawieniu na redukcję kosztów, co jest niezbędne dla wydajniejszego zarządzania,
  - (ii) dostosowaniu do popytu na rynku oraz na przestawieniu produkcji na produkty o większej wartości dodanej,
  - (iii) przyspieszeniu proponowanej inwestycji w zakresie procesu wytwarzania stali wtórnej z roku 2004 na rok 2003, aby umożliwić spółce konkurowanie bardziej jakością niż cenami,

---

²⁰ Dz.U. L 257 z 10.10.1996, str. 26.

- c) do dnia przystąpienia zostanie osiągnięta zgodność z odpowiednim dorobkiem Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska. Niezbędne inwestycje zostaną omówione w biznes planie, który będzie wskazywał konieczność dokonania przyszłych inwestycji związanych z zintegrowanym zapobieganiem zanieczyszczeniom i ich kontrolą.

11. Wprowadza się w życie biznes plan dla spółki objętej pomocą Válcovny Plechu Frýdek Místek (VPMF). W szczególności:

- a) Zakłady walcowania na gorąco nr 1 i nr 2 zostaną zamknięte na stałe pod koniec roku 2004,
- b) wysiłki restrukturyzacyjne skoncentrowane są na:
  - (i) przeprowadzeniu, w krótkim okresie po podpisaniu Traktatu o Przystąpieniu, niezbędnych inwestycji mających na celu uzyskanie lepszej jakości gotowych wyrobów,
  - (ii) przyznaniu pierwszeństwa wprowadzeniu w życie określonych kluczowych sposobów na poprawę zyskowności (włączając w to restrukturyzację zatrudnienia, obniżenie kosztów, poprawę wydajności, reorientację dystrybucji).

12. Jakikolwiek późniejsze zmiany w ogólnym planie restrukturyzacji oraz w indywidualnych planach muszą być zatwierdzone przez Komisję oraz, tam gdzie jest to konieczne, przez Radę.

13. Wprowadzenie w życie planu restrukturyzacji nastąpi w warunkach pełnej przejrzystości oraz na podstawie zasad zdrowej gospodarki rynkowej.

14. Komisja i Rada dokładnie monitorują wprowadzanie w życie restrukturyzacji oraz spełnienie warunków ustanowionych w niniejszym tytule w zakresie ekonomicznej żywotności, pomocy państwa oraz obniżenia zdolności produkcyjnych przed i po 1 maja 2004 roku, do końca okresu restrukturyzacji, zgodnie z ustępami 15-18. W tym celu Komisja składa sprawozdanie Radzie.

15. Komisja oraz Rada monitorują restrukturyzację według wskaźników określonych w załączniku 3 do Protokołu nr 2 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku. Odniesienia dokonane w powyższym załączniku do akapitu szesnastego wspomnianego Protokołu należy rozumieć jako odniesienie do ustępu 16 niniejszego artykułu.

16. Proces monitorowania obejmuje niezależną ocenę, która ma zostać przeprowadzona w latach 2003, 2004, 2005 i 2006. Test ekonomicznej żywotności opracowany przez Komisję stanowi ważny element zapewniający, iż ekonomiczna żywotność została osiągnięta.

17. Republika Czeska w pełni stosuje się do wszystkich uzgodnień dotyczących monitorowania. W szczególności:

- a) Republika Czeska co 6 miesięcy przedstawia Komisji sprawozdania dotyczące restrukturyzacji spółek objętych pomocą, do 15 marca i 15 września każdego roku, aż do końca okresu restrukturyzacji,
- b) pierwsze sprawozdanie zostanie przedstawione Komisji do 15 marca 2003 roku a ostatnie sprawozdanie do 15 marca 2007 roku, chyba że Komisja postanowi inaczej,

- c) sprawozdania zawierają wszystkie informacje niezbędne do monitorowania procesu restrukturyzacji oraz obniżenia i wykorzystania zdolności produkcyjnych, a także dostarczają wystarczające dane finansowe umożliwiające przeprowadzenie oceny wskazującej czy warunki i wymogi zawarte w niniejszym tytule zostały spełnione. Sprawozdania zawierają co najmniej informacje wskazane w załączniku 4 do Protokołu nr 2 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, w stosunku do którego Komisja zastrzega sobie prawo zmiany zgodnie z doświadczeniem zdobytym w okresie procesu monitorowania. Oprócz poszczególnych sprawozdań z działalności spółek objętych pomocą sporządza się również sprawozdanie dotyczące ogólnej sytuacji w czeskim hutnictwie, obejmujące przedstawienie ostatnich tendencji makroekonomicznych;
- d) Republika Czeska zobowiąże spółki objęte pomocą do ujawnienia wszystkich właściwych danych, które w innych okolicznościach mogłyby zostać uznane za poufne. W ramach sporządzania sprawozdań dla Rady, Komisja zapewni, iż informacje poufne dotyczące poszczególnych spółek nie zostaną ujawnione.

18. Komisja może w każdym czasie podjąć decyzję o dokonaniu przez niezależnego konsultanta oceny wyników monitorowania, przeprowadzeniu przez niego wszelkich niezbędnych badań oraz o sporządzeniu sprawozdania dla Komisji i Rady.

19. Jeżeli Komisja ustali, na podstawie sprawozdań, o których mowa w ustępie 17, iż miały miejsce znaczne odchylenia w danych finansowych, na których oparta została ocena ekonomicznej żywotności, może wymagać od Republiki Czeskiej podjęcia odpowiednich środków mających na celu wzmocnienie środków restrukturyzacyjnych w odpowiednich spółkach objętych pomocą.

20. Jeżeli proces monitorowania wykaże, iż:
- a) warunki wskazane w uzgodnieniach przejściowych zawartych w niniejszym tytule nie zostały spełnione, lub iż,
  - b) zobowiązania podjęte w ramach przedłużenia okresu, w którym Republika Czeska będzie mogła wyjątkowo udzielać pomocy państwa dla celów restrukturyzacji jej sektora hutnictwa zgodnie z Układem Europejskim ustanawiającym stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi z jednej strony a Republiką Czeską z drugiej strony ²¹ nie zostały wykonane, lub iż
  - c) Republika Czeska, w trakcie okresu restrukturyzacji udzieliła dodatkowej niezgodnej pomocy państwa na rzecz hutnictwa i spółek objętych pomocą w szczególności,

uzgodnienia przejściowe zawarte w niniejszym tytule nie wywierają skutku.

Komisja podejmie odpowiednie środki, na mocy których każda spółka będzie zobowiązana do zwrotu pomocy otrzymanej z naruszeniem warunków ustanowionych w niniejszym tytule.

---

²¹ Dz.U. L 360 z 31.12.1994, str. 2.

TYTUŁ III

POSTANOWIENIA W SPRAWIE STREF SUWERENNYCH
ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ NA
CYPRZE

ARTYKUŁ 43

1. Strefy suwerenne włączone są do terytorium celnego Unii i w tym celu, do stref suwerennych stosuje się akty Unii z zakresu polityki celnej i wspólnej polityki handlowej wymienione w części pierwszej Załącznika do Protokołu nr 3 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku mają zastosowanie do stref suwerennych, z zastrzeżeniem zmian wynikających z wymienionego załącznika. W tym załączniku odniesienia do „niniejszego Protokołu” należy rozumieć jako odniesienia do niniejszego tytułu.
2. Akty Unii dotyczące podatków obrotowych, akcyzy oraz innych podatków pośrednich, wymienione w części drugiej Załącznika do Protokołu nr 3 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku stosuje się do stref suwerennych ze zmianami wynikającymi z wymienionego Załącznika, jak również stosuje się odpowiednie postanowienia mające zastosowanie do Cypru, wynikające z niniejszego Protokołu.
3. Akty Unii wymienione w części trzeciej Załącznika do Protokołu nr 3 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku są zmieniane w sposób wskazany w wymienionym załączniku, w celu umożliwienia Zjednoczonemu Królestwu utrzymania obniżek i zwolnień z ceł i podatków na dostawy na rzecz swoich sił zbrojnych i personelu z nimi związanego, wprowadzonych przez Traktat o Ustanowieniu Republiki Cypryjskiej (dalej jako „Traktat o Ustanowieniu”).

ARTYKUŁ 44

Artykuły III-225-III-232 Konstytucji wraz z przepisami przyjętymi na tej podstawie, a także przepisami przyjętymi zgodnie z artykułem III-278 ustęp 4 lit. b) Konstytucji mają zastosowanie do stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa.

ARTYKUŁ 45

Osoby zamieszkujące lub zatrudnione na terytorium stref suwerennych, do których, zgodnie z ustaleniami poczynionymi na mocy Traktatu o Ustanowieniu oraz związanej z nim Wymiany Not z dnia 16 sierpnia 1960 r., mają zastosowanie przepisy Republiki Cypryjskiej dotyczące zabezpieczenia społecznego, są traktowane dla celów rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie²², tak jak gdyby zamieszkiwali lub pracowali na terytorium Republiki Cypryjskiej.

ARTYKUŁ 46

1. Od Republiki Cypryjskiej nie wymaga się przeprowadzania kontroli osób przekraczających lądowe i morskie granice stref suwerennych, a wszelkie ograniczenia Unii dotyczące przekraczania granic zewnętrznych nie mają zastosowania do takich osób.
2. Zjednoczone Królestwo przeprowadza kontrolę osób przekraczających granice zewnętrzne stref suwerennych zgodnie z zobowiązaniami określonymi w części czwartej załącznika do Protokołu nr 3 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku.

---

²² Dz.U. L 149 z 5.7.1971, str. 2.

ARTYKUŁ 47

Aby zapewnić skuteczną realizację celów niniejszego tytułu, Rada może, na wniosek Komisji przyjąć decyzję europejską zmieniającą artykuły 43-46, w tym postanowienia załącznika do Protokołu nr 3 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, lub też dotyczącą zastosowania do stref suwerennych innych postanowień Konstytucji i aktów Unii na określonych przez siebie warunkach. Rada stanowi jednomyślnie. Komisja przed przedstawieniem wskazanego powyżej wniosku konsultuje się ze Zjednoczonym Królestwem i Republiką Cypryjską.

ARTYKUŁ 48

1. Z zastrzeżeniem ustępu 2, Zjednoczone Królestwo jest odpowiedzialne za wprowadzenie w życie niniejszego tytułu w strefach suwerennych. W szczególności:
  - a) Zjednoczone Królestwo jest odpowiedzialne za stosowanie środków Unii, wskazanych w niniejszym tytule w dziedzinie cel, podatków pośrednich i wspólnej polityki handlowej związanej z towarami wprowadzanymi na terytorium Cypru lub opuszczającymi terytorium Cypru przez port lub port lotniczy znajdujący się na obszarze stref suwerennych;
  - b) kontrola celna towarów przywożonych do lub wywożonych z wyspy Cypr przez siły zbrojne Zjednoczonego Królestwa przez port lub port lotniczy Republiki Cypryjskiej może być przeprowadzana na obszarze stref suwerennych;

- c) Zjednoczone Królestwo jest odpowiedzialne za wydawanie licencji, zezwoleń lub certyfikatów, które mogą być wymagane zgodnie z jakimkolwiek środkiem Unii, mającym zastosowanie do towarów przywożonych do lub wywożonych z wyspy Cypr przez siły zbrojne Zjednoczonego Królestwa.
2. Republika Cypryjska jest odpowiedzialna za zarządzanie i płatności w odniesieniu do wszelkich środków Unii, do otrzymania których mogą być uprawnione osoby w strefie suwerennej w wyniku zastosowania przepisów wspólnej polityki rolnej w strefach suwerennych zgodnie z artykułem 44; Republika Cypryjska jest odpowiedzialna wobec Komisji za dokonywanie takich wydatków.
3. Bez uszczerbku dla postanowień ustępów 1 i 2, Zjednoczone Królestwo może przekazać właściwym organom Republiki Cypryjskiej, zgodnie z ustaleniami dokonany na podstawie Traktatu o Ustanowieniu, wykonywanie jakichkolwiek funkcji nałożonych na Państwo Członkowskie przez lub na mocy przepisów, o których mowa w artykułach 43-46.
4. Zjednoczone Królestwo i Republika Cypryjska współpracują celem zapewnienia skutecznego wprowadzenia w życie niniejszego tytułu w strefach suwerennych i tam gdzie jest to właściwe dokonują dalszych uzgodnień dotyczących przekazania uprawnień do wprowadzania w życie wszelkich przepisów, o których mowa w artykułach 43-46. Komisja otrzyma egzemplarz wszelkich takich uzgodnień.

ARTYKUŁ 49

Jedynym celem uzgodnień przewidzianych w niniejszym tytule jest uregulowanie szczególnej sytuacji stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa na Cyprze i uzgodnienia te nie mogą mieć zastosowania do jakiegokolwiek innego terytorium Unii ani też nie mogą stanowić, w całości lub w części, precedensu dla jakichkolwiek innych szczególnych uzgodnień, które albo istnieją już w chwili obecnej albo mogą zostać ustanowione na innym terytorium europejskim, o którym mowa w artykule IV-40 Konstytucji.

ARTYKUŁ 50

Od 1 maja 2004 roku co pięć lat Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie sprawozdanie w sprawie wprowadzania w życie postanowień niniejszego tytułu.

ARTYKUŁ 51

Postanowienia niniejszego tytułu mają zastosowanie z uwzględnieniem Deklaracji w sprawie stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na Cyprze, która włącza tekst preambuły do Protokołu nr 3 do Aktu Przystąpienia z 2003 roku, bez zmiany ich skutków prawnych.

TYTUŁ IV

POSTANOWIENIA W SPRAWIE ELEKTROWNI JĄDROWEJ IGNALINA
NA LITWIE

ARTYKUŁ 52

Uznając gotowość Unii do udzielenia adekwatnej, dodatkowej pomocy dla litewskich wysiłków likwidacyjnych w stosunku do elektrowni jądrowej Ignalina i podkreślając ten wyraz solidarności, Litwa zobowiązała się do zamknięcia jednostki 1 elektrowni jądrowej Ignalina przed 2005 roku i jednostki 2 tej elektrowni najpóźniej do 31 grudnia 2009 roku i następnie do likwidacji tych jednostek.

ARTYKUŁ 53

1. W okresie 2004-2006, Unia udzieli Litwie dodatkowej pomocy finansowej celem wsparcia jej wysiłków likwidacyjnych i zmierzenia się z konsekwencjami zamknięcia i likwidacji elektrowni jądrowej Ignalina (dalej jako „program Ignalina”).

2. Decyzje o działaniach podejmowanych na podstawie programu Ignalina i ich realizacja odbywa się zgodnie z przepisami przewidzianymi w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 3906/89 z dnia 18 grudnia 1989 roku w sprawie pomocy gospodarczej dla niektórych państw Europy Środkowej i Wschodniej²³.

---

²³ Dz.U. L 375 z 23.12.1989, str. 11.

3. Program Ignalina obejmuje w szczególności: działania wspierające likwidację elektrowni jądrowej Ignalina, działania w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego mające na celu uzyskanie zgodności z dorobkiem i działania dotyczące modernizacji konwencjonalnych zdolności produkcyjnych, zastępujących zdolność produkcyjną dwóch reaktorów elektrowni jądrowej Ignalina oraz inne działania, które są wynikiem decyzji o zamknięciu i likwidacji tej elektrowni, i które przyczyniają się do koniecznej restrukturyzacji, uzyskania zgodności w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego i modernizacji sektora produkcji, przesyłu i dystrybucji energii na Litwie jak również do poprawy bezpieczeństwa zaopatrzenia w energię i poprawy wydajności energetycznej na Litwie.
4. Program Ignalina obejmuje działania wspierające personel elektrowni w utrzymywaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa operacyjnego w elektrowni jądrowej Ignalina w okresie poprzedzającym zamknięcie i podczas likwidacji reaktorów.
5. W okresie 2004-2006 kwota przeznaczona na program Ignalina wynosi 285 milionów euro przydzielonych środków, wypłacanych w równych partiach rocznych.
6. Dla niektórych działań udział środków w programie Ignalina może wynieść do 100% całkowitych wydatków. Należy podjąć wszelkie wysiłki w celu kontynuacji praktyk współfinansowania, ustanowionych w pomocy przedakcesyjnej dla litewskich wysiłków likwidacyjnych, jak również w celu przyciągnięcia współfinansowania z innych źródeł, tam gdzie jest to właściwe.
7. Pomoc w ramach programu Ignalina lub jej część, może być udostępniona jako wkład Unii do Międzynarodowego Funduszu Wspierania Likwidacji Elektrowni Ignalina, zarządzanego przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

8. Pomoc publiczna ze źródeł krajowych, unijnych i międzynarodowych:
  - a) na uzyskanie zgodności z dorobkiem w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego i działaniami dotyczącymi modernizacji Elektrowni Termicznej w Elektrenai na Litwie, co jest kluczowe dla zastąpienia zdolności produkcyjnej dwóch reaktorów elektrowni jądrowej Ignalina; oraz
  - b) na likwidację elektrowni jądrowej Ignalina

jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w kształcie określonym w Konstytucji.

9. Pomoc publiczna ze źródeł krajowych, unijnych i międzynarodowych, przeznaczona na wsparcie wysiłków litewskich, podejmowanych w celu zmierzenia się z konsekwencjami zamknięcia i likwidacji elektrowni jądrowej Ignalina, w szczególności pomoc państwa przeznaczona na poprawę bezpieczeństwa dostaw energii może w każdym poszczególnym przypadku być uznana za zgodną, na mocy Konstytucji, z rynkiem wewnętrznym.

ARTYKUŁ 54

1. Uznając, że likwidacja elektrowni jądrowej Ignalina ma charakter długoterminowy i stanowi dla Litwy wyjątkowe obciążenie finansowe, nieproporcjonalne wobec jej wielkości i możliwości gospodarczych, Unia przez solidarność z Litwą udzieli dodatkowej pomocy Wspólnoty adekwatnej do wysiłku likwidacyjnego po 2006 roku.

2. Program Ignalina jest w tym celu nieprzerwanie kontynuowany i przedłużony na okres po 2006 roku. Przepisy wykonawcze dla przedłużonego programu Ignalina zostają przyjęte zgodnie z procedurą określoną w artykule 35 i wchodzi w życie najpóźniej w dniu zakończenia perspektywy finansowej określonej w Porozumieniu Międzyinstytucjonalnym z dnia 6 maja 1999 roku.
3. Program Ignalina, przedłużony zgodnie z postanowieniami ustępu 2 jest oparty na elementach i zasadach określonych w artykule 53.
4. Dla okresu objętego kolejnymi perspektywami finansowymi, całkowity średni poziom środków dla przedłużonego programu Ignalina musi być odpowiedni. Planowanie środków będzie oparte na rzeczywistych potrzebach finansowych i możliwościach ich wykorzystania.

ARTYKUŁ 55

Bez uszczerbku dla postanowień artykułu 52, do 31 grudnia 2012 roku stosuje się ogólną klauzulę ochronną wymienioną w artykule 26, jeżeli zaburzone są dostawy energii na Litwie.

ARTYKUŁ 56

Postanowienia niniejszego tytułu mają zastosowanie z uwzględnieniem Deklaracji w sprawie elektrowni jądrowej Ignalina na Litwie, która włącza tekst preambuły do Protokołu nr 4 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, bez zmiany ich skutków prawnych.

TYTUŁ V

POSTANOWIENIA W SPRAWIE TRANZYTU OSÓB DROGĄ LĄDOWĄ
MIĘDZY OBWODEM KALININGRADZKIM A
POZOSTAŁYMI CZĘŚCIAMI FEDERACJI ROSYJSKIEJ

ARTYKUŁ 57

Zasady i uzgodnienia Unii dotyczące tranzytu osób drogą lądową między Obwodem Kaliningradzkim a innymi częściami Federacji Rosyjskiej, a w szczególności rozporządzenie Rady (WE) nr 693/2003 z dnia 14 kwietnia 2003 roku ustanawiające Uproszczony Dokument Tranzytowy (FTD), Uproszczony Kolejowy Dokument Tranzytowy (FRTD) oraz zmieniające Wspólne Instrukcje Konsularne i Wspólny Podręcznik nie mogą same w sobie spowodować opóźnienia lub przeszkodzić w pełnym udziale Litwy w dorobku Schengen, włącznie ze zniesieniem kontroli na granicach wewnętrznych.

ARTYKUŁ 58

Unia pomaga Litwie we wprowadzaniu w życie zasad i uzgodnień odnoszących się do tranzytu osób między Obwodem Kaliningradzkim i innymi częściami Federacji Rosyjskiej w celu jak najszybszego i pełnego udziału Litwy w strefie Schengen.

Unia pomaga Litwie w zarządzaniu tranzytem osób między Obwodem Kaliningradzkim i innymi częściami Federacji Rosyjskiej i w szczególności ponosi wszelkie dodatkowe koszty, jakie pojawią się przy wprowadzaniu w życie szczególnych przepisów dorobku przewidzianych w zakresie tego tranzytu.

ARTYKUŁ 59

Bez uszczerbku dla suwerennych praw Litwy, jakiekolwiek dalsze akty dotyczące tranzytu osób między Obwodem Kaliningradzkim a innymi częściami Federacji Rosyjskiej są przyjmowane przez Radę na wniosek Komisji. Rada stanowi jednomyślnie.

ARTYKUŁ 60

Niniejszy tytuł stosuje się z uwzględnieniem Deklaracji w sprawie tranzytu osób drogą lądową między Obwodem Kaliningradzkim a innymi częściami Federacji Rosyjskiej, która włącza tekst preambuły do Protokołu nr 5 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, bez zmiany jej skutków prawnych.

TYTUŁ VI
POSTANOWIENIA W SPRAWIE NABYWANIA
„DRUGICH DOMÓW” NA MALCIE

ARTYKUŁ 61

Biorąc pod uwagę ograniczoną liczbę mieszkań na Malcie i bardzo ograniczoną powierzchnię terenów przeznaczonych do zabudowy, które mogą zaspokoić jedynie podstawowe potrzeby wynikające z obecnego rozwoju demograficznego, Malta może utrzymać w mocy, na niedyskryminacyjnych zasadach, przepisy dotyczące nabywania i posiadania nieruchomości dla celów „drugich domów” przez obywateli Państw Członkowskich, którzy nie zamieszkiwali legalnie na Malcie, przez co najmniej pięć lat, wynikające z ustawy o nieruchomościach (nabywanie przez nierezydentów) (rozdział 246).

Malta stosuje procedury zezwoleń na nabywanie nieruchomości dla celów „drugich domów” na Malcie. Procedury te muszą być oparte na opublikowanych, obiektywnych, trwałych i przejrzystych kryteriach. Kryteria te muszą być stosowane w sposób niedyskryminujący i nieróżnicujący obywateli Malty i innych Państw Członkowskich. Malta zapewni, że w żadnym wypadku obywatele Państw Członkowskich nie będą traktowani w sposób bardziej restrykcyjny niż obywatele państw trzecich.

W przypadku, gdy wartość jednej takiej nieruchomości, nabytej przez obywatela Państwa Członkowskiego przekracza poziom określony w przepisach prawa maltańskiego, który wynosi 30 000 lirów maltańskich za mieszkanie i 50 000 lirów maltańskich za wszystkie rodzaje nieruchomości inne niż mieszkanie oraz nieruchomości o wartości historycznej, musi być wydane zezwolenie. Malta może dokonać poprawek poziomów ustanowionych przez te przepisy, aby uwzględnić zmiany cen na rynku nieruchomości na Malcie.

TYTUŁ VII

POSTANOWIENIA W SPRAWIE ABORCJI NA MALCIE

ARTYKUŁ 62

Żadne z postanowień Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy lub traktatów i aktów zmieniających lub uzupełniających ten Traktat nie wpływa na stosowanie na terytorium Malty ustawodawstwa krajowego dotyczącego aborcji.

TYTUŁ VIII

POSTANOWIENIA W SPRAWIE RESTRUKTURYZACJI
POLSKIEGO HUTNICTWA ŻELAZA I STALI

ARTYKUŁ 63

1. Nie naruszając postanowień artykułów III-167 i III-168 Konstytucji, pomoc państwa udzielaną przez Polskę dla celów restrukturyzacji na rzecz określonych części polskiego hutnictwa uznaje się za zgodną z rynkiem wewnętrznym, pod warunkiem iż:

- a) okres, o którym mowa w artykule 8 ustęp 4 Protokołu 2 dotyczącego produktów EWWiS do Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi z jednej strony a Rzeczpospolitą Polską z drugiej strony²⁴, został przedłużony do 1 maja 2004 roku,

---

²⁴ Dz.U. L 348 z 31.12.1993, str. 2.

- b) postanowienia planu restrukturyzacji, na podstawie którego powyższy Protokół został przedłużony są przestrzegane w ciągu całego okresu 2002-2006,
- c) warunki określone w niniejszym tytule są spełnione, oraz
- d) żadna pomoc państwa dla celów restrukturyzacji nie zostanie wypłacona na rzecz polskiego hutnictwa po 1 maja 2004 roku.

2. Restrukturyzacja polskiego hutnictwa, wynikająca z indywidualnych biznes planów spółek wymienionych w załączniku 1 do Protokołu nr 8 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku (zwanym dalej „spółkami objętymi pomocą”), oraz przeprowadzona zgodnie z warunkami ustanowionymi w niniejszym tytule, zostanie zakończona nie później niż do 31 grudnia 2006 roku (zwanego dalej „końcem okresu restrukturyzacji”).

3. Wyłącznie spółki objęte pomocą kwalifikują się do otrzymania pomocy państwa w ramach programu restrukturyzacji polskiego hutnictwa żelaza i stali.

4. Spółka objęta pomocą nie może:

- a) w przypadku łączenia z inną spółką nie wymienioną w załączniku 1 do Protokołu nr 8 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, przenieść korzyści wynikającej z pomocy udzielonej spółce nią objętej,
- b) w okresie do 31 grudnia 2006 roku przejąć aktywów jakiejkolwiek spółki nie wymienionej w załączniku 1 do Protokołu nr 8 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, której upadłość ogłoszono.

5. Wszelka następna prywatyzacja którejkolwiek ze spółek objętych pomocą będzie przeprowadzana z zachowaniem przejrzystości oraz będzie uwzględniać warunki i zasady dotyczące ekonomicznej żywotności, pomocy państwa i ograniczenia zdolności produkcyjnych, określone w niniejszym tytule. Żadna dodatkowa pomoc nie zostanie udzielona w ramach sprzedaży jakiejkolwiek spółki lub poszczególnych aktywów.
6. Całkowita pomoc na cele restrukturyzacji, która ma zostać udzielona spółkom objętym pomocą zostanie określona w uzasadnieniach zawartych w zatwierdzonym planie restrukturyzacji polskiego hutnictwa żelaza i stali oraz indywidualnych biznes planach zatwierdzonych przez Radę. Jednakże w żadnym przypadku pomoc wypłacona w okresie od 1997 do 2003 roku i jej całkowita wartość nie przekroczy kwoty 3 387 070 000 PLN.

Z tej sumy całkowitej,

- a) odnośnie do Polskich Hut Stali (zwanych dalej „PHS”), pomoc na cele restrukturyzacji już udzielona lub która ma zostać udzielona, od roku 1997 do końca roku 2003 nie przekroczy kwoty 3 140 360 000 PLN. PHS otrzymały już 62 360 000 PLN jako pomoc na cele restrukturyzacji w okresie 1997-2001 PHS otrzymują dalszą pomoc na cele restrukturyzacji wynoszącą maksymalnie 3 078 000 000 PLN w 2002 i 2003 roku w zależności od wymogów wyznaczonych w zatwierdzonym planie restrukturyzacji (kwota ma zostać wypłacona w całości w 2002 roku, jeżeli przedłużenie okresu karencji zgodnie z Protokołem 2 do Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi z jednej strony a Polską z drugiej strony, nastąpi do końca 2002 roku, w przeciwnym razie w 2003 roku);

- b) odnośnie do Huty Andrzej S.A., Huty Bankowej Sp. z o.o., Huty Batory S.A., Huty Buczek S.A., Huty L.W. Sp. z o.o., Huty Łabędy S.A., oraz Huty Pokój S.A (zwane dalej „innymi spółkami objętymi pomocą”) pomoc na cele restrukturyzacji dla sektora hutnictwa już udzielona lub która zostanie udzielona od 1997 roku do końca 2003 roku nie przekroczy kwoty 246 710 000 PLN. Przedsiębiorstwa te już otrzymały kwotę 37 160 000 PLN pomocy na cele restrukturyzacji w okresie 1997-2001. Otrzymują one dalszą pomoc na cele restrukturyzacji wynoszącą maksymalnie 210 210 000 PLN w zależności od wymogów wyznaczonych w zatwierdzonym planie restrukturyzacji (z czego kwotę 182 170 000 PLN w 2002 roku oraz kwotę 27 380 000 PLN w roku 2003, jeżeli przedłużenie okresu karencji zgodnie z Protokołem 2 do Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi z jednej strony a Polską z drugiej strony, nastąpi do końca 2002 roku, w przeciwnym razie kwota 210 210 000 PLN w 2003 roku).

Polska nie udzieli żadnej dodatkowej pomocy państwa na cele restrukturyzacji na rzecz polskiego hutnictwa.

7. W okresie 1997-2006 Polska obniży zdolności produkcyjne netto o minimum 1 231 000 ton dla wyrobów gotowych. Wskazana całkowita wielkość obejmuje obniżenia zdolności produkcyjnych netto w wysokości przynajmniej 715 000 ton na rok dla do wyrobów walcowanych na gorąco, 716 000 ton na rok dla wyrobów walcowanych na zimno, jak również zwiększenia zdolności o maksymalnie 200 000 ton na rok dla innych wyrobów gotowych.

Obniżenie zdolności produkcyjnych mierzone jest wyłącznie na podstawie trwałego zamknięcia instalacji produkcyjnych przez ich fizyczne zniszczenie w taki sposób, iż instalacje te nie mogą zostać przywrócone do użytku. Ogłoszenie upadłości spółki z sektora hutnictwa nie stanowi obniżenia zdolności produkcyjnych.

Poziom netto obniżenia zdolności produkcyjnych wskazany w załączniku 2 do Protokołu nr 8 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku stanowi minimalne i rzeczywiste obniżenie zdolności produkcyjnych netto, które ma zostać osiągnięte w ramach harmonogramu, który zostanie ustalony na podstawie polskiego ostatecznego programu restrukturyzacji oraz poszczególnych biznes planów zgodnie z Układem Europejskim ustanawiającym stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi z jednej strony a Polską z drugiej strony, z uwzględnieniem celu osiągnięcia ekonomicznej żywotności spółek objętych pomocą do 31 grudnia 2006 roku.

8. Wprowadza się w życie biznes plan dla spółki objętej pomocą PHS. W szczególności:
  - a) wysiłki restrukturyzacyjne skoncentrowane są na:
    - (i) zreorganizowaniu instalacji produkcyjnych PHS według produktów oraz utworzeniu struktury horyzontalnej według funkcji (zakupy, produkcja, sprzedaż),
    - (ii) ustanowieniu w PHS ujednoczonej struktury zarządzania umożliwiającej pełne wykorzystanie synergii w ramach konsolidacji,
    - (iii) zmianie strategicznych celów PHS z orientacji produkcyjnej na orientację rynkową,
    - (iv) poprawie wydajności i skuteczności zarządzania PHS oraz poprawie kontroli sprzedaży bezpośredniej,
    - (v) dokonaniu przeglądu przez PHS, biorąc pod uwagę względy zdrowej gospodarki, strategii spółek wydzielonych (*spin-off*) i tam gdzie jest to konieczne dokonanie ponownego włączenia usług do spółki dominującej,

- (vi) dokonaniu przez PHS przeglądu asortymentu produktów, zmniejszenia nadprodukcji półwyrobów długich oraz ogólne przesunięcie w kierunku rynku produktów o większej wartości dodanej,
  - (vii) dokonaniu przez PHS inwestycji mających na celu poprawę jakości wyrobów gotowych, szczególną uwagę poświęca się osiągnięciu w zakładzie PHS w Krakowie poziomu jakości produktów 3-Sigma do dnia wskazanego w harmonogramie wprowadzenia w życie programu restrukturyzacji PHS, a najpóźniej do końca 2006 roku,
- b) redukcje kosztów będą maksymalizowane w PHS podczas okresu restrukturyzacji poprzez oszczędności wynikające z efektywnego wykorzystania energii, poprawę zakupów oraz zapewnienie poziomu wydajności porównywalnego z poziomami osiąganymi w Unii,
- c) program restrukturyzacji zatrudnienia zostanie wprowadzony w życie, a poziom wydajności porównywalny z tym uzyskiwanym przez grupy producentów przemysłu hutniczego w Unii, zostanie osiągnięty do 31 grudnia 2006 roku, co ustalone zostanie w oparciu o skonsolidowane dane uwzględniające zatrudnienie pośrednie w spółkach usługowych należących w 100 % do spółek objętych pomocą,
- d) jakakolwiek prywatyzacja nastąpi z zachowaniem zasady przejrzystości oraz pełnej wartości rynkowej PHS. Żadna dodatkowa pomoc nie zostanie udzielona w ramach sprzedaży.
9. Wprowadza się w życie biznes plany dla pozostałych spółek objętych pomocą. W szczególności:
- a) dla wszystkich pozostałych spółek objętych pomocą wysiłki restrukturyzacyjne skoncentrowane są na:

- (i) zmianie strategicznych celów z orientacji produkcyjnej na orientację rynkową,
  - (ii) poprawie wydajności i skuteczności zarządzania spółek oraz poprawie kontroli sprzedaży bezpośredniej,
  - (iii) dokonaniu przeglądu, biorąc pod uwagę względy zdrowej gospodarki, strategii spółek zależnych (*spin-off*) i tam gdzie jest to konieczne dokonaniu ponownego włączenia usług do spółek dominujących,
- b) w odniesieniu do Huty Bankowej, wprowadzeniu w życie programu obniżenia kosztów,
  - c) w odniesieniu do Huty Buczek, uzyskaniu niezbędnego wsparcia finansowego od kredytodawców oraz lokalnych instytucji finansowych oraz realizacji programu obniżenia kosztów, włączając w to obniżenie kosztów inwestycji poprzez adaptację istniejących instalacji produkcyjnych,
  - d) w odniesieniu do Huty Łabędy, realizacji programu obniżenia kosztów oraz zmniejszenie uzależnienia od przemysłu górniczego,
  - e) w odniesieniu do Huty Pokój, uzyskaniu w spółkach zależnych międzynarodowych standardów wydajności, wprowadzenie w życie oszczędności energii oraz rezygnacja z proponowanych inwestycji w dziale obróbki i konstrukcji,
  - f) w odniesieniu do Huty Batory, wynegocjowaniu porozumienia z wierzycielami oraz instytucjami finansowymi w sprawie zmiany terminów płatności zobowiązań i pożyczek inwestycyjnych. Spółka również zapewni znaczące dodatkowe obniżki kosztów związane z restrukturyzacją zatrudnienia i poprawą uzysków,

- g) w odniesieniu do Huty Andrzej, zapewnieniu ustabilizowanej podstawy finansowej dla jej rozwoju, poprzez wynegocjowanie porozumienia między obecnymi pożyczkodawcami spółki, długoterminowymi kredytodawcami, kredytodawcami handlowymi oraz instytucjami finansowymi. Muszą zostać dokonane dodatkowe inwestycje w walcowni gorącej rur jak również realizacja programu redukcji zatrudnienia,
- h) w odniesieniu do Huty L.W., przeprowadzeniu inwestycji związanych z projektem walcowni gorących, urządzeniami transportu pionowego oraz ochroną środowiska. Spółka osiągnie również wyższy poziom wydajności poprzez restrukturyzację zatrudnienia oraz ograniczenie kosztów usług zewnętrznych.

10. Jakikolwiek późniejsze zmiany w ogólnym planie restrukturyzacji oraz w indywidualnych planach muszą być zatwierdzone przez Komisję oraz, tam gdzie jest to konieczne, przez Radę.

11. Wprowadzenie w życie planu restrukturyzacji nastąpi w warunkach pełnej przejrzystości oraz na podstawie zasad zdrowej gospodarki rynkowej.

12. Komisja i Rada dokładnie monitorują wprowadzanie w życie restrukturyzacji oraz spełnienie warunków ustanowionych w niniejszym tytule w zakresie ekonomicznej żywotności, pomocy państwa oraz obniżenia zdolności produkcyjnych przed i po 1 maja 2004 roku, do końca okresu restrukturyzacji, zgodnie z ustępami 13-18. W tym celu Komisja składa sprawozdanie Radzie.

13. Oprócz monitorowania pomocy państwa, Komisja oraz Rada monitorują restrukturyzację według wskaźników określonych w załączniku 3 do Protokołu nr 8 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku. Odniesienia dokonane w powyższym Załączniku do punktu 14 Protokołu zawarte w wymienionym załączniku należy rozumieć jako odniesienia do ustępu 14 niniejszego artykułu.

14. Proces monitorowania obejmuje niezależną ocenę, która ma zostać przeprowadzona w latach 2003, 2004, 2005 i 2006. Stosuje się test ekonomicznej żywotności przyjęty przez Komisję, a badanie wydajności jest częścią tej oceny.

15. Polska w pełni stosuje się do wszystkich uzgodnień dotyczących monitorowania.
W szczególności:

- a) Polska co 6 miesięcy przedstawia Komisji sprawozdania dotyczące restrukturyzacji spółek objętych pomocą, do 15 marca i 15 września każdego roku, aż do końca okresu restrukturyzacji,
- b) pierwsze sprawozdanie zostanie przedstawione Komisji do 15 marca 2003 roku a ostatnie sprawozdanie do 15 marca 2007 roku, chyba że Komisja postanowi inaczej,
- c) sprawozdania zawierają wszystkie informacje niezbędne do monitorowania procesu restrukturyzacji, pomocy państwa oraz obniżenia i wykorzystania zdolności produkcyjnych oraz dostarczają wystarczające dane finansowe umożliwiające przeprowadzenie oceny wskazującej czy warunki i wymogi zawarte w niniejszym tytule zostały spełnione. Sprawozdania zawierają co najmniej informacje wskazane w załączniku 4 do Protokołu nr 8 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, w stosunku do którego Komisja zastrzega sobie prawo zmiany zgodnie z doświadczeniem zdobytym w okresie procesu monitorowania. W załączniku 4 do Protokołu nr 8 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, odniesienia do punktu 14 Protokołu należy rozumieć jako odniesienia do ustępu 14 niniejszego artykułu. Oprócz poszczególnych sprawozdań z działalności spółek objętych pomocą sporządza się również sprawozdanie dotyczące ogólnej sytuacji w polskim hutnictwie, obejmujące przedstawienie ostatnich tendencji makroekonomicznych,

- d) ponadto Polska musi przedstawić wszystkie dodatkowe informacje niezbędne do przeprowadzenia niezależnej oceny, o której mowa w ustępie 14,
- e) Polska zobowiąże spółki objęte pomocą do ujawnienia wszystkich właściwych danych, które w innych okolicznościach mogłyby zostać uznane za poufne. W ramach sporządzania sprawozdań dla Rady, Komisja zapewni, iż informacje poufne dotyczące poszczególnych spółek nie zostaną ujawnione.

16. Komisja może w każdym czasie podjąć decyzję o dokonaniu przez niezależnego konsultanta oceny wyników monitorowania, przeprowadzeniu przez niego wszelkich niezbędnych badań oraz o sporządzeniu sprawozdania dla Komisji i Rady.

17. Jeżeli Komisja ustali, na podstawie procesu monitorowania, iż miały miejsce znaczne odchylenia w danych finansowych, w oparciu o które została dokonana ocena ekonomicznej żywotności, może wymagać od Polski podjęcia odpowiednich środków mających na celu wzmocnienie lub zmianę środków restrukturyzacyjnych w odpowiednich spółkach objętych pomocą.

18. Jeżeli proces monitorowania wykaże, iż:

- a) warunki wskazane w uzgodnieniach przejściowych zawartych w niniejszym tytule nie zostały spełnione, lub
- b) zobowiązania podjęte w ramach przedłużenia okresu, w którym Polska będzie mogła wyjątkowo udzielać pomocy państwa dla celów restrukturyzacji jej przemysłu hutniczego zgodnie z Układem Europejskim ustanawiającym stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi z jednej strony a Polską z drugiej strony nie zostały wykonane, lub

- c) Polska, w trakcie okresu restrukturyzacji udzieliła dodatkowej niezgodnej pomocy państwa na rzecz hutnictwa i spółek objętych pomocą w szczególności,

uzgodnienia przejściowe ustanowione w niniejszym tytule nie wywierają skutku.

Komisja podejmie odpowiednie środki, na mocy których każda spółka będzie zobowiązana do zwrotu pomocy otrzymanej z naruszeniem warunków ustanowionych w niniejszym tytule.

TYTUŁ IX

W SPAWIE JEDNOSTKI 1 I JEDNOSTKI 2 ELEKTROWNI JĄDROWEJ BOHUNICE V1 NA SŁOWACJI

ARTYKUŁ 64

Słowacja zobowiązuje się do zamknięcia jednostki 1 elektrowni jądrowej Bohunice V1 najpóźniej do 31 grudnia 2006 roku i jednostki 2 tej elektrowni najpóźniej do 31 grudnia 2008 roku i następnie do likwidacji tych jednostek.

ARTYKUŁ 65

1. W latach 2004-2006, Unia dostarczy Słowacji pomoc finansową na wsparcie jej wysiłków likwidacyjnych i zmierzenie się z konsekwencjami zamknięcia i likwidacji jednostki 1 i jednostki 2 elektrowni jądrowej Bohunice V1 (zwaną dalej „pomocą”).

2. Decyzje o pomocy i ich realizacja odbywa się zgodnie z przepisami przewidzianymi w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 3906/89 z dnia 18 grudnia 1989 r. w sprawie pomocy gospodarczej dla niektórych państw Europy Środkowej i Wschodniej²⁵.
3. W latach 2004-2006 kwota pomocy wynosi 90 milionów euro przydzielonych środków, wypłacanych w równych ratach rocznych.
4. Pomoc lub jej część może być udostępniona jako wkład Unii do Międzynarodowego Funduszu Wspierania Likwidacji Elektrowni Bohunice, zarządzanego przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

ARTYKUŁ 66

Unia uznaje, że likwidacja elektrowni jądrowej Bohunice V1 musi być kontynuowana poza ramami perspektyw finansowych określonych w Porozumieniu Międzyinstytucjonalnym z dnia 6 maja 1999 roku i że wysiłek ten stanowi dla Słowacji istotne obciążenie finansowe. Decyzje w sprawie kontynuacji pomocy Unii w tej dziedzinie po 2006 roku uwzględnią te okoliczności.

ARTYKUŁ 67

Niniejszy tytuł ma zastosowanie z uwzględnieniem Deklaracji w sprawie jednostki 1 i jednostki 2 elektrowni jądrowej Bohunice na Słowacji, która włącza tekst preambuły do Protokołu nr 9 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, bez zmiany jej skutków prawnych.

---

²⁵ Dz.U. L 375 z 23.12.1989, str. 11.

TYTUŁ X
POSTANOWIENIA W SPRAWIE CYPRU

ARTYKUŁ 68

1. Stosowanie dorobku wspólnotowego i dorobku Unii zawieszają się na tych obszarach Republiki Cypryjskiej, na których Rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje efektywnej kontroli.
2. Rada na wniosek Komisji podejmuje decyzję o cofnięciu zawieszenia, o którym mowa w ustępie 1. Rada stanowi jednomyślnie.

ARTYKUŁ 69

1. Rada na wniosek Komisji, określa warunki, na jakich przepisy prawa Unii stosuje się do linii dzielącej obszary, o których mowa w artykule 68 oraz obszary, na których Rząd Republiki Cypryjskiej sprawuje efektywną kontrolę. Rada stanowi jednomyślnie.
2. Granicę między wschodnią strefą suwerenną i obszarami, o których mowa w artykule 68, traktuje się jako część granic zewnętrznych stref suwerennych dla celów części IV Załącznika do Protokołu nr 3 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku w sprawie stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na Cyprze przez okres zawieszenia stosowania dorobku wspólnotowego i dorobku Unii zgodnie z artykułem 68.

ARTYKUŁ 70

1. Żadne postanowienie niniejszego tytułu nie wyklucza środków mających na celu wspieranie rozwoju gospodarczego obszarów, o których mowa w artykule 68.
2. Środki takie nie wpływają na stosowanie dorobku wspólnotowego i dorobku Unii na warunkach wskazanych w niniejszym Protokole w jakiegokolwiek innej części Republiki Cypryjskiej.

ARTYKUŁ 71

W przypadku wypracowania rozwiązania kwestii cypryjskiej, Rada na wniosek Komisji podejmuje decyzję o dostosowaniach warunków odnoszących się do przystąpienia Cypru do Unii w odniesieniu do Cypryjskiej Wspólnoty Tureckiej. Rada stanowi jednomyślnie.

ARTYKUŁ 72

Niniejszy tytuł ma zastosowanie z uwzględnieniem Deklaracji w sprawie Cypru, która włącza tekst preambuły do Protokołu nr 10 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, bez zmiany jej skutków prawnych.

CZEŚĆ TRZECIA

POSTANOWIENIA W SPRAWIE ZAŁĄCZNIKÓW DO AKTU PRZYSTĄPIENIA Z DNIA 16 KWIETNIA 2003 ROKU

ARTYKUŁ 73

Załączniki I i III-XVII do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku, dodatki do nich oraz załączniki do Protokołów 2, 3 i 8 do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku²⁶ stanowią integralną część niniejszego Protokołu.

ARTYKUŁ 74

1. Odniesienia do „Traktatu o Przystąpieniu” dokonane w Załącznikach określonych w artykule 73 niniejszego Protokołu należy rozumieć jako odniesienia do traktatu określonego w artykule IV-437 ustęp 2 lit. e) Konstytucji, a odniesienia do daty lub momentu podpisania tego Traktatu należy rozumieć jako odniesienia do dnia 16 kwietnia 2003 roku oraz odniesienia do daty przystąpienia należy rozumieć jako odniesienia do 1 maja 2004 roku.
2. Bez uszczerbku dla akapitu drugiego, odniesienia do „niniejszego Aktu” dokonane w artykule 73 niniejszego Protokołu należy rozumieć jako odniesienia do Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku.

---

²⁶ Dz.U. L 236 z 23.9.2003, str. 33.

Odniesienia do postanowień Aktu Przystąpienia z dnia 16 kwietnia 2003 roku dokonane w Załącznikach określonych w artykule 73 niniejszego Protokołu należy rozumieć jako odniesienia do niniejszego Protokołu, zgodnie z następującą tabelą równoważności.

Akt Przystąpienia z 16 kwietnia 2003	Protokół
Artykuł 21	Artykuł 12
Artykuł 22	Artykuł 13
Artykuł 24	Artykuł 15
Artykuł 32	Artykuł 21
Artykuł 37	Artykuł 26
Artykuł 52	Artykuł 32

3. Terminy wymienione poniżej, które występują w załącznikach określonych w artykule 73, należy rozumieć zgodnie z definicjami podanymi w poniższej tabeli, chyba że odnoszą się one wyłącznie do sytuacji prawnych powstałych przed wejściem w życie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy.

Terminy użyte w załącznikach określone w artykule 73	Znaczenie
Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską	Konstytucja
Traktat o Unii Europejskiej	Konstytucja
Traktaty stanowiące podstawę Unii Europejskiej	Konstytucja
Wspólnota (Europejska)	Unia
Rozszerzona Wspólnota	Unia
Wspólnota	Unia
UE	Unia
Rozszerzona Unia lub rozszerzona UE	Unia

Na zasadzie odstępstwa od akapitu poprzedniego, znaczenie terminu, „wspólnotowe” pozostaje niezmienione, jeżeli jest ono związane z terminami „preferencje” i „rybołówstwo”.

4. Odniesienia do postanowień Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską lub jego części dokonane w Załącznikach określonych w artykule 73 niniejszego Protokołu, należy rozumieć jako odniesienia do postanowień Konstytucji lub jej części, zgodnie z następującą tabelą równoważności.

Traktat WE	Konstytucja
Część trzecia tytuł I	Część III tytuł III rozdział I sekcja 3
Część trzecia tytuł I rozdział 1	Część III tytuł III rozdział I sekcja 3 podsekcja 1
Część trzecia tytuł II	Część III tytuł III rozdział III sekcja 4
Część trzecia tytuł III	Część III tytuł III rozdział I sekcje 2 i 4
Część trzecia tytuł IV rozdział 1	Część III tytuł III rozdział I sekcja 5
Artykuł 31	Artykuł III-155
Artykuł 39	Artykuł III-133
Artykuł 49	Artykuł III-144
Artykuł 58	Artykuł III-158
Artykuł 87	Artykuł III-167
Artykuł 88	Artykuł III-168
Artykuł 226	Artykuł III-360
Załącznik I	Załącznik I

5. W przypadku gdy załączniki określone w artykule 73 niniejszego Protokołu stanowią, że Rada lub Komisja przyjmuje akty prawne, akty te sporządzane są w formie rozporządzeń europejskich lub decyzji europejskich.

10. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE PROCEDURY
DOTYCZĄCEJ NADMIERNEGO DEFICYTU

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC ustalić szczegóły procedury dotyczącej nadmiernego deficytu, określonej w artykule III-184 Konstytucji;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ 1

Wartości odniesienia określone w artykule III-184 ustęp 2 Konstytucji są następujące:

- a) 3% dla stosunku planowanego lub rzeczywistego deficytu publicznego do produktu krajowego brutto w cenach rynkowych;
- b) 60% dla stosunku zadłużenia publicznego do produktu krajowego brutto w cenach rynkowych.

ARTYKUŁ 2

Dla celów artykułu III-184 Konstytucji i niniejszego Protokołu :

- a) „publiczny” oznacza dotyczący całej władzy publicznej, czyli rządu centralnego, władz regionalnych lub lokalnych i funduszy ubezpieczeń społecznych, z wyłączeniem operacji handlowych w rozumieniu Europejskiego Systemu Zintegrowanej Rachunkowości Gospodarczej;

- b) „deficyt” oznacza pożyczki netto, zgodnie z definicją w Europejskim Systemie Zintegrowanej Rachunkowości Gospodarczej;
- c) „inwestycja” oznacza tworzenie trwałego kapitału brutto, zgodnie z definicją w Europejskim Systemie Zintegrowanej Rachunkowości Gospodarczej;
- d) „zadłużenie” oznacza całkowitą sumę zadłużenia brutto w wartości nominalnej, występującą na koniec roku i skonsolidowaną dla wszystkich sektorów władzy publicznej, zgodnie z definicją zawartą w lit. a).

ARTYKUŁ 3

Aby zapewnić efektywność procedury stosowanej w przypadku nadmiernego deficytu, rządy Państw Członkowskich, w ramach tej procedury, są odpowiedzialne za deficyt publiczny zdefiniowany w artykule 2 lit. a). Państwa Członkowskie zapewniają, by krajowe procedury w sferze budżetowej pozwoliły im wywiązać się z zobowiązań w tej dziedzinie, wynikających z Konstytucji. Państwa Członkowskie zdają Komisji regularnie i bezzwłocznie sprawozdania dotyczące ich planowanych i rzeczywistych deficytów oraz poziomów ich zadłużeń.

ARTYKUŁ 4

Dane statystyczne, z których korzysta się przy stosowaniu niniejszego Protokołu, są dostarczane przez Komisję.

11. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE KRYTERIÓW KONWERCENCJI

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC ustalić szczegóły dotyczące kryteriów konwergencji, którymi Unia będzie się kierować przy przyjmowaniu decyzji określonych w artykule III-198 Konstytucji w celu uchylecia derogacji tych Państw Członkowskich, które zostały nią objęte;

UZGODNIŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ 1

Kryterium stabilności cen określone w artykule III-198 ustęp 1 lit. a) Konstytucji oznacza, że dane Państwo Członkowskie ma trwały poziom stabilności cen, a średnia stopa inflacji, odnotowana w tym państwie w ciągu jednego roku poprzedzającego badanie, nie przekracza o więcej niż 1,5 punktu procentowego inflacji trzech Państw Członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Inflacja mierzona jest za pomocą wskaźnika cen artykułów konsumpcyjnych na porównywalnych podstawach, z uwzględnieniem różnic w definicjach krajowych.

ARTYKUŁ 2

Kryterium sytuacji finansów publicznych, określone w artykule III- 198 ustęp 1 lit. b) Konstytucji, oznacza, że w czasie badania dane Państwo Członkowskie nie jest objęte decyzją europejską Rady określoną w artykule III-184 ustęp 6 Konstytucji, stwierdzającą istnienie nadmiernego deficytu.

ARTYKUŁ 3

Kryterium udziału w mechanizmie kursów walut Europejskiego Systemu Walutowego, określonego w artykule III-198 ustęp 1 lit. c) Konstytucji, oznacza, że dane Państwo Członkowskie stosowało normalne granice wahań, przewidziane w mechanizmie kursów walut Europejskiego Systemu Walutowego, bez poważnych napięć co najmniej przez dwa lata przed badaniem. W szczególności, Państwo Członkowskie nie zdewałoowało bilateralnego kursu wymiany swojej waluty wobec euro z własnej inicjatywy przez ten sam okres.

ARTYKUŁ 4

Kryterium konwergencji stóp procentowych określone w artykule III-198 ustęp 1 lit. d) Konstytucji oznacza, że w ciągu jednego roku przed badaniem średnia nominalna długoterminowa stopa procentowa w danym Państwie Członkowskim nie przekraczała więcej niż o dwa punkty procentowe stopy procentowej trzech Państw Członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Stopy procentowe oblicza się na podstawie długoterminowych obligacji państwowych lub porównywalnych papierów wartościowych, z uwzględnieniem różnic w definicjach krajowych.

ARTYKUŁ 5

Dane statystyczne, z których korzysta się przy stosowaniu niniejszego Protokołu, są dostarczane przez Komisję.

ARTYKUŁ 6

Rada, stanowiąc jednomyślnie, na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, Europejskim Bankiem Centralnym oraz Komitetem Ekonomiczno-Finansowym określonym w artykule III-192 Konstytucji, przyjmuje odpowiednie przepisy w celu ustanowienia szczegółów określonych w artykule III-198 Konstytucji kryteriów konwergencji, które zastąpią niniejszy Protokół.

12. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE EUROGRUPY

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC sprzyjać warunkom silniejszego wzrostu gospodarczego w Unii Europejskiej i w tym celu pragnąc rozwijać coraz ściślejszą koordynację polityk gospodarczych w strefie euro;

ŚWIADOME konieczności ustanowienia postanowień szczególnych w celu pogłębienia dialogu między Państwami Członkowskimi, których walutą jest euro, w oczekiwaniu na moment, w którym euro stanie się walutą wszystkich Państw Członkowskich Unii;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ 1

Ministrowie Państw Członkowskich, których walutą jest euro, zbierają się na nieformalnych spotkaniach. Spotkania te odbywają się, w miarę potrzeby, w celu rozpatrzenia spraw związanych ze szczególnymi obowiązkami, jakie na nich ciążyą w związku z jedną walutą. Komisja bierze udział w tych spotkaniach. Europejski Bank Centralny jest zapraszany do wzięcia udziału w tych spotkaniach przygotowywanych przez przedstawicieli ministrów do spraw finansów Państw Członkowskich, których walutą jest euro, oraz przez przedstawicieli Komisji.

ARTYKUŁ 2

Ministrowie Państw Członkowskich, których walutą jest euro, wybierają przewodniczącego na okres dwóch i pół roku większością tych Państw Członkowskich.

13. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE NIEKTÓRYCH POSTANOWIEŃ
DOTYCZĄCYCH ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA
WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ
W ZAKRESIE UNII GOSPODARCZEJ I WALUTOWEJ

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

UZNAJĄC, że Zjednoczone Królestwo nie jest zobowiązane do przyjęcia euro, jeżeli jego Parlament i rząd nie przyjmą odrębnej decyzji w tej sprawie;

Biorąc pod uwagę, że 16 października 1996 roku i 30 października 1997 roku rząd Zjednoczonego Królestwa notyfikował Radzie zamiar nieuczestniczenia w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej, zgodnie z warunkami ustępu 1 Protokołu w sprawie niektórych postanowień dotyczących Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI, że rząd Zjednoczonego Królestwa praktykuje finansowanie swoich potrzeb kredytowych poprzez sprzedaż długów sektorowi prywatnemu;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ 1

Zjednoczone Królestwo nie jest zobowiązane do przyjęcia euro, chyba że taki zamiar notyfikuje Radzie.

ARTYKUŁ 2

Artykuły 3- 8 i 10 mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa, biorąc pod uwagę notyfikację dokonaną Radzie przez jego rząd 16 października 1996 roku i 30 października 1997 roku,

ARTYKUŁ 3

Zjednoczone Królestwo zachowuje swoje uprawnienia w dziedzinie polityki pieniężnej zgodnie z prawem krajowym.

ARTYKUŁ 4

Artykuł I-30 ustęp 2, z wyjątkiem jego pierwszego i ostatniego zdania, artykuł I-30 ustęp 5, artykuł III-177 akapit 2, artykuł III-184 ustępy 1, 9 i 10, artykuł III-185 ustępy 1-5, artykuły III-186, III-188, III-189, III-190, artykuł III-191, artykuł III- 196, artykuł III-198 ustęp 3, artykuł III-326 oraz artykuł III-382 Konstytucji nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa. Również artykuł III-179 ustęp 2 Konstytucji nie stosuje się do niego w zakresie przyjmowania części ogólnych kierunków polityk gospodarczych dotyczących ogólnie obszaru euro.

Odniesienia do Unii lub Państw Członkowskich zawarte w postanowieniach, o których mowa w akapicie pierwszym, nie dotyczą Zjednoczonego Królestwa, natomiast odniesienia do krajowych banków centralnych nie dotyczą Banku Anglii.

ARTYKUŁ 5

Zjednoczone Królestwo podejmuje wysiłki w celu uniknięcia nadmiernego deficytu budżetowego.

Artykuły III-192 ustęp 4 i artykuł III-200 Konstytucji mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa, jakby było objęte derogacją. Artykuły III-201 i III-202 Konstytucji mają nadal zastosowanie do niego.

ARTYKUŁ 6

Prawa głosu Zjednoczonego Królestwa są zawieszane w odniesieniu do przyjmowania przez Radę środków, o których mowa w artykułach wymienionych w artykule 4 i w przypadkach o których mowa w artykule III-197 ustęp 4 akapit pierwszy Konstytucji. W tym celu stosuje się artykuł III-197 ustęp 4 akapit drugi i trzeci akapit Konstytucji.

Zjednoczone Królestwo nie ma prawa uczestniczyć w mianowaniu prezesa, wiceprezesa i pozostałych członków Zarządu Europejskiego Banku Centralnego, zgodnie z artykułem III-382 ustęp 2 akapit drugi, trzeci i czwarty Konstytucji.

ARTYKUŁ 7

Artykuły 3, 4, 6 i 7, artykuł 9 ustęp 2, artykuł 10 ustępy 1, 2 i 3, artykuł 11 ustęp 2, artykuł 12 ustęp 1 oraz artykuły 14, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34 i 50 Protokołu w ustanawiającego Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego (zwanego dalej „Statutem”) nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa.

Odniesienia do Unii lub Państw Członkowskich zawarte w tych artykułach nie dotyczą Zjednoczonego Królestwa, a odniesienia do krajowych banków centralnych i akcjonariuszy nie dotyczą Banku Anglii.

Odniesienia, zawarte w artykule 10 ustęp 3 i artykule 30 ustęp 2 Statutu do „subskrybowanego kapitału Europejskiego Banku Centralnego” nie dotyczą kapitału subskrybowanego przez Bank Anglii.

ARTYKUŁ 8

Artykuł III-199 Konstytucji i artykuły 43-47 Statutu stosują się bez względu na to, czy istnieją Państwa Członkowskie objęte derogacją, z zastrzeżeniem następujących zmian:

- a) odniesienia do zadań Europejskiego Banku Centralnego i Europejskiego Instytutu Walutowego, dokonane w artykule 43 Statutu, dotyczą także tych zadań, które należy wykonywać po wprowadzeniu euro w związku z decyzją Zjednoczonego Królestwa o nieprzyjmowaniu euro;
- b) poza zadaniami wymienionymi w artykule 46 Statutu Europejski Bank Centralny udziela również porad i pomocy w związku z przygotowaniem wszelkich rozporządzeń europejskich lub decyzji europejskich, które Rada mogłaby przyjąć wobec Zjednoczonego Królestwa, zgodnie z postanowieniami artykułu 9 lit. a) i c) niniejszego Protokołu;
- c) Bank Anglii wpłaca swój udział do kapitału Europejskiego Banku Centralnego jako wkład w jego koszty operacyjne na takiej samej zasadzie jak krajowe banki centralne Państw Członkowskich objętych derogacją.

ARTYKUŁ 9

Zjednoczone Królestwo może w każdej chwili notyfikować Radzie swój zamiar przyjęcia euro. W takim przypadku:

- a) Zjednoczone Królestwo ma prawo przyjąć euro, jeśli tylko spełni niezbędne warunki. Rada, stanowiąc na wniosek Zjednoczonego Królestwa, na warunkach i zgodnie z procedurą ustanowioną w artykule III-198 ustępy 1 i 2 Konstytucji, zdecyduje czy spełnia ono niezbędne warunki;
- b) Bank Anglii wpłaca swój subskrybowany kapitał, przekazuje do Europejskiego Banku Centralnego środki rezerw dewizowych i wpłaca swój udział do jego rezerw na takich samych zasadach jak krajowy bank centralny Państwa Członkowskiego, którego derogacja została uchylona;
- c) Rada, stanowiąc na warunkach i zgodnie z procedurą ustanowioną w artykule III-198 ustęp 3 Konstytucji, przyjmuje wszelkie decyzje niezbędne, aby umożliwić Zjednoczonemu Królestwu przyjęcie euro.

Jeżeli Zjednoczone Królestwo przyjmie euro zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu, artykuły 3-8 przestają być stosowane.

ARTYKUŁ 10

Nie naruszając artykułów III-181 Konstytucji i artykułu 21 ustęp 1 Statutu, rząd Zjednoczonego Królestwa może zachować kredyt „Ways and Means”, który posiada w Banku Anglii do chwili gdy Zjednoczone Królestwo przyjmie euro.

14. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE NIEKTÓRYCH POSTANOWIEŃ
DOTYCZĄCYCH DANII
W ZAKRESIE UNII GOSPODARCZEJ I WALUTOWEJ

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

BIORĄC POD UWAGĘ, że Konstytucja Danii zawiera postanowienia, które mogą wymagać przeprowadzenia w Danii referendum przed jej rezygnacją z derogacji;

BIORĄC POD UWAGĘ, że 3 listopada 1993 roku rząd Danii notyfikował Radzie zamiar nieuczestniczenia w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej, zgodnie z warunkami ustępu 1 Protokołu w sprawie niektórych postanowień dotyczących Danii, załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ 1

Uwzględniając notyfikację dokonaną Radzie przez rząd Danii 3 listopada 1993 roku, Dania zostaje objęta derogacją. Oznacza to, że wszystkie postanowienia Konstytucji i Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego dotyczące derogacji stosują się do Danii.

ARTYKUŁ 2

Procedura określona w artykule III-198 Konstytucji w celu uchylecia tej derogacji zostanie rozpoczęta jedynie na wniosek Danii.

ARTYKUŁ 3

W przypadku uchylenia derogacji niniejszy Protokół przestaje być stosowany.

15. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE NIEKTÓRYCH ZADAŃ
NARODOWEGO BANKU DANII

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC uregulować pewne szczególne problemy dotyczące Danii;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ

Artykuł 14 Protokołu ustanawiającego Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego nie naruszają prawa Narodowego Banku Danii do wykonywania zadań, które wykonuje obecnie odnośnie do tych części Królestwa Danii, które nie stanowią części Unii.

16. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE SYSTEMU FRANKA STOSOWANEGO WE WSPÓLNOCIE FINANSOWEJ
PACYFIKU

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC wziąć pod uwagę szczególną kwestię odnoszącą się do Francji;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego
Konstytucję dla Europy:

JEDYNY ARTYKUŁ

Francja może zachować swój przywilej emisji pieniądza w Nowej Kaledonii, Polinezji
Francuskiej, na Wyspach Wallis i Futuna na warunkach określonych jej prawem krajowym,
i posiada wyłączne prawo określenia parytetu franka Wspólnoty Finansowej Pacyfiku.

17. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE DOROBKU SCHENGEN WŁĄCZONEGO
W RAMY UNII EUROPEJSKIEJ

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYPOMINAJĄC, że przepisy dorobku Schengen, na który składają się układy w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach, podpisane przez niektóre Państwa Członkowskie Unii Europejskiej w Schengen 14 czerwca 1985 roku i 19 czerwca 1990 roku oraz układy z nimi związane i przepisy wydane na podstawie tych układów, zostały włączone w ramy Unii Europejskiej przez Protokół załączony do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską;

PRAGNĄC zachować w ramach Konstytucji dorobek Schengen w formie, jaką uzyskał on od wejścia w życie wymienionego Protokołu oraz rozwinąć ten dorobek, aby przyczynić się do osiągnięcia celu zakładającego przyznanie obywatelom Unii przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości bez granic wewnętrznych;

BIORĄC POD UWAGĘ szczególne stanowisko Danii;

BIORĄC POD UWAGĘ, że wobec Irlandii oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej nie mają zastosowania wszystkie przepisy dorobku Schengen; należy jednakże przewidzieć dla tych Państw Członkowskich możliwość przyjęcia całości lub części przepisów tego dorobku;

UZNAJĄC, że w konsekwencji konieczne jest odwołanie się do postanowień Konstytucji dotyczących wzmocnionej współpracy między niektórymi Państwami Członkowskimi;

BIORĄC POD UWAGĘ potrzebę utrzymania uprzywilejowanych stosunków z Republiką Islandii i Królestwem Norwegii, jako że te dwa państwa jak również państwa nordyckie, które są członkami Unii Europejskiej są związane postanowieniami Nordyckiej Unii Paszportowej;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ 1

Królestwo Belgii, Republika Czeska, Królestwo Danii, Republika Federalna Niemiec, Republika Estońska, Republika Grecka, Królestwo Hiszpanii, Republika Francuska, Republika Włoska, Republika Cypryjska, Republika Łotewska, Republika Litewska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Republika Węgierska, Republika Malty, Królestwo Niderlandów, Republika Austrii, Rzeczpospolita Polska, Republika Portugalska, Republika Słowenii, Republika Słowacka, Republika Finlandii i Królestwo Szwecji są upoważnione do ustanowienia między sobą wzmocnionej współpracy w dziedzinach objętych postanowieniami określonymi przez Radę, tworzącymi dorobek Schengen. Współpraca ta jest prowadzona w ramach prawnych i instytucjonalnych Unii i z poszanowaniem stosownych postanowień Konstytucji.

ARTYKUŁ 2

Dorobek Schengen ma zastosowanie do Państw Członkowskich określonych w artykule 1, bez uszczerbku dla artykułu 3 Protokołu dotyczącego Traktatu o Przystąpieniu i Aktu Przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej. Rada zastępuje Komitet Wykonawczy utworzony na mocy układów z Schengen.

ARTYKUŁ 3

Udział Danii w przyjmowaniu środków rozwijających dorobek Schengen, jak również we wprowadzaniu tych środków i ich stosowaniu w Danii jest regulowany przez odpowiednie postanowienia Protokołu w sprawie stanowiska Danii.

ARTYKUŁ 4

Irlandia oraz Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej mogą w każdej chwili wystąpić z wnioskiem o zastosowanie wobec nich wszystkich lub niektórych postanowień dorobku Schengen.

Rada przyjmuje decyzję europejską w sprawie tego wniosku. Rada stanowi na zasadzie jednomyślności swych członków wymienionych w artykule 1 i członka reprezentującego rząd Państwa Członkowskiego, którego wniosek dotyczy.

ARTYKUŁ 5

Propozycje i inicjatywy formułowane na podstawie dorobku Schengen są objęte stosownymi postanowieniami Konstytucji.

W związku z tym, jeżeli Irlandia lub Zjednoczone Królestwo albo oba te państwa nie notyfikowały Przewodniczącemu Rady na piśmie, w rozsądnym terminie, że pragną uczestniczyć, przyjmuje się, że upoważnienie określone w artykule III-419 ustęp 1 Konstytucji jest przyznane Państwom Członkowskim wymienionym w artykule 1 oraz Irlandii lub Zjednoczonemu Królestwu, jeżeli którekolwiek z nich pragnie uczestniczyć w danych dziedzinach współpracy.

ARTYKUŁ 6

Republika Islandii i Królestwo Norwegii są włączone we wprowadzanie w życie dorobku Schengen i w jego dalszy rozwój . Właściwe procedury uzgadnia się w tym celu w układzie z tymi państwami zawartym przez Radę stanowiącą na zasadzie jednomyślności członków wymienionych w artykule 1. Układ taki zawiera postanowienia dotyczące udziału Islandii i Norwegii w ponoszeniu wszelkich skutków finansowych wynikających z wprowadzenia w życie niniejszego Protokołu.

Odrębny układ Rada zawiera, stanowiąc jednomyślnie, z Islandią i Norwegią, w celu określenia praw i obowiązków między Irlandią oraz Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej - z jednej strony oraz Islandią i Norwegią - z drugiej strony, w tych dziedzinach dorobku Schengen, które stosują się do tych Państw.

ARTYKUŁ 7

W negocjacjach dotyczących przystąpienia nowych Państw Członkowskich do Unii Europejskiej dorobek Schengen i inne środki podjęte przez instytucje w zakresie jego zastosowania są uznawane za dorobek, który powinien być w pełni przyjęty przez wszystkie państwa kandydujące do przystąpienia.

18. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE STOSOWANIA NIEKTÓRYCH ASPEKTÓW
ARTYKUŁU III-130
KONSTYTUCJI
DO ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA I IRLANDII

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC uregulować niektóre kwestie dotyczące Zjednoczonego Królestwa i Irlandii;

BIORĄC POD UWAGĘ istnienie od wielu lat szczególnych uzgodnień dotyczących podróżowania między Zjednoczonym Królestwem i Irlandią;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ 1

Zjednoczone Królestwo jest uprawnione - bez względu na artykuły III-130 i III-265 Konstytucji, bez uszczerbku dla jej każdego innego jej postanowienia, każdy środek przyjęty na mocy Konstytucji lub każdą umowę międzynarodową zawartą przez Unię lub Unię i jej Państwa Członkowskie z jednym lub wieloma państwami trzecimi - do wykonywania na swych granicach z innymi Państwami Członkowskimi kontroli, które uważa za konieczne, wobec osób zamierzających wjechać na jego terytorium. Celem takich kontroli jest:

- a) sprawdzenie, czy obywatele Państw Członkowskich lub osoby pozostające na ich utrzymaniu, wykonujące prawa przyznane przez prawo Unii oraz obywatele innych państw, którym te prawa zostały przyznane na mocy umowy wiążącej Zjednoczone Królestwo, mają prawo wjazdu na terytorium Zjednoczonego Królestwa; oraz
- b) przyjęcie decyzji o przyznaniu lub nieprzyznaniu innym osobom zezwolenia na wjazd na terytorium Zjednoczonego Królestwa.

Artykuły III-130 i III-265 Konstytucji, ani inne postanowienia Konstytucji, ani żaden środek przyjęty na jej mocy w niczym nie naruszają praw Zjednoczonego Królestwa do ustanowienia i przeprowadzania tych kontroli. Odniesienia w niniejszym artykule do Zjednoczonego Królestwa dotyczą również terytoriów, za których stosunki zewnętrzne Zjednoczone Królestwo ponosi odpowiedzialność.

ARTYKUŁ 2

Zjednoczone Królestwo i Irlandia mogą nadal uzgadniać między sobą kwestie dotyczące przepływu osób między ich terytoriami („wspólna strefa podróżowania”), w pełni szanując prawa osób określonych w artykule 1 akapit pierwszy lit. a). Zgodnie z powyższym, dopóki uzgodnienia te obowiązują, postanowienia artykułu 1 stosują się do Irlandii na takich samych zasadach i przy spełnieniu takich samych warunków jak w przypadku Zjednoczonego Królestwa. Artykuły III-130 i III-265 Konstytucji, ani inne jej postanowienia, ani żaden środek przyjęty na jej mocy nie naruszają w niczym takich uzgodnień.

ARTYKUŁ 3

Inne Państwa Członkowskie są uprawnione do wykonywania, na ich granicach lub w każdym punkcie wjazdu na ich terytorium, takich kontroli wobec osób, które chcą wjechać na ich terytorium ze Zjednoczonego Królestwa lub każdego terytorium, za którego stosunki zewnętrzne ponosi ono odpowiedzialność, w tych samych celach co określone w artykule 1, lub z Irlandii, w zakresie, w jakim postanowienia artykułu 1 mają zastosowanie do tego państwa.

Artykuły III-130 i III-265 Konstytucji, ani inne jej postanowienia, ani żaden środek przyjęty na jej mocy w niczym nie naruszają prawa innych Państw Członkowskich do ustanowienia i przeprowadzania tych kontroli.

ARTYKUŁ 4

Niniejszy Protokół stosuje się również do aktów pozostających w mocy na podstawie artykułu IV-438 Konstytucji.

19. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE STANOWISKA ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA I IRLANDII
W ZAKRESIE KONTROLI GRANIC ZEWNĘTRZNYCH,
AZYLU I IMMIGRACJI
ORAZ W ZAKRESIE WSPÓŁPRACY SĄDOWEJ W SPRAWACH CYWILNYCH I
WSPÓŁPRACY POLICYJNEJ

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC uregulować niektóre kwestie dotyczące Zjednoczonego Królestwa i Irlandii;

BIORĄC POD UWAGĘ Protokół w sprawie stosowania niektórych aspektów artykułu III - 30 Konstytucji do Zjednoczonego Królestwa i Irlandii;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ 1

Z zastrzeżeniem artykułu 3, Zjednoczone Królestwo i Irlandia nie uczestniczą w przyjmowaniu przez Radę środków objętych częścią III tytuł III rozdział IV sekcje 2 lub 3 Konstytucji, jej artykułem III-260, w zakresie, w jakim ten artykuł dotyczy dziedzin uregulowanych przez te sekcje, artykułem III - 263 lub artykułem III - 275 ustęp 2 lit. a) Konstytucji. Do aktów przyjmowanych przez Radę, w odniesieniu do których wymagana jest jednomyślność, konieczna jest zgoda wszystkich członków Rady, z wyjątkiem przedstawicieli rządów Zjednoczonego Królestwa i Irlandii.

Do celów niniejszego artykułu, większość kwalifikowaną stanowi co najmniej 55% członków Rady reprezentujących uczestniczące Państwa Członkowskie, obejmujące co najmniej 65 % ludności tych Państw.

Mniejszość blokująca musi obejmować co najmniej minimalną liczbę członków Rady reprezentujących więcej niż 35% ludności uczestniczących Państw Członkowskich, plus jeden członek, w przeciwnym razie uznaje się, że większość kwalifikowana została osiągnięta.

Na zasadzie odstępstwa od akapitów drugiego i trzeciego, gdy Rada nie stanowi na wniosek Komisji lub ministra spraw zagranicznych Unii, wymaganą większość kwalifikowaną stanowi co najmniej 72% członków Rady reprezentujących uczestniczące Państwa Członkowskie, obejmujące co najmniej 65% ludności tych Państw.

ARTYKUŁ 2

Na mocy artykułu 1 i z zastrzeżeniem artykułów 3, 4 i 6, Zjednoczonego Królestwa lub Irlandii nie wiążą ani nie mają do nich zastosowania postanowienia części III tytuł III, rozdział IV sekcje 2 lub 3 Konstytucji, lub jej artykułu III-260, jeżeli artykuł ten dotyczy dziedzin uregulowanych przez te sekcje, artykuł III-263 lub artykuł III-275 ustęp 2 lit. a) Konstytucji, żadne środki przyjęte na podstawie tych sekcji lub artykułów, żadne postanowienia umowy międzynarodowej zawartej przez Unię na podstawie tych sekcji lub artykułów, ani orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej interpretujące te postanowienia lub środki. Te postanowienia, środki lub orzeczenia w niczym nie zmieniają dorobku wspólnotowego i dorobku Unii i nie stanowią części prawa Unii w zakresie, w jakim stosują się do Zjednoczonego Królestwa lub Irlandii.

ARTYKUŁ 3

1. Zjednoczone Królestwo lub Irlandia mogą pisemnie notyfikować Radzie, w terminie trzech miesięcy od przedstawienia Radzie wniosku na podstawie części III tytuł III rozdział IV sekcje 2 lub 3 Konstytucji, wniosku lub inicjatywy w zastosowaniu artykułu III-263 lub artykułu III-275 ustęp 2 lit. a) Konstytucji, swoją wolę uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu zaproponowanego środka, na podstawie czego Państwo to uzyskuje do tego uprawnienie. Do aktów Rady, w odniesieniu do których wymagana jest jednomyślność, konieczna jest zgoda wszystkich członków Rady, z wyjątkiem członka, który nie dokonał takiej notyfikacji. Środek przyjęty na mocy niniejszego ustępu wiąże wszystkie Państwa Członkowskie, które uczestniczyły w jego przyjęciu. Rozporządzenia europejskie lub decyzje europejskie przyjęte w wykonaniu artykułu III-260 Konstytucji określają warunki uczestnictwa Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w ocenie dotyczącej dziedzin uregulowanych przez część III tytuł III rozdział IV sekcje 2 lub 3 Konstytucji.

Do celów niniejszego artykułu, większość kwalifikowaną stanowi co najmniej 55% członków Rady reprezentujących uczestniczące Państwa Członkowskie, obejmujące co najmniej 65% ludności tych Państw.

Mniejszość blokująca musi obejmować co najmniej minimalną liczbę członków Rady reprezentujących więcej niż 35% ludności uczestniczących Państw Członkowskich, plus jeden członek, w przeciwnym razie uznaje się, że większość kwalifikowana została osiągnięta.

Na zasadzie odstępstwa od akapitów drugiego i trzeciego, gdy Rada nie stanowi na wniosek Komisji lub ministra spraw zagranicznych Unii, wymagana większość kwalifikowaną stanowi co najmniej 72% członków Rady reprezentujących uczestniczące Państwa Członkowskie, obejmujące co najmniej 65% ludności tych Państw.

2. Jeżeli po upływie rozsądnego terminu środek, o którym mowa w ustępie 1, nie może być przyjęty z udziałem Zjednoczonego Królestwa lub Irlandii, Rada może przyjąć ten środek zgodnie z artykułem 1, bez udziału Zjednoczonego Królestwa lub Irlandii. W takim przypadku stosuje się artykuł 2.

ARTYKUŁ 4

Zjednoczone Królestwo lub Irlandia może, w każdym czasie po przyjęciu środka na podstawie części III tytuł III rozdziału IV sekcje 2 lub 3 Konstytucji, artykułu III-263 lub jej artykułu III-275 ustęp 2 lit. a), notyfikować Radzie i Komisji swój zamiar przyjęcia tego środka. W tym przypadku procedura przewidziana w artykule III-420 ustęp 1 Konstytucji stosuje się *mutatis mutandis*.

ARTYKUŁ 5

Państwa Członkowskiego, które nie jest związane środkiem przyjętym na podstawie części III tytuł III rozdział IV sekcje 2 lub 3 Konstytucji, artykułu III-263 lub artykułu III-275 ustęp 2 lit. a) Konstytucji, nie obciążają skutki finansowe tego środka, inne niż koszty administracyjne instytucji, chyba że Rada, stanowiąc jednomyślnie w obecności wszystkich członków, po konsultacji z Parlamentem Europejskim zdecyduje inaczej.

ARTYKUŁ 6

Jeżeli w przypadkach określonych w niniejszym Protokole, Zjednoczone Królestwo lub Irlandia są związane środkiem przyjętym na podstawie części III tytuł III rozdział IV sekcje 2 lub 3 Konstytucji, jej artykułu III-260, w zakresie, w jakim ten artykuł dotyczy dziedzin uregulowanych przez te sekcje, artykułu III-263 lub artykułu III-275 ustęp 2 lit. a) Konstytucji, odpowiednie postanowienia Konstytucji stosują się do tego Państwa w związku z tym środkiem.

ARTYKUŁ 7

Artykuły 3 i 4 nie naruszają Protokołu w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej.

ARTYKUŁ 8

Irlandia może na piśmie notyfikować Radzie swoją wolę niepodlegania dłużej postanowieniom niniejszego Protokołu. W tym przypadku wymienione postanowienia nie stosują się już do Irlandii.

20. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE STANOWISKA DANII

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYWOŁUJĄC decyzję szefów państw lub rządów, zebranych w ramach Rady Europejskiej w Edynburgu 12 grudnia 1992 roku, dotyczącą niektórych problemów poruszonych przez Danię w kwestii Traktatu o Unii Europejskiej;

PRZYJĄWSZY DO WIADOMOŚCI stanowisko Danii w sprawie obywatelstwa, Unii Gospodarczej i Walutowej, polityki obrony oraz sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, ustalone w decyzji z Edynburga;

ŚWIADOME faktu, że utrzymanie w ramach Konstytucji porządku prawnego pochodzącego z decyzji z Edynburga znacznie zmniejszy udział Danii w ważnych dziedzinach współpracy Unii oraz że w interesie Unii byłoby zapewnienie integralności dorobku dotyczącego przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości;

PRAGNĄC zatem ustanowić ramy prawne, które będą przewidywać możliwość udziału Danii w przyjmowaniu środków zaproponowanych na podstawie części III tytuł III rozdział IV Konstytucji i z radością przyjmując zamiar Danii skorzystania z tej możliwości, kiedy będzie to możliwe zgodnie z jej wymogami konstytucyjnymi;

UZNAJĄC, że Dania nie będzie sprzeciwiać się dalszemu rozwojowi współpracy Państw Członkowskich, która dotyczy środków, które Danii nie wiążą;

BIORĄC POD UWAGĘ Protokół w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Konstytucji:

CZEŚĆ I

ARTYKUŁ 1

Dania nie uczestniczy w przyjęciu przez Radę środków zaproponowanych w zastosowaniu części III tytuł III rozdział IV Konstytucji. Do aktów przyjmowanych przez Radę, w odniesieniu do których wymagana jest jednomyślność, konieczna jest zgoda wszystkich członków Rady, z wyjątkiem przedstawiciela rządu Danii.

Do celów niniejszego artykułu, większość kwalifikowaną stanowi co najmniej 55% członków Rady reprezentujących uczestniczące Państwa Członkowskie, obejmujące co najmniej 65% ludności tych Państw.

Mniejszość blokująca musi obejmować co najmniej minimalną liczbę członków Rady reprezentujących więcej niż 35% ludności uczestniczących Państw Członkowskich, plus jeden członek, w przeciwnym razie uznaje się, że większość kwalifikowana została osiągnięta.

Na zasadzie odstępstwa od akapitów drugiego i trzeciego, gdy Rada nie stanowi na wniosek Komisji lub ministra spraw zagranicznych Unii, wymagana większość kwalifikowaną stanowi co najmniej 72% członków Rady reprezentujących uczestniczące Państwa Członkowskie, obejmujące co najmniej 65% ludności tych Państw.

ARTYKUŁ 2

Danii nie wiążą ani nie mają do niej zastosowania inne postanowienia części III tytuł III rozdział IV Konstytucji, środki przyjęte na podstawie wymienionego rozdziału, żadne postanowienia umowy międzynarodowej zawartej przez Unię w wykonaniu wymienionego rozdziału, ani żadne orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej interpretujące te postanowienia lub środki. Te postanowienia, środki lub orzeczenia w niczym nie naruszają kompetencji, praw i obowiązków Danii. Te postanowienia, środki lub orzeczenia w niczym nie zmieniają dorobku wspólnotowego ani dorobku Unii i nie stanowią części prawa Unii w zakresie, w jakim stosują się do Danii.

ARTYKUŁ 3

Danii nie obciążają skutki finansowe środków określonych w artykule 1, inne niż koszty administracyjne instytucji.

ARTYKUŁ 4

1. Dania podejmuje decyzję, w terminie sześciu miesięcy po przyjęciu przez Radę środka mającego na celu rozwój dorobku Schengen, na mocy części I, czy dokona transpozycji tej decyzji do swego prawa krajowego. Jeżeli podejmie taką decyzję, środek ten stworzy zobowiązanie prawa międzynarodowego między Danią i innymi Państwami Członkowskimi związanymi tym środkiem.

Jeżeli Dania podejmie decyzję o niestosowaniu takiego środka, Państwa Członkowskie nim związane oraz Dania rozważą, jakie właściwe środki należy podjąć.

2. Dania utrzymuje w odniesieniu do dorobku Schengen swoje prawa i obowiązki istniejące przed wejściem w życie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy

CZĘŚĆ II

ARTYKUŁ 5

W odniesieniu do środków przyjętych przez Radę na podstawie artykułu I-41, artykułu III-295 ustęp 1 i artykułów III-309 do III-313 Konstytucji, Dania nie uczestniczy w opracowaniu oraz wprowadzaniu w życie decyzji i działań Unii, które mają wpływ na kwestie obronne. Dania nie uczestniczy zatem w ich przyjęciu. Dania nie będzie sprzeciwiać się rozwojowi ściślejszej współpracy między Państwami Członkowskimi w tej dziedzinie. Dania nie jest zobowiązana do współfinansowania wydatków operacyjnych wynikających z tych środków ani do tworzenia potencjału wojskowego dostępnego dla Unii.

Do aktów przyjmowanych przez Radę, w odniesieniu do których wymagana jest jednomyślność, konieczna jest zgoda wszystkich członków Rady, z wyjątkiem przedstawiciela rządu Danii.

Do celów niniejszego artykułu, większość kwalifikowaną stanowi co najmniej 55% członków Rady reprezentujących uczestniczące Państwa Członkowskie, obejmujące co najmniej 65% ludności tych Państw.

Mniejszość blokująca musi obejmować co najmniej minimalną liczbę członków Rady reprezentujących więcej niż 35% ludności uczestniczących Państw Członkowskich, plus jeden członek, w przeciwnym razie uznaje się, że większość kwalifikowana została osiągnięta.

Na zasadzie odstępstwa od akapitów drugiego i trzeciego, gdy Rada nie stanowi na wniosek Komisji lub ministra spraw zagranicznych Unii, wymaganą większość stanowi co najmniej 72% członków Rady reprezentujących uczestniczące Państwa Członkowskie obejmującą co najmniej 65% ludności tych Państw.

CZĘŚĆ III

ARTYKUŁ 6

Niniejszy Protokół stosuje się również do środków pozostających w mocy w zastosowaniu artykułu IV-438 Konstytucji, które zostały objęte Protokołem w sprawie stanowiska Danii załączonym do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską przed wejściem w życie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy.

ARTYKUŁ 7

Artykułów 1, 2 i 3 nie stosuje się do środków określających państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych Państw Członkowskich ani do środków odnoszących się do ustanowienia jednolitego formularza wizowego.

CZEŚĆ IV

ARTYKUŁ 8

Dania może w każdej chwili, zgodnie ze swymi odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi powiadomić pozostałe Państwa Członkowskie, że nie zamierza już korzystać ze wszystkich lub niektórych postanowień niniejszego Protokołu. W tym przypadku Dania będzie w pełni stosować wszystkie obowiązujące w tym momencie właściwe środki podjęte w ramach Unii Europejskiej.

ARTYKUŁ 9

1. Dania może w każdej chwili i bez uszczerbku dla artykułu 8, zgodnie ze swymi odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi notyfikować pozostałym Państwom Członkowskim, że ze skutkiem od pierwszego dnia miesiąca następującego po notyfikacji, część I składa się z postanowień zawartych w Załączniku. W tym przypadku numery artykułów 5 - 9 zostają odpowiednio zmienione.

2. Sześć miesięcy od daty, w której notyfikacja, o której mowa w ustępie 1, staje się skuteczna, cały dorobek Schengen oraz środki przyjęte dla jego rozwoju, które do tej pory wiązały Danię z tytułu zobowiązań prawa międzynarodowego, wiążą Danię z tytułu prawa Unii.

ZAŁĄCZNIK

ARTYKUŁ 1

Z zastrzeżeniem artykułu 3, Dania nie uczestniczy w przyjmowaniu przez Radę środków w zastosowaniu części III tytuł III rozdział IV Konstytucji. Do aktów przyjmowanych przez Radę, w odniesieniu do których wymagana jest jednomyślność, konieczna jest zgoda wszystkich członków Rady, z wyjątkiem przedstawiciela rządu Danii.

Do celów niniejszego artykułu, większość kwalifikowaną stanowi co najmniej 55% członków Rady reprezentujących uczestniczące Państwa Członkowskie, obejmujące co najmniej 65% ludności tych Państw.

Mniejszość blokująca musi obejmować co najmniej minimalną liczbę członków Rady reprezentujących więcej niż 35% ludności uczestniczących Państw Członkowskich, plus jeden członek, w przeciwnym razie uznaje się, że większość kwalifikowana została osiągnięta.

Na zasadzie odstępstwa od akapitów drugiego i trzeciego, gdy Rada nie stanowi na wniosek Komisji lub ministra spraw zagranicznych Unii, wymaganą większość kwalifikowaną stanowi co najmniej 72% członków Rady reprezentujących uczestniczące Państwa Członkowskie, obejmujące co najmniej 65% ludności tych Państw.

ARTYKUŁ 2

Na mocy artykułu 1 i z zastrzeżeniem artykułów 3, 4 i 6, Danii nie wiążą ani nie mają do niej zastosowania postanowienia części III tytuł III rozdział IV Konstytucji, żadne środki przyjęte na podstawie tego rozdziału, żadne postanowienia umowy międzynarodowej zawartej przez Unię w wykonaniu tego rozdziału, ani żadne orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej interpretujące te postanowienia lub środki. Te postanowienia, środki lub orzeczenia w niczym nie naruszają kompetencji, praw i obowiązków Danii. Te postanowienia, środki lub orzeczenia w niczym nie zmieniają dorobku wspólnotowego ani dorobku Unii i nie stanowią części prawa Unii w zakresie, w jakim stosują się do Danii.

ARTYKUŁ 3

1. Dania może pisemnie notyfikować przewodniczącemu Rady, w terminie trzech miesięcy od przedstawienia Radzie propozycji lub inicjatywy w zastosowaniu części III tytuł III rozdział IV Konstytucji, swoje życzenie uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu zaproponowanego środka, na podstawie czego Dania uzyskuje do tego uprawnienie.
2. Jeżeli po upływie rozsądnego terminu środek określony w ustępie 1 nie może zostać przyjęty z udziałem Danii, Rada może przyjąć środek, o którym mowa w ustępie 1, zgodnie z artykułem 1, bez udziału Danii. W takim przypadku stosuje się artykuł 2.

ARTYKUŁ 4

Dania może, w każdej chwili po przyjęciu środka, w zastosowaniu części III tytuł III rozdział IV Konstytucji, notyfikować Radzie i Komisji swój zamiar uznania tego środka. W tym przypadku procedura przewidziana w artykule III-420 ustęp 1 Konstytucji stosuje się *mutatis mutandis*.

ARTYKUŁ 5

1. Notyfikacja przewidziana w artykule 4 jest przedkładana nie później niż sześć miesięcy po ostatecznym przyjęciu środka mającego na celu rozwój dorobku Schengen.

W przypadku gdy Dania nie przedłoży notyfikacji zgodnie z artykułem 3 lub 4 dotyczącymi środka mającego na celu rozwój dorobku Schengen Państwa Członkowskie związane tym środkiem oraz Dania rozważą, jakie właściwe kroki należy podjąć.

2. Notyfikacja dokonana na mocy artykułu 3 w stosunku do środków mających na celu rozwój dorobku Schengen jest nieodwołalnie uważana za notyfikację dokonaną zgodnie z artykułem 3 w odniesieniu do wszelkich innych wniosków lub inicjatyw mających na celu rozwój tego środka w takim zakresie, w jakim ten wniosek lub inicjatywa rozwija dorobek Schengen.

ARTYKUŁ 6

Jeżeli, w przypadkach określonych w niniejszej części, Dania jest związana środkiem przyjętym przez Radę stosownie do części III tytuł III rozdział IV Konstytucji, odpowiednie postanowienia Konstytucji stosują się do Danii w związku z tym środkiem.

ARTYKUŁ 7

Jeżeli Dania nie jest związana środkiem przyjętym stosownie do części III tytuł III rozdział IV Konstytucji, nie obciążają jej skutki finansowe tego środka, inne niż koszty administracyjne instytucji, chyba że Rada stanowiąc jednogłośnie, po konsultacji z Parlamentem Europejskim postanowi inaczej.

21. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE STOSUNKÓW ZEWNĘTRZNYCH
PAŃSTW CZŁONKOWSKICH
DOTYCZĄCY PRZEKRACZANIA
GRANIC ZEWNĘTRZNYCH

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

UWZGLĘDNIAJĄC potrzebę Państw Członkowskich dotyczącą zapewnienia skutecznych kontroli ich granic zewnętrznych, w odpowiednim przypadku we współpracy z państwami trzecimi;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ

Postanowienia w sprawie środków dotyczących przekraczania granic zewnętrznych zawarte w artykule III-265 ustęp 2 lit. b) Konstytucji nie naruszają kompetencji Państw Członkowskich do negocjowania lub zawierania umów z państwami trzecimi, o ile są one zgodne z prawem Unii i innymi stosownymi umowami międzynarodowymi.

22. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE PRAWA AZYLU
DLA OBYWATELI PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

UZNAJĄC, że zgodnie z artykułem I-9 ustęp 1 Konstytucji, Unia uznaje prawa, wolności i zasady określone w Karcie Praw Podstawowych;

UZNAJĄC, że zgodnie z artykułem I-9 ustęp 3 Konstytucji, prawa podstawowe, zagwarantowane w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, stanowią część zasad ogólnych prawa Unii;

UZNAJĄC, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest właściwy do zapewnienia, by w ramach Unii prawo było przestrzegane w wykładni i stosowaniu artykułu I-9 ustępy 1 i 3 Konstytucji;

UZNAJĄC, że zgodnie z artykułem I-58 Konstytucji każde państwo europejskie składając wniosek o przyjęcie do Unii, musi przestrzegać wartości określonych w artykule I-2 Konstytucji;

MAJĄC NA UWADZE, że artykuł I-59 Konstytucji ustanawia mechanizm umożliwiający zawieszenie niektórych praw w razie poważnego i trwałego naruszenia tych wartości przez jedno z Państw Członkowskich;

PRZYPOMINAJĄC, że każdemu obywatelowi Państwa Członkowskiego, jako obywatelowi Unii, przysługuje szczególny status i ochrona, którą zapewniają Państwa Członkowskie, zgodnie z postanowieniami części I tytuł II i części III tytuł II Konstytucji;

MAJĄC NA UWADZE, że Konstytucja ustanawia obszar bez granic wewnętrznych oraz przyznaje każdemu obywatelowi Unii prawo do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium Państw Członkowskich;

PRAGNĄC zapobiec wykorzystywaniu instytucji azylu do innych celów niż zamierzone;

UZNAJĄC, że niniejszy Protokół szanuje cele i zadania Konwencji genewskiej z 28 lipca 1951 roku dotyczącej statusu uchodźców;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ

Z uwagi na poziom ochrony podstawowych praw i wolności w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej, Państwa Członkowskie należy uważać za bezpieczne państwa pochodzenia w ich wzajemnych stosunkach we wszystkich aspektach prawnych i praktycznych związanych z kwestiami azylu. W związku z tym, wszelkie wnioski o przyznanie azylu składane przez obywateli Państw Członkowskich mogą być rozpatrywane lub uznane jako możliwe do rozpatrzenia przez inne Państwo Członkowskie jedynie w następujących przypadkach:

- a) jeżeli Państwo Członkowskie, którego obywatelem jest wnioskodawca, powołując się na postanowienia artykułu 15 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podejmuje środki odstępujące na jego terytorium od zobowiązań tego państwa wynikających z tej konwencji,

- b) jeżeli procedura przewidziana w artykule I-59 ustęp 1 lub 2 Konstytucji została wszczęta oraz do momentu przyjęcia przez Radę lub, w stosownych przypadkach, przez Radę Europejską, decyzji europejskiej w tej sprawie w odniesieniu do Państwa Członkowskiego, którego obywatelem jest wnioskodawca,
- c) jeżeli Rada przyjęła decyzję europejską zgodnie z artykułem I-59 ustęp 1 Konstytucji w odniesieniu do Państwa Członkowskiego, którego obywatelem jest wnioskodawca lub jeżeli Rada Europejska przyjęła decyzję europejską zgodnie z artykułem I-59 ustęp 2 Konstytucji w odniesieniu do Państwa Członkowskiego, którego obywatelem jest wnioskodawca,
- d) jeżeli Państwo Członkowskie jednostronnie podejmuje taką decyzję w odniesieniu do wniosku obywatela innego Państwa Członkowskiego; w takim przypadku należy bezzwłocznie powiadomić o tym Radę; wniosek taki należy rozpatrywać w oparciu o domniemanie, że jest on całkowicie nieuzasadniony, nie naruszając tym samym w żaden sposób kompetencji decyzyjnych tego Państwa Członkowskiego.

23. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE STAŁEJ WSPÓŁPRACY STRUKTURALNEJ
USTANOWIONEJ NA MOCY ARTYKUŁU I-41 USTĘP 6 I ARTYKUŁU III-312
KONSTYTUCJI

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

uwzględniając artykuł I-41 ustęp 6 i artykuł III-312 Konstytucji;

PRZYPOMINAJĄC, że Unia prowadzi wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa, której podstawę stanowi osiągnięcie coraz większego stopnia zbieżności działań Państw Członkowskich;

PRZYPOMINAJĄC, że wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony stanowi integralną część wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; że zapewnia Unii zdolność operacyjną, opartą na środkach cywilnych i wojskowych; że Unia może korzystać z tych środków w misjach określonych w artykule III-309, przeprowadzanych poza Unią, które mają na celu utrzymanie pokoju, zapobieganie konfliktom i wzmacnianie międzynarodowego bezpieczeństwa, zgodnie z zasadami Karty Narodów Zjednoczonych; że zadania te powinny być wykonywane z wykorzystaniem potencjału wojskowego zapewnianego przez Państwa Członkowskie zgodnie z zasadą „jednolitych sił”;

PRZYPOMINAJĄC, że wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony Unii nie wpływa na specyficzny charakter polityki bezpieczeństwa i obrony niektórych Państw Członkowskich;

PRZYPOMINAJĄC, że wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony Unii szanuje wynikające z Traktatu Północnoatlantyckiego zobowiązania tych Państw Członkowskich, które uważają, że ich wspólna obrona jest wykonywana w ramach Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, która nadal stanowi podstawę zbiorowej obrony jej członków oraz jest zgodna ze wspólną polityką bezpieczeństwa i obrony przyjętą w ramach tej organizacji;

PRZEKONANE, że bardziej zdecydowana rola Unii w kwestiach bezpieczeństwa i obrony przyczyni się do ożywienia odnowionego Sojuszu Atlantyckiego, zgodnie z uzgodnieniami „Berlin Plus”;

ZDECYDOWANE zapewnić Unii zdolność wypełniania w pełni jej obowiązków w ramach wspólnoty międzynarodowej;

UZNAJĄC, że Organizacja Narodów Zjednoczonych może zażądać pomocy Unii przy wykonywaniu misji podejmowanych w przypadkach nadzwyczajnych na mocy rozdziałów VI i VII Karty Narodów Zjednoczonych;

UZNAJĄC, że wzmocnienie polityki bezpieczeństwa i obrony będzie wymagało wysiłków w zakresie potencjału ze strony Państw Członkowskich;

ŚWIADOME, że rozpoczęcie nowego etapu w rozwoju europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony pociąga za sobą zdecydowane zaangażowanie danych Państw Członkowskich;

PRZYPOMINAJĄC znaczenie pełnego zaangażowania ministra spraw zagranicznych w prace związane ze stałą współpracą strukturalną;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ 1

Stać współpracę strukturalną określona w artykule I-41 ustęp 6 Konstytucji jest dostępna dla każdego Państwa Członkowskiego, które, z dniem wejścia w życie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy, zobowiązuje się:

- a) działać bardziej intensywnie w celu zwiększenia swoich zdolności obronnych, poprzez rozwój swoich krajowych wkładów i udziału, w stosownych przypadkach, w siłach wielonarodowych, w ramach głównych europejskich programów wyposażenia wojskowego, oraz w działalności Agencji ds. Rozwoju Zdolności Obronnych, Badań, Zakupów i Uzbrojenia (dalej zwaną „Europejską Agencją Obrony”), oraz
- b) mieć możliwość zapewnienia, najpóźniej do 2007 roku, albo na poziomie krajowym albo jako część wielonarodowych sił zbrojnych, wyspecjalizowanych jednostek zbrojnych przeznaczonych do udziału w planowanych misjach, których strukturę określono na poziomie planu taktycznego jako zgrupowanie taktyczne wraz z elementami wsparcia, włącznie z transportem i logistyką, które są zdolne do podjęcia misji, o których mowa w artykule III-309, w terminie od 5 do 30 dni, w szczególności w odpowiedzi na wniosek Organizacji Narodów Zjednoczonych i które mogą prowadzić operacje w początkowym okresie przez 30 dni, z możliwością przedłużenia tego okresu do co najmniej 120 dni.

ARTYKUŁ 2

Aby osiągnąć cele o których mowa w artykule 1, Państwa Członkowskie uczestniczące w stałej współpracy strukturalnej zobowiązują się:

- a) współpracować, od wejścia w życie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy, aby osiągnąć uzgodnione cele dotyczące poziomu wydatków inwestycyjnych w zakresie wyposażenia obronnego oraz regularnie poddawać przeglądowi te cele w świetle uwarunkowań związanych z bezpieczeństwem i z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii,

- b) zbliżyć, w miarę możliwości swoje systemy obronne, zwłaszcza poprzez zharmonizowanie identyfikacji potrzeb wojskowych, poprzez łączenie i, w stosownym przypadku, poprzez specjalizację ich środków i potencjału obronnego, jak również poprzez zachęcanie do współpracy w dziedzinie szkolenia i logistyki,
- c) podjąć konkretne środki w celu zwiększenia dyspozycyjności, interoperacyjności, elastyczności oraz zdolności do rozmieszczania sił, zwłaszcza poprzez określenie wspólnych celów w zakresie użycia sił, uwzględniając możliwość ponownego rozpatrzenia krajowych procedur decyzyjnych,
- d) współpracować w celu podjęcia niezbędnych środków, aby uzupełnić, przy uwzględnieniu podejścia wielonarodowego i bez uszczerbku dla zobowiązań Państw Członkowskich w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, braki stwierdzone w ramach „Mechanizmu Rozwoju Potencjału Wojskowego”,
- e) uczestniczyć, w stosownym przypadku, w rozwoju głównych wspólnych lub europejskich programów wyposażenia w ramach Europejskiej Agencji Obrony.

ARTYKUŁ 3

Europejska Agencja Obrony przyczynia się do regularnej oceny wkładu uczestniczących Państw Członkowskich w zakresie potencjału, w szczególności wkładu dokonanego zgodnie z kryteriami ustanowionymi między innymi na podstawie artykułu 2 oraz składa sprawozdanie w tym zakresie co najmniej raz do roku. Ocena może służyć za podstawę zaleceń oraz decyzji europejskich Rady przyjmowanych zgodnie z artykułem III-312 Konstytucji.

24. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE ARTYKUŁU I-41 USTĘP 2 KONSTYTUCJI

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

MAJĄC NA UWADZE konieczność pełnego stosowania postanowień artykułu I-41 ustęp 2 Konstytucji;

MAJĄC NA UWADZE, że polityka Unii w znaczeniu nadanym artykułem I-41 ustęp 2 nie powinna uchybiać specyficznemu charakterowi polityki bezpieczeństwa i obrony niektórych Państw Członkowskich, powinna szanować zobowiązania wynikające z Traktatu Północnoatlantyckiego w stosunku do niektórych Państw Członkowskich, które uważają, że ich wspólna polityka obrony jest wykonywana w ramach Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego i powinna być zgodna ze wspólną polityką bezpieczeństwa i obrony przyjętą w tych ramach;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ

Unia, we współpracy z Unią Zachodnioeuropejską, opracowuje uzgodnienia mające na celu pogłębienie współpracy między nimi.

25. PROTOKÓŁ
DOTYCZĄCY PRZYWOZU DO UNII EUROPEJSKIEJ PRODUKTÓW NAFTOWYCH
RAFINOWANYCH W ANTYLACH NIDERLANDZKICH

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC dokładniej określić system dotyczący handlu stosujący się do przywozu do Unii produktów naftowych rafinowanych w Antylach Niderlandzkich;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ 1

Niniejszy protokół stosuje się do produktów naftowych wyszczególnionych w Nomenklaturze Scalonej pod pozycjami 27.10, 27.11, 27.12 (parafina i woski naftowe), ex 27.13 (pozostałości parafinowe) i 27.14 (łupki) przywożonych w celu konsumpcyjnym do Państw Członkowskich.

ARTYKUŁ 2

Państwa Członkowskie zgadzają się przyznać produktom naftowym rafinowanym w Antylach Niderlandzkich ulgi taryfowe wynikające z ich stowarzyszenia z Unią, na warunkach określonych w niniejszym Protokole. Postanowienia te są ważne niezależnie od reguł pochodzenia stosowanych przez Państwa Członkowskie.

ARTYKUŁ 3

1. Jeżeli Komisja, na wniosek Państwa Członkowskiego lub z własnej inicjatywy, stwierdzi, że przywóz produktów rafinowanych w Antylach Niderlandzkich do Unii na zasadach przewidzianych w artykule 2 jest przyczyną rzeczywistych trudności na rynku jednego lub większej liczby Państw Członkowskich, przyjmuje decyzję europejską ustanawiającą wprowadzenie, zwiększenie lub przywrócenie przez zainteresowane Państwa Członkowskie opłat celnych stosujących się do tych przywozów, w takim stopniu i na okres, który okaże się niezbędny do sprostania zaistniałej sytuacji. Wprowadzone, zwiększone lub przywrócone w ten sposób opłaty celne nie mogą przewyższać opłat celnych stosujących się do państw trzecich odnośnie do tych samych produktów.
2. Postanowienia przewidziane w ustępie 1 mogą być stosowane, gdy przywóz do Unii produktów rafinowanych w Antylach Niderlandzkich osiąga dwa miliony ton rocznie.
3. Decyzje europejskie przyjęte przez Komisję na mocy ustępów 1 i 2, łącznie z odrzuceniem wniosku Państwa Członkowskiego, są przekazywane Radzie do wiadomości. Rada, na wniosek Państwa Członkowskiego, przejmuje odpowiedzialność w tej sprawie i w każdej chwili może przyjąć decyzję europejską zmieniającą lub uchylającą te decyzje.

ARTYKUŁ 4

1. Jeżeli Państwo Członkowskie jest zdania, że przywóz produktów naftowych rafinowanych w Antylach Niderlandzkich, który odbywa się bezpośrednio lub za pośrednictwem innego Państwa Członkowskiego na zasadach określonych w artykule 2, jest przyczyną rzeczywistych trudności oraz że należy podjąć natychmiastowe działania zaradcze, może z własnej inicjatywy zdecydować o nałożeniu na ten przywóz opłat celnych, których wysokość nie może jednak przekroczyć opłat celnych stosujących się do państw trzecich odnośnie do tych samych produktów. Powiadamia ono Komisję o swojej decyzji, która w terminie jednego miesiąca przyjmuje decyzje europejską stanowiącą czy środki podjęte przez to Państwo mogą zostać utrzymane, czy należy je zmienić lub znieść. Postanowienia artykułu 3 ustęp 3 stosują się do tej decyzji Komisji.

2. Jeżeli przywóz produktów naftowych rafinowanych w Antylach Niderlandzkich, który odbywa się bezpośrednio lub za pośrednictwem innego Państwa Członkowskiego na zasadach określonych w artykule 2 do jednego lub większej liczby Państw Członkowskich przekracza w jednym roku kalendarzowym objętości wskazane w Załączniku do niniejszego protokołu, środki ewentualnie podjęte na mocy ustępu 1 przez to lub inne Państwa Członkowskie, dotyczące bieżącego roku, uznaje się za zgodne z prawem. Po upewnieniu się, że osiągnięto już ustalone limity objętości, Komisja formalnie przyjmuje do wiadomości podjęte środki. W takim przypadku pozostałe Państwa Członkowskie nie będą odwoływały się do Rady.

ARTYKUŁ 5

Jeżeli Unia postanowi o zastosowaniu ograniczeń ilościowych w przywozie produktów naftowych wszelkiego pochodzenia, mogą one także być stosowane względem przywozu tych produktów z Antyli Niderlandzkich. W takim przypadku, Antyle Niderlandzkie będą przedmiotem preferencyjnego traktowania w stosunku do państw trzecich.

ARTYKUŁ 6

1. Artykuły 2-5 mogą być poddane przeglądowi przez Radę, stanowiącą jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Komisją, przy przyjmowaniu wspólnej definicji o pochodzeniu mającej zastosowanie do produktów naftowych pochodzących z państw trzecich i państw stowarzyszonych lub przy podejmowaniu decyzji w ramach wspólnej polityki handlowej dotyczącej danych produktów lub przy ustanawianiu wspólnej polityki energetycznej.
2. Jednakże, podczas takiego przeglądu zachowane zostają przywileje o równoważnym zakresie stosujące się do Antyli Niderlandzkich w odpowiedniej formie i dotyczące co najmniej dwóch i pół miliona ton produktów naftowych.
3. Zobowiązania Unii mające zastosowanie do przywilejów o równoważnym zakresie, o których mowa w ustępie 2, można w razie potrzeby rozdzielić między poszczególne państwa, uwzględniając objętość wskazaną w Załączniku do niniejszego Protokołu.

ARTYKUŁ 7

W celu wykonania niniejszego protokołu, Komisja jest zobowiązana śledzić rozwój przywozów w Państwach Członkowskich produktów naftowych rafinowanych w Antylach Niderlandzkich. Państwa Członkowskie przekazują Komisji, która zapewnia ich rozpowszechnianie, wszelkie użyteczne w tym celu informacje zgodnie ze wskazanymi przez nią przepisami administracyjnymi.

ZAŁĄCZNIK

W celu wykonania artykułu 4 ustęp 2 Wysokie Umawiające się Strony przyjęły następujący podział objętości dwóch milionów ton produktów naftowych z Antyli pomiędzy Państwa Członkowskie:

Niemcy.....	625 000 ton
Unia Gospodarcza belgijsko-luksemburska.....	200 000 ton
Francja	75 000 ton
Włochy.....	100 000 ton
Niderlandy	1 000 000 ton

26. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE NABYWANIA NIERUCHOMOŚCI W DANII

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRAGNĄC uregulować pewne szczególne problemy dotyczące Danii;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ

Nie naruszając postanowień Konstytucji, Dania może zachować swoje obecne prawodawstwo dotyczące nabywania drugich domów.

27. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE SYSTEMU PUBLICZNEGO NADAWANIA
W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

UWAŻAJĄC, że system publicznego nadawania w Państwach Członkowskich jest bezpośrednio związany z potrzebami demokratycznymi, społecznymi i kulturowymi każdego społeczeństwa oraz z koniecznością zachowania pluralizmu w mediach;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ

Postanowienia Konstytucji nie naruszają kompetencji Państw Członkowskich w do zapewnienia finansowania publicznego nadawania w zakresie, w jakim takie finansowanie przyznaje się organizacjom nadawczym do celów wypełnienia misji służby publicznej, która została powierzona, określona i zorganizowana przez każde Państwo Członkowskie, oraz w zakresie, w jakim takie finansowanie nie wpływa na warunki handlowe i konkurencję w Unii w sposób, który byłby sprzeczny ze wspólnym interesem, przy uwzględnieniu konieczności realizacji mandatu tej służby publicznej.

28. PROTOKÓŁ
DOTYCZĄCY ARTYKUŁU III-214 KONSTYTUCJI

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ

Do celów zastosowania artykułu III-214 Konstytucji, świadczenia z tytułu systemu zabezpieczenia społecznego pracowników nie będą uznawane za wynagrodzenie, jeżeli, i w zakresie, w jakim mogą one być przypisane do okresów zatrudnienia przed 17 maja 1990 roku, z wyjątkiem przypadków pracowników lub innych osób, które wstąpiły w ich prawa, którzy przed tą datą wnieśli skargę do sądu lub wystąpili z równoważnym roszczeniem zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym.

29. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE SPÓJNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYPOMINAJĄC, że artykuł I-3 Konstytucji jako jeden z celów wskazuje cel wspierania spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz solidarności między Państwami Członkowskimi, a także, że spójność ta jest jedną z dziedzin kompetencji dzielonej Unii wymienionych w artykule I-14 ustęp 2 lit. c) Konstytucji;

PRZYPOMINAJĄC, że postanowienia części III tytuł III rozdział III sekcja 3 Konstytucji w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej jako całości stanowią podstawę prawną do konsolidacji i dalszego rozwoju działań Unii w tej dziedzinie, wraz ze stworzeniem funduszu;

PRZYPOMINAJĄC, że artykuł III-223 Konstytucji przewiduje utworzenie Funduszu Spójności;

PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI, że Europejski Bank Inwestycyjny udziela kredytów na znaczne kwoty na rzecz biedniejszych regionów;

PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI pragnienie większej elastyczności w warunkach przyznawania kwot pochodzących z funduszy o przeznaczeniu strukturalnym;

PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI pragnienie zróżnicowania poziomów udziału Unii w programach i projektach w niektórych państwach;

PRZYJMUJĄC DO WIADOMOŚCI propozycję uwzględnienia w większym stopniu relatywnie wysokiego poziomu rozwoju Państw Członkowskich w systemie zasobów własnych;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ

1. Państwa Członkowskie potwierdzają, że wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej jest istotne dla pełnego rozwoju i trwałego powodzenia Unii.
2. Potwierdzają swoje przekonanie, że fundusze o przeznaczeniu strukturalnym powinny nadal pełnić istotną rolę w osiągnięciu celów Unii w zakresie spójności.
3. Potwierdzają swoje przekonanie, że Europejski Bank Inwestycyjny powinien nadal przeznaczać większość swoich środków na wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz deklarują wolę ponownego rozpatrzenia potrzeb kapitałowych Europejskiego Banku Inwestycyjnego tak szybko, jak będzie to konieczne do powyższego celu.
4. Postanawiają, że Fundusz Spójności zapewni wkłady finansowe Unii do projektów z zakresu środowiska i sieci transeuropejskich w Państwach Członkowskich, których produkt narodowy brutto na mieszkańca jest niższy niż 90% średniej Unii i które mają program prowadzący do spełnienia warunków konwergencji gospodarczej, o których mowa w artykule III-184 Konstytucji.
5. Deklarują swój zamiar zezwalania na większą elastyczność w przydzielaniu kredytów z funduszy o przeznaczeniu strukturalnym na konkretne potrzeby nie objęte obecnymi przepisami dotyczącymi funduszy o przeznaczeniu strukturalnym.

6. Deklarują swoją wolę dostosowywania zakresów udziału Unii w programach i projektach funduszy o przeznaczeniu strukturalnym w celu uniknięcia nadmiernych wzrostów wydatków budżetowych w mniej zamożnych Państwach Członkowskich.

7. Uznają potrzebę regularnej kontroli postępów w osiąganiu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz zapewniają o swojej woli rozważenia wszelkich koniecznych do tego środków.

8. Potwierdzają swój zamiar uważniejszego brania pod uwagę zdolności udziału poszczególnych Państw Członkowskich w systemie zasobów własnych i zbadania sposobów poprawy, dla mniej zamożnych Państw Członkowskich, elementów regresywnych występujących w istniejącym obecnie systemie zasobów własnych.

30. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE SZCZEGÓLNYCH USTALEŃ DLA GRENLANDII

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ

1. Traktowanie przywożonych do Unii produktów objętych wspólną organizacją rynku produktów rybołówstwa, a pochodzących z Grenlandii, przy zachowaniu zgodności z mechanizmami wspólnej organizacji rynku, zakłada zwolnienie z opłat celnych i opłat o skutku równoważnym oraz brak ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym, jeżeli Unia uzna możliwości dostępu do stref połowowych Grenlandii przyznane Unii na mocy umowy zawartej między Unią a władzami odpowiedzialnymi za Grenlandię za wystarczające.
2. Środki odnoszące się do ustaleń przywozowych dla produktów, o których mowa w ustępie 1, przyjmuje się zgodnie z procedurami przewidzianymi w artykule III-231 Konstytucji.

31. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE ARTYKUŁU 40.3.3 KONSTYTUCJI IRLANDII

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej:

ARTYKUŁ

Postanowienia Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy lub traktatów i aktów zmieniających lub uzupełniających ten Traktat nie mają wpływu na stosowanie w Irlandii artykułu 40.3.3 Konstytucji Irlandii.

32. PROTOKÓŁ
DOTYCZĄCY ARTYKUŁU I-9 USTĘP 2 KONSTYTUCJI
W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA UNII DO EUROPEJSKIEJ KONWENCJI O OCHRONIE
PRAW CZŁOWIEKA I PODSTAWOWYCH WOLNOŚCI

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ 1

Porozumienie dotyczące przystąpienia Unii do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (zwanej dalej „Konwencją europejską”), przewidziane w artykule I-9 ustęp 2 Konstytucji, musi odzwierciedlać konieczność zachowania szczególnej charakterystyki Unii i prawa Unii, zwłaszcza w odniesieniu do:

- a) szczególnych ustaleń dotyczących możliwego udziału Unii w organach kontrolnych europejskiej Konwencji,
- b) mechanizmów niezbędnych do zapewnienia, aby skargi państw spoza Wspólnoty i skargi indywidualne zostały odpowiednio skierowane przeciwko Państwom Członkowskim i/lub Unii, w stosownych przypadkach.

ARTYKUŁ 2

Porozumienie, o którym mowa w ustępie 1, zapewnia, że przystąpienie nie będzie miało wpływu na kompetencje Unii i uprawnienia jej instytucji. Zapewnia ono, że żadne jego postanowienia nie mają wpływu na szczególną sytuację Państw Członkowskich w odniesieniu do europejskiej Konwencji, w szczególności jej protokołów, środków podjętych przez Państwa Członkowskie, w drodze odstępstwa od europejskiej Konwencji zgodnie z jej artykułem 15 i zastrzeżeń do europejskiej Konwencji dokonanych przez Państwa Członkowskie zgodnie z jej artykułem 57.

ARTYKUŁ 3

Postanowienia porozumienia, o którym mowa w ustępie 1, nie mają wpływu na artykuł III-375 ustęp 2 Konstytucji.

33. PROTOKÓŁ
DOTYCZĄCY AKTÓW I TRAKTATÓW UZUPEŁNIAJĄCYCH LUB ZMIENIAJĄCYCH
TRAKTAT USTANAWIAJĄCY WSPÓLNOTĘ EUROPEJSKĄ
I TRAKTAT O UNII EUROPEJSKIEJ

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

UZNAJĄC, że artykuł IV-437 ustęp 1 Konstytucji uchyla Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską i Traktat o Unii Europejskiej, jak również akty i traktaty je uzupełniające lub zmieniające;

UZNAJĄC, że należy sporządzić listę aktów i traktatów określonych w artykule IV- 437 ustęp 1;

UZNAJĄC, że należy zawrzeć treść postanowień artykułu 9 ustęp 7 Traktatu z Amsterdamu;

PRZYPOMINAJĄC, że Akt z dnia 20 września 1976 r. dotyczący wyboru przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich pozostaje w mocy;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej:

ARTYKUŁ 1

1. Niniejszym zostają uchylone następujące akty i traktaty uzupełniające lub zmieniające Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską:

- a) Protokół z dnia 8 kwietnia 1965 r. w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich załączony do Traktatu ustanawiającego Jedną Radę i Jedną Komisję Wspólnot Europejskich, (Dz.U. 152 z 13.7.1967, str. 13),

- b) Traktat z dnia 22 kwietnia 1970 r. zmieniający niektóre postanowienia budżetowe traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie i Traktatu ustanawiającego Jedną Radę i Jedną Komisję Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 2 z 2.1.1971, str. 1),
  - c) Traktat z dnia 22 lipca 1975 r. zmieniający niektóre postanowienia finansowe traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie i Traktatu ustanawiającego Jedną Radę i Jedną Komisję Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 359 z 31.12.1977, str. 4),
  - d) Traktat z dnia 10 lipca 1975 r. zmieniający niektóre postanowienia Protokołu w sprawie Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego (Dz.U. L 91 z 6.4.1978, str. 1),
  - e) Traktat z dnia 13 marca 1984 r. zmieniający Traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie w odniesieniu do Grenlandii (Dz.U. L 29 z 1 .2.1985, str. 1),
  - f) Jednolity Akt Europejski z dnia 17 lutego 1986 r. i 28 lutego 1986 r. (Dz.U. L 169 z 29.6.1987, str. 1),
  - g) Akt z dnia 25 marca 1993 r. zmieniający Protokół w sprawie Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego upoważniający Radę Gubernatorów do utworzenia Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (Dz.U. L 173 z 7.7.1994, str. 14),
  - h) decyzja Rady 2003/223/WE, zebranej w składzie Szefów Państw lub Rządów, z dnia 21 marca 2003 r. w sprawie zmiany art.10.2 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego (Dz.U. L 83 z 1.4. 2003, str. 66)
2. Niniejszym zostaje uchylony Traktat z Amsterdamu z dnia 2 października 1997 r. zmieniający Traktat o Unii Europejskiej, Traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie i niektóre związane z nimi akty (Dz.U. C 340 z 10.11.1997, str.1).

3. Niniejszym zostaje uchylony Traktat z Nicei z dnia 26 lutego 2001 r. zmieniający Traktat o Unii Europejskiej, Traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie i niektóre związane z nimi akty (Dz.U. C 80 z 10.3.2001, str. 1).

ARTYKUŁ 2

1. Bez uszczerbku dla stosowania artykułu III-432 Konstytucji i artykułu 189 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, przedstawiciele rządów Państw Członkowskich przyjmują za wspólnym porozumieniem postanowienia niezbędne do uregulowania szczególnych kwestii dotyczących Wielkiego Księstwa Luksemburga, i które wynikają z utworzenia Jednej Rady i Jednej Komisji Wspólnot Europejskich.

2. Akt dotyczący wyboru przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich, załączony do decyzji Rady 76/787/EWWiS, EWG, EWEA (Dz.U. L 278 z 8.10.1976, str. 1) zostaje utrzymany w mocy w wersji obowiązującej w momencie wejścia w życie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy. Akt ten zostaje dostosowany do Konstytucji w następujący sposób:

- a) W artykule 1 skreśla się ustęp 3,
- b) W artykule 5 ustęp 1 akapit drugi skreśla się wyraz „postanowieniami”,
- c) W artykule 6 ustęp 2 skreśla się wyrazy „z 8 kwietnia 1965 r.”; wyrazy „Wspólnot Europejskich” zastępuje się wyrazami „Unii Europejskiej”,
- d) W artykule 7 ustęp 1 tiret drugie wyrazy „Komisja Wspólnot Europejskich” zastępuje się wyrazami „Komisja Europejska”,

- e) W artykule 7 ustęp 1 tiret trzecie wyrazy „Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich lub Sądu Pierwszej Instancji” zastępuje się wyrazami „Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej”,
- f) W artykule 7 ustęp 1 tiret piąte wyrazy „Trybunału Obrachunkowego Wspólnot Europejskich” zastępuje się wyrazami „Trybunału Obrachunkowego Unii Europejskiej”,
- g) W artykule 7 ustęp 1 tiret szóste wyrazy „Rzecznika Praw Obywatelskich Wspólnot Europejskich” zastępuje się wyrazami „Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich”,
- h) W artykule 7 ustęp 1 tiret siódme wyrazy „Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej” zastępuje się wyrazami „Unii Europejskiej”.
- i) W artykule 7 ustęp 1 tiret dziewiąte wyrazy „na mocy lub przez zastosowanie Traktatów ustanawiających Europejską Wspólnotę Gospodarczą i Europejską Wspólnotę Energii Atomowej” zastępuje się wyrazami „na mocy Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy i Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej”; wyraz „wspólnotowe” zastępuje się wyrazem „Unii”.
- j) W artykule 7 ustęp 1 tiret jedenaste wyrazy „instytucji Wspólnot Europejskich, organów lub jednostek organizacyjnych przy nich ustanowionych lub Europejskiego Banku Centralnego” zastępuje się wyrazami „instytucji, organów, lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej”;
- k) Tiret artykułu 7 ustęp 1 otrzymują odpowiednio oznaczenie lit. a)-k).
- l) W artykule 7 ustęp 2 akapit drugi skreśla się wyraz „postanowieniami”; tiret w drugim ustępie otrzymują odpowiednio oznaczenie lit. a) i b).

- m) W artykule 11 ustęp 2 akapit drugi wyraz „Wspólnota” zastępuje się wyrazem „Unia”; wyraz „wyznacza” zastępuje się wyrazami „przyjmuje decyzję europejską wyznaczającą”; wyrazy „z poprzednim akapitem” zastępuje się wyrazami „pierwszego akapitu”.
- n) W artykule 11 ustęp 3 wyrazy „bez uszczerbku dla postanowień artykułu 139 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską” zastępuje się wyrazami „bez uszczerbku dla artykułu III-336 Konstytucji”.
- o) W artykule 14 wyrazy „na wniosek” zastępuje się wyrazami „z inicjatywy”; wyrazy „podejmuje takie środki” zastępuje się wyrazami „przyjmuje niezbędne rozporządzenia europejskie lub decyzje europejskie”.

34. PROTOKÓŁ
W SPRAWIE POSTANOWIEŃ PRZEJŚCIOWYCH ODNOSZĄCYCH SIĘ
DO INSTYTUCJI I ORGANÓW UNII

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

ZWAŻYWSZY, że w celu zorganizowania przejścia od Unii Europejskiej ustanowionej na mocy Traktatu o Unii Europejskiej i Wspólnoty Europejskiej do Unii Europejskiej ustanowionej na mocy Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy, których jest ona następcą, konieczne jest określenie postanowień przejściowych, mających zastosowanie przed wejściem w życie wszystkich postanowień Konstytucji oraz aktów niezbędnych do ich stosowania;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej:

TYTUŁ I

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

ARTYKUŁ 1

1. Z odpowiednim wyprzedzeniem przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2009 roku, Rada Europejska przyjmuje decyzję europejską ustalającą skład Parlamentu Europejskiego, zgodnie z artykułem I-20 ustęp 2, akapit drugi Konstytucji.

2. W czasie trwania kadencji 2004-2009, skład i liczba przedstawicieli wybranych do Parlamentu Europejskiego w poszczególnych Państwach Członkowskich pozostają takie same jak w dniu wejścia w życie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy, przy czym liczba przedstawicieli jest następująca:

Belgia	24
Republika Czeska	24
Dania	14
Niemcy	99
Estonia	6
Grecja	24
Hiszpania	54
Francja	78
Irlandia	13
Włochy	78
Cypr	6
Łotwa	9
Litwa	13
Luksemburg	6
Węgry	24
Malta	5
Niderlandy	27
Austria	18
Polska	54
Portugalia	24
Słowenia	7
Słowacja	14
Finlandia	14
Szwecja	19
Zjednoczone Królestwo	78

TYTUŁ II

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE RADY EUROPEJSKIEJ
I RADY

ARTYKUŁ 2

1. Postanowienia artykułu I-25 ustępy 1, 2 i 3 Konstytucji dotyczące definicji większości kwalifikowanej w Radzie Europejskiej i w Radzie, wchodzi w życie 1 listopada 2009 roku, po przeprowadzeniu wyborów do Parlamentu Europejskiego, zgodnie z artykułem I-20 ustęp 2.
2. Następujące postanowienia obowiązują do 31 października 2009 roku, bez uszczerbku dla artykułu I-25 ustęp 4 Konstytucji.

Jeżeli przyjęcie uchwały przez Radę Europejską i Radę wymaga większości kwalifikowanej, głosy członków wazone są następująco:

Belgia	12
Republika Czeska	12
Dania	7
Niemcy	29
Estonia	4
Grecja	12
Hiszpania	27
Francja	29
Irlandia	7
Włochy	29
Cypr	4
Łotwa	4
Litwa	7
Luksemburg	4
Węgry	12
Malta	3
Niderlandy	13
Austria	10
Polska	27
Portugalia	12
Słowenia	4
Słowacja	7
Finlandia	7
Szwecja	10
Zjednoczone Królestwo	29

Uchwały wymagają do ich przyjęcia co najmniej 232 głosów „za”, oddanych przez większość członków, jeżeli Konstytucja wymaga, aby były przyjęte na wniosek Komisji. W innych przypadkach uchwały wymagają do ich przyjęcia co najmniej 232 głosów „za”, oddanych przez co najmniej dwie trzecie członków.

Jeżeli akt ma zostać przyjęty przez Radę Europejską lub przez Radę większością kwalifikowaną, członek Rady Europejskiej lub Rady może zażądać sprawdzenia, czy Państwa Członkowskie stanowiące większość kwalifikowaną, reprezentują co najmniej 62% ogółu ludności Unii. Jeżeli okaże się, że warunek ten nie został spełniony, dany akt nie zostanie przyjęty.

3. W chwili każdego kolejnego przystąpienia, próg ustalony w ustępie 2 oblicza się tak, aby próg większości kwalifikowanej wyrażony w liczbie głosów nie przekroczył progu wynikającego z tabeli zamieszczonej w Deklaracji w sprawie rozszerzenia Unii Europejskiej, zawartej w Akcie Końcowym Konferencji, która przyjęła Traktat z Nicei.

4. Następujące postanowienia dotyczące definicji większości kwalifikowanej stają się skuteczne 1 listopada 2009 r.:

- artykuł I-44 ustęp 3 akapity trzeci, czwarty i piąty Konstytucji;
- artykuł I-59 ustęp 5 akapity drugi i trzeci Konstytucji;
- artykuł I-60 ustęp 4 akapit drugi, Konstytucji;
- artykuł III-179 ustęp 4 akapity trzeci i czwarty Konstytucji;
- artykuł III-184 ustęp 6 akapity trzeci i czwarty Konstytucji;

- artykuł III-184 ustęp 7 akapity trzeci i czwarty Konstytucji;
- artykuł III-194 ustęp 2 akapity drugi i trzeci Konstytucji;
- artykuł III-196 ustęp 3 akapity drugi i trzeci Konstytucji;
- artykuł III-197 ustęp 4 akapity drugi i trzeci Konstytucji;
- artykuł III-198 ustęp 2, akapit trzeci Konstytucji;
- artykuł III-312 ustęp 3 akapity trzeci i czwarty Konstytucji;
- artykuł III-312 ustęp 4 akapity trzeci i czwarty Konstytucji;
- artykuł 1 akapity drugi trzeci i czwarty oraz artykuł 3 ustęp 1 akapity drugi, trzeci i czwarty Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii dotyczącego polityki w zakresie kontroli granic zewnętrznych, azylu i imigracji oraz współpracy sądowej w sprawach cywilnych i współpracy policyjnej;
- artykuł 1 akapity drugi, trzeci i czwarty i artykuł 5 akapity trzeci, czwarty, i piąty Protokołu w sprawie stanowiska Danii

Do 31 października 2009 roku, w przypadku gdy nie wszyscy członkowie Rady biorą udział w głosowaniu, czyli w przypadkach określonych w artykułach, o których mowa w pierwszym akapicie, większość kwalifikowana jest określona jako taki sam udział głosów ważonych i taki sam udział liczby danych członków Rady oraz, w stosownym przypadku, taki sam udział procentowy ludności danych Państw Członkowskich, jak zostało to ustalone w ustępie 2.

ARTYKUŁ 3

Do czasu wejścia w życie decyzji, o której mowa w artykule I-24 ustęp 6 Konstytucji, Rada może zbierać się w składzie określonym w artykule I-24 ustęp 2 i 3 oraz w innych składach, których lista została ustanowiona w decyzji Rady do Spraw Ogólnych, stanowiącej zwykłą większością głosów.

TYTUŁ III

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE KOMISJI OBEJMUJĄCE RÓWNIEŻ MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH UNII

ARTYKUŁ 4

Członkowie Komisji pełniący swoje funkcje w dniu wejścia w życie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy nadal pełnią swoje funkcje do końca swojej kadencji. Jednakże w dniu mianowania ministra spraw zagranicznych Unii, kadencja członka będącego tej samej narodowości co minister spraw zagranicznych Unii kończy się.

TYTUŁ IV

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE SEKRETARZA GENERALNEGO RADY, WYSOKIEGO
PRZEDSTAWICIELA DS. WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA
ORAZ ZASTĘPCY SEKRETARZA GENERALNEGO RADY

ARTYKUŁ 5

Kadencja sekretarza generalnego Rady, wysokiego przedstawiciela do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz zastępcy sekretarza generalnego Rady kończy się w dniu wejścia w życie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy. Rada mianuje sekretarza generalnego zgodnie z artykułem III-344 ustęp 2 Konstytucji.

TYTUŁ V

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE ORGANÓW DORADCZYCH

ARTYKUŁ 6

Do czasu wejścia w życie decyzji europejskiej, o której mowa w artykule III-386, przyznanie miejsc członkom Komitetu Regionów odbywa się w następujący sposób:

Belgia	12
Republika Czeska	12
Dania	9
Niemcy	24
Estonia	7
Grecja	12
Hiszpania	21
Francja	24
Irlandia	9
Włochy	24
Cypr	6
Łotwa	7
Litwa	9
Luksemburg	6
Węgry	12
Malta	5
Niderlandy	12
Austria	12

Polska	21
Portugalia	12
Słowenia	7
Słowacja	9
Finlandia	9
Szwecja	12
Zjednoczone Królestwo	24

ARTYKUŁ 7

Do czasu wejścia w życie decyzji europejskiej, o której mowa w artykule III-389, przyznanie miejsc członkom Komitetu Ekonomiczno-Społecznego odbywa się w następujący sposób:

Belgia	12
Republika Czeska	12
Dania	9
Niemcy	24
Estonia	7
Grecja	12
Hiszpania	21
Francja	24
Irlandia	9
Włochy	24
Cypr	6
Łotwa	7
Litwa	9

Luksemburg	6
Węgry	12
Malta	5
Niederlandy	12
Austria	12
Polska	21
Portugalia	12
Słowenia	7
Słowacja	9
Finlandia	9
Szwecja	12
Zjednoczone Królestwo	24

35. PROTOKÓŁ

W SPRAWIE SKUTKÓW FINANSOWYCH WYGAŚNIĘCIA TRAKTATU
USTANAWIAJĄCEGO EUROPEJSKĄ WSPÓLNOTĘ WĘGLA I STALI
ORAZ W SPRAWIE FUNDUSZU BADAWCZEGO WĘGLA I STALI

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYPOMINAJĄC, że wszystkie aktywa i pasywa Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, w stanie na dzień 23 lipca 2002 roku, przeszły 24 lipca 2002 roku na Wspólnotę Europejską;

BIORĄC POD UWAGĘ, że pożądane jest wykorzystanie tych funduszy do celów badań w sektorach związanych z przemysłem węgla i stali oraz, że należy w tym względzie określić pewne zasady;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy:

ARTYKUŁ 1

1. Z zastrzeżeniem ewentualnego zwiększenia lub zmniejszenia w wyniku postępowania likwidacyjnego, wartość netto aktywów i pasywów Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, określona w zestawieniu bilansowym Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali z dnia 23 lipca 2002 roku, uznaje się za majątek Unii przeznaczony do celów badań w sektorach związanych z przemysłem węgla i stali, określony jako „Europejska Wspólnota Węgla i Stali w likwidacji”. Po zakończeniu likwidacji majątek ten określa się jako „Majątek Funduszu Badawczego Węgla i Stali”.

2. Dochód z majątku określonego jako „Fundusz Badawczy Węgla i Stali” jest wykorzystywany jedynie do celów badań prowadzonych w sektorach związanych z przemysłem węgla i stali poza ramowym programem badawczym, zgodnie z niniejszym Protokołem i aktami przyjętymi na jego podstawie.

ARTYKUŁ 2

1. Ustawa europejska Rady ustanawia wszelkie przepisy niezbędne do realizacji niniejszego Protokołu, w tym podstawowe zasady. Rada stanowi po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego.
2. Rada, na wniosek Komisji, przyjmuje rozporządzenia europejskie lub decyzje europejskie ustanawiające wieloletnie wytyczne finansowe dla zarządzania majątkiem Funduszu Badawczego Węgla i Stali oraz wieloletnie wytyczne techniczne dla programu badawczego tego Funduszu. Rada stanowi po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

ARTYKUŁ 3

Konstytucję stosuje się z zastrzeżeniem odmiennych postanowień niniejszego Protokołu i aktów przyjętych na jego podstawie.

36. PROTOKÓŁ
ZMIENIAJĄCY TRAKTAT USTANAWIAJĄCY
EUROPEJSKĄ WSPÓLNOTĘ ENERGII ATOMOWEJ

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

PRZYWOŁUJĄC konieczność, aby postanowienia Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską Energii Atomowej nadal wywoływały w pełni skutek prawny;

PRAGNĄC dostosować ten Traktat do nowych zasad określonych przez Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy, w szczególności w dziedzinach instytucjonalnej i finansowej;

PRZYJĘŁY następujące postanowienia, które są załączone do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy, i które zmieniają Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej:

ARTYKUŁ 1

Niniejszy Protokół zmienia Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Atomową (zwany dalej „Traktatem EWEA” w jego wersji obowiązującej w chwili wejścia w życie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy).

Bez względu na postanowienia artykułu IV-437 Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy i bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszego Protokołu, skutki prawne zmian do Traktatu EWEA wprowadzonych na podstawie traktatów i aktów uchylonych zgodnie z artykułem IV-437 Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy i skutki prawne obowiązujących aktów przyjętych na podstawie Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, pozostają niezmienione.

ARTYKUŁ 2

Nagłówek „Postanowienia instytucjonalne” tytułu III otrzymuje brzmienie: „Postanowienia instytucjonalne i finansowe”.

ARTYKUŁ 3

Na początku tytułu III Traktatu EWEA dodaje się następujący nowy rozdział:

„ROZDZIAŁ I

STOSOWANIE NIEKTÓRYCH POSTANOWIEŃ TRAKTATU USTANAWIAJĄCEGO KONSTYTUCJĘ DLA EUROPY

ARTYKUŁ 106A

1. Artykuły I-19 – I-29, artykuły I-31 – I-39, artykuły I-49 i I-50, artykuły I-53–I-56, artykuły I-58 – I-60, artykuły III-330 – III-372, artykuły III-374 i III-375, artykuły III-378 – III-381, artykuły III-384 i III-385, artykuły III-389 – III-392, artykuły III-395 – III-410, artykuły III-412 – III-415 i artykuły III-427, III-433, IV-439 i IV-443 Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy mają zastosowanie do niniejszego Traktatu.
2. W ramach niniejszego Traktatu, odniesienia do Unii i do Konstytucji w postanowieniach, o których mowa w ustępie 1, oraz w postanowieniach protokołów załączonych zarówno do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy, jak i do niniejszego Traktatu, należy rozumieć jako odniesienia, odpowiednio, do Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej oraz do niniejszego Traktatu.

3. Postanowienia Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy nie wprowadzają odstępstw od postanowień niniejszego Traktatu.”

ARTYKUŁ 4

W tytule III Traktatu EWEA numeracja rozdziałów I, II i III zostaje zmieniona na II, III i IV.

ARTYKUŁ 5

1. Uchyla się artykuł 3, artykuły 107 – 132, artykuły 136–143, artykuły 146–156, artykuły 158 – 163, artykuły 165 – 170, artykuły 173, 173Ai 175, artykuły 177 – 179a oraz artykuły 180b, 181, 183, 183A, 190 i 204 Traktatu EWEA.
2. Tracą moc Protokoły załączone wcześniej do Traktatu EWEA.

ARTYKUŁ 6

Nagłówek „Postanowienia finansowe” tytułu IV Traktatu EWEA otrzymuje brzmienie:

„Szczególne postanowienia finansowe”.

ARTYKUŁ 7

1. W artykule 38 akapit trzeci i w artykule 82 akapit trzeci Traktatu EWEA odniesienia do artykułów 141 i 142 zastępuje się odpowiednio odniesieniami do artykułów III-360 i III-361 Konstytucji.
2. W artykule 171 ustęp 2 i artykule 176 ustęp 3 Traktatu EWEA odniesienie do artykułu 183 zastępuje się odniesieniem do artykułu III-412 Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy.
3. W artykule 172 ustęp 4 Traktatu EWEA odniesienie do artykułu 177 ustęp 5 zastępuje się odniesieniem do artykułu III-404 Konstytucji.
4. W artykułach 38, 82, 96 i 98 Traktatu EWEA wyraz „dyrektywa” zastępuje się wyrazami „rozporządzenie europejskie”.
5. W Traktacie EWEA wyraz „decyzja” zastępuje się wyrazami „decyzja europejska” z wyjątkiem art. 18, 20, 23 i artykułu 53 akapit pierwszy oraz w przypadku decyzji podejmowanych przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
6. W Traktacie EWEA wyrazy „Trybunał Sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej”.

ARTYKUŁ 8

Artykuł 191 Traktatu EWEA otrzymuje brzmienie:

„ARTYKUŁ 191

Na terytorium Państw Członkowskich Wspólnota korzysta z przywilejów i immunitetów niezbędnych do wykonania jej zadań na warunkach określonych w Protokole w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej”.

ARTYKUŁ 9

Artykuł 198 Traktatu EWEA otrzymuje brzmienie:

„ARTYKUŁ 198

O ile nie przewidziano inaczej, postanowienia niniejszego Traktatu mają zastosowanie do terytoriów europejskich Państw Członkowskich oraz do terytoriów pozaeuropejskich podlegających ich jurysdykcji.

Mają one także zastosowanie do terytoriów europejskich, za których stosunki zewnętrzne odpowiedzialne jest Państwo Członkowskie.

Postanowienia niniejszego Traktatu mają zastosowanie do Wysp Alandzkich z zastrzeżeniem odstępstw znajdujących się początkowo w Traktacie, o którym mowa w artykule IV-437 ustęp 2 lit. d) Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy i następnie włączonych do Protokołu w sprawie traktatów o przystąpieniu i aktów przystąpienia Królestwa Danii, Irlandii oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Republiki Greckiej, Królestwa Hiszpanii i Republiki Portugalskiej oraz Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji.

Na zasadzie odstępstwa od akapitów pierwszego, drugiego i trzeciego: a) niniejszy Traktat nie ma zastosowania do Wysp Owczych ani do Grenlandii,

- b) niniejszy Traktat nie ma zastosowania do stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na Cyprze,
- c) niniejszy Traktat nie ma zastosowania do krajów i terytoriów zamorskich utrzymujących szczególne stosunki ze Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, które nie są umieszczone na liście w załączniku II do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy,
- d) niniejszy Traktat ma zastosowanie do Wysp Normandzkich i Wyspy Man jedynie w zakresie niezbędnym do zapewnienia wykonania ustaleń dotyczących tych wysp określonych początkowo w Traktacie, o którym mowa w artykule IV-437 ustęp 2 lit. a) Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy i następnie włączonych do Protokołu w sprawie traktatów o przystąpieniu i aktów przystąpienia Królestwa Danii, Irlandii oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Republiki Greckiej, Królestwa Hiszpanii i Republiki Portugalskiej oraz Republiki Austrii, Republiki Finlandii i Królestwa Szwecji.”

ARTYKUŁ 10

Artykuł 206 Traktatu EWEA otrzymuje brzmienie :

„ARTYKUŁ 206

Wspólnota może zawierać z jednym lub większą liczbą Państw lub organizacji międzynarodowych umowy ustanawiające stowarzyszenie, obejmujące wzajemne prawa i obowiązki, wspólne działania i szczególne procedury.

Umowy te są zawierane przez Radę, stanowiącą jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim.

Jeżeli umowy te wymagają zmian niniejszego Traktatu, zmiany te są uprzednio przyjmowane zgodnie z procedurą przewidzianą w artykule IV-443 Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy.”

ARTYKUŁ 11

W artykule 225 Traktatu EWEA akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Wersje niniejszego Traktatu w językach angielskim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, greckim, hiszpańskim, irlandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, polskim, portugalskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim i węgierskim są na równi autentyczne.”

ARTYKUŁ 12

Dochody i wydatki Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, z wyjątkiem tych dotyczących Agencji Dostaw i wspólnych przedsiębiorstw, wpisuje się do budżetu Unii.

ZAŁĄCZNIKI
DO TRAKTATU USTANAWIAJĄCEGO
KONSTYTUCJĘ DLA EUROPY

LISTA
przewidziana w artykule III-226 Konstytucji

– 1 –	– 2 –
Numer Nomenklatury Scalonej	Opis produktów
DZIAŁ 1	Zwierzęta żywe
DZIAŁ 2	Mięso i podroby jadalne
DZIAŁ 3	Ryby, skorupiaki, mięczaki i pozostałe bezkręgowce wodne
DZIAŁ 4	Produkty mleczarskie; jaja ptasie; miód naturalny
DZIAŁ 5	
05.04	Jelita, pęcherze i żołądki zwierząt (z wyjątkiem rybich) całe i w kawałkach.
05.15	Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; martwe zwierzęta objęte działami 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi

---

– 1 –	– 2 –
Numer Nomenklatury Scalonej	Opis produktów
DZIAŁ 6	Żywe drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie i podobne; kwiaty cięte i liście ozdobne
DZIAŁ 7	Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy jadalne
DZIAŁ 8	Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów
DZIAŁ 9	Kawa, herbata i przyprawy, z wyjątkiem mate (pozycja nr 09.03)
DZIAŁ 10	Zboża
DZIAŁ 11	Produkty przemysłu młynarskiego; sól; skrobie; gluten pszenny; inulina
DZIAŁ 12	Nasiona i owoce oleiste; ziarna; nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i rolnicze; słoma i pasza
DZIAŁ 13 ex 13.03	Pektyna

– 1 –	– 2 –
Numer Nomenklatury Scalonej	Opis produktów
DZIAŁ 15	
15.01	Smalec i inny przetworzony tłuszcz ze świń ; przetworzony tłuszcz z drobiu
15.02	Łój z bydła, owiec i kóz surowy lub przetworzony; łącznie z łojem „premier jus
15.03	Stearyna smalcowa, oleostearyna, olej smalcowy oleina i olej łojowy, nieemulgowane niez mieszane i nieprzygotowane inaczej
15.04	Tłuszcz i oleje z ryb i ssaków morskich, nawet rafinowane
15.07	Oleje roślinne, płynne lub stałe, surowe, oczyszczane lub rafinowane
15.12	Tłuszcze i oleje zwierzęce oraz roślinne, uwodorniane, nawet rafinowane, ale nieprzygotowane inaczej
15.13	Margaryna, sztuczny smalec i inne przygotowane tłuszcze jadalne
15.17	Pozostałości po oczyszczaniu substancji tłuszczowych i wosków zwierzęcych lub roślinnych

---

– 1 –	– 2 –
Numer Nomenklatury Scalonej	Opis produktów
DZIAŁ 16	Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych
DZIAŁ 17	
17.01	Cukier buraczany lub trzcinowy i chemicznie czysta sacharoza, w postaci stałej
17.02	Pozostałe cukry; syropy cukrowe; miód sztuczny (nawet zmieszany z miodem naturalnym); karmel
17.03	Melasa, nawet odbarwiona
17.05 (*)	Cukry, syropy, melasa aromatyzowana lub z dodatkiem barwników (w tym cukier waniliowy lub wanilina), z wyjątkiem soków owocowych z dodatkiem cukru w jakichkolwiek proporcjach
DZIAŁ 18	
18.01	Ziarna kakao, całe lub łamane, surowe lub palone
18.02	Łuski kakao, łupiny, osłonki i pozostałe odpady kakao

– 1 –	– 2 –
Numer Nomenklatury Scalonej	Opis produktów
DZIAŁ 20	Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub pozostałych części roślin
DZIAŁ 22	
22.04	Moszcz winogronowy, częściowo sfermentowany, nawet z fermentacją zatrzymaną w inny sposób niż przez dodanie alkoholu
22.05	Wina ze świeżych winogron; moszcz winogronowy z fermentacją zatrzymaną przez dodanie alkoholu
22.07	Jabłecznik, wino z gruszek, miód pitny i pozostałe napoje na bazie fermentacji ,
ex 22.08 (*) ex 22.09 (*)	Alkohol etylowy, denaturowany lub nie, o jakiegokolwiek mocy, otrzymywany z produktów rolnych, o których mowa w niniejszym załączniku , z wyłączeniem wódek, likierów i innych napojów spirytusowych, złożone preparaty alkoholowe (znane jako „skoncentrowane ekstrakty”) do wyrobu napojów
ex 22.10 (*)	Ocet jadalny i jego namiastki jadalne

– 1 –	– 2 –
Numer Nomenklatury Scalonej	Opis produktów
DZIAŁ 23	Pozostałości i odpady przemysłu spożywczego; gotowa pasza dla zwierząt
DZIAŁ 24	
24.01	Tytoń nieprzetworzony, odpady tytoniowe
DZIAŁ 45	
45.01	Korek naturalny surowy; odpady korka; korek kruszony, granulowany lub mielony
DZIAŁ 54	
54.01	Len surowy lub obrobiony ale nieprzędzony; pakuły i odpady lniane (w tym skrawki workowe lub rozwłóknione)
DZIAŁ 57	
57.01	Konopie naturalne (<i>Cannabis sativa</i>), surowe lub obrobione ale nieprzędzone; pakuły i odpady z konopi naturalnych (w tym liny oraz skrawki workowe lub rozwłóknione)

(*) pozycja dodana artykułem 1 rozporządzenia nr 7a Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, z dnia 18 grudnia 1959 roku (Dz.U. 7 z 30.1.1962, str. 71/61).

ZAŁĄCZNIK II

KRAJE I TERYTORIA ZAMORSKIE
OBJĘTE POSTANOWIENIAMI
CZĘŚCI III TYTUŁ IV KONSTYTUCJI

- Grenlandia,
- Nowa Kaledonia i terytoria zależne,
- Polinezja Francuska,
- Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne,
- Wyspy Wallis i Futuna,
- Majotta,
- Saint Pierre i Miquelon,
- Aruba,
- Antyle Niderlandzkie
  - Bonaire,
  - Curaçao,
  - Saba,
  - Sint-Eustasius,
  - Sint-Maarten,
- Anguilla,
- Kajmany,
- Falklandy,
- Georgia Południowa i Wyspy Sandwich Południowy,
- Montserrat,
- Pitcairn,
- Święta Helena i terytoria zależne,
- Brytyjskie Terytorium Antarktyczne,

- Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego,
- Wyspy Turks i Caicos,
- Brytyjskie Wyspy Dziewicze,
- Bermudy.

=====